



**REFAELI**

מכירות פומביות



# מכירה 52 Auction

יום ראשון כ"ב סיון תשפ"ו

07/06/2026

בשעה 19:00

Sunday 06/07 at 7:00 p.m.

תצוגת הפריטים תתקיימנה בתאום מראש

לצפיה בקטלוג והגשת הצעות באתר

[bidspirit.com/refaeli](https://bidspirit.com/refaeli)

דניאל : 054-7211810 , ישראל : 050-4165689

[Refaeli.auctions@gmail.com](mailto:Refaeli.auctions@gmail.com)

[bidspirit.com/refaeli](https://bidspirit.com/refaeli)

# categories / קטגוריות

שונות והיסטוריה .....	1-20
History	
חומשים, ספרי תפילות והגדות .....	21-29
Homeshim, prayer books and Haggadot	
דפוסים מוקדמים .....	30-36
Early Editions	
ספרי יסוד – ש"ס / הלכה ועוד .....	37-50
Basic books – Shas / Halacha and more	
יהדות הונגריה .....	51-73
Hungarian Jewry	
קבלה וקמעות .....	74-91
Kabbalah And Amulets	
דפוס קושטא, שאלוניקי ואזמיר .....	92-101
Editions Printed Kushta / Salonika / Izmir	
יהדות אשכנז – כתבי יד / מכתבים / הגהות וחתימות .....	102-125
Ashkenazi Judaism – Manuscripts / Letters / Glosses and Signatures	
יהדות ספרד – כתבי יד / מכתבים / הגהות וחתימות .....	126-139
Sephardic Jewry – Manuscripts / Letters / Glosses and Signatures	
יהדות מרוקו – כתבי יד .....	140-157
Moroccan Jewry – Manuscripts	
יהדות תימן – כתבי יד .....	158-163
Yemenite Jewry – Manuscripts	

# שונות והיסטוריה

## 1. מגילת אסתר – כתב ספרדי עם שינויים – [מרוקו], המאה ה-19

Megillat Ester – Sephardic Manuscript with variations – [Morocco], 19th Century

מגילת אסתר, דיו על קלף. 19 שורות בעמוד. כתיבה ספרדית עם תגים. ככל הנראה מרוקו. המאה ה-19. בשני מקומות עשה הסופר קישוטים בדיו.

21 עמודות. גובה הקלף: 14 ס"מ. העמוד הריק בתחילת המגילה חתוך בצורה מסוגנת.

במגילה כמה שינויים מענינים בצורת האותיות מהכתיבה הנפוצה והמקובלת. לדוגמה: האות ח ללא חטוורת אלא נכתבת ד ואז רגל. האות מ עם גג מלא ונכתבה כצורת כף ואז קו קטן, ובכתיבה הרגילה האות מ' נכתב כמו נו. גם האות פ כתובה בצורה מעוגלת עם חטוורת בראשה בצד שמאל.

מצב: כללי טוב, מלבד, היריעה הרביעית נקרעה באמצע עמוד על הטקסט. כמו כן שטטושי דיו בכמה מילים. כתמים קלים.

פתיחה \$200



## 2. מגילת אסתר "המלך" – כשרה ובמצב חדש – כתב גדול ונאה

Megillat Ester "Hamelech" – Kosher and in Good Condition – Fine Large Script

מגילת אסתר. בעמודות הפותחות במילה "המלך". כתיבה גדולה ונאה. מתייגת כהלכתה.

30 עמודות. גובה הקלף: 20.5 ס"מ. גובה הכתב: 15 ס"מ.

נתון בתוך בית עץ זית, טעון תיקון של צריח בית המגילה המחזיק את עץ הגולל, בשל כך הגלילה אינה נוחה. המגילה במצב מצוין.

פתיחה \$300

ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהרו ועל שם על מסא מלכותו אשר בשושן הבירה בשנת שלוש למלכו עשה משלה לכל שריו ועבדיו חיל פרס ומדי הפרתמים ושל המדינות לפינו בהראתו את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים שמונים ומאת יום ובמלואת הימים האלה עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד קמץ משלה שבעת ימים בחצר גנת בית המלך חזור כרפס ותכלת אחוז בחבלי בוץ וארגמן על גלילי כסף ועמודי שש מטות דרב וכסף על רצפת בהט ושש ודר וסדרת והשקות בכדי זהב וכלים מכלים שונים ויין מלכות רב כיד

המלך והשתייה כז המלך על כל ר ואיש המלכה עשתה מ אשר למלך אחז המלך ביין אמר ג ואבגתה אתר ותר את פני המלך אחז המלכה לפני הו העמים והשירים ו ותמאן המלכה וע ביד הסריסים ויק המלך לחכמים ו

### 3. אוסף סדרת הקטלוגים של מכירות "רפאלי" – 37 קטלוגים

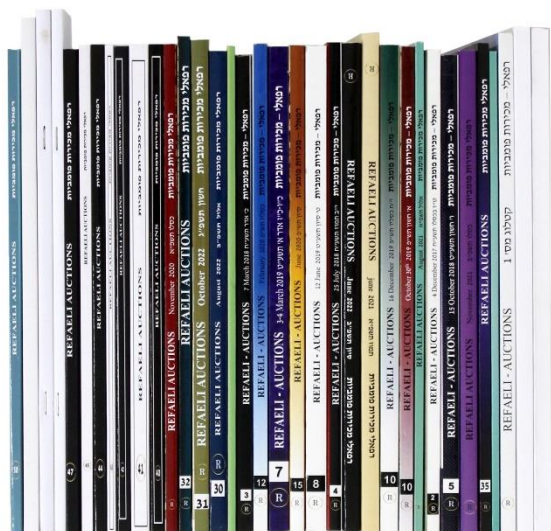
#### Collection of the Series of Catalogs of Refaeli Auctions – 37 Catalogs

אוסף 37 קטלוגים של "רפאלי" - מכירות פומביות. 30 קטלוגים מתוכם מודפסים על נייר כרומו איכותי, הכוללים תמונות צבעוניות מרהיבות.

בקטלוגים של "רפאלי" מידע היסטורי רב ערך, בהם מצולמים אוטוגרפים חשובים של גדולי ישראל, פיענוחי חתימות מכל הסוגים, תגליות ביבליוגרפיות ופריטים היסטוריים נדירים שהועמדו למכירה פומבית מתאריך ח' אלול תשע"ז (30.8.17) מכירה מספר 1 ועד למכירה מספר 51 שהתקיימה ביום כ"ב באדר תשפ"ו (11.3.26) סיכום ביניים של כ-9 שנות פעילות של "רפאלי" בהם הציגו למכירה קרוב ל-20,000 פריטים.

37 כרכים (קטלוגים: 1-5, 7-8, 15, 18, 23-26, 28-36, 39-51). גדלים מעט שונים. מצב מצוין.

פתיחה \$200



### 4. קטלוג מכירה פומבית של 5547 כתבי יד וספרים – אמסטרדם, תרכ"ח – מהדורה יחידה

#### Auction Catalog 5547 Manuscripts and Books – Amsterdam, 1868 – Single Edition

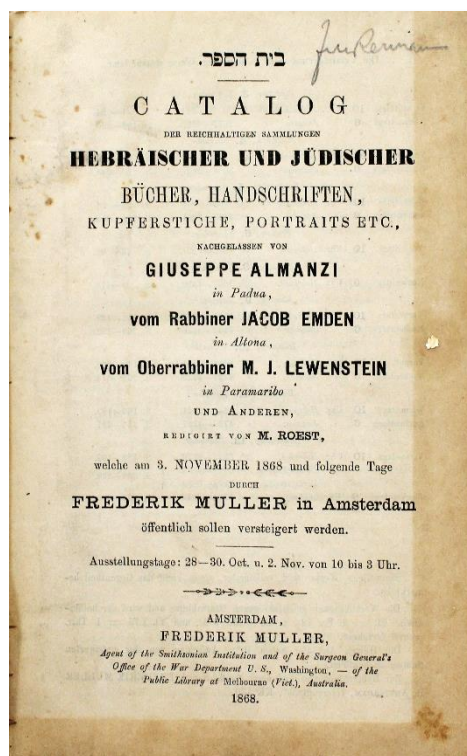
ספר בית הספר, והוא קטלוג מכירה פומבית של 5547 כתבי יד וספרים יהודים ועבריים, תחריטים, דיוקנאות ועוד. ופורטרים נדירים מספריות פרטיות חשובות, בהם ספריית רבי יעקב עמדין אב"ד אלטונא – היעב"ץ, ספריית רבי יוסף אלמנצי מפאדובה (נפטר תר"ך. בעל הגיון בכינור) – שהחזיק את ספרייתו הפרטית של רבינו החיד"א. וכן ספריית רבי משה ליב לוינשטיין [אב"ד פארמריבו-סורניום באיטליה]. גרמנית, עם מעט עברית (כותר הספרים בעברית). בעריכת M. Roest [מאיר רוסט]. הקטלוג הוצא לאור והמכירה נערכה על ידי פדרריך מולר באמסטרדם.

אמסטרדם, 1868 [תרכ"ח]. בראש הספר לוח מקופל של פקסימיל כתב יד קדום.

חשיבות הספר: מסתבר כי הספר לא נדפס בעותקים רבים מכיון שמטרתו היתה לשם המכירה הפומבית המיוחדת שהתקיימה באופן חד פעמי, לכן הינו ספר נדיר

[1] לוח מקופל, 380, VIII עמ'. מצב טוב מאוד. כריכה מקורית.

פתיחה \$250



## 5. 20 שנה (118 כרכים) של הקובץ החשוב "בית אהרן וישראל" קרלין – תשמ"ח-תשס"ח

### Years (118 Volumes) of the Important Journal Beit Aharon Veyisrael Karlin – 1988-2008 20

קובץ "בית אהרן וישראל" שיוצא לאור על ידי מוסדות חסידות קרלין סטאלין בראשות האדמו"ר מקרלין שליט"א. לפנינו 118 כרכים (חוברות) הכוללים כ-20 שנה של הקובץ (למעט כמה חוברות בודדות) המתחילים בשנת תשמ"ח שנה ג' להוצאת הסדרה ועד לשנת תשס"ח שנה כג להוצאת הסדרה. הקובץ יוצא אחת לחודשיים, וסה"כ 6 פעמים בשנה.

גולת הכותרת בקובץ הינו החלק "גנוזות" - בו מתגלים תמידין כסדרן ובפעם הראשונה אוצרות גנוזים של קדמונים מכל הזמנים, חכמי ספרד ואשכנז לדורותיהם, בקובץ בית אהרן וישראל נתגלו ופוענחו מאות כתבי יד ומאמרים, כשהם מופיעים בהידור, מתוך פענוח דקדקני של כתבי היד, עם השוואות, מילויים ומראי מקומות, מבוא ביאורים והערות. לצד זה הקובץ מלא וגדוש בתורתם של חכמי ורבני הישיבות והכוללים של החסידות ומחוצה לה, בירורי הלכה המגיעים מכל קצוות תבל מכל חוגי היהודית לעדותיה.

שנה ג: כרכים ב-ו (חסר א)

שנה ד: כרכים א-ו (שלם)

שנה ה: כרכים א-ו (שלם)

שנה ו: כרכים א-ו (שלם)

שנה ז: כרכים א-ו (שלם)

שנה ח: כרכים ב-ו (חסר א)

שנה ט: כרכים א-ו (שלם)

שנה י: כרכים א-ו (שלם)

שנה יא: כרכים א-ו (שלם)

שנה יב: כרכים א-ו (שלם)

שנה יג: כרכים א-ו (שלם)

שנה יד: כרכים א-ו (שלם)

שנה טו: כרכים א-ו (שלם)

שנה טז: כרכים א-ו (שלם)

שנה יז: כרכים א-ו (שלם)

שנה יח: כרכים א-ו (שלם)

שנה יט: כרכים א-ד, ו (חסר ה)

שנה כ: כרכים א-ג, ה-ו (חסר ד)

שנה כא: כרכים א-ו (שלם)

שנה כב: כרכים א-ו (שלם)

שנה כג: כרך א בלבד

פתיחה \$200

6. נדיר! ספר ערוך – באזל, רפ"ז 1527 – עותק נאה עם הגהות עתיקות רבות בלועזית

Rare! Sefer Aruch – Basel, 1527 – Fine Copy with Many Ancient Glosses in a Foreign Language

ספר ערוך, מילון ארמי-לאטיני, מלוקט מתוך ספר הערוך לרבי נתן בן יחיאל מרומא, התנ"ך והאיגרת על העברים הכלדיים. מאת מינסטר סבסטיין [תאולוג ובלשן ופרופס' ללשון עברית שחי במאות ה-15/16]. ערך ספרים רבים מעברית ללטינית בהם "מילות הגיון" להרמב"ם, ותרגום התנ"ך בהסתמך על ספרות חז"ל כמקור לפרשנות התנ"ך]. באזל (שוויץ), רפ"ז 1527.

לאורך הספר כ- 150 הגהות בכתב יד עתיק, (כנראה מתקופה הקרובה להדפסה), הגהות בלועזית עם עברית.

הספר נרשם במפעל הביבליוגרפיה על פי עותק הנמצא בספרייה הבריטית. בספרייה הלאומית אין עותק מקורי והוא נסרק מספריית קרן ולמדונה.

[1], 434, [7] עמ'. 20 ס"מ. עותק נאה במצב טוב. דפים עבים ואיכותיים. חיזוק שולים בכמה דפים ראשונים ואחרונים בשיקום נייר מקצועי. כריכה משוקמת עם המעטפת המקורית של הכריכה, העשוי מעור עם עיטורים נאים.

פתיחה \$800



## 7. Opus Aramaeum – דקדוק השפה הסורית-ארמית – ליידן, תמ"ו 1686

Opus Aramaeum – the Grammar of the Syrian-Aramaic Language – Leiden, 1686

Opus Aramaeum, ספר מחקרי על שפת הארמית. מאת Caroli Schaaf [קארלס שאף].

ליידן, 1686.

הספר עוסק בנושא דקדוק השפה הסורית-ארמית, כולל קטעים רבים של תרגום מספרי התנ"ך וספר הזוהר. בהשוואה לשפה הסורית. ברובו לטינית, ארמית ומעט עברית.

[19], 376, 392, 195 עמ'. כ – 18 ס"מ. מצב טוב, בינוני. פגע עש בדפים הראשונים בעיקר, ומעט נקבים גם בדפים נוספים. כריכת קלף מקורית בלוייה ומנותקת. מספר דפים מנותקים.

פתיחה \$200

## 8. המסורות העבריות – ברסלאו, תרכ"א 1861 - עותק המחבר מוריץ ראהמר עם הוספות והערות ארוכות בכתב יד

Hamasorot Halvriyot – Breslau, 1861 – Copy of the Author Moritz Rahmer with Lengthy Additions and Comments Handwritten by Him

ספר Hamasorot Halvriyot - Die hebräischen Traditionen in den Werken des Hieronymus - המסורות העבריות ביצירותיו של הירונימוס: באמצעות השוואה למקורות היהודיים ולגרסאות העתיקות ביותר. מאת מוריץ ראהמר (Mortiz Rahmer).

ברסלאו, תרכ"א 1861. מהדורה יחידה. גרמנית בשילוב עברית.

**רקע החיבור:** הנזיר הירונימוס (Hieronymus) כתב יצירה על ספר בראשית שבתנ"ך הנקרא "קושיות עבריות על ספר בראשית", בו מעביר ביקורת על תרגומי הנוצרים לתנ"ך ומשווה אותם לטקסט העברי המקורי, החיבור שלפניו, הינו ביקורת והשוואה על המקורות העבריים בהם השתמש הירונימוס.

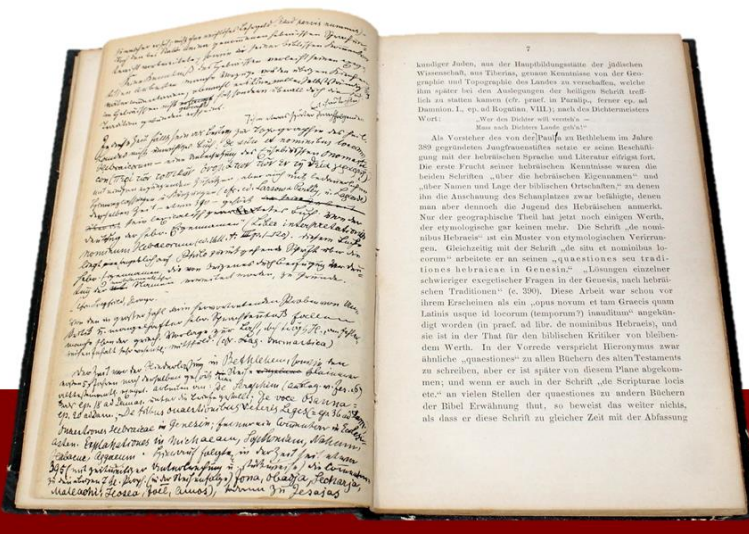
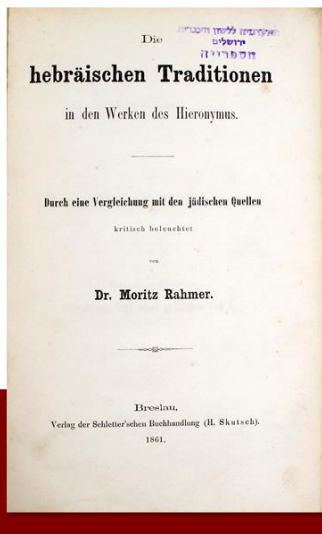
**המחבר הרב ד"ר מוריץ (משה) ראהמר** (תקצ"ז-תרט"ד) - רב וסופר יהודי גרמני. שימש כרב בקהילת מגדבורג בגרמניה, היה עורכו של העיתון איזראעליטישע וונכשריפט (השבועון הישראלי) בגרמנית, במשך כ-20 שנה.

לפנינו עותק נדיר ואולי יחיד, עליו כתב המחבר את הגהותיו והוספותיו על הספר לאחר ההדפסה.

נוסף מסורג, ברוב דפי הספר, בין כל דף, נוסף דף הגהה ועליו הגהות, הערות והוספות של המחבר בכתב ידו, בעברית וגרמנית. כמו כן בסוף הספר נוספה כמות דפים ריקים להמשך כתיבה מתוכם [4] עמודים כתובים בכתב יד המחבר.

סה"כ [25] עמודים ובהם הוספות, חלקם ארוכות מאוד בכתב ידו של המחבר. [4], 73, [1] עמ' + דפי ההגהה. 21 ס"מ. מצב טוב. כריכה ישנה פשוטה.

פתיחה \$250



# 9. ספר הברית – ברין, תקנ"ז – מהדורה ראשונה - עותק נאה מאוד – עם דף הצנזורה

Sefer Habrit – Brun, 1797 – First Edition – Fine Copy – with the Censor Leaf

ספר הברית, הספר בלול מכל חכמה, עיני מוסר וקבלה, רקיעים, גלגלים, יסודות, כדור הארץ, דומם וצמחים, בעלי חיים, האדם וחושיו ידיעותיו וכוחות רוח הקודש, דרך האמונה, הישירות הנפש, החכמות הנזכרות בספרי חכמי האומות. מאת רבי פנחס אליהו הורביץ.

ברין, תקנ"ז. מהדורה ראשונה שנדפסה בעילום שם המחבר. היו שחשבו שאת הספר חיבר הגר"א מווילנא. (סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 514).

עם הדפסתו, הפך הספר לרב מכר ומבוקש מאוד בקרב עם ישראל, ומאז הופעתו הראשונה. נדפס כ- 40 פעם בדפוסי אירופה השונים, בארצות הברית וישראל. ואף תורגם ליידיש וללאדינו. שימש כמקור לרבנים, פוסקי הלכות, חוקרים ומחברי ספרים בכל רחבי העולם.

החתם סופר אמר לתלמידיו על הספר "כזה קנו לכם – אשר חפץ למלאות ידיו מחכמות שונות. ואני אתם נכיר טובה להמחבר, שהרבה ביטול זמן הרוחתי במה שאיני מוכרח לחבר כזה בשבילכם".

ה"פלא יועץ" מזכיר מספר פעמים את ספר הברית, כתב על הספר "אשרי אדם שוקד על דבריו... והנה כי כן טוב לגבר שיקבע עתים להגות מדי יום ביום או לפחות כפעם בפעם בספרים המזכירים היראה ואהבה וכדומה... וספר הברית וכדו'..."

כשנה וחצי לאחר הדפסת הספר קיבל המחבר אישור הצנזר, בגרמניה. האישור נדפס על דף אחד והודבק לפני השער בעותקים שטרם מכר המחבר. בעותק שלפנינו נמצא דף נדיר זה.

[4], סח, ע-קכח; סו, [4] דף. עותק נאה מאוד. במצב מצוין פרט לכתמים קלים. דפים עבים ואיכותיים. כריכת עור חדשה מפוארת. וכן הספר נתון בקופסא מיוחדת. [רישום בעלות "שייך לי לשמי לשם צורי וקוני הק' שלום וויינבערגער בהגאון מו"ה פנחס מנגרעשט" – מרבני בודפשט. נפטר תרצ"ד. אוצר הרבנים 18146].

פתיחה \$200



**Memoria de la Real Academia – Madris, 1795 – Rare Book**

Memoria de la Real Academia, ספר זכרונות האקדמיה הספרדית המלכותית [הקיימת מזה כ-300 שנה]. יחסיהם של היהודים למלוכות ספרד וההיפך. מדריך, 1795.

בפנים הספר בין העמ' 31-30 ישנם [3] דפים מקופלים בגודל מיוחד (הגדול שבהם: 41 / 57 ס"מ), עם ברכות ודברי שבח למלוכות ספרד "המלך אדון פטרוש". וכן "גבירנו המלך דוזפרו". הספר בעיקרו בשפה הספרדית, עם מעט עברית, והדפים המקופלים בעברית עם מעט ספרדית.

**ספר נדיר !!** לא הופיע במכירות. אינו בספריה הלאומית, בעותק הספריה (כנראה חלק שי של הספר) נרשמו העמודים 31-70 עם שער שונה בנוסחו וללא הדפים המקופלים שלפניו. לפנינו עמודים 1-40 (ונראה שהוא בשלימות).

מצב טוב. דפים איכותיים. 25 ס"מ.

**פתיחה \$500**



**11. כתבי הקדש לבתי וילדי ישראל – ניו יורק, תרכ"ט – נדיר !**

**Kitvei Hakodesh Lebatei Veyaldei Yisrael – New York, 1869 – Rare!**

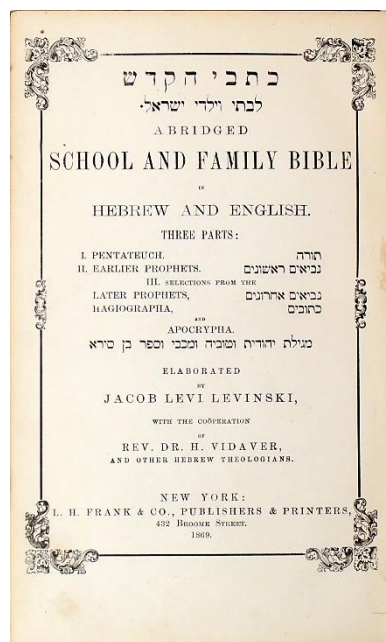
כתבי הקדש לבתי וילדי ישראל, הינו בעצם תנ"ך מקוצר לבתי ספר ולמשפחה בעברית ובאנגלית עמוד מול עמוד. מאת יעקב לוי לוינסקי. חלק ראשון – תורה.

ניו יורק, תרכ"ט. מהדורה ראשונה. (הספר הופיע במהדורה שניה בשנת תרל"א והוא ד"ס של מהדורה זו).

נדיר ! מהדורה זו לא הופיעה במכירות בבידספירט. במפעל הביבליוגרפיה מעירים כי לא ראו חלק זה. בספריה הלאומית נמצא במחלקת נדירים.

[3], קלא, [1] דף. מצב מצוין. כריכה מקורית.

**פתיחה \$200**



## 12. אוסף גדול של ספרים: מחיבורי הראשונים / מחקר התלמוד / מהדורות מוערות / אסופות ועוד

### Large Collection of Books: Works by Rishonim / Talmud Study / Annotated Editions – Anthologies and More

אוסף גדול של חיבורים שהוצאו לאור מכתבי יד, מהדורות עם מבוא והערות על ספרי רבותינו הראשונים, ספרי דקדוק ולשון בחז"ל ועוד.

1. דקדוקי סופרים. מסכת ברכות, ומשניות זרעים (בשער נפרד). מאת רבי רפאל נתן נטע רבינוביץ. מינכן, תרכ"ח. מהדורה ראשונה. 84, 394, 60 [3] עמ'.

2. דקדוקי סופרים, מסכת בבא קמא. מאת רבי רפאל נתן נטע רבינוביץ. מינכן, תרמ"ב. מהדורה ראשונה. 8, 312 עמ'.

3-4. **נדיר**! גנזי ישראל בס"ט פיטרבורג. כתב עת שנדפסו ממנו ד' חוברות בלבד. מאת רבי חיים יונה גורלאנד. ס"ט פיטרבורג, תרכ"ז-תרכ"ח. לפנינו חוברות ג-ד. חוברות ג: 38, 110, XX עמ'. חוברת ד: 50 עמ'. גדלים שונים.

5. פירוש האגדות לרבי עזריאל מראשוני המקובלים בגירונה. יוצא על פי כתב היד הנמצא בספריה הלאומית בירושלים, מאת ישעיה תשיב. ירושלים, תש"ה. 140 עמ'.

6. מכילתא, מדרשי רבותינו התנאים לספר שמות, עם פירוש מדות סופרים, מאת רבי אייזק הירש ווייס איש מעזריטש. ווין, תרכ"ה. מהדורה ראשונה. [4] דף. [35] קיא דף. שני שערים.

7. מדרש משלי, יצא עתה לאור עולם על פי כתב יד מאוצר הספרי שבפאריז. עם מבוא מאת רבי שלמה בובר מלבוב. ווילנא, תרנ"ג. 112 עמ'.

8. הגיון הנפש, להקדמון רבי אברהם בר חייא הנשיא. עם תולדות המחבר מאת שי"ר. לייפיציג, תר"כ. מהדורה ראשונה. LXIII, מג עמ'.

9. מורה נבוכים, עם הערות מושכלות מאת דוקטור שייער. העתקתי מכתובת יד ישן באוצר הספרים אשר בפאריז והוצאתי לאור בפעם הראשונה אריה ליב שלאסבערג. לונדון, תרי"א. VI, 98 עמ'.

10. מורה נבוכים. עם תרגום לגרמנית. חלק שלישי. פרנקפורט, תקצ"ט. 454, [5] עמ'. [חתימות בתחילת הספר "הק' פנחס ברמ"י סגל ז"ל נייאשטאדט". "נתן קלאץ"].

11. פירוש על יחזקאל ותרי עשר לרבי אליעזר מבלגנצי. הוצאו לאור בפעם הראשונה על פי כתב יד יחידי באוקספורד. עם מבוא מאת רבי שמואל אברהם פוזנסקי. ווארשא, תר"ע. 217, 230 עמ'.

12. חיי עולם, יוציא לאור בכל חדש כתבי יד ישנים ויקרים מחכמי ישראל הקדמונים. חוברת א: תכיל מסע אליהו פיטרו, תשובות רש"י, תשובה מר' גרשון מאור הגולה. פאריס, תרל"ט. 62 עמ'.

13. ספר מאיר עינים לרבי עזריה מן האדומים: קול אלהים, הדרת זקנים, אמרי בינה, פרק א-כח. ימי עולם; השגה מאת רבי משה פרוניצאלי, תשובה להשגה, לוח ההשגות, לוח הפרקים והקף העינים. תרכ"ו, 1865. ספר מצרף לכסף, המתיחס לחיבור מאור עינים לרבי עזריה מן האדומים. עם תולדות המחבר מאת יום טוב ליפמאן צונץ והוספות מאת רבי שלמה ליב רפאפורט. נדפס ע"י יצחק אייזיק בן-יעקב. תרכ"ו, 1865. [2], קלב דף. [3], 240 עמ'. [3], 30 [2], 136 עמ'.

14. בית הבחירה למסכת יומא מהרב המאירי. ירושלים, תרמ"ה. דפוס הירשנזון. מהדורה ראשונה. פ דף.

15. נתיבות עולם, והוא ברייתא דל"ב מדות דרבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי, עם חדושים וביאורים מאת רבי צבי הירש קצנילבוטן מווילנא, ווילנא, תרי"ט. XXXVIII עמ', קכז דף.

### 16. סדר החכמים וקורות הימים – אוקספורד, תרמ"ח-תרנ"ה – מהדורה ראשונה

חלק א: אגרת לרבנו שרירא גאון וספר הקבלה לרבי אברהם בן דוד, זכרון מלכי ספרד ופורטוגאל, ליקוטים מדברי יוסף (סמברי), סדר עולם, סדר מלכי רומי. ועוד לקוטים אחרים וקטעים מכתבי יד שונים. תרמ"ח. 200, [4], XXXIV עמ'.

חלק ב: מגלת תענית, סדר עולם (רבא), סדר עולם זוטא. סיפור דוד הראובני, ליקוטים מפתחת המאירי למסכת אבות, קרית ספר לר' יצחק לאטס. צדה לדרך ועוד לקוטים אחרים. תרנ"ה. 255, [2], LIII עמ'. כרך עבה. מצב מצוין.

### 17. אוסף [8] קונטרסי האספן המקובל רבי יצחק בדהאב

• שם הגדולים הירושלמי. שמ"ו יצחק. כולל רשימות וחיידושים ומסעות מתוך כתבי יד הנמצאים בבית עקד ספרי. ירושלים, תרצ"ה. כח, ד דף.

- בנין ירושלים, כי ביצחק. בו יבואו כתיבי יד הנמצאים בישיבת ריב יצחק בדאהב. ירושלים, תרפ"ח. כב' עמ'.
- בין ירושלים, שנות חיים. בו יבואו חברות ישיבות ירושלים מדרשים. ירושלים, תרפ"ח. י' עמ'.
- כי ביצחק, הפרדס. פרדס התורה, הזמרה, המדע והירושלמי מתוך כתיבי יד האצורים בישיבת רבי יצחק בדאהב. ירושלים, תרפ"ח. לז עמ'.
- כי ביצחק. גן ירושלים. אגרות ומכתבים ועינים טובים מתוך כתב יד. ירושלים, תרפ"ח. יז עמ'.
- כי ביצחק, פאר הדור. תולדות הרמב"ם וספריו, ושו"ת שלא נדפסו בפאר הדור הראשון, נעתקו מתוך כתב יד עתיק. ירושלים, תרפ"ח. כד עמ'.
- עטרת זהב, חלק שני. חידושים ופולולים מאבא מארי ומחד"ר הורתי (בשער נפרד). ירושלים, תרפ"ח. יח דף.
- קובץ הירושלמי השלישי, כולל תקנות והסכמות מחכמי ירושלים. עם קונטרס: ירושלים, תרצ"א. נט דף.
- 18. ספר מעריך, ביאור מלות הקשות בזוהר הקדוש. מאת רבי מנחם די לונזאנו. לפסיא, תרי"ג. 8,135 עמ'. שני שערים האחד בגרמנית.
- 19. אוצר נרדפי לשון עברי, על פי מקראי קודש. מאת רבי משה יצחק אשכנזי מטריאסטי בעל החיבור "הואיל משה". פאדובה, תרל"ט. מהדורה יחידה. [1] 327 עמ'.
- 20. מרפא לשון, קבוצת כל מלות בלע"ז המובאות בפרש"י ופתרון על תנ"ך ותלמוד בבלי. מאת רבי משה לנדא מפראג נכד ה"נודע ביהודה". אדעסא, תרכ"ה. מהדורה ראשונה. 3 שערים שונים. XII, 314 עמ'. [חותמת "חבורה ביקור חולים באדעסא". חותמת "אסף ספרים של קלמן אביגדור בארנשטיין"]
- 21. ציוני שלום, אסיפת מאמרי ופתגמי רבותינו בכל ספרי חז"ל, מסודרים לפי סדר א' ב'. עם הערות והארות "דברי שלום" מאת רבי שלום נטנזון משדה לבן. זיטאמיר, תרס"א. מהדורה יחידה. עם הסכמות גדולי האדמו"רים והרבנים: אדמו"רי סיקוורא, האדמו"ר מרחמסטריווקא, ה"שדי חמד" ועוד. צא, צ דף.
- 22. ספר בית אהרן. יכלכל חמשה קונטרסים: משיבי מלחמה שעה, הגהות הש"ס, הגהות הערוך, הגהות התשבי, הגהות המתורגמן. מאת רבי אהרן פולד [תקנ"א-תר"ח. תלמיד בעל ה"הפלאה" והתכתב עם רבי עקיבא איגר והחת"ס]. פרנקפורט על נהר מוין, תר"ן. מהדורה יחידה. [2], [4], קיד, [14] דף. שני שערים האחד בגרמנית.
- 23. עיני מנחם, אנציקלופדיה תלמודית להלכה ואגדה. מאת רבי מנחם מנדל רובין. ירושלים, תרע"ג. ב' חלקים. הספר עצמו הינו מהדורת תרע"ג (מהדורה ראשונה), ונוסף שער ודפים ראשונים משנת תרצ"ג. קסז, פ דף.
- 24. תל תלפיות, מאמר על הגזירה שווה הנמצאות בתלמוד בבלי. מאת רבי מרדכי בן שלמה פלונגיין. ווילנא, תר"ט. מהדורה יחידה. [4], [68], [1] עמ'.
- 25. סנהדרין, מאמר על אודות כל עיני סנהדרין. מאת רבי יעקב ריפמאן. ברדיטשוב, תרמ"ח. מהדורה יחידה. [2], [60] עמ'.
- 26. ספר דברי יא"ר. ב' חלקים. על חמשה חומשי תורה. מאת רבי יצחק אייזק רולר אב"ד בק"ק דאמבאך ואגפיה. ברלין, תרמ"א. מהדורה יחידה. [6], פ, XXVIII, [3], קכז, [2] עמ'. שערים נוספים בצרפתית.

סה"כ 26 כרכים. מצבים שונים, מצב כללי טוב. מעט מאוד ביוני. גדלים שונים.

\$500



## 13. עליות אליהו – ווילנא, תרט"ז – מהדורה ראשונה – הספר המוסמך ביותר לתולדות הגר"א

### Aliyot Eliyahu – Vilna, 1856 – First Edition – the Most Reliable Book on the History of HaGra

עליות אליהו, תולדות האדם הגדול בענקים... הגאון רבי אליהו גאון וחסיד מווילנא". עם דברים נפלאים בשם "עלית השער" – תכלית יסוד החיבור. מעלות הסולם – דרך הגאון והילוכו בקודש. עלית קיר – על חיבוריו הנדפסים ובכתובים. עליות אליהו – סיפורים. מאת רבי יהושע העשיל הלוי מווילנא.

ווילנא, תרט"ז. מהדורה ראשונה. דפוס יוסף ראובן ב"ר מנחם מן ראם. בספר הובאו הוספות והערות מאת רבי דוד לוריא מביחאב. וכן כמה דברים מרבי אברהם שמחה מאציסלאב ומרבי יעקב צבי מקלנבורג אב"ד קניגסברג בעל "הכתב והקבלה". הספר הוגה על ידי רבי נחמן בה"ר צבי הירש מהורודנה בעל מחבר "זרע גד".

#### על המחבר והספר:

המחבר רבי יהושע העשיל הלוי מווילנא (תקע"ד-תרמ"ד) מצאצאי המהרש"א. תלמיד רבי אליהו רגולר מקליש. היה גביר תלמיד חכם מחכמי ווילנא. הוציא קובץ תורני ובא בדברים עם רבי יצחק מוולוז'ין שהיה - חותנו (בזיוג"ר) וזקנו. כיהן כרבם של כמה ערים: פראגה, טיקטין, אח"כ בעצת רבי ישראל סלנטר עבר לפאריז וכיהן שם כרבם של יוצאי רוסיה-פולין בעצת רבי ישראל סלנטר. היו חכמים שהסתייגו מכמה מהסיפורים שהביא בספרו על הגר"א - ובמהדורות הבאות הביא את תשובתו למבקריו. חיבוריו גם: "פעולת צדיק לחיים", הגהות וצינונים למדרש רבה, ועוד רבים חלקם בכת"י. הו"ל "פליטת סופרים" (ווילנא, תרכ"ג).

רק בשנות התר"י יצא הספר בעוד כ- 20 מהדורות, וכן לרוב חביבותו נעשו לספר מהדורות מקוצרות וכן מהדורות מעובדות וכדו'. הספר מלא וגדוש בענינים רבים לתולדות הגר"א וכתביו, ביניהם "קול קורא" של דייני ווילנא משנת תרט"ז "כי חובה ומצוה על כל מי אשר ימצא בידו מכתב של הגאון" הודיע על כך לרבי יהושע העשיל לעוון. וכן כרוז יצא מאבות רבנים דק"ק ווילנא ... שלא ישמע ולא יאמין שום אדם לדברי האומר בשם הגאון... דינים והנהגות ופירושי תורה, עד שיתברר... שהם מכתבי הגאון... יט כסלו תקנ"ח".

120, [2] עמ'. שני שערים. מצב כללי טוב, מעט בינוני. כתמים ובלאי שימוש ניכרים. חיזוק בנייר של שול השער הראשון למטה ובפנים. נקב עש בשער הראשון במילוי נייר. כריכת בד חדשה. בשער הראשון חותמת בעלות מטושטשת "מרדכי גארדאן] .. ביאליסטאק". בשער השני חתימה בכתב יד "נכד ר' ... מאמדור".

(וינוגרד, אוצר ספרי הגר"א, 993)

פתיחה \$200



14. דרך אבות – פילדלפיה, תרנ"ה – הספר הראשון שנדפס בפילדלפיה

Derech Avot – Philadelphia, 1895 – the First Book Printed in Philadelphia

ספר דרך אבות, ביאור על פרקי אבות (עם הפנים) מאת רבי אליהו שיק [אוצר הרבנים 2235. תקע"ו-תרל"ו]. חתן רבי שלמה זלמן המגיד מוילנא.

פילדלפיה, תרנ"ה – הספר הראשון שנדפס בפילדלפיה. שני שערים. השער הראשון מצויר. הסכמות רבני פילדלפיה.

[4], ג-מו דף. [4] עמ' (עמודי פנורמנטן). מצב כללי טוב-בינוני. סימנים וכתמי שימוש. כריכה ישנה.

פתיחה \$200



15. היסטורי ומיוחד! נחלת עולמים – העתקי מצבות גדולי ישראל בווארשא – מהדורה יחידה

Historical and Special! Nachalat Olamim – Copies of Tombstones of Gedolei Yisrael in Warsaw – Single Edition

ספר נחלת עולמים, ציונים לנפשות גדולי ישראל, שרי התורה, אנשים השם, רבנים, גאונים, וסוחרים נכבדים... אשר מצאו להם קבר בעמק הבכא, פה ווארשא. מאת רבי שמואל יעוונין [יבנין] [ב"ר אברהם יונה מגרודנא. מחכמי ווילנא. חיבר "אמרי חפץ" (אודסה, תרל"ג), 'אמרי שמואל' על 'מעשה רב' (ווילנא, תרמ"ג)].

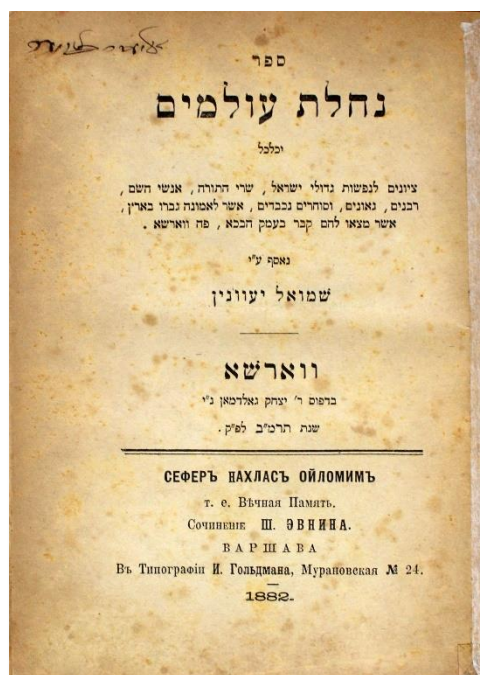
ווארשא, תרמ"ב. מהדורה יחידה. דפוס יצחק גולדמן.

בית הקברות היהודי בווארשא נוסד בשנת תקס"ו על ידי פרנסי הקהילה היהודית על פי אישור השלטונות, והקבורה הרשמית הראשונה היתה בשנת תקס"ז. בספר שלפנינו מובאים כמה מצבות בודדות מהשנים שלפני כן (החל משנת תקנ"ד) וכנראה קברות אלו נקברו לא באופן רשמי. המצבות משנות התק' כמעט ולא שרדו עד ימינו, כמו כן כיום מכוסים רבים מהקברים בצמחיה שגדלה במשך השנים לאחר שיהדות פולין ובכללה יהודי וארשא עברו את מאורעות השואה. לפני שנים אחדות העבירה ממשלת פולין החלטה להשקיע סכום גדול בשיפוץ בית הקברות ו"קרן תרבות ומורשת" מבצעת שם שיפוץ.

ספר מיוחד מסוגו – תיעוד של 334 מצבות מבית החיים בווארשא.

112 עמ'. 20 ס"מ. מצב כללי טוב. כריכה בפינת הדפים האחרונים. כריכה פשוטה.

פתיחה \$200



# 16. פנקס ירושלמי היסטורי [משגב לדרך] בכתב יד השד"ר רבי שמעון אשריקי זיע"א – מרוקו-ירושלים, תרס"ב-תרס"ד

Historical Jerusalem Ledger [Misgav Ladach] Handwritten by the Shadar Rabbi Shimon Ashriki – Morocco-Jerusalem, 1902-1904

פנקס בכתב יד, ובו מפורטים מאות הכנסות והוצאות ועיני השד"רות שונים של מוסד ובית החולים "משגב לדרך" בירושלים וחצרותיו, פעולות של גמילות חסדים ולימוד תורה, הכל בכתב ידו של השד"ר הגאון המקובל רבי שמעון אשריקי זצ"ל. כאשר סיבב בערי מרוקו בין השנים תרס"ב-תרס"ד.

בפנקס מוזכרים שמות ופרטים היסטוריים רבים על ישיבות ומוסדות בירושלים, וכן שמות רבנים רבים וחשובים, וכן שמות אנשים מערי מרוקו ותרומותיהם. רישמים רבים של הוצאת "אספיל" [ככל הנראה בית החולים משגב לדרך שהיה הרב אשריקי מפטרוניו].

## להלן ציטוטים מכתרות העמודים:

"הוצאה ע"י סי' אברהם ארוואץ הי"ו מיום ר"ח אלול תרס"ב" / "חשבון ר' שמואל בוחבוט הי"ו שבט"ו בשירות הועד" / "חשבון ר' אליהו לעגימי הי"ו שבט"ו בשירות הועד" / "חשבון ח' שמואל קורקוס הי"ו שבט"ו בשירות הועד" / "חשבון ח' מסעוד ואעיש הי"ו שכר שמשות בבית הועד" / "חשבון ח' חיים כהן מוכתאר" / חשבון הלימוד עם החולים" / ח' מסעוד ואעיש לישיבת אבושדיד [ישיבת אבושדיד מוזכר מספר פעמים בפנקס] / עזר לתפילין והכנסת כלה ויולדות / מה שנקבץ מן יח"ס לעסקריא בח' חשון וכסלו התרס"ג / רישום: היום 8 לה' ניסן התרס"ג התחלנו לקבץ להיתומה חנה בת סעדיה זגאתי כל חלק הנוגע לה בכלולינו...". / תשלום עזר לכלות וליולדות ולתפילין וכו' / "חשבון עגלות ליפו" / חשבון ח"י למסעאלי ישיבת אבושדיד מר"ח אלול.

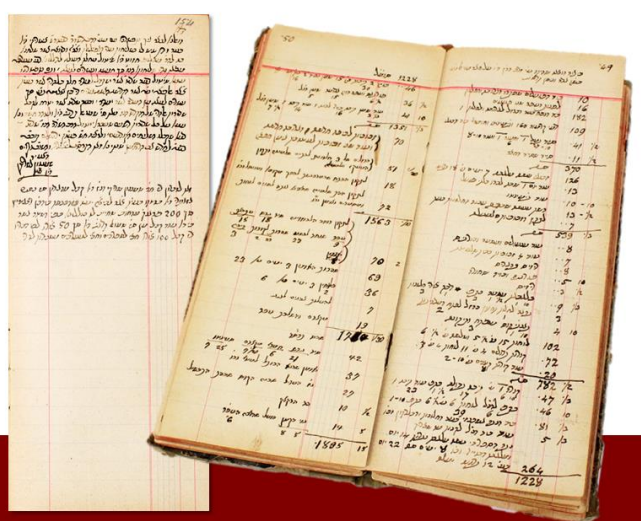
## להלן ציטוטים מתוך הפנקס עם שמות ופרטים שונים:

הלואה לר' חיים ו' וואליד כי הוא חולה בספיטאל / קבל דבת חר"א אביכזיר" / תקון הבור של חצר הכולל אשר במחנה ישראל / תלגרמים ללונדון וזה פרטם לורד רוטשילד, חסאן, ד"ר אדלר" / ביד ח"ש אלעלון הדפסת מכתבים / בתי יתומים של ספרדים / בית חנוך עורים / חברת עזרת נשים / ר'ן' ציון אלקלעי / דמי ספרי שדי חמד שנשלחו לחו"ר פאס [ידוע כי ספרייתו הפרטית של השד"ר חמד" שוכנה בבית החולים משגב לדרך בירושלים] / ביד ח"ש קורקוס מגורל מונטיפיורי בעל ח"ש אלמאליח" [מגורל מונטיפיורי מוזכר בפנקס פעמים רבות] / תקון טבילה אשר בחברת מחנה ישראל ע"י הר"ן הי"ו / חלוק ישיבת קאייץ נסים שהיה באדר תרס"ג [קאייץ נסים, מוזכר כמה פעמים] / הודעה בלוח ארץ ישראל של לונץ ענין ק"ק טברייא / רבי אברהם אביכזיר [מוזכר פעמים מספר] / רבי שמעון אלעלון.

בסוף הכתב יד, כתב פשרה: והאלנו לבאר איך נתפשרנו עם מע' הרב השד"ר כמהר"ש אשריקי הי"ו כנגד זכות שיש לו בשליחות ערי תאפילאלת ואר"א וכיוצא אשר שלחנו בה להר' מלכוף חזוט הי"ו שיטול מחלק העולה לכלוליו בני מערבא מפאת זכות שליחותו הנז'...". בכתב יד וחתמינתו של רבי שמעון אשריקי. ירושלים, תרס"ג. מתחת לרישום זה נוסף: זאת לזכרון כי חר שמעון שריקי הנז' הי"ו קיבל מהאדון ס' נסים אזאגורי הי"ו בהיותו בעי"ת צאר לביצ'א...". בסוף הכרך ישנו גם רישומי גירושין שונים שהתקיימו בבית הדין.

## פנקס כתב יד השד"ר רבי שמעון אשריקי

## מרוקו – ירושלים תרס"ב-תרס"ד



**רבי שמעון אשריקי** (תר"ך - תר"ץ) ראב"ד העדה הספרדית בירושלים. נודע כעילוי ולמדן מופלג, בילדותו עלה עם הוריו לארץ ישראל שהתיישבו בעיר יפו ושם קיבל תורה מפי הגאון המקובל רבי שלמה חזן בעל "שלחן הטהור" ועוד, בצעירותו בעקבות פטירת אביו עבר להתגורר בירושלים, אמו נישאה לראשון לציון רבי אברהם אשכנזי ורבי שמעון אומץ אצלו כבן. יצא מספר פעמים בשליחות מטעם כוללות ירושלים, לאחר שליחותיו מונה ושימש כדיין בבית הדין בירושלים עם שני גדולי עולם - רבי אליהו לעג'מי ורבי יעקב בן עטר. אח"כ כאב בית הדין של העדה המערבית. בספר "הסבא קדישא אדמו"ר סיידא בבא סאלי זיע"א" מסופר ש"הבבא סאלי" נקשר אליו בעבותות של אהבה וקיבל ממנו את דרכי הנהגת בית הדין ודרך ההוראה והפסק.

[130] עמודים כתובים. 25 / 10 ס"מ. פנקס ארוך וצר. מצב כללי טוב מאוד. כריכה ודפים מנותקים.

פתיחה \$1000

**17. כתב יד היסטורי – הספד על השר קאייד נסים שמאמה – תוניס, תרל"ג**

**Histoircal Manuscript – Eulogy for Minister Kaid Nissim Shamama – Tunisia, 1873**

כתב יד, הספד על השר והגביר קאייד נסים שמאמה מתוניס. חובר ונכתב על ידי אחד מחכמי תוניס כנראה סמוך לפטירתו של הגביר בשנת תרל"ג.

הכתב יד פותח בדברי קינה מחורזים ומליציים כדרכם של חכמי הספרדים, כשכל בית פותח במילה "וימת" וסוגר במילה "נסים". אח"כ דברי הספד תורניים בדרוש. בענין ביאת נשמת האדם בעוה"ז ויציאתו מן העולם, בין היתר כתב המחבר גם פירוש מר' שלמה שמאמה (כנראה מח"ס שש אנכי. ליוורנו, תרל"ח) ומדברי רבינו האר"ז ז"ל. בדברי המחבר אנו לומדים פרטים היסטורים על אשיותו ופעלו של השר.

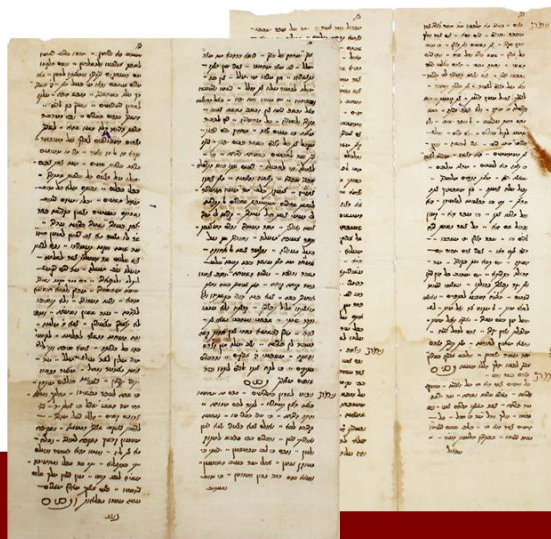
[6] עמודות כתובות. 32 / 10 ס"מ. מצב כללי טוב. קרעים קטנים וסימני קיפול. הכל קריא.

**השר נסים שמאמה** (תקס"ה-תרל"ג) – ראש הקהילה היהודית ושר האוצר בתוניס ונחשב ל"ראש המשפחה היהודית העשירה והמיוחסת ביותר בכל מחוז תוניס". לאחר פטירתו של השר שהשאיר צוואה ארוכה ומפורטת ונפטר ללא ילדים, התעורר פולמוס בין הירושים, ונכנסו לעובי הקורה בתחילה חכמי תוניס לאחר שהמחלוקת לא הגיע לעמק השווה, עירבו הללו את חכמי ישראל בתפוצותיהם, גדולי ירושלים, שאלוניקי ועוד. והתעסקו בצוואה גדולי וחכמי ישראל במדינות רבות, הללו מקיימים את הצוואה והללו מבטלים. מחלוקת זו נמשכה כמה שנים ונדפסו על כך כמה ספרים, ביניהם ספר נחלת אבות, מאת רבי יהודה גרמון (ליוורנו, תרל"ז). עדות ביהוסף, לרבי יעקב ספיר (מגנצא, תרל"ד). מגלה עמיקתא, מאת רבי אברהם אלמליח (ליוורנו, תרל"ח). זכות אהרן, מאת רבי אהרן אלחדיף (ליוורנו, תרל"ג). משפט הירושה. יקובל אמת ועוד, (ראה רפאלי, מכירה 35 פריט 80 קונטרס ישמח משה. וכן מכירה 4 פריט 105) וכל זה הוא מהפן ההלכתי, היה גם תביעות משפטיות על עזבונו שבו היו מעורבים ממשלת תוניס ואישים שונים, תיקי משפט הירושלה נמשכו יותר מחמשה עשרה שנים. בספר ישמח משה הנ"ל באו עשרות מכתבים מגדולי ישראל בענין.

פתיחה \$400

**כתב יד  
הספד על השר קאייד  
נסים שמאמה**

**תוניס – תרל"ג**



# 18. טיוטת אגרת ארוכה מאוד בכתב יד שד"ל – פרטים היסטוריים והערות לימודיות

## Draft of a Very Long Letter Handwritten by Shadal – Historical Information and Scholarly Comments

טיוטת אגרת ארוכה מאוד בכתב יד של ר' שמואל דוד לוצאטו – שד"ל, שכתב על "ידידי הנבון אשר נטע כרם נחמד למראה ומרפא לנפש". שם הנמען לא נכתב אך מוזכר כי הנמען כתב "כרם".

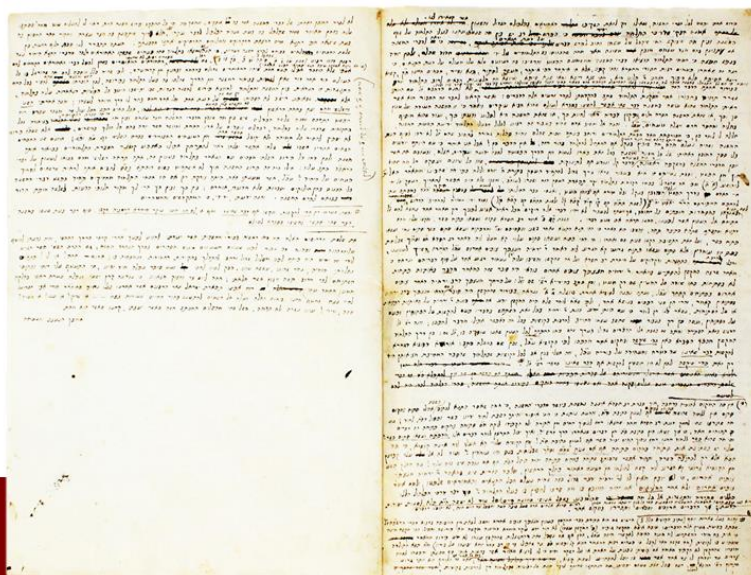
לאורך האגרת הערות כל דברי הנמען מה שכתב בביאורי הפסוקים בכמה מקומות, עליהם מעיר שד"ל הערות ושחלקם פולמוסיות, עם איזכורים של "משכילי דורינו" שכתבו בביאורי הפסוקים, באגרת דן שד"ל בכמה ענינים קשים שבין ביאורים הנמצאים בתלמוד לבין ביאורי פשט הפסוקים, וכן בסוגיות מסוימות בגמ' כגון אותיות מנצפ"ך דרב ירמיה (מגילה ג.) ודברי רש"י בביאורו את דרך השקלא וטריא של הגמ'. וסיים שד"ל דבריו "וזוה אצלי בנין אב לכל הקושיות שבתלמוד..."

בקטע האחרון באגרת כותב שד"ל "את שלשת הדרושים האלה היו כמו ראשית בכורי מחשבתי אשר יעדתי להציע לפניך אחרי קראי כרמך החמשי, ... אמנם – אהה! אוי לי! פתאום נאלמתי דומיה, נחר גרוני, עששה עיני, דבק לשוני לחכי, ועט סופר נפלה מיד ימיני, כי התעטף עלי רוחי ובותכי השתומם לבי מרוב תוגה ויגון אשר מצאתי, אהה ליום צר ומצוק מצאוני כי נגדעה קרן ישעי ונפלה עטרת ראשי בהלקח ממני רוח אפינו תפארת ישראל נזר הרבנים אשר אמרנו בצלו נחיה כמוהר"ר מורי אבי זכרוננו לחיי נצמח נחטף ממנו בימים האלה ועלה אל השמים להתענג באוחר החיים נימות נצח – אי צדיק, אי ענו! אי חסיד! אהה, ידידי! עיני נגרה ולא תדמה... אוהבך הנעצב והנכאה"

**שמואל דוד לוצאטו (1800-1865)** פרשן מקרא, בלשן עברי. פילוסוף. חוקר ספרות היסטוריה. מגדולי הפרשנים והמשוררים באטליה. גדול הוגי הדעות בתקופתו. בפדובה שבאיטליה הקים בית מדרש לרבנים שם למד גם תלמידו כותב המכתב משה עהרנרייך. בתפקידו כראש בית המדרש לרבנים הייתה לו השפעה רבה על דמותה של יהדות איטליה, הן בחייו והן בדורות שאחריו על ידי תלמידיו הרבים. שד"ל אמנם שמר על קשרים גם עם ראשי הרפורמים, אבל בפועל לא שיה מהנהוג בישראל מימות עולם.

[1] גליון נייר גדול. [3] עמודים כתובים. 24 / 36 ס"מ. דף עבה ואיכותי. מצב מצוין.

פתיחה \$500



## 19. ארכיון אלפי דפים ! מתווכים ועסקנים בירושלים – ירושלים, תר"פ-תשכ"ז

Archive of Thousands of Leaves! Realtors and Activists of Jerusalem – Jerusalem, 1920-1967

ארכיון ענק הכולל אלפי פריטי נייר ומסמכים, האחים שמעון ויוסף לבית משפחת דויטש - מגדולי המתווכים בירושלים בסוף שנות הת"ר ותחילת שנות הת"ש.

רשימה חלקית בסדר אקראי:

- קבלות וחשבוניות מחברות ומוסדות שונים • פנקסי תכנון • מכתב בקשה למכירת קרקע קרקעית במגדל תרצ"ה •
- מכתב מאת קרל פוקס בחתימתו • ספר אוצר המעשיות ירושלים, תשי"ח • חוברת תיקונים למדריך הטלפון תשכ"א •
- כרטיסי שנה טובה של ר' שמעון דייטש • מכתבים בחתימת ר' שמעון דויטש לאחיו יוסף ואהרן • רשיון להחזקת מקלט רדיו •
- מכתבים מבנק אנגלו פלשתינה טבריה • חשבוניות קניה ומכירה • קבלות בדפוס וכתב יד מבעלי עסקים שונים •
- עשרות מכתבים מבנקים באותה התקופה, כגון בנק מרכנתיל לישראל, ומהבנק העות'מאני בירושלים, בנק המזרחי, ברקליס בנק (דומיניון קולוניאל אנד אוברסיס), בנק א. מ. קליירס ושות', בנק ישראל ועוד •
- מכתב סגור עם בול של אגודת גמילות חסד "עזר בקטמון" תשט"ו • רשימות של שמות אנשים מירושלים באותה התקופה • פשווילים וכרזות מעטפה בחתימת רבי דוד לניאדו עם מכתב הממוען אליו מיוסף דייטש, תר"ץ • מברק מאת מ. ריבלין מברוקלין, בכתב ידו וחתימתו למר שמעון דייטש, תשי" • מסמכים ומכתבים אודות ניהול העיזבון של המנוח יוסף דייטש • הזמנות לאירועים וכנסים שונים •
- מכתב מאת משה חיים ברנדווין, תשכ"ז • כרזה אודות אתרוג כשר בלתי מורכב לברכה. שרגא שלומאי כפר הראה ארץ ישראל • דף ברכת שנה טובה מאת ישיבת אור תורה תשט"ז •
- מכתב תמיכה למקבלי הספר "כרם ציון" • מכתבים בכתב יד מנהל בנק א. מ. קליירס ושות' וחתימתו • מכתבים מעורכי דין שונים •
- מכתב גלויה בכתב יד וחתימת ר' אברהם מרדכי קליירס בני ברק תשכ"ה • קבלות ממוסדות תורניים על תרומות • פנקסי צ'קים מבנקים שונים • יומני כיס •
- מכתב קריאה מאת בית התבשיל אליאך והכנסת אורחים לתושבים ולמהגרים ירושלים •
- מכתבים מועד המושבה – מגדל - על יד טבריה תרצ"ח בחתימת חנוך שוסטר, זבולון זיידל, משה המבורגר ועוד •
- מכתב בחתימת ברוך מסעודה בלועזית • חוברת רשימת מספרי איגרות חוב של מדינת ישראל 1960 •
- עיתונים שנת תשט"ו-תשט"ז • פנקס קבלות של יוסף דייטש • כרזות מבית היתומים ציון ירושלים • שטר בוררין אודות שותפות • דף לוח שנה קיר לשנת תשכ"ו של ישיבת רוז'ין מתיבת תפארת ישראל • כרזה פולמוסית כנגד טדי קולק מאת אבא אבן •
- דף לוח שנה קיר לשנת תשכ"ה ותפילה להדלקת הנרות מאת המוסדות המאוחדים אור תורה טבריה • חוברת תסקיר על פעולות מוסדות ומפעלי אגודת ישראל בירושלים מאת הסתדרות אגודת ישראל. מנחם פרוש •
- מכתב פולמוסי אודות שמעון דייטש ועלילות שהעלילו עליו • תכניות בניה של מבנים שונים (שרטוטים) • זכרון דברים בין בעל הבניין ובין המהנדס. ירושלים, תש"ט •
- דף פורזץ עם חתימה של הרב בן ציון האגר משכונת קטמון בירושלים • חוברת על חלקי רכב • תיקיות מלאות במידע ומסמכים בענייני רכישה של אדמות בישוב מגדל ובטבריה •
- מחברת חקלאות של דייטש במגדל • בלוק חשבון עם דפים מלאים, שמות ותאריכים • מכתבים מאת אוצר התישבות היהודים (קולוניאל באנק עברי בלונדון) תרפ"ג | 1923 • ערימת גליונות חוזים ירושלים. חוזה מכירה וקניה • פנקסי קבלות •
- לוח ארץ ישראלי לשנת תרצ"א • פנקס קבלות משנת תרצ"ה הכולל מאות שמות • ספר תקון הכללי ירושלים, תשי"ח •
- לוח שנה ותפלה של המוסדות המאוחדים בטבריה ישיבת אור תורה, שנים: תשט"ז, תשכ"ה, תשכ"ו • פשקויל אבא אבן נגד טדי קולק •
- הזמנה לסיבת מלאת חמש שנים למפעל לקליטת ילדי העולים בנשיאותם של הגאונים מבריסק ומצ'בין. מאת ראשי הישיבות הרב פינקל, הרב סורוצקין והגר"י סרנא. • פשקויל אודות אתרוג כשר בלתי מורכב טהור לברכה, עם צילומי מכתבי הרבנים ועוד. •
- מכתב מודפס אל מעלת הרבנים מקבלי ספר כרם ציון, עם חתימת רבי חיים שלמה רוזנטל (בדף רישום על תמורה של 500 מיל מחכם מאיר ועקנין) •
- מכתב גלויה מאת רבי אברהם מרדכי קליירס (בה"ר משה קליירס מטבריה) על מכירתו שטח אדמה שלו. •
- מכתב מאת ועד המושבה מגדל ע"י טבריה 1938, בו מזכירים גם את מכוני המים שנחרב על ידי פורעים וכל המושבה בלי מי שתיה • תשריטים ותוכניות בניה בשכונת גבעת שאול בירושלים ועוד.

• פנקס הכנסות והוצאות משנת תרצ"ה עם מאות שמות.

• פנקס הוצאות והכנסות משנת תר"ץ עם שמות, שם טוב בן היושע, חשבון אדון פרידמן ועוד.

• פנקס החלפת שטרות מצריים של יוסף דויטש משנת תרפ"ח | 1928.

• קלסר קטן ובו מסמכים וסיכומי קניה של ישיבת קרית הילד אספקה של מוצרים ועוד. חתום על ידי רואה חשבון יהונתן אפל.

• קבלות רבות של מוסד קרית הילד באותה תקופה.

• מסמכי בניה של מוסד קרית הילד ע"י הרב מ. פרוש ושמעון דייטש עם שרטוטי בניה.

- מעל 10 גליונות של רשימות אגרות חוב בלועזית מהשנים 1911, 1940, 1903, 1935 ועוד.
- כרטיסים רבים: בהם כרטיסי ביקור של חברות ואישים שונים, כרטיסי שנה טובה, כרטיסים מיוחדים אחרים כגון כרטיס "כשר" מרומא. כרטיס "אשרת מעבר גבול דמשק" (נתון בתוך מעטפה תואמת).
- 2 מכתבים בהם פולמוס כולל דברי בלע נגד בית הדין בירושלים של רבי צבי פסח פרנק, כפי הנראה כותב לא קיבל את הפסק שפסקו כנגדו ושלח מכתב חריף. וכן 2 דפים מודפסים במכונה "העתקה שנשלח להרב המטמא טהורים ומטהר טמאים" עם פיסת נייר ועליו נדפס "בבקשה לפרסמו ברבים".
- מכתב מאת שמעון דייטש מ"בירוט" שבלבנון שנת תר"ץ.
- סה"כ אלפי פריטי נייר, מסמכים, חוברות, פריטי אפמרה ועוד. גדלים שונים. מצב כללי טוב.

**פתיחה \$250**

**20. אוסף [6] ירחונים נדירים – תנועת החלוצים בצרפת בסוף מלחמת העולם השנייה – צרפת, 1938-1947 | תרנ"ץ-תש"ז**

**Collection of [6] Rare Journals – The Chalutzim Movement in France at the End of World War II – France, 1938-1947**

אוסף 6 ידיעונים יהודיים נדירים מצרפת בסוף תקופת מלחמת העולם השנייה.

1. קובץ ידיעות – של ברית חלוצים דתיים (הפועל המזרחי) – מרכז צרפת. חודש תשרי שנת תש"ו (ספטמבר 1945). ובו ידיעות בצרפתית על החלוצים היהודים ועוד. בכותרת "ארץ ישראל לעם ישראל על פי תורת ישראל ועל יד עבודת ישראל" – וסמל התנועה "בחד" (ברית חלוצים דתיים). שלם. 26 עמ'. עברית וצרפתית.
  2. ישרון YECHOUROUN – גליון חודשי (ירחון) של תנועת הנוער היהודית המסורתית. גליון מס' 3 אדר תש"ה – פברואר 1945. 7 עמ'. צרפתית.
  3. ישרון YECHOUROUN – גליון חודשי (ירחון) של תנועת הנוער היהודית המסורתית. גליון מס' 4 אייר-סיוון תש"ה – אפריל-מאי 1945. ובו מאמר מאת יצחק בראואר מירושלים. לפנינו רק דף השער ו21 דפים מתוך הגליון. צרפתית.
  4. ישרון YECHOUROUN – גליון חודשי (ירחון) של תנועת הנוער היהודית המסורתית. גליון מס' 5 ניסן תש"ה – מרץ 1945. ובו ידיעות חדשותיות על התנועה ועל המחנות. 19 עמ'. צרפתית.
  5. ישרון YECHOUROUN – כתב עת של צעירי ישראל מצרפת. בעריכת שמואל קליין – פריז. תשרי תרצ"ט אוקטובר 1938. ובו מאמרים על ימים נוראים. צרפתית. 12 עמ'.
  6. ישרון YECHOUROUN – גליון חודשי (ירחון) של תנועת הנוער היהודית המסורתית. גליון ובו מאמרים על לימוד משניות מרבנים ואישים שונים בהם הרב וסרמן, א. זליקובסקי, ה. מרצבך, פ. קליין, הרב שילי, הרב באואר ועוד. פריז, 1947. 13 עמ'. שער עם קרע לרוחב ללא חסרון.
- סה"כ 6 גליונות נדירים ביותר. אינם בנמצא. מצב טוב-בינוני מחמת פגמי שולים. דפים מנותקים ברוב הגליונות. קרעים עם חסרונות קלים.

**פתיחה \$400**



## חומשים, ספרי תפילות והגדות

21. חמשה חומשי תורה (עם תפילות) – סט נאה בכריכות מקוריות – פאריז, תר"כ-תרכ"ט

**Chamishah Chumshei Torah (with Prayers) – Fine Set in Original Bindings – Paris, 1860-1869**

חמשה חומשי תורה והפטרות עם תרגום וביאור לצרפתית מאת הרב אליעזר ווג (L. Wogue) מרבני פאריז. מעבר לשער ספר בראשית חתימת ידו של המבאר והמתרגם. עם הסכמות רבני צרפת (בצרפתית). לטט שלפנינו צורף לכל כרך גם סידור תפילה לכל שבתות השנה סידור "ערך התהלות" שנדפס בפאריז 1875.

פאריז, תר"כ-תרכ"ט.

סט שלם ומפואר – חמשה כרכים עם כריכות מקוריות עשויות עור בצבע ירוק. חיתוך דפים זהב.

בראשית 1860. [3] [1] 537, [1], LV, עמ' 21 ס"מ. כריכה קדמית רופפת.

שמות. 1862. [3], עמ' 568,

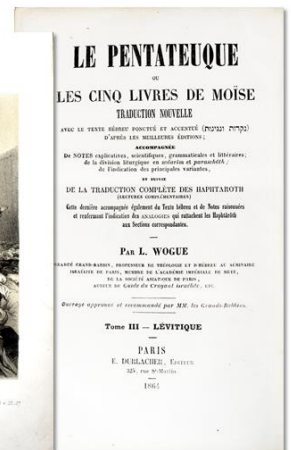
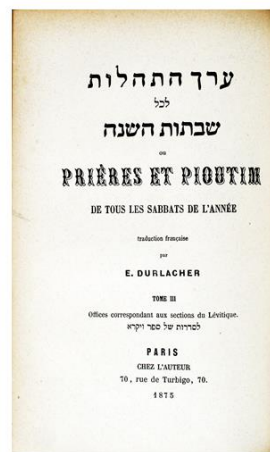
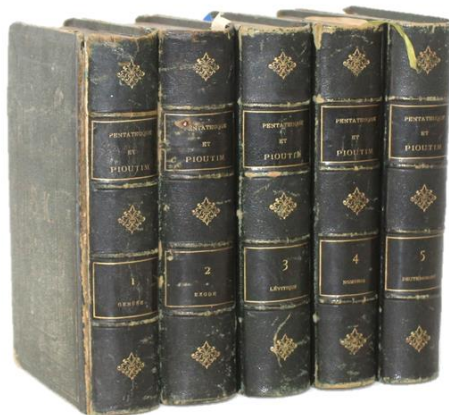
ויקרא. 1864. [3], 553, [1] עמ'.

במדבר. 1867. [3], 618 עמ'.

דברים. 1869. [3], 595 עמ'.

סט שלם בכריכות חצי עור מקוריות. חמשה כרכים. נייר רגאל בהיר ואיכותי. שפשוים ושטושי צבע קטנים בשולי הכריכות. כריכה קדמית של בראשית רופפת וסימני דבק בדפים הראשונים. קמטים קלים בדפים הראשונים של כרך שמות. בכרך במדבר חתימה "הק' שלמה זאב בן מהור"ר נפתלי קליין".

**פתיחה \$200**



## 22. סט חמשה חומשי תורה – הרש"ר הירש – פרנקפורט, תרכ"ז-תרל"ח - מהדורה ראשונה

### Set of Chamishah Chumshei Torah – the Rasher Hirsch – Frankfurt, 1867 – 1878 – First Edition

סט שלם ונפלא של חמשה חומשי תורה. Der Pentateuch, uebersetzt und erlaeutert von Samson Rephael. Hirsch, המקרא בעברית עם תרגום לגרמנית עמודה מול עמודה. עם ביאור בגרמנית בשולי העמודים. מאת רבי רפאל שמשון הירש – הרש"ר הירש. כל חלקי הסט – מהדורה ראשונה.

א: בראשית. תרכ"ז. [2], 633, VI עמ'.

ב: שמות. תרכ"ט. [2], 614 עמ'.

ג: ויקרא. תרל"ג. [2], 749, [1] עמ'.

ד: במדבר. תרל"ו. [2], 517, [1] עמ'.

ה: דברים. תרל"ח. [2], 588, [1] עמ'.

• מצורף כרך של "חורב". פרנקפורט דמיין, 1921.

מצב מצוין. כריכות תואמות.

פתיחה \$250



## 23. סט נאה בכריכות מקוריות - חומש "מלא העומר וקומץ המנחה" - ווארשא, תרל"ה-תרל"ו - עותק רבי יעקב מאיר בן הגרי"ח זוננפלד

### Fine Set in Original Bindings – Chumash Meloh HaOmer Vekometz Minchah – Warsaw, 1875-1876 – Copy of Rabbi Yaakov Meir the Son of the Gaon Rabbi Yosef Chaim Sonnenfeld

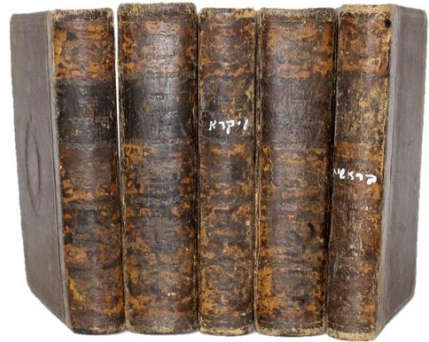
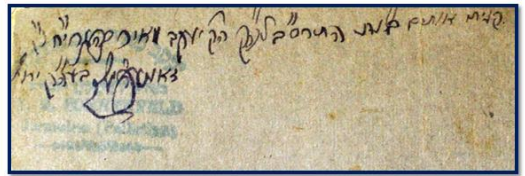
חמשה חומשי תורה עם פירוש "מלא העומר וקומץ המנחה", מאת הגאון רבי אריה ליב צינץ מפלאצק. ועם שפתי חכמים, פנים יפות, שם אפרים ועוד. ווארשא, תרל"ה-תרל"ו.

סט נאה בחמשה כרכים, שדרות מעור. כריכות מקוריות תואמות. מצב טוב. כפי הנראה חסר שער ראשון לספר בראשית. וכן פגם בשער הראשון של ספר דברים.

א: בראשית. [4], ריב, [34] דף. ב: שמות, אסתר: רפו, יח, [10]; [20] דף. ג: ויקרא, שיר השירים: קצט, לח, [1]; יט דף. ד: במדבר, רות: רגג, י, [1]; [17] דף. ה: דברים, איכה, קהלת: שג, כ-כא, [12] דף.

בכל הכרכים חותמות וכמה רישומים בכתב יד רבי יעקב מאיר זוננפלד "קניתי אותם בשנת ה'תרס"ב לפ"ק הק' יעקב מאיר בהגרי"ח זאנענפעלד בעה"ק ירו"ת [ירושלים תובב"א].. רישומים, חתימות וחותמות, וכן הגיהה בכתב יד רבי "אברהם משה קטן באס וע"ש אימי בערמאהן ירושלים עה"ק תוב"ב". רישומים נוספים: "זה החומש שייך להרבני הנגיד מו"ה יצחק מערענהאלטץ פיטשיצער המכונה איטשע פיטשיצער". בשער השני רישום וחתימה חותמת "אברהם משה בערמאהן – ירושלים".

פתיחה \$250



**22. מעם לועז – סט חמשה חלקים – אזמיר, תרכ"ד – תרכ"ח – עם כריכות מקוריות**

**Me'Am Lo'ez – Set of Five Sections – Izmir, 1864 – 1868 – With Original Bindings**

ספר מעם לועז, חיבורו האגדי של רבינו יעקב כולי, ביאורים ומדרשים על התורה עם פסקי דינים בלשון עממית לאדינו. לפנינו מהדורת אזמיר – חמשה חלקים עם כריכות עור מקוריות תואמות. חלק ראשון צורף בצילום לשם שלימות הסט. הסט נדפס באזמיר בדפוס בן ציון בנימן רודיטי. עם הסכמת רבי חיים פלאג'י. ההסכמה נדפסה בחלקים א, ד-ו.

חלק ב: שמות ח"א (שמות-יתרו). אזמיר, תרכ"ד. רנז דף. 30 ס"מ. מצב מצוין מלבד, חלק הקדמי של הכריכה מנותק. כריכה אחורית רופפת. חסרון בפינת השער, הושלם במילוי נייר. כתמים בדפים הראשונים.

חלק ג: שמות ח"ב (תרומה-פקודי). אזמיר, תרכ"ה. קיז דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב. קרע בדפים עג-עז עם נגיעת טקסט של כמה אותיות. כריכת עור מקורית הקדמית מנותקת, האחורית רופפת.

חלק ד: יקרא. אזמיר, תרכ"ו. קצח דף. 30 ס"מ. מצב מצוין. כריכת עור מקורית מעט רופפת.

חלק ה: במדבר. אזמיר, תרכ"ז. קסח דף. 30 ס"מ. מצב מצוין. כריכת עור מקורית מעט רופפת.

חלק ו: דברים. אזמיר, תרכ"ח. ט, רכט דף. 30 ס"מ. מצב מצוין. כריכת עור מקורית מעט רופפת.

בכל הכריכות חריטת שם הבעלים הראשונים של הסט: הצעיר מרדכי יצחק ו' אפרים ו' גיאת ס"ט שנת הנרות פ"ג (תרנ"ו).

**פתיחה \$500**



## 25. ילקוט שמעוני – פרנקפורט, תמ"ז - רישומים היסטוריים (מהמאה 17) למשפחת "העלפט" מגרמניה

Yalkut Shimoni – Frankfurt, 1687 – Historical Notations (from the 17th Century) of the Helft Family of Germany

ילקוט התורה, הנקרא 'ילקוט שמעוני', הכולל מדרשים קדומים על התורה, נביאים וכתובים, מלוקטים משני התלמודים, ספרא, מכילתא, מדרש רבה, מדרש תהילים, אבות דרבי נתן, פרקי דרבי אליעזר, מסכתות קטנות, פסיקתא, תנחומא ועוד מדרשים שנעלמו במשך השנים, כדוגמת מדרש ויסעו, מדרש אספה, מדרש אבכיר, ספרי זוטא ועוד. ספר זה הוא המקור היחיד למדרשים אלו. מאת רבי שמעון אשכנזי מפרנקפורט. שני חלקים.

פרנקפורט דמיין, תמ"ז. דפוס האחים רייז. בשער חלק א ציור דמויות אהרן ומושה, ומתחתם ציור דמויות דוד וגלית הפלשתי.

### חתימות ורישומים רבים של משפחת העלפט מגרמניה מהמאה ה-17

בדפי הפורוץ שבסוף הספר רישומים רבים של בני משפחת העלפט מהמאה ה-17 במשך כמה דורות. כדלהלן (לפי סדר השנים):

• רישום מעניין ביותר על רכישת הספר ביריד לייפציג כשנה אחרי הדפסתו: "זאת הספר מדרש ילקוט קניתי לכבוד קוני ביריד לייפציג חשון תמ"ח לפ"ק (כשנה לאחר הדפסת הספר) בעד ה' ר"ש עם הכרך יהודא ליב בן אלכסנדר זיסקינד שליט"א מק"ק הברשטט".

• מתחת לרישום זה רישום בנו "נפל לי בירושה מאת אבי החסיד זצ"ל אף נחלת שפרה עלי... חתמתי את שמי אליקים געצליק בן מוה"ר יהודא ליב ז"ל העלפט".

• בעמוד שאחריו הכותב "אליקים" הנ"ל, כתב על פני כל העמוד משנת תע"ט ועד לשנת תצ"ו את תאריך חופתו שהיתה בשנת תע"ט בק"ק הנובר, ואת התאריכים של שמונת בניו ובנותיו שנולדו במשך השנים - בתאריכים מדויקים, וכן את אופן ברית המילה, שמות המוהל והסנדק. לדוגמא: "בני ליב ש' נולד במ"ט [במזל טוב] ביום ב' בח"ה של סוכות טו"ת תשרי תפט"ל וקראתי שמו בשם אבי זצ"ל יהודא ליב זכותו יעמד לנו ויגן עלנו שיזכנו ה' לגדל אותו לתורה ולחופה ולמע"ט: ואחי מרדכי ישי' היה הסנדק וגיסו ר' יאקב סגל מל אותו ובעל דודתי ר' משה פרעהו אותו".

• בדף פורוץ אחר רישום קינה על פטירת אמו בכתב יד יהודא ליב בן אליקים יצחק העלפט מהלברשטט, "מתושבי בילוור במדינות אלזיס א... ולע"ע פה ברוינשוויג אצל גיסי ואחותה ... כ"ד הכותב הנ"ל". מעבר לדף כתב הנ"ל רשימה של ארבעת ילדיו שנולדו משנת תקנ"א עד שנת תקנ"ה.

חלק א: חמשה חומשי תורה. שיג דף. חלק ב: נביאים וכתובים. קץ דף. עם השער הראשון המצויר בתחריט נחושת. עותק יפה עם שולים נאים. נקבים בודדים. מצב כללי טוב-טוב מאוד. כתמי שימוש קלים. כריכה ישנה לא מקורית.

פתיחה \$400

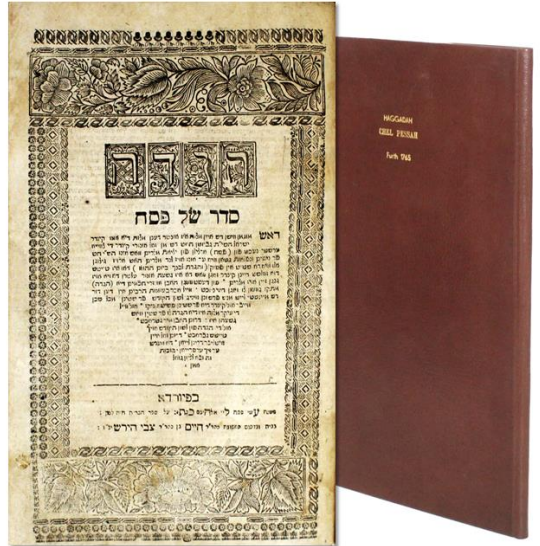


26. הגדה של פסח – ציורים - פיורדא, תקכ"ה

Haggadah shel Pesach – Illustrations – Furth, 1765

הגדה של פסח, עם תרגום ליידיש, ועם ציורים לאורך ההגדה. פיורדא, תקכ"ה 1765. דפוס חיים בן צבי הירש. יד דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב, מעט בינוני. פגמים קטנים בשוליים. כריכה חדשה נאה.

פתיחה \$300



27. עותק נאה! הגדה של פסח "בית חורין" – מיץ, תקל"ז – עותק נאה! הגדה של פסח "בית חורין" – מיץ, תקל"ז

Fine Copy! Haggadah shel Pesach Beit Chorin – Metz, 1767 – Copper-Engraved Title Page and Illustrations

הגדה של פסח, עם פירושים מלוקטים משלושה עמודי עולם, זמרה"ם אלשיך, גבורות ה', עוללות אפרים. מאת רבי משה זעצער מרדלהיים. מלווה בציורים נאים – פיתוח נחושת. עם דינים בלאדינו ובאשכנזית באותיות צו"ר.

מיץ, תקל"ז. דפוס משה מאיי. שני שערים. שער ראשון מצויר, שער שני מפורט. (יערי 162; אוצר ההגדות 251).

[2], סד דף. ללא המפה המקופלת. מצב טוב מאוד. מעט כתמים. כריכה חדשה נאה. סימני שימוש בשולי הדפים. נקב קל בשולי כמה דפים עם מילוי נייר.

פתיחה \$350



28. סדר תעניות - אמשטרדם, תקל"א - חתימת המו"ל רבי יעקב די סילווא מינדיז - עותק מיוחד

Seder Ta'aniyot – Amsterdam, 1771 – Signature of the Publisher Rabbi Yaakov di Silva Mendes – Special Copy

סדר תעניות - תפילות וקיונות לארבע תעניות, כמנהג ק"ק הספרדים. ההפטרה לתשעה באב מופיעה עם תרגום לפורטוגזית, עבור היהודים אנוסי ספרד שהיגרו לאמשטרדם.

אמשטרדם, תקל"א. בשני הדפים הראשונים צורפו הקיונות "יום זה קהלתי מספד הגדילי" ו"על נהרות בבל ארץ שביינו" מאת "חפשי" - כינויו הספרותי של רבי דוד פראנקו מינדיס, מחכמי הספרדים באמשטרדם ומראשי בית המדרש "עץ חיים".

הסכמת רבי שלמה שלם, רבה של הקהילה הספרדית באמשטרדם, ובה הוא גוזר איסור על אחרים להדפיס את הסידור במהלך 15 השנים הקרובות כדי שלא לפגוע במו"ל, שאותו הוא מכנה: "הבחור הנחמד, המזכה את הרבים, חזן במצוות ועושה חסד".

בדף קכח חתימת אישור בכתב יד החזן ר' יעקב דא סילווא מינדיז, מו"ל הספר ומראשי הקהילה הפורטוגזית באמשטרדם.

[1], ב, [2], ג-קלב דף. 17.5 ס"מ. כריכת עור מקורית מעוטרת בעיטורי זהב. חיתוך דפים מזהב. מצב הדפים טוב מאוד. פגמים בשדרה ופינות הכריכה.

פתיחה \$200



## 29. פורמט כיס – סידור תפלות ישראל – תוניס, תרס"ז – עותק נפלא

### Pocket Format – Siddur Tefillot Yisrael – Tunis, 1907 – Wonderful Copy

ספר תפלות ישראל כמנהג ק"ק ספרדים. בתרגום לצרפתית. הכולל תפילות מנחה וערבית לחול ושבת, סדר ספירת העומר, ברכת המזון, ברכת הלבנה, שירת התקוה עם סימני תווי נגינה לשירים יהודיים ועוד. הקדמה בצרפתית מעברו השני של הכרך. עברית וצרפתית עמוד מול עמוד.

התרגום נעשה על ידי רבי יוסף ב"ר רפאל שלום חי הכהן אב"ד צפאקס [בעל "תפארת בחורים" על הש"ס מגדולי חכמי ומקובלי ג'רבה]. כנראה זהו הסידור הראשון שתורגם לצרפתית בשביל יהודי תוניס וג'רבה על ידי חכם מחכמי ג'רבה.

תונס, תרס"ז. פורמט כיס. נדפס על ידי "הפועל העוסק במלכת הקודש נאם חיים שמעון בכר המנוח דוד חזאן ז"ל.

8, [2], 259, [3]; 32, [8] עמ'. גודל: 12 ס"מ. שני שערים בתחילת הספר, עברי וצרפתי עמוד מול עמוד, וכן שער נוסף בצרפתית בסוף הספר. מצב טוב. קרע בדף השער הצרפתי ללא חסרון. מספר דפים עם כתמי זמן (ברכת המזון). עותק נפלא! עם כריכת עור מעוטרת בעיטורים והטבעות מזהבות. חיתוך דפים מזהב.

פתיחה \$200

פורמט כיס  
"תפלות ישראל"  
תוניס - תרס"ז



# דפוסים מוקדמים

30. ספר היסוד של כל דיני המשפט היהודי! טור חשן המשפט "בית יוסף" – מהדורה ראשונה – סביניטה, ש"ט – הגהות מזרחיות בכתב יד

Tur Choshen Mishpat Beit Yosef – First Edition – Savionita, 1559 – Handwritten Eastern Glosses

טור חשן המשפט, לרבינו יעקב ב"ר אשר. עם פירוש "בית יוסף" מאת מרן רבינו יוסף קארו ז"ע"א.

סביניטה, ש"ט. מהדורה ראשונה של ה"בית יוסף" על הטור. דפוס טוביה פואה.

ידוע כי הספר נדפס ב- 800 טפסים בלבד (ראה דף מצורף).

סיום חיבור והדפסת ה"בית יוסף" על הטור:

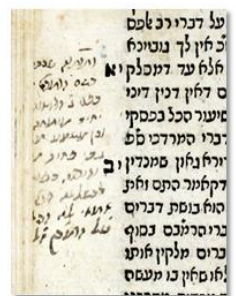
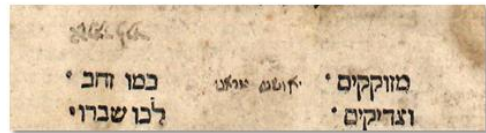
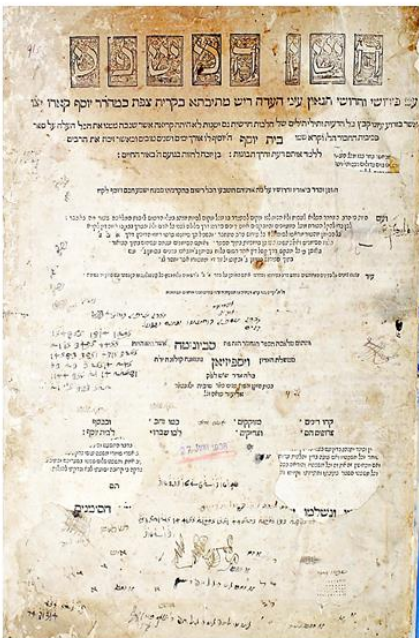
עם סיום חלק זה של ה"בית יוסף" שהוא החלק האחרון בארבעה הטורים הסתיימה תקופה חשובה בחיי מרן המחבר וכה הוא כותב בסוף הכרך שלפנינו "אברך ה' אשר יעצני ועד כה ברכני להחל וגמור בספר המפואר הזה ביאור הארבעה טורים אשר קראתיו בית יוסף כי התחלתי באנדרינפולי שנת רפ"ב והשלמתיו בעיר צפת אשר בגליל העליון תוב"ב ביום ד' יא אלול שנת ה'בקר [ש"ב] ונתעסקתי עוד בהגהתו ובמהדורא תנינא עד שנת ד"ש [ש"ד] אוחילה לאל אחלה פניו יזכנו שיתפשט בכל ישראל למען אהיה בכלל מצדיקי הרבים ויזכני לחבור עוד ספרים הרבה... תפילתו של מרן ה"בית יוסף" התקבלה במלואה ובכל בית ישראל די בכל אתר ואתר הוגים בספרו ה"בית יוסף" יומם ולילה לא ישבותו ולו משפט הבכורה בפסק ההלכה בעולם כולו.

חתימות והגהות:

בשער הספר חתימות ורישומים שונים, ביניהם חתימה "אושע טראני". בדף לד/1 בתוך המסגרת המצוירת חתימה ספרדית "הצעיר נסים יצחק אברהם הי"ו". בדפים נד-רנה חתימה "אני הצעיר יוסף נ' יעיש". בדף אחרון רישום וחתימות שונות ביניהם כתב סתרים אשר בסופה נכתב "אם תסיר מאתים מראשיתה אזי תמצא את חשבונה". בין דפי הספר **הגהות ביניהם הגהות ארוכות וחשובות**. בכתב יד מזרחי מכמה כותבים משנות הת' והתק'. כמו כן תיקונים והפניות שונות בכתביה מזרחית. כותבים לא מזוהים.

שלב דף. 37 ס"מ. מצב משתנה בין הדפים, טוב, בינוני וגרוע. רוב דפי הספר במצב כללי טוב, מספר דפים בודדים במצב גרוע בעיקר במרכז הספר, וחלק במצב בינוני. חסרונות חלקיים בדף השער ובדף אחרון, וכן במספר דפים באמצע. כתמי שימוש וזמן ניכרים. נקבי עש בכמה דפים, לרוב בשולים.

פתיחה \$2000



31. שאילתות דרב אחאי גאון – ונציה, ש"ו – מהדורה ראשונה - הגהות עתיקות מחכמי איטליה

She'iltot DeRav Achai Gaon – Venice, 1546 – First Edition – Ancient Glosses by Italian Sages

ספר "שאלות דרב אחאי גאון משבחה לכל הפוסקים קודם בזמן ובמעלה, מימיו שותים התוספו' הפוסקים..." ונציה, ש"ו. מהדורה ראשונה. בדפוס דניאל בומבירגי. על ידי קורניליו בן ברוך אדל קינד.

**ספר השאלות:**

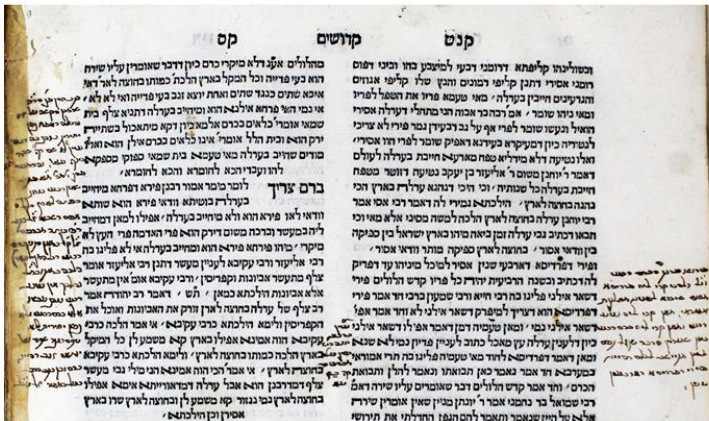
מספרי היסוד ההלכתיים של עם ישראל! מקובל כי הוא הספר הראשון שנתחבר אחר חתימת התלמוד, וכולל שאלות הלכתיות ותשובותיהן בצידן על סדר פרשיות התורה. כל שאילתא עוסקת בנושא הלכתי אחד בסדר ובסגנון מיוחד. מהדורה שניה נדפסה בדיהרנפורט בשנת תקמ"ו עם פירוש קצר של ר' ישעיה פיק ברלין. ובשנים תרכ"א-תרכ"ז נדפסו השאלות בוויילנא עם פירוש מקיף על ידי הגאון רבי נפתלי צבי יהודה ברלין – הנצי"ב מוולוז'ין. בשנים תש"ך-תשל"ז הוציא לאור פרופ' שמואל קלמן מירסקי מהדורה חדשה של השאלות על פי עשרה כתבי יד קדומים של הספר המפורזים בעולם ביניהם כתב יד סיינטי שהוא כבן אלף שנה.

**הגהות בכתב יד:**

בשער הספר רישום בכתב יד "מירושן" הנשגב עשאל רפאל זצ"ל מרימינ[ין]. בין דפי הספר הגהות עתיקות חשובות בכתב יד בסגנון איטלקי הנראות ככתיבה משנות הת' / תק'. שני כותבים לפחות.

סא, [1] דף. 30 ס"מ. מצב טוב, בינוני. פגעי עש בעיקר בדפים האמצעיים של הספר בשולים הפנימיים עם גלישה לטקסט. נקבים. כריכה רכה מאולתרת.

פתיחה \$1000



32. ספר התשבי / ספר דקדוקים – איזנא-ונציה, ש"א-ש"ו – מהדורות ראשונות – עותקים חסרים

Sefer Hatishbi / Sefer Dikdukim – Isny-Venice, 1541-1546 – First Editions – Incomplete Copies

1. ספר התשבי על שרשי המילים מאת רבי אליהו בחרו. איזנא, ש"א. מהדורה ראשונה. (באותה השנה נדפס הספר עם תרגום ללטינית עמוד מול עמוד – לפנינו המהדורה העברית).

עותק חסר דף שער ו-4 דפים ראשונים, ו-2 דף אחרונים. [במקור: 100] דף]. בדף הראשון בעותק שלפנינו קרע עם חסרון בפינת הדף ללא חסרון טקסט. במספר דפים ברחבי הספר פגעי עש קלים עם נגיעות קלות בטקסט. כתמי זמן. דף בהיר ואיכותי. ללא כריכה. [סטפנסקי יסוד מס' 519]

2. ספר דקדוקים – והם 4 חבורים הכוללים את חכמת הדקדוק. כולל החיבורים פתח דברי, מהלך שבילי הדעת, ספר צחות בדקדוק, ומאזני לשון הקדש.

ויניציאה, ש"ו | 1546. מהדורה ראשונה.

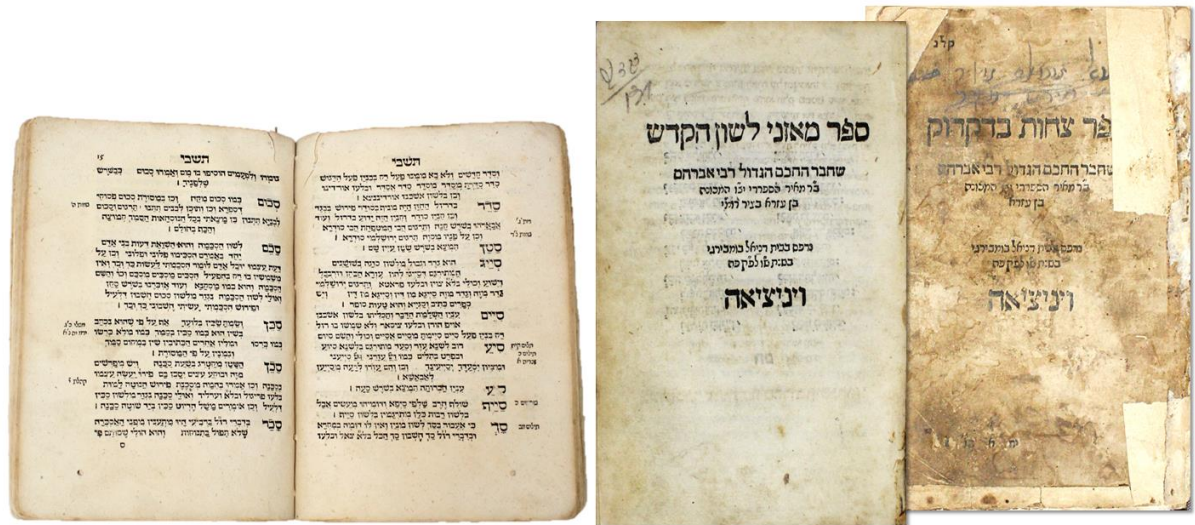
בדף נז חתימה "לרצון קוני הצבי יחיאל יס"ט". לאורך החיבור מאזני לשון הקדש עשרות הגהות קצרות בכתיבה אשכנזית ואיטלקית משנות הת"ק.

לפנינו רוב הספר: דפים ב-מט, נד-עה, עז-קכד, קכו-קלא, קלג-קם, קסה-קפח, קצ-ריט, רלא-רלד. בעותק שלפנינו קיימים השערים של הספרים: צחות בדקדוק, וספר מאזני לשון הקודש.

[במקור: 4], נא, גג-רלו דף]. חסרים שער ו-4 דף ראשונים, ודפים נ-נא, גג, עו, קכה, קלב, קמא-קסד, קפט, רכ-רל, רלה-רלו. סה"כ חסרים 49 דפים.

מצב כללי טוב-בינוני. בדפים ב-ה פגמי שולים עם השלמה מקצועית. בדף י' חיזוק נייר בשולים. דפים נד-ס פגמים עם חסרונות. בשער הספר צחות בדקדוק (דף קלג) פגמי שולים וכתמי זמן רבים, בדף ריג פגמים מחמת פגעי עש. כריכה חדשה. [סטפנסקי יסוד, מס' 518].

פתיחה \$200



### 33. שו"ת הריב"ש – קושטא, ש"ו – מהדורה ראשונה

#### Shut HaRibash – Kushta, 1546 – First Edition

ספר שאלות ותשובות מאת רבינו יצחק בר ששת מגדולי רבותינו הראשונים. תשובות הלכתיות בעניינים שונים. קושטא, ש"ו-ש"ז. דפוס אליעזר שונצינו. מהדורה ראשונה.

שו"ת הריב"ש הינו, מספרי היסוד של ספרות השו"ת וההלכה. המחבר, תלמידו המובהק של רבינו נסים (הר"ן) ומגדולי רבותינו שבסוף תקופת הראשונים, נולד בספרד בשנת פ"ו ונפטר באלג'יר בשנת קס"ח לאלף השישי.

ספר זה, מפאת גודלו, נדפס ונמכר קונטרסים קונטרסים שאותם היו מחלקים לקונים בשבתות בבית כנסת, מנהג זה למכור ספרים גדולים קונטרסים קונטרסים היה נהוג בקושטא כשלוש מאות שנה, מראשית המאה השש עשרה עד ראשית המאה התשע עשרה, מנהג זה איפשר למדפיסים העבריים להדפיס, ומאידך, לקונים לקנות ספרים גדולים, שבלאו הכי לא היה בידם של אלו להדפיס ובידם של אלו לקנות, אמנם, גרם מנהג זה לאבדן ספרים רבים מדפוס קושטא, כי לא כל אחד ואחד שהתחיל לקנות קונטרסים יכול היה לעמוד בזה עד תום הדפסת הספר, מהם שנפטרו, מהם שנדדו למקום אחר, מהם שירדו מנכסיהם, ולא כל רוכש יכל לשמור על הקונטרסים כראוי ולכרכם ולהביאם לפונדק אחד. רבים מהספרים שנדפסו והופצו בדרך זו אבדו, מכאן נבין מדוע עותקים רבים משו"ת הריב"ש חסרים בהם דפי המפתחות (שנדפסו בקונטרס בפני עצמו) וכן דף הקולופון.

[ראה: א' יערי, הדפוס העברי בקושטא, עמ' 103, מס' 145].  
לפינו עותק שלם כולל קונטרס המפתחות ודף הקולופון.

[298] דף. כנראה שחסרים: דף אחרון מהספר, ועוד 4 דפים מהמפתחות. במקור: [303] דף. מצב בינוני-גרוע מחמת אכילת עש. אמנם שולי הדפים רחבים במיוחד והדפים עבים. כריכה חדשה.

פתיחה \$200



### 34. שני ספרי יסוד מוקדמים! לבוש הבוץ וארגמן – פראג, שס"ט / הרא"ם על התורה – ונציה, ש"ה

Two Early Books! Levush Habutz VeArgaman – Prague, 1609 / the Re'em on the Torah – Venice, 1545

#### 1. רבי אליהו מזרחי על התורה – ונציה, ש"ה – עותק חלקי – שער מסוגן בכתב יד

ספר רבי אליהו מזרחי על פירוש ש"ה לתורה. ונציה, ש"ה. דפוס דניאל בומברג, על ידי קורניליון אדיל קינד. מהדורה שניה.

לפנינו עותק חסר:

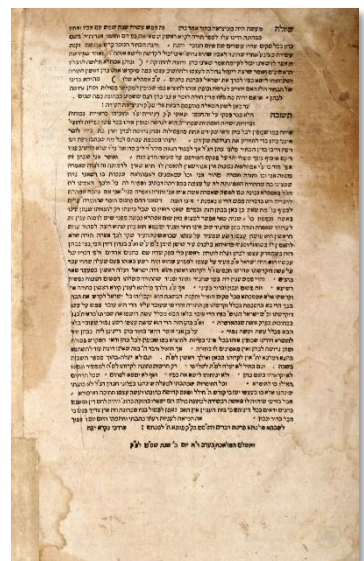
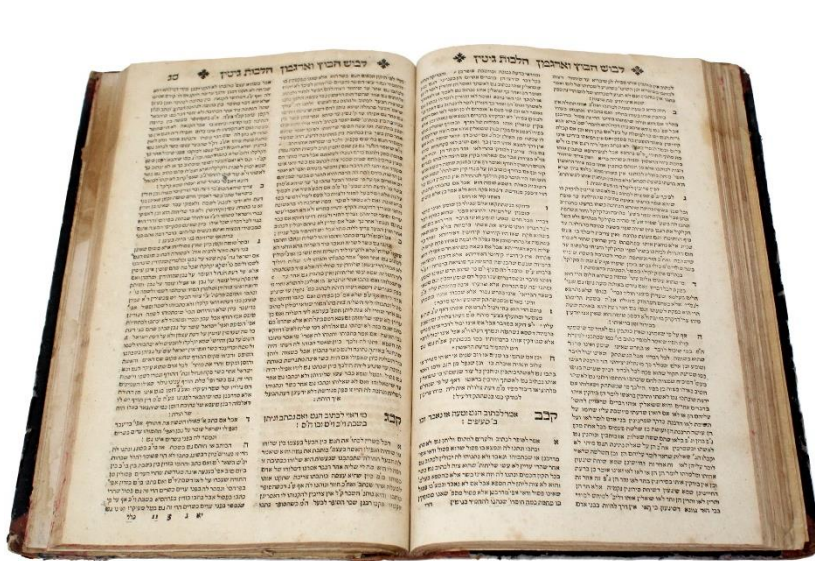
שער השלם בכתב יד וכן הדף שאחריו. לפנינו מדף ג-רלא (סוף ספר ויקרא).

מצב משתנה בין הדפים, טוב, בינוני, ומעט גרוע. פגעי עש ובלאי זמן ושימוש. [בשער חתימות ורישומי בעלות "צבי הירש גליקסמאן".

#### 2. לבוש הבוץ וארגמן. בטור אבן העזר. מאת רבינו מרדכי יפה. פראג, שס"ט. מהדורה שניה שנדפסה בחיי המחבר. לפנינו הדפים: ז-קיד. במקור: קטז דף.

בין דפי הספר תיקוני מילים בכתובה אשכנזית עתיקה. בתחילת הספר רישום בכתב יד "לדה"מ הק' יצחק מרדכי באנדר מק"ק טענקע יצ"ו וכתה הוא חונה בק"ק אראד יצ"ו". חותמת בעלות "נפתלי גרויס" - בן רבי "רפאל הצדיק" אב"ד בערבעשט, וחתנו של רבי אברהם מקרעסטיר. כיהן כאדמו"ר בדברעצין. ניצל מהשוואה ואחרי יסורים הגיע לארצות הברית והקים בית כנסת בקראון הייטס.

פתיחה \$200



### 35. אוסף דפים גדול – דפי אינקובול ודפים משנות הר' והש' ועוד

## Large Collection of Leaves – Incunabula Leaves and Leaves from the 15th and 16th Centuries and More

אוסף דפים גדול של דפי דפוס מתוך ספרים שונים משנות הר' והש' (מעט משנות הת-תק'). בין הדפים (בסדר אקראי):

- 4 דפים מספר תורת הדשן, ונציה, ש"ו (דפים קכג-קכו) • אינקובול ! [1] דף מתוך פירוש רבינו בח"י על התורה דפוס נאפולי, רנ"ב (פגמי שולים עם חסרונות גם בטקסט) • 4 דפים מתוך ש"ת רבי יוסף קארו דיני נשים חלק ג'. שאלוניקי, שנ"ח (דפים קלג-קלו) • [1] דף (דף כ"ה) מתוך ספר עקדת יצחק, דפוס שאלוניקי, רפ"ב. **מהדורה ראשונה** (קרע עם חסרון בשולים עם נגיעה בטקסט) • מספר דפי מפתחות מספר יפה מארה, ונציה, שכ"ז (דפים שכח-של) • דף ראשון מספר צרי היגון. לרבי שם טוב בן יוסף פאלקירה. **קרימוני, שי"ז**. (פגעי עש וקרע עם חסרון כרבע מהדף) • דף מתוך ספר הקאנון הגדול (ספר הרפואה). לאבו עלי אל חסין אבו עבד אלה אבן סינא. **נאפולי, רנ"ב**. (פגום עם חסרונות) • דף ד' מתוך ספר תורת ההטאת לרבי משה איסלש, **קראקא, שלי"ז** • דף מתוך ספר מדרש רבה פרשת בראשית. ונציה שנות הש' • דף הסמכת רבי יוסף ב"ר יצחק ידידה בורגו על ספר ראשית בכורי קציר. **פירארה, תע"ה** • דף אחרון מספר פנים חדשות לרבי יצחק ישורון. **פראנקפורט דמיין, ת"ל** • דף אחרון מפתחות הספר צדה לדרך **פירארה, שי"ד** (פגעי עש) • דף שער של הספר סדר התרת נדרים. כמהג ערבי בגדאד **במביי, תרמ"ה** • דף פורץ עם חתימה תימנית "אלכתאב הק יוסף [בן] מוסי אלעזרי יצ"ו" • דף אודות הספרים המודפסים בהוצאת פואה ואחים אשכנזים בדפוס בראגאדין וינדראמין • [2] דף מתוך תקנות וסימנים שנות הת' • [2] דף מתוך שלחן ערוך חש משפט עם הגהות הרמ"א. דפוס משנות הת' • גליונות לארזותכים של דפים מתוך סידור מדפוס משנות הש' [מצב גרוע קרעים ופגעי עש] • דף מתוך ספר רז"אל המלאך דפוס משנות הת"ק • 1 דף של בשבעים לשונות שנויים נמנים דפוס משנות הת' • דף מראי מקומות לספר על פי סדר הש"ס, [שנות הת']. [קרוע כחציו וחסרן] • 4 דף ובהם כללי של "אלו הימים שמתענין בהם מן התורה" ופרק שירה דפוס מסוף שנות הש' • [2] דף ובהם דברי "אמר המדפיס" של ספר ברית מלח [אמשטרדם, תע"ח] • [2] דף מתוך תהלים, דפוס משנות הש' • דף עם חידושים ממחר"ר יצחק לורינ"א ז"לה [האר"י] דפוס משנות הש' • דף מתוך מעמדות שנות הת"ק • [4] דפים [סח-עא] מתוך ספר מודפס משנות הש' המאמר הא' הכלל הד' "תעשה כאשר דברת". דף בריר • מספר דפים בידיש משנות הת"ק • פיסת נייר מתוך דף שער של ספר מדפוס איטליה בשנות הש' • דף עם הלכות כנראה דפוס קושטא שנות הש' פגום וקרוע • ועוד.

סה"כ כ- 50 דף. גדלים שונים. מצב כללי משתנה טוב-גרוע.

### \$250 פתיחה



36. שלשה שריגים – ונציה, תס"א – מהדורה יחידה – שער מצויר

Shloshah Srigim – Venice, 1701 – Single Edition – Illustrated Title Page

ביאור להפטרות שבתות וחגים כמנהג ק"ק אשכנז וספרד והאיטלקי. מאת רבי יוסף יששכר בן אלחנן גץ מקרעמזיר.

ונציה, תס"א. מהדורה יחידה. הסכמת רבי דוד אופנהיים אב"ד ניקלשבורג ורבי יהודה ליב ב"ר אלחנן אחי המחבר.

המחבר צוה למחותנו רבי משה ב"ר מיכאל הכהן להדפיס את הספר לאחר שנרפא ממחלתו שנחלה בעיר ונציה בדרכו לעלות לירושלים, כהודאה לה' יתברך על רפואתו. בסופו של דבר עלה ביד המחבר לעלות לארץ ישראל ובשנת ההדפסה עלה עם משפחתו לארץ ישראל. חיבר גם את הספר "ארבעה חרשים" ועוד.

[11], קיח דף. 22 ס"מ. מצב טוב. נקבי קלים חלקים עם נגיעה מעט בטקסט. כריכה חדשה. בראש השער רישום איטלקי בכתב יד.

פתיחה \$200



# ספרי יסוד – ש"ס / הלכה ועוד

## 37. משניות (נזיקין-קדשים-טהרות) – ונציה, תס"ה – עותק נאה עם חיתוך דפים מזהב

Mishnayot (Nezikin-Kodashom-Taharot) – Venice, 1705 – Fine Copy with Gilt Edges

משניות, עם ניקוד ופירוש מלות זרות. הובא לבית הדפוס על ידי רבי ישראל איסרל געץ אב"ד שטראסבורג והמדינה. ויניזיא [ונציה], תס"ה. בדפוס Alvise Bragadin. הספר נדפס בהסכמות גדולי אותו הדור (ההסכמות הובאו בחלק א). בסוף כל חלק נדפס קונטרס "פירוש כל המלות זרות" בסדר א' ב'. בסוף חלק ד: אותיות א-ח. אותיות ט-ת נדפסו בסוף חלק ה (ט-ע) וחלק ו (פ-ת). בסוף חלק ו נדפס "תפלת אליהו הנביא", "תחנה שונהגים לומר בארץ ישראל". חלק ד: סדר נזיקין. [1], רלד-שכח דף. חלק ה: סדר קדשים. [1], של-תיו דף. חלק ו: סדר טהרות. [1], תיח-תקלו דף.

גודל כיס: 13 ס"מ. מצב כללי טוב-טוב מאוד. דפים עבים בהירים ואיכותיים. חיתוך דפים מזהב. כריכת עץ מחופה בעור מקורית, פגמים בשולי הכריכה ובשדרה, כריכה מחוזקת באופן לא אמנותי. כתם רטיבות יבש בדפים הראשונים. בדף שמה קרע ללא חסרון. בדפים אחרונים כמה נקבים זעירים.

פתיחה \$250



### 38. לקט הקמח (ב' חלקים) – אמשטרדם, תס"ז – עותק נראה בכריכת קלף מקורית

Leket Hakemach (Two Sections) – Amsterdam, 1707 – Copy in an Apparently Original Parchment Binding

ספר לקט הקמח, חיבור הלכתי חשוב ויסודי, ובו קיצור משאלות ותשובות וחיידושי דינים שהובאו בפוסקים האחרונים על סדר ארבעה טורים מספרים וכתבי יד של גדולי הדורות. מאת הגאון רבי משה ב"ר ישראל יעקב חאגיז – הרב המני"ח. שני חלקים.

**אמשטרדם, תס"ז. מהדורה ראשונה.** בדפוס שלמה פרופס. עם הסכמות רבי שלמה די אוליוירה מאמשטרדם, רבי שלמה אייליון מאמשטרדם, רבי דוד אופנהיים אב"ד פראג רבי אברהם ברודא ודייני פראג. רבי יעקב ריישר בעל "שבות יעקב" ועוד. בעותק שלפנינו חסר דף הסכמות של "שני המאורות הגדולים" רבני אמשטרדם רבי שלמה די אוליוירה ורבי שלמה אייליון ככל הנראה הדף צורף רק לחלק מהעותקים – כל ההסכמות לספר ניתנו בשנת תס"ו, הסכמה זו ניתנה בסוף שנת תס"ז ובה גם חרם לטובת המדפיס על השגת גבול.

על הספר ומחברו:

**ספר לקט הקמח** – הפך לספר יסוד בהלכה, ונדפס עוד בעשרות מהדורות ברוב מהדורות השלחן ערוך לדורותיהם, יחד עם הסכמות נלהבות מכל גאוני וגדולי ישראל בכל התקופות!

**הגאון המחבר רבי משה חאגיז** (תל"ב-תק"י) מגדולי חכמי ירושלים במאה ה-18 ומראשי הלוחמים בשבתאות. בנו של הגאון רבי ישראל יעקב חאגיז בעל "הלכות קטנות". קורות חייו של המחבר הינם מהארוכים שבתולדות גדולי ישראל, אם בנדודיו הרבים ואם בפעולותיו ואם בחיבוריו וגדלותו בתורה. בתחילת ספרו "שתי הלחם".. ואחר כל התלאה דאין לה שיעור למעלה כי גלותי נתארך ולא כדרך שאר הגולים.. " את תשובותיו כתב המחבר בדרך נדודיו הרבים במדינות רבות ברחבי העולם. כולל משא ומתן עם גדולי הדור עם תשובות והסכמות על פסקי המחבר מהחכם צבי, ובנו היעב"ץ, בעל הבאר היטב, עטרת זקנים, חכמי איטליה ואמשטרדם. בעל ה"פני יהושע" הגאון רבי יעקב יהושע מקראקא ובהסכמתו על ספרו "שתי הלחם" כותב כך **"ותמה אני אם יש מהני מילי מעליותא בדור הזה מי שידע להוכיח כמותו..** וביקש ממני כתב הסכמה ואם אינה כמו זר נחשב בעיני כלום יש קטן המעיד על הגדול..". בשנת ה'תצ"ח חזר לארץ ישראל. לפי דברי החיד"א ישב בצפת עד מותו, והאריך ימים עד למעלה מתשעים שנים. לפי גרסה אחרת יצא מצפת לביירות להתרפא, נפטר שם והובא לקבורה בצידון ויש המקדימים את תאריך פטירתו.

**חלק א:** אורח חיים. [4], 10 דף. **חלק ב:** יורה דעה. קלג, [1] דף. כל חלק בשער נפרד. 14.5 ס"מ. מצב טוב. כריכת קלף מקורית.

פתיחה \$400



### 39. עותק נאה! שו"ת משאת בנימין / שו"ת הר"ן – מיץ, תקל"ו – הסכמת ה"שאגת אריה"

Fine Copy! Shut Masset Binyamin / Shut Haran – Metz, 1776 – Approbation by the Sha'agat Aryeh

שאלות ותשובות משאת בנימין, מאת רבי בנימין אהרן סולניק.

מיץ, תקל"ו. מהדורה שניה (מהדורה ראשונה נדפסה בקראקא, שצ"ג).

[3], צא דף. כ – 20 ס"מ. עותק נפלא – במצב חדש. כריכה מקורית נאה. [בשער חתימה "הק' אלחנן הענלי ממנהיי" – כיהן כדיין במנהיים. חותמת עתיקה].

פתיחה \$200



### 40. אוסף נדיר של [8] מהדורות הספר "סדר עולם" – חתימות ועותקים מיוחסים

Rare Collection of [8] Editions of the Book Seder Olam – Signatures and Pedigreed Copies

אוסף נדיר עם שבעה מהדורות של הספר "סדר עולם רבא" וזוטא. חלקם עם ביאורי והגהות הגר"א מווילנא. עם חתימות וחתימות חשובות.

1. סדר עולם רבא והתנא רבי יוסי בן חלפתא מימות אדם הראשון עד ימות התנאים, וכבר נדפס בכמה מקומות במעלה שבדפוסים אך כולם מלאים קמשונים וכסו פניהם חרולים מלאים טעויות כי נשתבש מאוד וכלו מקשה... הספר מלווה בביאור והגהות הגר"א מווילנא. שקלוב, תקס"א. בדפוס שבתי בן בן ציון, ואריה בן מנחם ואברהם בן יעקב סגל.

הערות מיוחדות:

לפניו מהדורה ראשונה של ביאור והגהות הגר"א על סדר עולם. נדפס עם הסכמת רבני שקלוב רבי חנוך הענוך ב"ר שמואל שיק ורבי צבי הירש ב"ר מאיר. בהקדמת רבי מנחם מנדל כותב "העמדנו גם הנוסחא הישנה, ועשינו ציונים וסימנים, דהיינו הנוסחא הישנה העמדנו בן חצאי לבנה עגולים ונוסחא החדשה של רבינו בין מרובעים. לפניו טופס מיוחד עם סידור הדף האחרון מחדש והשמטה של המגיה השני רבי אליהו ב"ר גבריאל צבי. (ראה הערת מפעל הביבליוגרפיה).

[49] דף. לפניו חסר קונטרס ז (דפים כה-כח) וכן קונטרס יא (דפים מא-מד). חסרים 8 דפים שה"כ באמצע הספר. מצב כללי טוב. כתמים. כריכה מאולתרת. חתימה בכתב יד בלועזית. חותמת במרכז השער של בית המדרש בקניגסברג.

2. סדר עולם רבא סדר עולם זוטא. [רוסיה-פולין / טארנאפאל], תק"ף.

הערות מיוחדות:

במפעל הביבליוגרפיה נכתב כי מסגרת השער הוא כמו מסגרת של הספר ציר נאמן (תקע"ו), דפוס טארנאפאל, וכן הקישוטים שמהם מורכבת מסגרת השער מופיעים בכמה ספרים שנדפסו שם. אמנם, בסוף הספר קולפון: סליק להראב"ד סדר הקבלה... ביום ג' לסדר בהעלותך את הנרות.. ולפרט אה'בת' ע'ולם' אה'בת'ר' [תק"ף]. ולפי הידוע לא מצינו ספרים שנדפסו בדפוס זה יותר משנת תקע"ז (הדפוס המשיך רק בשנת תר"ח), אלא אם כן אנו אומרים ששנת הקולפון היא לפרט גדול והספר נדפס בשנת תקע"ה.

ל דף. 18 ס"מ. מצב טוב, בינוני. כתמים ובלאי שימוש. חסרון קטן בפית ג' דפים אחרונים. כריכה מאולתרת. [בתחילת הספר רישומים וחתימות: רישום עתיק "זה הספר שייך... להמופלג ר' שלמה חיים מהמד... חתימות "שאלו יחזקאל גרינפלד ביהמ"ד שומרי אמונים ירושלים".]

3. סדר עולם רבא מהתנא רבי יוסי בן חלפתא. עם "עץ יוסף" – ביאור ופירוש בדרך קצרה. "ענף יוסף" - משא ומתן בארוכה. "יד יוסף" – ציונים למקומות בש"ס בבלי וירושלמי ומדרשים. מאת רבי חנוך זונדל מביאלסטוק. **ווילנא, תר"ה. מהדורה ראשונה של "הביאורים"**. 87 דף. כנראה שחסר שער הראשון המקוצר. מצב טוב מאוד. כריכה חדשה. [חותמת בעלות "חיים ליב מארקאן ווילנא"].

4. סדר עולם רבא וסדר עולם זוטא וסדר הקבלה להראב"ד ז"ל וסדר מלכי ישראל. **למברג, תר"י**. [28] דף. מצב מצוין. דפים עבים ואיכותיים. כריכה חדשה.

#### הערות מיוחדות:

מהדורה זו נדפסה על פי מהדורת קוריץ תקמ"ה. בעותק שלפנינו חותמתו הפרטית של "עמנואל לעוו" . Löw Immanuel . בין דפי הספר כמה הגהות בכתב יד בעט ובעיפרון. [**רבי אברהם חיים עמנואל לעוו** (תרי"ד-תש"ד) כיהן כאב"ד סאגאד על מקום אביו. דור י"א למהר"ל מפראג מצד אביו. אשיות פעילה בקרב יהודי הונגריה, הקים את ביהכ"נ הגדול והמפואר עם עצי שיטים זכר למשכן. פרסם מאמרים רבים בכתב עת באירופה ובארץ ישראל. נספה בשואה הי"ד. מפעל חייו "צמחי היהודים" ארבעה כרכים – חיבור אדיר הממדים. ארכיונו שמור במחלקת הארכיונים של הספריה הלאומית.

5. סדר עולם רבא וסדר עולם זוטא וסדר הקבלה להראב"ד. עם ביאור והגהות הגר"א מווילנא. **למברג, תרי"ב**. (בשער נכתב "באמשרדום". [8], ב-ט, ט-לב דף. מצב מצוין. כריכת בד חדשה.

#### הערות מיוחדות:

מעבר לשער הערת המדפיס הכותב על סדר ההדפסה על פי רצונו של תלמיד הגאון רבי מנחם מנדל שהיה "ירא להעביר הנוחסה הישנה מכל ועשה ציונים וסימנים, לזאת כאשר הדפסנו שנית הצגנו הפנים כאשר יהיו לפנינו, וביאור והגהות הגר"א זצוקל"ל העמדנו לבד בהתחלת הספר. הספר נדפס על פי מהדורת קוריץ תקמ"ה. ביאור והגהות הגר"א מווילנא, הקדמת הרמ"מ משקלוב וההסכמה נדפסו על פי הוצאת שקלוב תקס"א. מן ההסכמה נשמט שמו של החותם השני רבי צבי הירש ב"ר מאיר. שנת ההדפסה הוא על פי הנאמר בדף 8 שלא יודפס משך ששה שנים עד שנת תרי"ח. בשער חותמות בעלות של רבי "מרדכי בהרא"ד ז"ל בערקאוויץ בעה"ק ירושלם תובב"א" [בנו של רבי **אברהם דב אב"ד לחאווא** בעל "זכר אברהם" שהיה גאון מופלא בנגלה ובנסתר. חתן רבי חיים טיטלבוים].

6. סדר עולם רבא וסדר עולם זוטא. עם ביאור והגהות הגר"א מווילנא (שנדפסו בנפרד בתחילת הספר כאמור לעיל במהדורה הקודמת). **ווארשא, תרכ"ב**. בדפוס יואל לבינזון. בעמ' האחרון דברי המביא לבית הדפוס רבי יהושע כץ. [8], ב-כח, [1] דף. מצב טוב. כתמים. כריכה חדשה. [בסוף הספר חתימה "שמואל בן שלמה שולמאן"].

7. סדר עולם רבא וסדר עולם זוטא וסדר הקבלה להראב"ד ז"ל וסדר מלכי ישאל. עם ביאור והגהות הגר"א מווילנא (שנדפסו כאן בתחתית העמודים לאורך הספר, שלא כבמהדורות קודמות). **ווארשא, תרל"ז**. בדפוס הרב ישראל אלפין. מח דף. מצב טוב מאוד. כריכה מקורית. [בשער חתימת רבי "שמואל וויינטראב בדחן בווארשא הנקרא מאטשעוויצער"].

8. סדר עולם הלא הוא ספר סדר עולם רבה להתנא רבי יוסף בר רבי חלפתא עם ביאורים והגהות היעב"ץ, הגר"א מווילנא ועם הגהות, הערות ותקונים בשם "מאיר עין" מאת האדמו"ר רבי ירוחם מאיר ליינער מאיזביצא. **ווארשא, תרס"ה. מהדורה ראשונה של ה"מאיר עין"**. [2], 94, XVIII עמ'. [דף אחרון חסר והושלם בכתב יד נאה]. מצב טוב מאוד. כריכה ישנה. [בשער חתימה "יחיאל הלוי ר"ב בההצה"ק מקאסאן זצ"ל קליינווארדיין יע"א"] – חתימתו של האדמו"ר מקוזלוב רבי יחיאל הלוי בנו של האדמו"ר הקדוש רבי משה שמואל רוטנברג מקאסאני, וחתנו של הרה"ק רבי משה רוקח מקוזלוב (שושלת בעלזא) שניהן כאדמו"ר על מקום חמיו.

**ספר "סדר עולם"** - מימות אדם הראשון עד חורבן בית שני ומרד בר כוכבא. מיוחס לתנא רבי יוסי בן חלפתא. שלושה שערים שכל אחד מהם י' פרקים. הספר מוזכר בתלמוד בבלי, ונזכר רבות בספרי הראשונים, כרש"י ועוד. השער לספר (שהופיע בכמה מהדפוסים) מבטא את היחס לספר: "חיבור קדמון ופלאי מזמן המשנה, לחשב ולסדר חשבוננו של עולם, ממנו פינה ממנו יתד להרבה מדברי הקדמונים, והוא מבוא להבין ולהשכיל בסגנון לשונות הכתובים בדרך בה הלכו חז"ל". רבי מנחם עזריה מפאנו כתב עליו: "דחזינן לברייתא דסדר עולם שהכל בקיאין בה". מיום הדפסת הספר לראשונה בקושטא רע"ז נדפס במספר רב של מהדורות עם פירושים רבים.

סה"כ 8 כרכים. גדלים שונים.

**פתיחה \$250**



**41. שבעה שיטות להרשב"א - קושטא, ת"ף - מהדורה ראשונה - עותק ביהמ"ד בוורמייזא של רבי ליב זינצהיים**

Shiva Shitot by the Rashba – Kushta, 1820 – First Edition – Copy of the Beit Midrash of Worms of Rabbi Leib Zintzheim

ספר יסוד! שבעה שיטות להרשב"א, חייושי הרשב"א על מסכתות שבת, ראש השנה, מגילה, סוכה, יבמות, נדרים, בבא קמא.

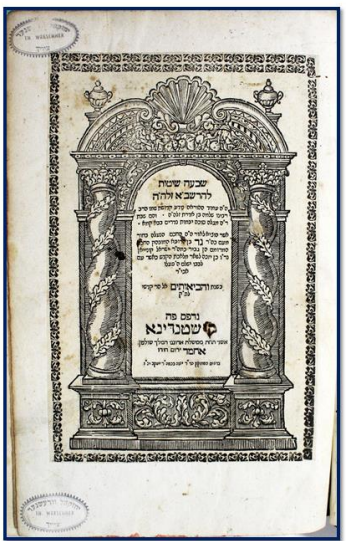
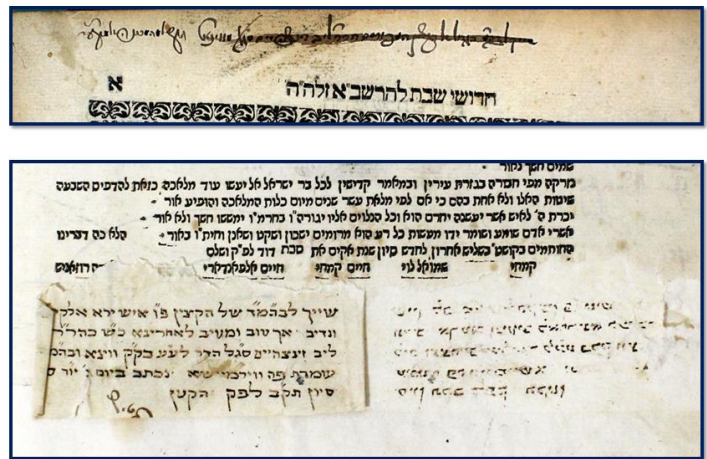
קושטנדינא, ת"ף. מהדורה ראשונה. דפוס יונה בן יעקב אשכנזי. הסכמות רבי קושטא, רבי אברהם קמחי, רבי שמואל הלוי, רבי חיים קמחי, רבי חיים אלפנדארי ורבי יהודה רוזניש. החידושים על מסכת ראש השנה אינם אלא קיצור. (החיד"א בשם הגדולים). בן יעקב ופרידברג מייחסים חידושי מגילה וסוכה להריטב"א. חידושי בבא קמא כאן אינם אלא חלק ראשון.

מעבר לשער רישום בכתב יד מרובע משנת תק"ב שהספר שייך לבית מדרשו של הקצין רבי ליב זינצהיים מוורמייזא לעת עתה בק"ק וינה. בדף א' רישום נוסף: "שייך לבה"מ הגדול של הקצין המפורסם ר' ליב זינצהיים סג"ל מווינא הק' שלמה המכונה זלמן ע"ד".

**רבי ליב זינצהיים** (נפטר תק"ד) היה קצין גדול ומפורסם מאוד בדורו והיה נקרא 'הודי החצר' בהיותו נגיד ושתדלן הפועל רבות ומקורב למלכות, וסייע רבות ליהודי אשכנז. בבית מדרשו בוורמייזא שהיה נקרא בית כנסת רש"י למדו גדולי עולם.

[2], קצא דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב, מעט בינוני, מעט נקבי עש. כריכה עתיקה עם שדרת עור עם הדבקות דבק בד, בלאי וכתמי שימוש ניכרים. שיקום במילוי נייר בשולי השער, וכן שיקום נייר בדף שאחריו. (סטפנסקי, ספרי יסוד, מס' 52).

פתיחה \$200



## 42. ספרי הגאון הקדוש רבי יהודה עייאש זיע"א – מהדורות ראשונות – בני יהודה \ מטה יהודה \ שבט יהודה – חתימות רבני צפת

Books by the Gaon Rabbi Yehuda Aiash – First Editions – Bnei Yehuda / Mateh Yehuda / Shevet Yehuda – Signatures of the Rabbis of Safed

### 1. בני יהודה (רבי יהודה עייאש) – ליוורנו, תקי"ח – מהדורה ראשונה

ספר בני יהודה, והוא "לחם יהודה" חלק שני - חידושים על הרמב"ם ולשונות ראשונים ואחרונים, "בית יהודה" חלק שני - שאלות ותשובות, ובסופו קונטרס "אות ברית" על מעלת ברית מילה. מאת הגאון רבי יהודה עייאש. ליוורנו, תקי"ח. מהדורה ראשונה. ח, ריח דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב. כריכה מקורית מעור מחוזקת ומשופצת. כתמי רטיבות יבשים. מעט בלאי שימוש.

### 2. מטה יהודה (2 חלקים) \ שבט יהודה – ליוורנו, תקמ"ג - מהדורות ראשונות

א: מטה יהודה, חידושים וביאורים על השולחן ערוך אורח חיים. ב' חלקים. כל חלק בשער מיוחד. חלק א' נדפס עם פנים השולחן ערוך. ב: שבט יהודה, חידושים וביאורים על שולחן ערוך יורה דעה. עם שער מיוחד. מאת הגאון רבי יהודה עייאש. **ליוורנו, תקמ"ג. מהדורות ראשונות.** בדפוס אברהם יצחק קאשטילו ואליעזר סעדון. הסכמות גדולי הרבנים בליוורנו ובראשם הסכמת החיד"א. [8], ק, [1], סד דף. [1], מב דף. בשער הראשון חתימות בעלות. מצב כללי טוב, נקבי עש. כריכה פשוטה בלויה. דף אחרון בלוי עם חיזוקי דבק. שולים מנימליים. פגיעת טקסט בכותרות.

### ספרי יסוד בשדה ההלכה:

בספר בני יהודה מובאות רבות של מנהגי אלג'יר! כמו כן שבע תשובות מאת הגאון רבי מלאכי הכהן בעל "יד מלאכי", עם תשובה הלכתית מאת **רבינו חיים בן עטר בעל "אור החיים" הקדוש** את הסיבה לכתיבת הקונטרס "אות ברית" כותב המחבר בהקדמתו, שבהיותו בעיר ליוורנו, ראה את הנהגתם הישרה, חביבותם, זהירותם וזריזותם לקיים מצוה זו של המילה "...ומאשר יקרה בעיני הפלא ופלא חומר מה המצווה הזאת ומה טעם יש בה נתעוררתי לסדר מעלתה וסגולתה...".

ספרי מטה יהודה ושבט יהודה – הינם מספרי היסוד החשובים על השולחן ערוך, מתקופת המחבר כל גדולי הדורות הוגים בדבריו הקדושים ונושאים ונותנים בהם בחרדת קודש. רבינו ישראל מאיר הכהן בספרו "משנה ברורה" מזכירו פעמים רבות ומסתמך על פסקיו להלכה ולמעשה.

### המחבר זיע"א

**הגאון רבי יהודה עייאש** (תס"ה-תקכ"א) גדול ישראל, גאון עולם, פוסק דורו והדורות אחריו. נתן הסכמה לרבינו חיים בן עטר בספריו "אור החיים" ו"פרי תואר", וכן התכתבות הלכתית ביניהם נדפסה בשו"ת בית יהודה. של בגיל 18 מונה לדיין ומורה הוראה באלג'יר, ומדי שבת דרש לפני קהל רב. לאחר פטירת רבו רבי רפאל ידידיה שלמה צרור מאלג'יר בשנת תצ"ח מונה לאב"ד ועמד בראש הישיבה בה הרביץ תורה לתלמידים. במשך 28 שנה ישב באלג'יר שם גם חיבר את ספריו והדפיסם, כמיהתו לארץ ישראל הייתה עזה ובשנת תקט"ז עזב את אלג'יר ועבר דרך ליוורנו שם נתקבל בכבוד גדול ונפגש עם מרן החיד"א שכותב עליו בספרו שם הגדולים ש"היה שקדן גדול בתורה כנראה מרוב ספריו... בסוף שנת תקי"ח נסע לירושלים ועמד בראשית ישיבת "כנסת ישראל" על מקומו של ה"אור החיים" הקדוש. לאחר ארבע שנים בירושלים נלב"ע. דברי שבח יקר וגדולה נכתבו עליו מגדולי דורו. רבי יהונתן אייבשיץ כותב עליו "פאר הדור, נודע בישראל גדול הוא וגדולים מעשיו", המהרי"ט אלגאזי כתב עליו "**הרב המובהק חסידא קדישא מעין דוגמא שלמעלה רב דומה למלאך**". בין חיבוריו: לחם יהודה חידושים ברמב"ם, שו"ת בית יהודה, קול יהודה – דרשות וכן קיבץ את מנהגי אלג'יר ב"ספר המנהגים".

### חתימות חכמי צפת

בשער הספר חתימות ספרדיות בכתב יד וחותמת עתיקה: רישום וחתימה: "**לי לשמי הצעיר מרדכי ן' יצ'ו סלי"ט**". חתימה נוספת מתקופת ההדפסה: "**קניתי אותו ממ"ש** [ממעות מעשר] **הצעיר חיים שלמה פרא**[נקן]" - נולד בשנת תקנ"ט. עלה לצפת בשנת תק"ץ ונמנה על חכמיה, יצא כשד"ר בשליחות באפריקה בשנת תקצ"ב ובאדרינופול בשנת תר"ב]. החתימה קצוצה. חותמות בעלות של רבי "**אברהם שלמה** [גולדנבוים] **בה"ר שלום מאיר אב"ד צפת**" [תר"ג-תרע"ז] – תלמיד חכם מופלג. מצאצאי המגיד הגדול ממעזריטש, וחבר בית-הדין הרבני בצפת].

פתיחה \$250



### 43 מהדורות ראשונות! מרכבת המשנה – פרנקפורט, תקי"א / אליה רבה – פיורדא, תקכ"ח – חתימות רבני העניכנגן [גרמניה]

First Editions! Mirket Hamishneh – Frankfurt, 1751 – Eliya Rabba – Furth, 1768 – Signatures of the Rabbis of Henchingen [Germany]

שני ספרי יסוד חשובים כרוכים יחדיו.

1. ספר מרכבת המשנה. חידושים על משנה תורה להרמב"ם (הלכות, שבת, עירובין, שביעית, עשור, יום טוב). עם קונטרס "ברכות בחשבון" – חשבונות עצומים בנושאים הקשורים לבית המקדש ולמשמרות הכהנים. קונטרס "עלים לתרופה" – מפתחות לכל המוקמות בש"ס. "קונטרס אחרון" – בסוגיית "ח דבר גזרו. מאת רבי שלמה מחעלמא [תע"ז-תקמ"א]. רבם של זמוש' ולבוב. חיבר גם "שלחן עצי שטים", חוג הארץ, שערי נעימה, לב שלמה ועוד].

פרנקפורט דאדר, תקי"א. מהדורה ראשונה. (סטפנסקי, ספרי יסוד, מס' 148).

#### על הספר ומחברו

ספר מרכבת המשנה, הפך לספר יסוד הנוודעים ביותר בביאור דברי הרמב"ם ונדפס פעמים רבות. כל חכמי התורה בדורו ושאריו הגו בספרו ובדבריו מפלפלים נושאים ונותנים. המחבר בספר חותר בעיקר לתרץ את השגות הראב"ד על הרמב"ם, ובין היתר תירץ למעלה מאלפיים קושיות הראב"ד, וכל זה כשהוא רק כבן ל"ג שנה בלבד (בזמן ההדפסה). המהדורה שלפנינו היא מהדורה ראשונה של "מהדורה קמא", שנדפסה בח"י המחבר. המחבר בעברו דרך שאלוניקי בדרכו לארץ ישראל הדפיס מהדורה שניה של הספר. המחבר בתחילת הקדמתו כותב בתוקף גנד אנשים המסלפים את הדרך בעבודת ה', ובדבריו המליצים כותב עד ג' תתות בעדת הלומדים תורה, וז"ל:

"וייש מהם ריק מכל מדע קטן הוא ודל, לא כסוד ולא בגפ"ת השתדל, ערום יערים, וקול נהי ירים, מדלג על ההרים, ובתפלות ותחנונים, בשיר ורגנים, וקולות וניגונים, מחליף עשרת מונים, ומעשיו משונים, עושה לבנים, והכנף פתיל תכלת, כאון בן פלת, וכיוצא בזה דברים אשר לא שערום אבותינו, בעינינו ראינו, ואלה הם מגולות זמננו, ואף כי לא קרא ולא שנה, חכים יתקרי ורכי יכונה, וכל המוסיף בתנועות והויות, משוכח ומפואר בפיות, טף ונשים, ויהלץ חושים, בפני דלי השכל ורשים, המה יגידו מקצת שבהו בפניו, הי חסיד הי עניו, מה נורא מעשיהם, מתלמידיו של אברהם, כנגלה וכנסתר כחד מבני עלייה, ודין גליא רויא ... ואין איש שם על לבו... כי רבים מהם אשר רוח סערה עושה דברו, בין אדם לחברו, וכל העולם כלא נחשבו בעיניו למואמה, מנגח צפונה וימה, לאמר אני ואפסי עוד, אשורי לא ימעוד, אני הרואה באספקלריא המאירה, בעיון תפלה ורוח טהרה, ואשר לא יעשה כמעשך, אין דומה לך ואפם בלתיך, כי אותך משה אלקים שמון ששון מחברךך ... ודמים תרתי משמע לך מותרים, בחדרי חודרים, עשה מה שבבחדך כי יכול תוכל, כירק עשב נתתי לך את הכל, וכל אשר אתה רואה לך הוא קח ממנו, כי לא נבראו אלא לשמשנו, ... כי יתן בכים עינו, ועתה שלה נא ידך וגע במאודו, או כאפם קצה כבודו, נהפך למשחית הודו, אך לא על פניך יברכך בחימה שפוכה ... ולא על הכלל כלו ד"ו יצאתי, כי אדם אחד מאלף מצאתי, אשר מחשבתו רצויה, כלי שום פנייה, המה השרידים אשר ד' קורא, את פניהם אני ירא, יהולו ברכות על ראשם..."



יש שיחסו את דבריו של המחבר לפי התיאורים נגד הגילויים הראשונים של החסידות שהחלה להתפשט בתקופה זו, אך יש שפקקו בייחוס ביקורת זו לחסידים.

לח, לז-מט, נב-קכח; יח דף. מצב מצוין – ללא רבב, דפים עבים ואיכותיים. כרוך עם הספר הבא.

2. אליה רבה, חידושים על מסכתות כתובות, קידושין, גיטין, ב"ק, ב"ב, חולין, נדה. מאת הגאון רבי אליהו שפירא אב"ד פראג בעל "אליה רבה" על השולחן ערוך.

פיורדא, תקל"ח, מהדורה ראשונה. [2], קו דף. 32 ס"מ. מצב כללי טוב-טוב מאוד. בדף יט נגיעה קלה בטקסט מחמת קציצת הדף.

חתימות רבני עירית העכינגן שבגרמניה

בשער ספר מרכבת המשנה חתימות: "הק' ליב אהק אב"ד ור"מ מק' העכינגן ואגפיה יע"א" [תק"י-תק"פ בערך. תלמיד ה"נודע ביהודה] "יצחק אייזק מן ברעגנשבערג". "חיים דובער בערלין". בשער ספר אליה רבה חתימות: "קניתי בעד ... יום ו' י"ט אייר תקמ"ה אברהם ב' יעקב העכינגן". "ליב האק".

**פתיחה \$300**

**44. עותק נפלא ! שו"ת שב יעקב – פרנקפורט, תק"ב – מהדורה ראשונה - חתימה והגהות רבי אריה ליב אב"ד מעזריטש**

Wonderful Copy! Shut Shav Yaakov – Frankfurt, 1742 – First Edition – Signature and Glosses by Rabbi Aryeh Leib Av Beit Din of Mezeritch

ספר שו"ת שב יעקב, שני חלקים, מאת רבי יעקב פופרש כ"ץ אב"ד פרנקפורט. פרנקפורט דמיין, ללא שם מדפיס, [תק"ב 1742]. מהדורה ראשונה. עם הסכמת בעל ה"פני יהושע" [ממלא מקומו של המחבר ברבנות פרנקפורט].

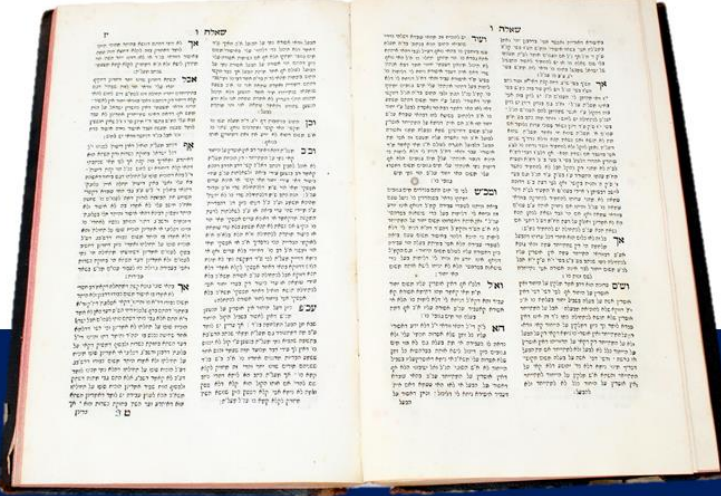
רישום בעלות בדף השער: "שייך לי הק' ארי' ליבוש החפ"ק מעזריטש". בשולי הדפים, מספר הגהות קצרות (קצוצות בחלקן).

הגאון רבי אריה ליב (ליבוש) אב"ד מזריטש. בא בקשרי מכתבי הלכה עם הגאון רבי עקיבא איגר (עי' שו"ת רע"א, פסקים, סי' קיד; שו"ת תניינא, סי' מא; שו"ת רע"א החדש, חלק חמישי, סימן כא) הכותב אליו "מורנו ורבינו המאור הגדול רבי אריה ליב אב"ד מעזריטש". באוסף כתבי היד הרבניים של ספריית מנדל גוטסמן (מס' 293, אוסף יהודה לואיס ליון), נמצא מכתב בחתימת ידו של רבי אריה ליבוש אב"ד מזריטש, מהתאריך סיון תקצ"ה (ראה חומר מצורף).

[1], קט, [1], קלט דף. (חלק שני בשער מיוחד). 31.5 ס"מ. עותק נפלא ללא רבב. מצב טוב מאוד. מספר דפים רופפים. כריכה עתיקה.

**פתיחה \$250**

Handwritten title in Hebrew: **ספר חובות** (Book of Debts) with decorative border.



**45. שו"ת בית יהודה – ארבעה חלקים – לבוב, תקצ"א – מהדורה יחידה**

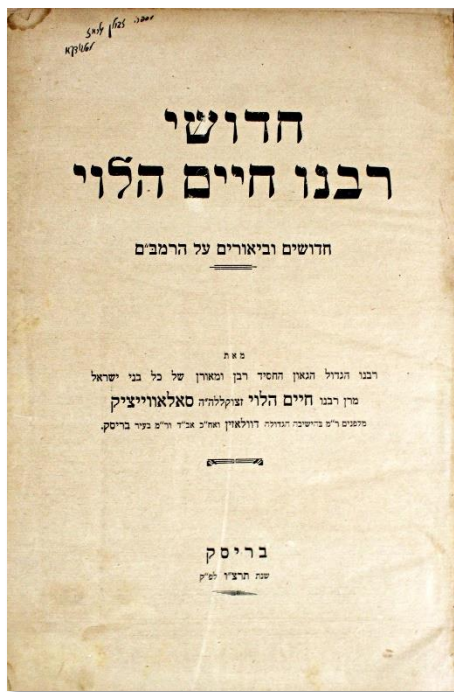
**Shut Beit Yehuda – Four Sections – Leviv, 1831 – Single Edition**

ספר בית יהודה, שאלות ותשובות על ארבעת חלקי שולחן ערוך עם חידושים על כמה מסכתות השי"ס. מאת הגאון רבי יהודה לנדא אב"ד וולאדווי נכד הגאון רבינו בעל "נודע ביהודה". עם ספר "מנחת יצחק", מאת בנו רבי יצחק לנדא אשר שימש בכתר הרבנות בוולאדאווי. חידושים על חושן המשפט הלכות טוען ונטען. ארבעה חלקים – כל חלק בשער מיוחד. לבוב, תקצ"א. מהדורה יחידה.

[1], צו, [1], מב, [1], ו, י, ו דף. 38 ס"מ. כרך אחד. מצב טוב-בינוני. בכמה דפים פגעי עש. כתמים. כריכה עתיקה בלוייה ומנותקת.

**פתיחה \$200**





46. חדושי רבנו חיים הלוי – בריסק, תרצ"ו – מהדורה ראשונה

Chidushei Rabbeinu Chaim Halevi – Brisk, 1936 – First Edition

חידושים וביאורים על ספר משנה תורה להרמב"ם, מאת רבינו חיים הלוי סולובייצ'יק אב"ד בריסק. מהדורה ראשונה. בריסק, תרצ"ו.

מספרי היסוד הלמדניים בעולם הישיבות – בספר זה סלל רבי חיים את הדרך בלימוד, בפלפול וניתוח כל גורם בסוגיה התלמודית, בדרך זו נתן מימד חדש של עומק לתלמוד ולרמב"ם. בראש הספר הקדמת הגאונים בני המחבר.

[1], קיב דף. 33 ס"מ. מצב טוב מאוד. כריכה מקורית מנותקת. שער ודף ראשון מנותקים.

פתיחה \$250

47. ספר יסוד! ברכת שמואל – ווילנא, תרצ"ט – מהדורה ראשונה

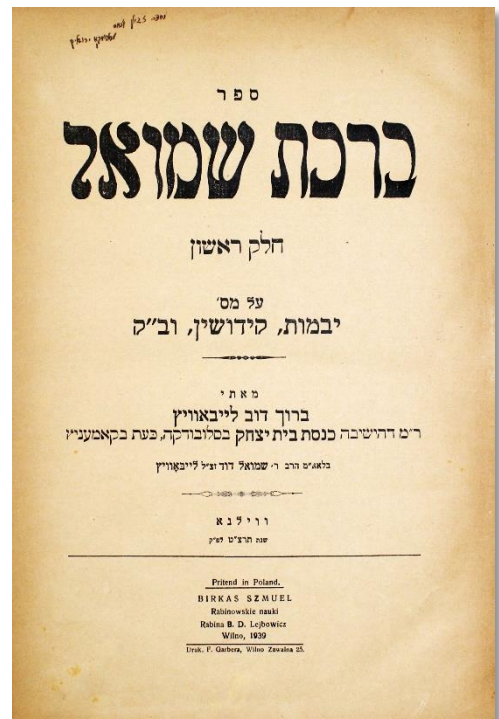
Sefer Yesod! Birkat Shmuel – Vilna, 1939 – First Edition

ספר ברכת שמואל, חידושים על מסכתות יבמות, קידושין ובבא קמא. מאת הגאון רבי ברוך דוב בער ליבוביץ ראש ישיבת כנסת בית יצחק סלבודקה ומגדולי מרביצי התורה בדורו.

ווילנא, תרצ"ט. מהדורה ראשונה של אחד מספרי היסוד הלמדניים בעולם הישיבות!

[2], טו, כא, ל, [1] דף. 34 ס"מ. מצב כללי טוב מאוד. קרע בדף ראשון ללא חסרון. דף יבש. כריכה מקורית מנותקת.

פתיחה \$250



#### 48. סדרת ספרי הגאון רבי גרשון שטרן אב"ד לודאש – סטים שלמים ! חותמות והגהות המחבר !

Series of Books by the Gaon Rabbi Gershon Stern Av Beit Din of Ludas – Complete Sets! Author's Stamps and Glosses!

אוסף של 11 כרכים מחיבוריו של הגאון רבי גרשון שטרן אב"ד לודאש והגליל – מהדורות ראשונות חותמות והגהות המחבר, חתימות וחותמות רבני הונגריה.

1-2. ספר ילקוט הגרשוני, ליקוטים וחיידושים שונים בשמעתתא ואגדתא, על פי סדר האלף-בית. פאקש, תרנ"ד-תרנ"ה. שני חלקים בשני כרכים. ללא החלק השלישי. [4], נה דף.

3-4. ספר ילקוט הגרשוני, על התנ"ך. פאקש, תרנ"ט-תר"ס. שני חלקים בשני כרכים. [בחלק השני, רישומים שונים בעיפרון, בהם רישום בדף 2/0 עם שמו של רבי "דוד דוב מיזליש אב"ד דק"ק אוהעל"]. [1], [3] דף. [4], מב, י, ב דף.

5. ספר ילקוט הגרשוני, על שו"ע, חלק ראשון על אורח חיים (סימנים א-שמה). מונקאטש, תרס"א. נה, [1] דף. [לאורכו הספר הגהה ותיקונים בכתב יד המחבר].

6. ספר ילקוט הגרשוני, על שו"ע, חלק שני על אורח חיים (סימנים שמה-תרצז). מונקאטש, תרס"ד. עג, [1] דף.

7. ספר ילקוט הגרשוני, על שו"ע, חלק שלישי, על שו"ע יורה דעה, הלכות שחיטה וכיסוי הדם. פאקש, תרס"ז. נב דף. [חותמות של רבי "ישראל טויבער בהרהגה"צ מוהרי"א זצלה"ה, רב בק"ק האצעג יצ"ו"; רבי "שלום לנדמן, רב מושבה גרמנית, חיפה". חותמת המחבר בסוף ההקדמה].

8. ספר ילקוט הגרשוני על אגדות הש"ס, עם חיידושים ושו"ת. חלק ראשון על סדר זרעים ומועד. סיגט, דפוס ר' אברהם קויפמאן ובנו ("ההוצאה היהודית הראשונה בטרנסילבניה"), תרפ"ב-תרפ"ג. [2], קיז, ה, ה דף.

[רישום בעלות בשער: "לה"ו, עקיבא הק' בלאמ"ו הר"ב בלויא ז"ל" [הגאון רבי עקיבא בלוי מקראסנא (תרמ"ג-נספה בשואה תש"ד), בן רבי ברוך בלוי מפאקש (חתן רבי עקיבא קליין מנייטרא, תלמיד ה"כתב סופר"). תלמידם של גדולי הדור: ה"שבת סופר", רבי זוסמן סופר אב"ד פאקש ורבי יהודה גרינוולד אב"ד סאטמר. משנת תרס"ט גר בקראסנא, ונודע כתלמיד חכם מופלג, שעמד בקשרי שו"ת ומכתבי תורה עם גדולי דורו ומעל מאה מכתבים נדפסו בספרי חכמי דורו. מעבר לשער חותמת המחבר "גרשון הק' שטרן אבדק"ק" עברית ולועזית].

9. ספר ילקוט הגרשוני על אגדות הש"ס, חלק שני על סדר נשים ונזיקין. בערעגסאס, תרפ"ה. קעו עמ'. דפים אחרונים שמות הפרנומרטן. [בשער הספר חותמות בעלות רבי "לוי יצחק מיללער אבדק"ק נידעש והגלילות". מעבר לשער חותמת המחבר "גרשון הק' שטרן אבדק"ק" עברית ולועזית].

10. ספר ילקוט הגרשוני על אגדות הש"ס, חלק שלישי, על מסכת עבודה זרה, אבות והוריות, וסדר קדשים וטהרות. קלוזש, תרפ"ז. רח עמ'. [בשער הספר חותמות בעלות רבי "לוי יצחק מיללער אבדק"ק נידעש והגלילות". מעבר לשער חותמת המחבר "גרשון הק' שטרן אבדק"ק" עברית ולועזית].

11. ספר ברכת הנפש, כולל פירושים נאים ונחמדים על ברכי נפשי וט"ו שיר המעלות. פאקש, תרע"א. עם חלק "מתוק לנפש", דרושים לחגי תשרי (בשער נפרד). עם קונטרס "שערי מדע" כולל ליקוטים והערות בשו"ע יו"ד. בסופו שמות הפרנומרטן. כח, יג, יא, [2] דף. [בעמוד אחרון חותמת המחבר "גרשון הק' שטרן אבדק"ק מ' לודאש והגליל יע"א"].

החבר הגאון רבי גרשון שטרן (תרכ"א-תרצ"ו), אב"ד מארוש לודאש וגלילותיה ומחשובי רבני הונגריה. חתן הגאון רבי עמרם בלום בעל שו"ת "בית שערים" תלמיד חמיו, ותלמיד מהר"ם שיק במטרסדורף. בהיותו בן כ"ד שנים בלבד התמנה לכהן כאב"ד מארוש לודאש, תפקיד אותו מילא מעל ליובל שנים עד לפטירתו. התפרסם כגאון ודרשן מופלג שרבים נהרו לשומעם. הקים ועמד במשך עשרות שנים בראשות ישיבה גדולה בעירו לודאש, ממנה יצאו תלמידי חכמים גדולים שרבים מהם שימשו ברבנות. מעל 30 שנה שקד לכתוב ולהדפיס את חיבורו הגדול "ילקוט הגרשוני" על כל חלקי החולשים בכל הנושאים בתורה, תלמוד, הלכה ומדרש.

סה"כ 11 ספרים. מצב כללי טוב. כריכות חדשות. לא נבדק לעומק.

פתיחה \$200



**49. סדרת ספרי הגאון רבי אלימלך רובינשטיין אב"ד ראחוב [11] – חתימות הגאון המקובל רבי עובדיה הדאיה בעל "ישכיל עבדי"**

**Series of Books by the Gaon Rabbi Elimelech Rubenstein Av Beit Din of Rachov [11] – Signature of the Gaon Rabbi Ovadya Hadaya the Author of Yaskil Avdi**

אוסף 11 ספרים מחיבורי הגאון רבי אלימלך רובינשטיין אב"ד ראחוב:

1-5. חמישה ספרים כרוכים יחד, בהם ארבעה מחיבוריו של רבי אלימלך רובינשטיין [לפניהם נכרך ספר נועם אלימלך, מאת האדמו"ר רבי אלימלך מליז'נסק. ווארשא, תרמ"א. [על גבי הכריכה חריטת שם בעלות "דובער בארינשטיין" - כנראה אב"ד באטשאן].

- ספר יד אלימלך, חידושים ופולפולים בהלכה. ווארשא, תרנ"ד. 78 עמ'.
- ספר מנחת אלימלך, על פרשיות התורה. לובלין, תרנ"ה. 96 עמ'.
- ספר כהונת אלימלך, על פרשיות התורה. לובלין, תר"ס. 82 עמ'.
- ספר בינת אלימלך, קיצור ה"לבושי שרד" על יורה דעה, עם חידושים בעניינים שונים. לובלין, תרס"א. מז דף. (חסרון בדף אחרון).
- 6. ספר גנזי אלימלך, חידושי דינים בענייני אורח חיים והלכות טריפות. לובלין, תרס"ז. [רישומי בעלות של "שלמה דאווידאוויץ", "מנחם דאווידאוויץ"].
- 8. ספר גנת אלימלך, חידושים על סוגיות הש"ס, חלק ראשון. ירושלים, דפוס חיים צוקרמן, תרצ"ב. כח דף.
- 9. פרי אלימלך, חידושים על מסכתות הש"ס. ירושלים, תר"ץ. [4], פד דף. כרוך עם:
- 10. ספר חידושי אלימלך, חידושים ופולפולים בדיני טריפות. ירושלים, תרפ"ז. [4], קיח עמ'.
- 11. חמודי אלימלך. חידושי פולפולים וסברות עמוקות בכמה סוגיות הש"ס. ירושלים, תר"ץ. [2] דף, קכח עמ'.
- 12. קטע מספר שאלות ותשובות בית אלימלך, סימנים נד-10, מתוך קובצי בית ועד לחכמים (פאללאק). סאטמר, תרפ"ח. דפים נפרדים לז-[מד], מתוך מספר גליונות הקובץ.

סה"כ 12 ספרים בחמשה כרכים. מצב טוב-טוב מאוד.

בשערי הספרים: פרי אלימלך, חידושי אלימלך, חמודי אלימלך חתימת יד קדשו של הגאון המקובל רבי עובדיה הדאיה (תר"ן-תשכ"ט) ראש ישיבת המקובלים "בית אל" בירושלים ומגדולי מקובליה ומחבר שו"ת "ישכיל עבדי" ח' חלקים.

9 ספרים ב-5 כרכים. כריכות ישנות. גודל ומצב משתנים. הספרים לא נבדקו בידינו לעומק והם נמכרים כמות שהם.

**המחבר**, הגאון רבי אלימלך הכהן רובינשטיין אב"ד ראחוב (תר"י בערך-תש"ב), מגדולי גאוני פולין, ומחבר ספרים רבים של הערות ופולפולים וחידושי דינים. בימי זקנתו עלה לארץ ישראל, באמצע שנות התר"פ, ונודע בה כאחד מגאוני ירושלים. מצאצאי רבי יצחק זאב וואלף אב"ד יזפוף-גדול תלמיד "החווזה מלובלין". ממקורבי האדמו"ר רבי חיים שמואל מחנצין והגה"ק רבי יהודה ליב אשלג בעל ה"סולם" אצלו נסמך להוראה, וכשעלה לירושלים, הוא היה ממקורביו, יחד עם תלמידו הגאון המקובל רבי משה יאיר וויינשטוק.

**פתיחה \$200**



**50. אוסף 13 כרכים מסדרת ספרי "אור הישר" - הגאון רבי שמואל יצחק הילמן מלונדון – מהדורות ראשונות**  
**Collection of 13 Volumes of the Or Hayashar Series of Books – the Gaon Rabbi Shmuel Yitzchak Hillman of London – First Editions**

אוסף ספרי "אור הישר" – חיבוריו הגדולים של הגאון רבי שמואל יצחק הילמן מלונדון. מהדורות ראשונות.

1. אור הישר, על מסכת בכורות. עם קונטרס דברי יצחק מאת רבי יצחק אייזיק הלוי הראוג אב"ד דובלין חתן המחבר. לונדון, תרפ"א. 150 עמ'. 2. אור הישר, על מסכתות כריתות מעילה קנים תמיד ומדות. ירושלים, תרפ"ו. 1. סה, [1] דף. 3. אור הישר, על מסכתות ערכין ותמורה. ברלין, תרפ"ג. מט דף. 4. אור הישר, על מסכת חולין. קיידאן, תרצ"א. קמא דף. 5. אור הישר, על מסכתות ר"ה יומא סוכה ביצה חגיגה מגילה תענית מו"ק ירושלמי שקלים. ירושלים, תש"א. נח דף. 6. אור הישר. על מסכתות בבא קמא בבא מציעא. ירושלים, תש"ב. פא דף. [רישום "שייך לנחום ברנהלץ ירושלים". בספר כמה הערות בכתב יד]. כריכה ודפים מנותקים. 7. אור הישר, על מסכתות יבמות כתובות גיטין קידושין. ירושלים, תש"ד. רד עמ'. 8. אור הישר, על משניות סדר זרעים. ירושלים, תש"ו. עט עמ'. כרך עם: 11. אור הישר, על הספרא. ירושלים, תש"ד. תעו עמ'. משניות סדר טהרות. ירושלים, תש"ז. רלה עמ'. גליונות לא חתוכים. 10. אור הישר, ביאורים ציונים והערות על בראשית, מכלתא וספרי. ירושלים, תשט"ו. עט עמ'. כרך עם: 11. אור הישר, על הספרא. ירושלים, תש"ד. תעו עמ'. 12. דרשות אור הישר על ספר בראשית. לונדון, תרפ"ז. דפוס עקספרעס. 13. אור הישר, על מסכת זבחים. ירושלים, תרצ"ו. 232 עמ'.

סה"כ 13 ספרים ב-12 כרכים. גדלים שונים. מצב כללי טוב.

**פתיחה \$200**



# יהדות הונגריה

51. טיב גיטין – זאלקווא, תר"ד – חתימת רבי נפתלי סופר אב"ד קאדלבורג בעל "מטה נפתלי" – הגהות

Tiv Gittin – Zholkva, 1845 – Signature of Rabbi Naftali Sofer Av Beit Din of Kadelburg Author of the Mateh Naftali - Glosses

טיב גיטין, שיטה ארוכה בחריפות על כל מסכת גיטין, מאת הגאון רבי צבי הירש העליר אב"ד אובן ישן. זאלקווא, תר"ד. מהדורה יחידה.

בשער חתימת רבי נפתלי סופר. חותמות רבי יצחק זעקל הלוי פאללאק. חותמות ישיבת עץ חיים אנטוורפן. בספר 2 הגהות בכתב יד.

רבי נפתלי סופר (תקע"ט-תרנ"ט) בן רבי מרדכי אפרים פישל סופר. נולד בפרשבורג, נימול על ידי מרן ה"חתם סופר" והיה לאחד מתלמידי המובהקים שהתחבב עליו מאוד והתבטא עליו רבו בלשונות של חיבה יתירה. אח"כ למד אצל בנו ה"כתב סופר". התכתב עם הכתב סופר ותשובותיו נדפסו בספרו. זכה לתואר "הצדיק". חיבוריו ידועים ומפורסמים: מטה נפתלי, בני נפתלי, שער נפתלי ועוד. (החת"ס ותלמידיו עמ' שפב-שפד).

[1], עח דף. 36 ס"מ. מצב טוב. קרעים עם חסרון בשער. שאר הספר במצב טוב. קמטים קלים בדפים ראשונים ואחרונים. כריכה חדשה דמוי עור, מהודרת. קופסא חדשה תואמת.

פתיחה \$1800



52. הגהות רבות על ה"חתם סופר" בכתב יד תלמידו חביבו רבי משה פריינד-גריסהאבער – פרעסבורג, תרט"ו – מהדורה ראשונה

Many Glosses on the Chatam Sofer Handwritten by His Beloved Disciple Rabbi Moshe Freund-Griehaber – Pressburg, 1855 – First Edition

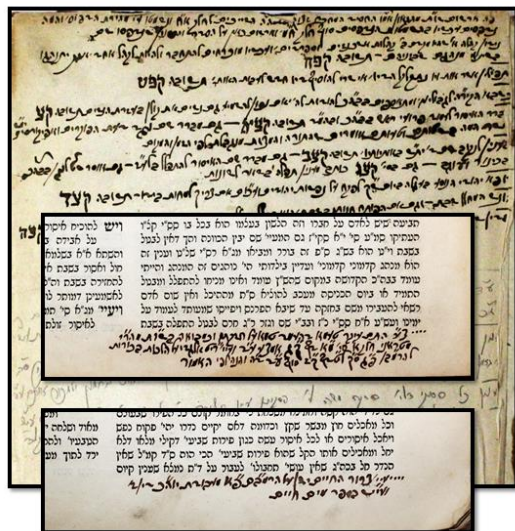
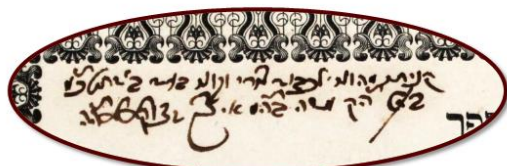
ספר חתם סופר. מאת הגאון רבי משה סופר. חלק אורח חיים. פרעסבורג, תרט"ו. מהדורה ראשונה.

בדף השער רישום וחתמה "קניתי מהוני לכבוד צורי וקוני בעד... הק' משה בה"מ איצק זצוקלה"ה". לאורך הספר 34 הגהות בכתב ידו, הכוללים הערות ומראי מקומות, בדף כח/1 הגהה למדנית הפותחת במילים "צ"ע [צריך עיון]". בדף הפורץ ודף הכריכה רישומים ארוכים בכתב ידו. חתימה נוספת בשער "הק' הירש הערמאן"

הגאון רבי משה גריסהאבער פריינד [לעתים נקרא גם - רבי משה פאקש] (תקנ"ג-תרכ"ג) תלמיד אהוב למרן החתם סופר, וכן תלמיד רבי בנימין זאב בוסקביץ מבאניהאד. למד בישיבת החתם סופר במשך כ-4 שנים. קיבל תעודת 'חבר' ממרן החתם סופר הכותב עליו "משה עלה ונתעלה עליות בקודש תליתאי, לגודל הערכתו של רבו החתם סופר לתלמידו לבין מהעובדה שלרגל אירוסיו שלח לו רבו מכתב ברכה אח"כ מכתב נוסף לרגל נישואיו. כיהן כרב ביינק משנת תקע"ה. ובפאקש משנת תק"ץ. אחר פטירתו עברה ספרייתו לישיבת בניהאד של רבי משה פולק (אוצה"ר 14756. החת"ס ותלמידיו עמ' שנה-שס).

[1], עה, [2] דף. 36 ס"מ. מצב טוב. דף הפורץ וכריכה קדמית מנותקים. פגמי שולים קלים במספר דפים. כריכה ישנה פגומה.

פתיחה \$1000



# 53. לא נדפס! תשובה הלכתית ארוכה בכתב יד הגאון בעל "וילקט יוסף" הי"ד – גראסוורדיין, תש"א

## Not Published! Lengthy Halachic Responsum Handwritten by the Gaon Author of the Vayelaket Yosef – Grosswardein, 1941

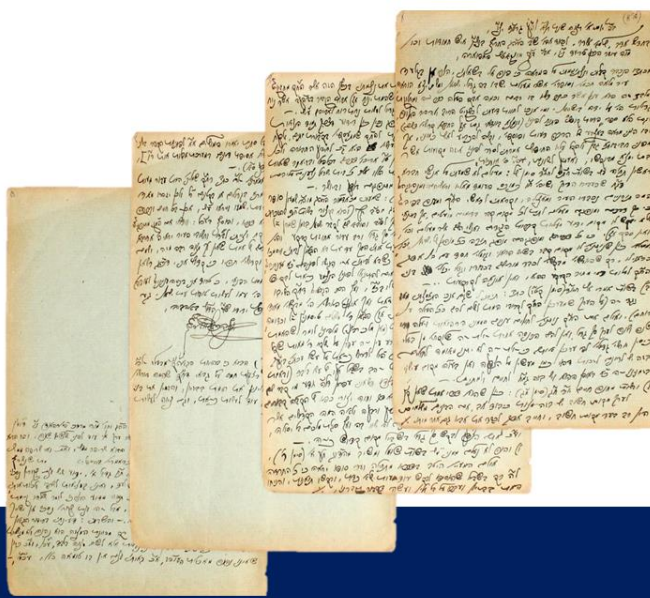
תשובה הלכתית ארוכה בכתב ידו וחתימתו שלהגאון רבי יוסף שוורץ אב"ד גראסוורדיין בענין חב"א קדישא הדורשים ממון רב עבור קבורה, עם איזכורים של אחרונים רבים הדנים בענין, ועוד פרטים הנלווים לנידון זה, מה המנהג, ומעשיות שהובאו בספרים בענין. יום א' תצוה שנת תש"א לפ"ק גרוו"ד יצ"ו. המכתב נשלח אל הגאון שאר בשרו רבי עוזר הכהן פרייעד אב"ד מונקאטש.

### למיטב ידיעתנו התשובה לא נדפסה!

4 עמודים כתובים. גודל הדפים: 33 \ 21 ס"מ. מצב טוב מאוד.

הגאון רבי יוסף הכהן שוורץ (תרל"ה-תש"ד) מחשובי רבני הונגריה ודייניה. מחבר ספרים וכתבי עת רבים. תלמיד מובהק לבעל "נהרי אפרסמון" רבי יעקב טננבוים, ונסמך על ידי בעל "קרן לדוד" רבי משה גרינוולד מחוסט המהרש"ם מברזאן ועוד. בין חיבוריו: סדרת כתב העת התורני "וילקט יוסף" שיצא לאור בהונגריה במשך 20 שנה בשני חוברות לחודש.

פתיחה \$800



**54. ספר המצות להרמב"ם – חתימת הגאון הקדוש רבי יהודה ליב כהן צדק בעל "בית יהודה אחרון" – זאלקווא, תרט"ו**

**Sefer Hamitzvot by the Rambam – Signature of the Gaon Rabbi Yehuda Leib Cohen Tzeddek Author of the Beit Yehuda Acharon – Zholkva, 1855**

ספר המצות להרמב"ם עם השגות הרמב"ן ויאיר נתיב לרבי יצחק די ליאון המהפך בזכות הרב ומקיים דבריו בתשובותיו אשר נלקטו מספרו הנקרא "מגלת אסתר".

זאלקווא, תרט"ו | 1855.

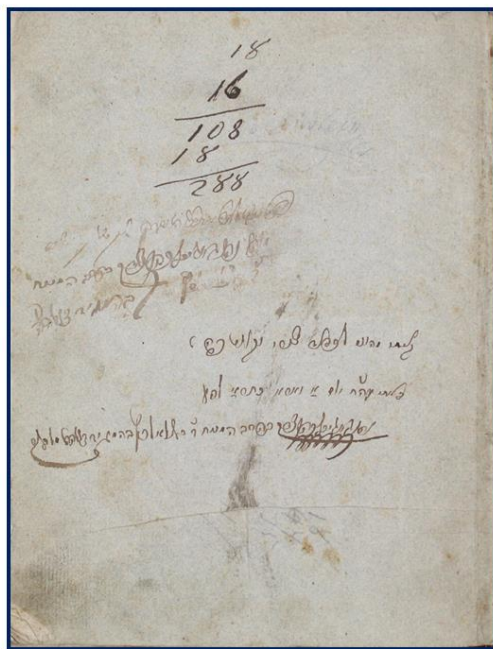
בדף הפורזץ רישום וחתימה "קניתי מהוני לכבוד צורי וקוני פה... באתי עה"ח [על החתום] יום א' וארא כתרא [תרכ"א] לפ"ק – יהודא ליבש כהן צדק בהרב המנוח ר' בצלאל כ"ץ במהגיד זללה"ה מלבוב".

כמו כן רישום נוסף שהספר שייך ל"מו"ה יהודא ליבש כהן צדק בהרב המנוח ר" בצלאל כ"ץ בהמגיד זללה"ה".

**הגאון רבי יהודה לייב כהן צדק (כ"ץ) - (תקפ"ח-תרמ"ט)** בנו של הגאון רבי בצלאל הכהן ראב"ד לבוב בעל "עיקר תוספות יום טוב", תלמיד הגאונים רבי יוסף באב"ד בעל המנחת חינוך, ורבי שלמה קלוגר בבראד. מנערותו התפרסם כעילוי ובהיותו בן 18 שנים החל לשמש כרב ואב"ד בק"ק סאהל. בשנת תרכ"ג הדפיס בלבוב את הספר "זכרון כהונה" של דודו זקנו רבי יצחק אייזיק כהן צדק אב"ד קאריץ (קוריץ) ור"מ בקהילת אוסטרא, והוסיף הקדמה ובה תולדות המחבר. נפטר חיבר **"בית יהודה אחרון" ושאגת ארי"** והמה עדיין בכתב יד. בנו רבי יוסף יצחק הינו חותנו של הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר בעל "חשב סופר". (עוד עליו עיין במאורי גליציה ח"ג).

צ"ה דף. מצב טוב. כריכה מקורית בלוייה.

**פתיחה \$200**



55. שלושה ספרים – הגהה למדנית וחתימות רבי יוסף יצחק קאהן מקטוביץ חותן ה"חשב סופר"

Three Books – Scholarly Gloss and Signatures of Rabbi Yosef Yotzchak Kahn of Katovitz the In-Law of the Chashav Sofer

שלושה ספרים כרוכים יחדיו.

1: ספר המצות, לרבינו הרמב"ם. ווארשא, תרמ"ג. 2: חידושי חתם סופר על מסכת שבת. וויען, תרמ"ט. 3: מלא הרועים, חלק שלישי. מאת רבי יעקב צבי יאליש מדינוב. פרמישלא, תרמ"ה.

בשער ספר המצות מתנוססת לתפארה חתימת יד קדשו של הגאון רבי "יוסף יצחק קאהן בהר"י ליבוש כץ". בנוסף בדף ט בספר נמצאת הגהה למדנית בכתיבת ידו, עם תאריך כתיבת ההגהה, וכן עם חתימתו המלאה "וצע"ג קטוביץ כ"ב חשון תרצ"ט יוסף יצחק הכהן כץ".

**הגהותיו לא היו מעולם במכירות – וחתימת ידו נדירה מאוד !**

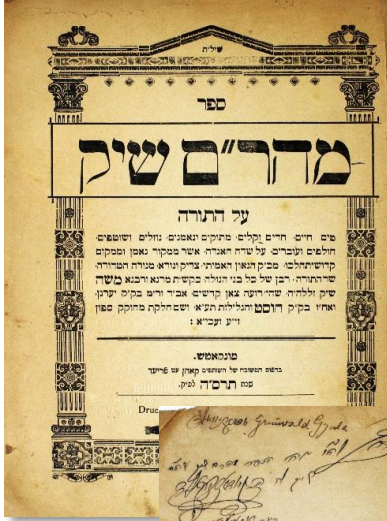
רבי יוסף יצחק קאהן כץ מקטוביץ (תרל"ג-תש"ב) בהג"ר רבי יהודה לייב (שחתימת ידו מופיעה בפריט הקודם), חוטר גזע היחס למשפחה מפוארה – כהן-צדק. גאון מופלג בתורה. בצעירותו היה לתלמיד הרה"ק הגאון רבי אברהם בורנשטיין מסוכוטשוב בעל "אבני נזר" וכן להגאון מאוסטרובצה זיע"א. הוסמך ע"י רבי אליהו חיים מייזיל מלאדז'. תורה וגדולה התאגדו על שולחנו והיה ת"ח מופלג וגביר מפורסם. התגורר בעיר קטוביץ שבפולניה שם ייסד בית מדרש ובה ספרייתו הגדולה והיקרה מלאה ספרים חשובים. התכתב עם גדולי הדור: הגאון מבריסק, הגאון מטשעבין ועוד. רבי יוסף יצחק הוא חמיו של הגאון רבי אברהם בנימין שמואל סופר בעל ה"חשב סופר" מפרשבורג בן ה"דעת סופר". ספריו: שארית יוסף, פרי יוסף אבדו. נספה בשואה הי"ד.

מנכדיו: הרב שמחה בונם סופר חתן הרב בצלאל שטרן בעל "בצל החכמה". טובה שיינדל שנישאה להרב אברהם יוסף שפירא ז"ל. שרה מלכה שנישאה לרב אברהם בנימין לודמיר מחבר ספר "נחלת אב" שבנם הוא הרב שמואל לודמיר שמכהן כרב בית הכנסת "חשב סופר-פרשבורג" בלונדון, נכד נוסף, הרב עקיבא, מכהן כרב בית הכנסת "חשב סופר-פרשבורג" בבורו פארק, וחתנם הוא רבי מרדכי יהודה ליב רובין האדמו"ר מסאסוב.

3 ספרים בכרך אחד גדול. כריכה עתיקה. כריכה קדמית מנותקת ללא שדרה. דף יבש ושביר.

פתיחה \$500





56. מהר"ם שיק - מונקאטש, תרס"ה - עותק הגאון רבי יהודה גרינוולד אב"ד סאטמר עם חתימותיו

Maharam Schick - Munkatch, 1905 - Copy of the Gaon Rabbi Yehuda Greenwald Av Beit Din of Satmar with His Glosses

ספר מהר"ם שיק, על סדר פרשיות התורה. מאת רבי משה שיק מחוסט. מונקאטש, תרס"ה. מהדורה ראשונה.

בדף הפורץ שלוש חתימות מלאות של הגאון רבי יהודה גרינוולד מגדולי רבני הונגריה.

רבי יהודה גרינוולד (תר"ט-תר"פ), בעל הספר שו"ת "זכרון יהודה". תלמיד הגאון בעל "גורן דוד" וכן אצל רבי דוד שיק בעל "אמרי דוד", ולאחר מכן תלמיד ה"כתב סופר" שהיה לרבו המובהק. נשא את בתו של רבי יוצפא סופר בן ה"חתם סופר". כיהן כאב"ד סאבאטיש, בבאניהאד ושוראני. ובכל מקום שהלך הקים ישיבה והרביץ תורה בתלמידים. בשנת תרנ"ח הוכתר לרבה של הרב סאטמאר וישיבתו שם היתה מן הגדולות באיזור. עשרות מתלמידיו כיהנו רבים ודיינים בהונגריה. היה קנאי גדול ולחם נגד הציונות ואגודת ישראל, ואף כתב מכתב חריף לידידו מהישיבה רבי יוסף חיים זוננפלד, ומכתב זה נדפס בספרו שו"ת זכרון יהודה. ספריו: שבט מיהודה, זכרון יהודה, חסדי אבות, שארית יהודה, עוללות יהודה - תהלים, צוואת רבינו ועוד. נפטר ללא זש"ק.

[7], צב דף. מצב כללי טוב. שער מנותק. דפים יבשים. כריכה מקורית מנותקת. חיזוק דבק חומצי בכריכה.

פתיחה \$250

57. עין יעקב - [הרובשוב], תקע"ח - חתימת הרב הקדוש רבי אהרן יפה מאוהל - ועוד

Ein Yaakov - [Harobashov], 1818 - Signature of Rabbi Aharon Yoffe of Uhjely - and More

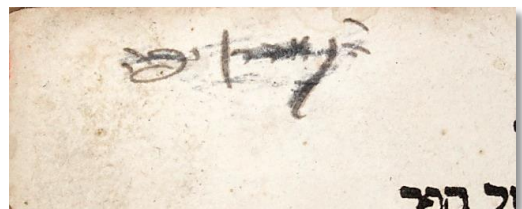
עין יעקב, עם המפרשים וחדושי קהלת שלמה. חלק שני. סדר מועד. מסכתות שבת-ביצה. הרובישוב, תקע"ח. בשער זויף מקום הדפוס ונכתב "מעריטש" [!].

בשער חתימה "הק' אהרן יפה" [הוא הרב החסיד המפורסם בקודשתו רבי אהרן יפה מאוהל ורבה של אומן באוקריינה (אוצה"ר 1593)]. ראה חתימת ידו במכירת קדם מס' 65 פריט 301 שם חתום לצד הצדיק רבי פנחס אריה כהנא רפפורט].

בסוף הכרך רישום הק' ר' משה לענער מק"ק איהעל". בתחילת הספר חתימת ידו "הק' משה לעהנער". בין דפי הספר נמצא קוויטלך בכתב יד עם שמות רבות לתפילה - נראה כי הכתב יד בקוויטלך הינו מ100 שנה האחרונות, וכנראה נכתב על ידי אחד מרבני אוהעל שהספר היה ברשותו.

[9], קל דף. מצב טוב, מעט בינוני. מספר דפים מנותקים עם קרעי שולים קטנים. כריכת עור מקורית פגומה בחלקה. כתמים.

פתיחה \$200



58. ספר "שני לוחות הברית" – פאריצק, תקע"ז - עותק האדמו"רים הקדושים שושלת קוידינאב זיע"א

Sefer Shnei Luchot Habrit – Poritzk, 1817 – Copy of the Admorim of Koidinov

ספר שני לוחות הברית – "של"ה הקדוש", לרבינו רבי ישעיה הלוי הורוויץ, פאריצק תקע"ז – נדפס בהסכמת גדולי החסידות ה'אוהב ישראל' מאפטא, והרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ בן המגיד מזלאטשוב זיע"א. דפוס ביילא אלמנת חנינא במצות ובהוצאות בניה שלמה ומנחם מענדיל לייב.

**ספר קודש שעבר מדור לדור בשושילתא דדהבא קדושי עליון לחצר הקודש קוידינאב זיע"א!**

בדף השער חתימות קודש: "יצחק, בירושה מכ"ק אא"ז הרב אדמו"ר ר' ש"ח [שלמה חיים] זללה"ה מקאידינאב". וכן חותמת "יצחק מ"ץ בוילייקא...". הוא הגאון המקובל בעל "ויעתר יצחק". חתימה נוספת: "שלום בהרב ברוך מרדכי" – הוא הגה"ק בעל "משמרת שלום" מקוידינאב – בספר כמה הגהות קצרות [כנראה בכתב יד קדשו של רבי שלום].

האדמו"ר הזקן מקוידינאב הרה"ק רבי שלמה חיים פערלאוו זצוק"ל, נולד בשנת תקנ"ז לאביו הה"ק ר' אהרן בן הרה"ק המפורסם ר' מרדכי מלעכוויטש זצוק"ל (תק"ב-תק"ע) וחתן הרה"ק ר' אשר מסטאלין (בן הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין זי"ע), התייתם בצעירותו מאביו שנפטר בחיי אביו הרה"ק ר' מרדכי בשנת תקס"ו, נתגדל בבית זקינו הרה"ק ר' אשר, לאחר פטירת דודו הרה"ק ר' נח מלעכוויטש (שנסתלק בתקצ"א) עברו אליו רוב חסידי לעכוויטש, והחל להתנהג באדמורו"ת קוידינאוו. נסעו אליו מכל קצו המדינה ברוסיא וליטא, והי' ידוע לפועל ישועות גדול ועובד את ה' במסירות נפש, נסתלק בי"ז אב תרכ"ב. בניו ונכדיו ניהלו חצרות קודש עד השואה, והי' מהחסידות היותר גדולה ברוסיא אחר ליובאוויטש וקארלין.

הגאון הקדוש רבי שלום מבראהין (תרי"א – תרפ"ו), בנו של הרה"ק רבי ברוך מרדכי - האדמו"ר האמצעי מקוידינאב, לא כיהן כרבי, אך נודע לתהילה כראב"ד בערים ברעזנא ובראהין וכן בספריו הרבים "דברי שלום", "משמרת שלום" ועוד רבים. בספרו "משמרת שלום" מליץ ומיישב על פי הלכה המנהגים של גדולי החסידות, כתפילה מאוחר במקום הכנה לטבילה ועוד רבות.

הגאון המקובל רבי יצחק פערלאוו בעל "ויעתר יצחק", נינו של הרה"ק רבי שלום חיים מקוידינאב, נולד לאביו רבי דוב משה, שנפטר בגיל צעיר בעודו נער "...אבי ואימי עזבוני ואא"ז אספני ונתגדלתי על ברכיו" [הכוונה לרבי ברוך מרדכי מקוידינאב]. כיהן כרב של העיר ווילייקא (במחוז מינסק שבבלארוס), שם היתה קהילה גדולה של יותר מ 1300 יהודים. עסק בתורת הנסתר, ואף הדפיס מחדש מספר ספרים בקבלה מקדושה ה' מהר"י גיקטלייא בספרו 'ארז בלבנון' (ווילנא, תרנ"ט), כמו כן הדפיס את צוואתו הידועה והנהגותיו הקדושות של זקינו הקדוש רבי שלום חיים מקוידינאב זי"ע.

[3]. קצה; [1], קפז [צל"ל: קצז]-רפח; כה, כז-סד דף. כ-34 ס"מ. שער מיוחד לכל חלק. עותק נפלא מאוד במצב מצוין. כתמים קלים. נקב זעיר וזניח בשול הדפים הראשונים. כריכה חצי עור עתיקה, מעט משופשפת ופגומה בשדרה, מעט סימני עש זעירים בתחילת הספר, מעט כתמים קלים.

פתיחה \$1000

של"ה  
פאריצק תקע"ז  
עותק מיוחד  
לשושלת  
קוידינאב  
זיע"א



59. הגהות תלמיד "השרף מקוצק" ובעל "חידושי הרי"ם" הגאון רבי משה יהודה אב"ד אלקוש

Glosses by the Disciple of the Saraf of Kock and Author of the Chidushei HaRim the Gaon Rabbi Moshe Yehuda Av Beit Din of Alkosh

הגהות וחתומות מהגאון רבי משה יהודה אב"ד אלקוש והחידושי הרי"ם - כרך חידושי הריטב"א - סדילקוב, תקצ"ד-תקצ"ה

כרך כולל 4 חלקים מחידושי הריטב"א על הש"ס.

1. חידושי הריטב"א. על מסכתות עירובין, תענית, ומועד קטן. סדילקאב, תקצ"ד 1834.

2. חידושי הריטב"א. על מסכתות בבא מציעא, וכתובות. סדילקאב, תקצ"ד.

3. חידושי ריטב"א ותוספות ר"ד. על מסכת קדושין. סדילקאב, תקצ"ה.

4. חידושי הריטב"א על מסכתות גיטין, חולין. סדילקאב, תקצ"ה.

בחלק מדפי השער חתימה בכתב יד "הק' פייבל בר"מ רייכמאן". חותמות "הק' שלום בהרב רמל' שיחי' חופ"ק סלאווקעוו". חותמות רבי "יצחק אייזיק ליעבעס אב"ד גריידינג". חותמות עתיקות "הק' משה יהודא אב"ד דפ"ק עלקוש יצ"ו". בשער בבא מציעא חתימה "הצעיר... אבד"ק עלקוש מגזע אייבעשיטץ".

לאורך הספר 16 הגהות בכתב יד משנות הת"ק. חלקן בעיפרון. חלקן קצוצות קלות בשולים.

הגאון רבי משה יהודה ליב אב"ד אלקוש / עלקיש - מחוז בדרום פולין (נפטר תרס"ט) - נכד רבי מאיר אייבשיץ אב"ד טארניגראד. מתלמידי הקרובים של האדמו"ר רבי מנחם מנדל מורגנשטרן - השרף מקאצק ושל האדמו"ר רבי יצחק מאיר אלטר בעל "חידושי הרי"ם" מגור. (קונטרס מספר ארץ החדשה. מאת רבי רפאל צבי שפירא. עמוד ב' הערה ט).

כרוכים יחד. מצב כללי טוב. גודל: 38 ס"מ.

פתיחה \$250



**60. הקדשה לבר מצוה בכתי"ק וחתומת האדמו"ר מגור שליט"א על ספר "לב שמחה"**

**Dedication for a Bar Mitzvah Handwritten and Signed by the Admor of Ger Shlita on Sefer Lev Simchah**

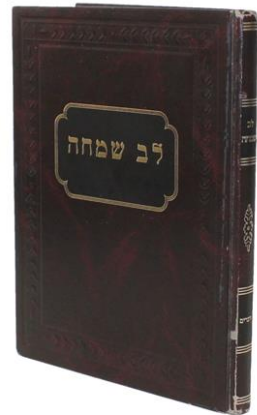
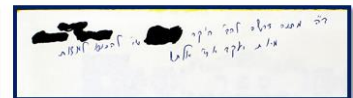
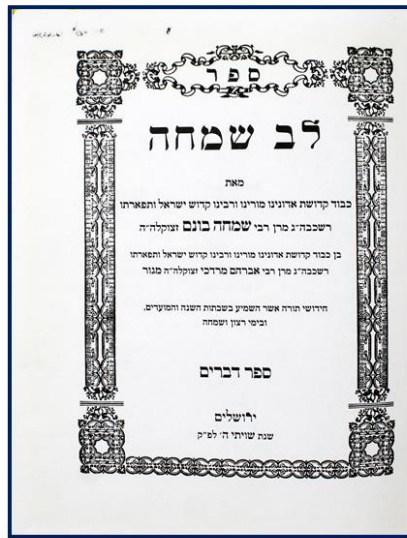
ספר לב שמחה, חידושי תורה אשר השמיע בשבתות השנה והמועדים ובימי רצון ושמחה, על ספר דברים, האדמו"ר הקדוש רבי שמחה בנום אלתר מגור. ירושלים, תשנ"ב.

בתחילת הספר נכתבה הקדשה נדירה מאוד בעצם כתב יד קדשו וחתומתו של בנו ממלא מקומו בכתר האדמו"רות לבית גור האדמו"ר רבי יעקב אריה אלתר שליט"א.

**לפנינו חתימה נדירה מאוד**, מכיון שהאדמו"ר שליט"א זה שנים נוהג שלא לחתום בעצמו על מסמכים או הקדשות וכל המכתבים היוצאים בשמו חתומים על ידי נאמני ביתו ומזכיריו, על כן חתימתו שלפנינו היא מהחתימות הנדירות.

176 עמ'. 28 ס"מ. מצב טוב. מחיקת שם בהקדשה.

פתיחה \$1200



**61. דף רשימת אנ"ש - עם חתימת יד קדשו של האדמו"ר ה"בית ישראל" מגור - תש"ל**

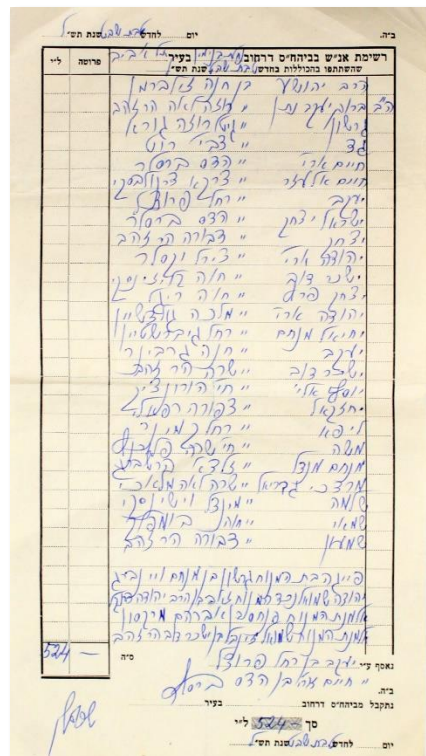
**Leaf with a List of Anshei Shlomeinu – with the Handwritten Signature of the Admor the Beit Yisrael of Ger - 1970**

רשימת שמות החסידים בשיטל של גור ברחוב נחלת בנימין בעיר תל אביב שהשתפו בהכוללות בחדש טבת שבט, תש"ל.

כולל רישום של 24 שמות אברכים, ורישום קויטל של שמות לברכה ושמות התורמים. בפינה השמאלית התחתונה של הדף חתימת יד קדשו של האדמו"ר רבי ישראל אלתר ה"בית ישראל" מגור.

[1] דף. 20 \ 15 ס"מ. מצב טוב.

פתיחה \$300



שם	תאריך	הערות
אברהם	1878	
יצחק	1879	
יהודה	1880	
לוי	1881	
משה	1882	
דוד	1883	
נפתלי	1884	
חיים	1885	
יצחק	1886	
יהודה	1887	
לוי	1888	
משה	1889	
דוד	1890	
נפתלי	1891	
חיים	1892	
יצחק	1893	
יהודה	1894	
לוי	1895	
משה	1896	
דוד	1897	
נפתלי	1898	
חיים	1899	
יצחק	1900	

**62. דף רשימת אנ"ש – עם חתימת יד קדשו של האדמו"ר "לב שמחה" מגור – תשל"ח**

**Leaf with a List of Anshei Shlomeinu – with the Handwritten Signature of the Admor the Lev Simchah of Ger – 1978**

רשימת שמות החסידים בשיביל של גור ברחוב נחלת בנימין בעיר תל אביב שהשתתפו בהכוללות בחדש מנחם אב – אלול תשל"ח.

כולל רישום של 22 שמות אברכים, ורישום קויטל של שמות לברכה ושמות התורמים. בפינה השמאלית התחתונה של הדף חתימת יד קדשו של האדמו"ר רבי שמחה בונם אתר ה"לב שמחה" מגור.

[1] דף. 20 \ 15 ס"מ. מצב טוב.

**פתיחה \$250**

**63. "והשיג במעט שנים מה שתלמיד ותיק מייגע כמה שנים" – שו"ת תפארת יוסף – לבוב, תרכ"ט -**

**"He Mastered in a Few Years what Takes a Veteran Student Many Years of Exertion" – Shut Tiferet Yosef – Leviv, 1869**

ספר תפארת יוסף, שאלות ותשובות בד' חלקי השולחן ערוך אשר השאיר אחריו ברכה הגאון רבי יוסף חנניא ליפא מיזילש [תקפ"ג-תרכ"ה גיל 42. כיהן בכתר הרבנות כראב"ד פרמישלא משנת תרי"א והוא בן ל"ב שנים, אח"כ משנת תרט"ז ראב"ד זולקווא. חיבר גם "קונטרס עגונות" (זאלקווא, תרט"ז), "פני יוסף- שער הרוחה" (למברג, תר"ז) ועוד].

פרמישלא, תרכ"ט. מהדורה ראשונה. בהוצאת בנו רבי משה מיזילש מחכמי פרמישלא, עם הגהותיו והערותיו בשם "כליל תפארת".

בתחילת הספר הסכמות ומכתבי ברכה מגדולי וצדיקי אותו הדור ביניהם הסכמת האדמו"ר רבי חיים הלברטשאם ה"דברי חיים" מצאנז הכותב על המחבר "והנני להסכים ע"ז להדפיס כי נעמו מאוד וכאשר סמכתי ידי עליו בהסכה על ספר ק"ע [קונטרס עגונות] שיצא לאור זה כמה ומה גם כי ברבות הימים נתוסף בדעת ואשרי חלקו שעמלו היה בתורה והשיב במעט שנים מה שתלמיד ותיק מייגע כמה שנים... וגם זכרונו לא יסוף מזרעו להיות מריצים בשמועותיו שחידש... ומממנו יקחו ראה חכמי לב הנבונים צעירי הימים לעמול בתורה יום ולילה וכי לא ריק הוא רק מכם...". כמו כן הסכמה ארוכה עם פלפול בדברי המחבר מאת הגאון בעל "שואל ומשיב".

[2], קלב, [2] דף. 33 ס"מ. מצב כללי טוב. שני דפים ראשונים במצב בינוני-טוב. חיזוקים בשער בנייר. קמטים קלים בשער ודף שאחריו. כתמים. כריכה חדשה נאה. [חתימות וחותמות בעלות: בשער חתימה בכתב יד "אהרן גאלדבלום מעליץ". חותמות "חיים פרעדמאן מיעלעץ"].

**פתיחה \$250**



64. "הספר הזה הוא ידידי הטוב" - ספר המדות - מוהר"ן מברסלב - ווארשא, תרע"ב

"This Book is My Good Friend" – Sefer Hamidot – Moharan of Breslov – Warsaw, 1912

ספר המדות הנקרא הנהגות ישרות וליקוטים על פי סדר הא' ב'. מאת רבינו הגדול נחל נובע מקור חכמה אור ישראל וקדושו מוהר"ר רבי נחמן מברסלב שאמר עליו "הספר הזה הוא ידידי הטוב! זה הספר עשה אותי יהודי!".

עם מראי מקומות מרבי נחמן מטשעהרין ומרבי צדוק הכהן מלובלין. ווארשא, תרע"ב. הוצאת ר' יעקב יצחק ריינערמאן.

פד דף. מצב טוב. כריכה בלויה מעט. מצב טוב. פגמי שולים קלים במספר דפים. מספר דפים עם שולים קצוצים ללא פגיעה בטקסט.

כרוך עם הספרים: בית מועד (ללא שער), בנין אריאל הנקרא חדרי תורה (קראקא, תרס"ה), וספר גלגולי נשמות לרבי מנחם עזריה מפאנו. עם הוספות מאיר עין לרבי ירחם מאיר ליינער מאיזבא (לובלין, תרס"ח) עם מגלת יוחסין.

פתיחה \$200



65. "חק לישנא דמזוני" - סט חק לישראל - בודאפשט, תש"ב - הסכמות הרה"ק מראצפערטא והגאון רבי שלמה זלמן עהרנרייך

"Chok Lishna Demezonei" – Set of Chok Leyisrael – Budapest, 1942 – Approbations by the Rav Hakadosh of Ratzfert and the Gaon Rabbi Shlomo Zalman Ehrenreich

ספר חק לישראל. עם יוסף לחק. ועוד שלושים הוספות. חמשה כרכים.

בודאפשט, תש"ב. נדפס ע"י שמעון זאב עהרנרייך מק"ק מישקאלץ ומרדכי יואל האראוויץ מק"ק מארגרעטין. דפוס צילום של מהדורת למברג, תרנ"ט.

בעמוד לאחר השער של ספר בראשית נדפסו צילומי כתב היד של הסכמות להוצאת הספר מאת הרבנים הצדיקים: רבי שלמה זלמן עהרנרייך משאמלויא והרה"ק רבי שלום אליעזר הלברשטאם מראצפערטא בן הרה"ק "דברי חיים" מצאנז. ידוע שהאדמו"ר בעל "דברי חיים" וצאצאיו הקדושים הקפידו מאוד ללמוד בכל יום בספר "חק לישראל", כשהם מעוטרין בתפילין דרבינו תם. וכן אמר הרה"ק משינאווא צוק"ל במליצת קדשו על פי דברי הגמרא "חק לישנא דמזוני" - שהלימוד ב'חק לישראל' מסוגל למזוני ולפרנסה!

סה"כ חמישה כרכים. גודל תואם. כריכות תואמות. מצב טוב.

פתיחה \$200



66. ספר סגולה ! תהלים "דגלי הודיה והמצוה" / סדר מעמדות מהרה"ק מאפטא – יוזפוף, תרל"ה

Sefer Segulah! Tehillim Doglei Hodaya Vehamitzvah / Seder Mamadot by the Rav of Apta – Josefow, 1875

ספר תהלים, עם פירוש "דגלי הודיה והמצוה" וספר ממתקי יהודה על דרך המוסר והחסידות. מאת רבי יהודה יודל לנדא מירושלים [מקורב הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין ושל בנו רבי אברהם יעקב מסדיגורא]. יוזפוף, תרל"ה.

חלק שני (בשער נפרד): סדר מעמדות מהרב הקדוש מאטפא, עם הוספות, תיקון סעודה וסדר התפלה מכל השנה על פי האר"י ז"ל.

בתחילת הספר הסכמות ומכתבי תהלה רבים מגדולי צדיקי הדור ורבני ארץ ישראל:

בניהם: הסכמות בניו הקדושים של רבי מנחם נחום טברסקי "המגיד מטשרנוביל", האדמו"ר רבי אברהם ה"מגיד מטריסק" הכותב "ויתברכו בברכה המשולשת בני סימי וחי אריכי ומזוני ריחא", אחיו רבי יוחנן מרחמסטריווקא ורבי יצחק מייסד חסידות סקווירא. האדמו"ר רבי ישראל מסדיגורא כותב "ויבוא עליכם ברכת חיים טובים וחיים מאושרים בטוב ונחת".

ספר התהלים: יב, רלג דף. סדר מעמדות: פט דף. 22.5 ס"מ. [חסרים 4 דפים: ו-ז, יג, צ (האחרון מסדר מעמדות). חסרון בדף כא בחלקו העליון. חסרונות בשולי הדפים הראשונים עם חסרון טקסט (ראה תמונה). מצב בינוני-טוב. כתמים ופגמי שימוש רבים. כריכה מקורית עתיקה בלוייה. [חתימות ורישומי בעלות מיהודי פרס "צעיר זואיר יעקב שלו' בן המ' ח' יחזקאל כ"ץ נ, ע ס"ט". חותמות ורישומים נוספים].

פתיחה \$200



67. לוח ברכת הנהנין (הרב מלאדי) – מהדורה ראשונה [?] – לא ידוע!



Luach Birkot Henehenin (the Rav of Liadi) – First Edition [?] – Unknown!

לוח ברכת הנהנין, דיני ברכות הנהנין. מאת הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא ושו"ע הרב.

לפנינו [5] דפים ראשונים - עותק זה הוא ללא שער וכנראה כך נדפס. בדף הראשון כותרת קצרה "לוח ברכת הנהנין", סגנון הפתיחה נראה כנוסח ראשוני בהעלמת שם המחבר.

רישום תואם במאגרי הביבליוגרפיה להוצאה זו – לא נמצא!! כמו"כ בביבליוגרפיה של הר' מונדשטיין לא נמצא והצילומים שהובאו שם אינם תאומים לעותק זה. על פי הידוע מהדורה ראשונה של הספר נדפסה בשקלוב תק"ס (ע"י בספר אהל רח"ל ח"א עמ' 144), אולם מהדורת שקלוב לא ידועה לאיש, ולא ידוע על עותק קיים במקום אחר, יתכן ולפנינו היא המהדורה הראשונה שנדפסה על ידי בעל התניא בעצמו בשנת תק"ס בשקלוב [?]. אינו בספריה הלאומית, וכן הצילום המובא בתקליטור וינוגרד-רוזנפלד הוא מהעותק שלפנינו.

[5] דף, ללא סוף. 15.5 ס"מ. נקבים ופגיעות בקצות הדפים.

פתיחה \$250

68. שלחן ערוך (הרב) – זיטאמיר, תרכ"ב – דפוס האחים שפירא – הגהות בכתב יד

Shulchan Aruch (Harav) – Zhitomir, 1862 – the Press of the Shapira Brothers – Handwritten Glosses

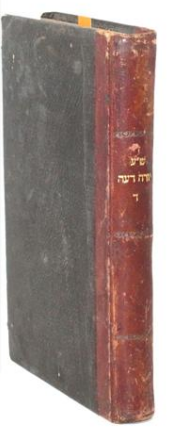
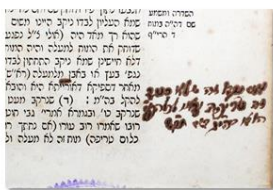
שלחן ערוך, יורה דעה חלק רביעי. מאת האדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי – בעל התניא.

זיטאמיר, תרכ"ב. דפוס האחים רבי חנינא ליפא ורבי יהושע העשיל שפירא נכדי הרב מסלאוויטא.

בשער הספר רישום "עזבון הישיש ר' אהרן צבי ב"ר יחיאל מיכל מאצקין מקרעמנצוק שנלב"ע ב' מנ"א תרס"ט". בין דפי הספר 3 הערות בכתובה אשכנזית משנות התר', אחת הערות למדנית וארוכה במיוחד.

[4], 400 עמ'. חסר דף אחרון. בכמה דפים בודדים נתלשו שולי הדף למטה בכמה דפים עם חסרון קל מהטקסט. מצב הספר טוב-טוב מאוד. כריכה עתיקה.

פתיחה \$200



69. סט שלחן ערוך (הרב מלאדי) – זיטאמיר, תרכ"ט – ארבעה כרכים

Set of Shulchan Aruch (the Rav of Liadi) – Zhitomir, 1869 – Four Volumes

שלחן ערוך, מאת האדמו"ר הקדוש רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא. זיטאמיר, תרכ"ט.

**חלק א:** דפוס אברהם שלום שאדאוו. [14], 9-250, 322-325, 321-335 עמ'. (2 שערים). מצב מצוין. כריכה מקורית בלויה.

**חלק ב:** דפוס יצחק משה באקשט. [5], 478 עמ'. (2 שערים). מצב כללי טוב. ללא כריכה.

**חלק ג:** דפוס אברהם שלום שאדאוו. [4], 545 עמ'. מצב כללי טוב. כריכה מקורית פגומה.

**חלק ד:** דפוס אברהם שלום שאדאוו. [4], 403 עמ'. (2 שערים). עם "שולחן ערוך מהלכות הצריכות מלוקטות מטור חשן המשפט". (בשער נפרד). מצב כללי טוב. כריכה מקורית פגומה. מעט נקבים.

ארבעה כרכים. גודל תואם. רישומים וחתומים ומספר דפים שנמצאו בתוך הכרכים.

סט שלם - נדיר

פתיחה \$200



**70. עותק מיוחס עם הגהות בכתב יד - קב נקי (זקנו של הרבי מליובאוויטש) – ווארשא, תרכ"ח - מהדורה ראשונה**

**Pedigreed Copy with Handwritten Glosses – Kav Naki (the Grandfather of the Lubavitcher Rebbe) – Warsaw, 1868 – First Edition**

ספר קב נקי, חיבור מקיף בהלכות גיטין, מאת רבי אברהם דוד בה"ר יהודה ליב לאוואוט. ווארשא, תרכ"ח. מהדורה ראשונה. עם הסכמות רבי ברוך שלום ב"ר מנחם מנדל שניאורסון מליובאוויטש. רבי יוסף שאל הלוי נטנזון בעל "שואל ומשיב" ועוד.

**חלק ראשון:** ליקוטי הלכות פסוקות סביב לסדר הגט של רבי מיכל ר' יזפש מקראקא, הוספות מבאורו הנקרא ברכת המים (ווין, תרכ"א), וחיידשים מסדרי גיטין מחכמי הספרדים ואשר נתחדשו מגודלי האחרונים האשכנזים. **חלק שני:** שמות אנשים ונשים, עיירות ונהרות ומעיינות וכללים לפי מבטא שפת הדיבור ושינוייהן בשמותיהם.

**מעלת המחבר והספר:**

הגאון רבי אברהם דוד לאוואוט [לבוט] (תקע"ה – תר"נ) מחסידי הרבי בעל "צמח צדק" ובנו מהר"ש. בצעירותו רב של המושבה רומנובקה, שם עמד בראש כולל אברהם. בן שלושים וחמש לערך מונה למו"צ בעיר ניקולייב [פלך חרסון על שפת הים השחור] אחר כך מונה לרב העיר ורבע של ארבעים מושבות באיזור, עמד בראש "הכוללים" שהקים האדמו"ר ה'צמח צדק'. בסוף ימיו עמד בקשר מכתבים מיוחד בנוגע לספריו עם האדמו"ר 'המהר"ש'. מלבד חיבורו שלפנינו "קב נקי" על כל הלכות גיטין. חיבר גם: "השלמת הסדרים". "שער הכולל" – חיבור המבאר את נוסח סידור האדמו"ר הזקן. "נתיב החיים" על "דרך חיים", ועוד. "פסקי פרי מגדים" (הו"ל בהוצאת קהת, ניו יורק, תשמ"ה. מכתב ידו). חיבוריו נתקבלו וזכו לתפוצה נרחבת. תולדותיו הובאו ב"קב נקי" מהדורת קה"ת, ברוקלין, תשמ"ה.

הספר "קב נקי" נדפס פעמים נוספות (פיעטרקוב, תרע"ד, ווארשא תרצ"ז) ועל פי בקשת רבי יוסף יצחק שניאורסון האדמו"ר השישי מחב"ד, בשנת תשי"א על ידי הוצאת קה"ת של חב"ד, עם הקדמת המו"ל בן נינו של המחבר הוא הרבי מליובאוויטש האדמו"ר מחב"ד רבי מנחם מנדל שניאורסון. הרבי מספר בהקדמה לספר קב נקי ממה ששמע מאמו הרבנית חנה ש"הרב אברהם דוד הצטיין בשכלו החד, כשרונות נעלים, וידיעה רחבה בים התלמוד". בשנת תרמ"א הדפיס בוויילנא את ספרו "בית אהרן והוספת", ובו מפתחות כל הפוסקים שבתנ"ך המובאים בשני התלמודים והמדרשים - ספר מיוחד במינו בגאונות וסבלנות כאחד שכן מדובר בעידן ללא מחשבים וטכנולוגיה.

**הגהות בכתב יד:**

לאורך הספר עשרות הגהות שונות, בכתב יד אשכנזי משנות התר'. כפי הנראה הגהות אלו הינם בכתב יד קדשו של רבי יעקב דוד ברוך קאליש מפאליניץ ווארקא זצ"ל. הספר הגיע מספרייתו הפרטית והיה מכורך עם הספר כרתי ופלתי (ווארשא תרל"ח) שם נרשם שהספר שייך "שייך להרב ר' יעקב דוד ברוך קאליש שליט"א" (רפאלי, מכירה 50 פריט 77).



**האדמו"ר רבי יעקב דוד ברוך מפאלניץ-וורקא** (נפטר תשמ"ו) – בנו של האדמו"ר רבי אברהם משה קאליש מפאלעניץ-וורקא. חתן רבי מנחם מנדל מורנגנשטרן. לאחר פטירת אביו בשנת תרצ"ח החל לכהן תחתיו כאדמו"ר מוורקא. בתחילת השואה הצליח להמלט לארה"ב דרך לונדון, שם גם כיהן כאדמו"ר. כמה חודשים לפני פטירתו עלה לארץ ישראל והתיישב בטבריה ושם נפטר. (אנצ'י לחסידות עמ' רסד).

כו, [1], כז-נט, לט דף. לחלק ראשון באו שני שערים, לפנינו שער אחד בלבד. לכל שני שער מיוחד. 30 ס"מ. מצב טוב-טוב מאוד. כריכה חדשה נאה.

**פתיחה \$500**

### 71. חמש שטרות [1] דולר של שנתקבלו מידי קדשו של הרבי מליובאוויטש ל"ברכה והצלחה"

#### Five \$1 Bills Received Directly by the Lubavitcher Rebbe for "Blessing and Success"

מקבץ חמש שטרות בערך נקוב של 1 דולר, שנמצאו בעיזבונו של חסיד חב"ד מארץ ישראל, וכל הנראה קיבל את השטרות מידי קדשו של הרבי מליובאוויטש בזמנים שונים בעת ביקורו ב-770 שכן החסיד שמר את הדולרים במעטפות מיוחדות עם ציטוטים מברכות הרבי מליובאוויטש שכנראה בירכו בעת ביקורו.

השטרות נשמרו בתוך מעטפה אותה ייחד החסיד ועליה כתב "ברכה והצלחה" "ישא ברכה מאת ה' כספי וזרעי ירבה אף זר לא יגע בזה". במטעפה נוספת כתב החסיד "כספי וזרעי ירבה ככוכבי השמים לרוב" - הכיתובים משקפים את רוח הדברים או את ברכות הרבי מליובאוויטש שקיבל החסיד מהרבי בעת פגישתו וקבלת השטרות.

השטרות שלפנינו נתקבלו מאת הרבי כנראה בזמנים שונים. ומצורפים גם המעטפות בהן שמר החסיד את הדולרים. כמו כן מצורף תמונת הרבי אותה שמר החסיד בתוך המעטפה, וכן תמונות אשיות שלו, האחת כשהוא נמצא ב-770 בחג הסוכות עם ארבעת המינים בידו. החסיד אצלו נמצאו שטרות אלו וכן יתר השטרות המופיעים בקטלוג זה, היה מבאי ביתו הקבועים של הרבי בהיותו סוכן נסיעות שהתגורר בארץ וביקר בארצות הברית פעמים רבות.

מצב השטרות: טוב מאוד. יתר הפריטים המצורפים מהווים חלק מהפריט.

**פתיחה \$770**

**חמש שטרות  
דולר שנתקבלו  
מאת הרבי  
מליובאוויטש**

**לברכה והצלחה**



## 72. מקבץ שלש שטרות של [2] דולר שנתקבלו מאת הרבי מליובאוויטש

### Collection of \$2 Banknotes Given by the Lubavitcher Rebbe

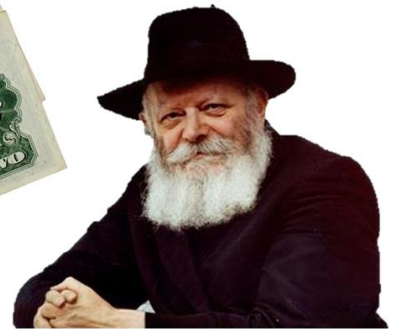
מקבץ שלש שטרות בערך נקוב של 2 דולר שנמצא בעיזבונו של חסיד חב"ד מארץ ישראל, אשר קיבל כפי הנראה מידי קדשו של הרבי מליובאוויטש בעת ביקורו ב- 770.

השטרות הגיעו עם יתר השטרות (בפריט הקודם) של 1 דולר שקיבל אותו חסיד מהרבי ל"ברכה והצלחה" ואותם שמר במשך שנים רבות באמתחתו לסגולה ולברכה, המקבל הינו חסיד חב"ד מפורסם שהיה סוכן נסיעות לארצות הברית וביקר פעמים רבות שם. החסיד אף קיבל בין היתר מהרבי שטר של [100] דולר לרכישת בית בארץ ישראל [השטר נמכר במכירת ווינרס מס' 153 פריט 48].

מצב טוב.

פתיחה \$770

שלש שטרות  
שני דולר  
שנתקבלו  
מאת הרבי  
מליובאוויטש



## 73. שטר של [5] דולר שנתקבל מאת הרבי מליובאוויטש

### \$5 Banknote Given by the Lubavitcher Rebbe

שטר בערך נקוב של 5 דולר שנמצא בעיזבונו של חסיד חב"ד מארץ ישראל, אשר קיבל כפי הנראה מידי קדשו של הרבי מליובאוויטש בעת ביקורו ב- 770.

השטר שלפנינו הגיע עם יתר השטרות (בפריט הקודם) של 1 דולר שקיבל אותו חסיד מהרבי ל"ברכה והצלחה" ואותם שמר במשך שנים רבות באמתחתו לסגולה ולברכה, המקבל הינו חסיד חב"ד מפורסם שהיה סוכן נסיעות לארצות הברית וביקר פעמים שם. החסיד אף קיבל בין היתר מהרבי שטר של [100] דולר לרכישת בית בארץ ישראל [השטר נמכר במכירת ווינרס מס' 153 פריט 48].

מצב השטר: כללי טוב, קרע קטן וסימן קיפול במרכז.

פתיחה \$770



# קבלה וקמעות

74. ספר קבלי נדיר ומיוחד מחכמי תוניס! שרי מאות – ליוורנו, תרנ"ו – מהדורה יחידה

**A Rare and Special Kabbalistic Book by the Sages of Tunis! Sarei Me'ot – Livorno, 1896 – Single Edition**

ספר שרי מאות, רמזים וחיידושים על דרך הסוד פירושים בדרך סוד על הפוסק "טובים השנים מן האחד" שחבר הרב חסידא ופרישא קדישא כמוהר"ר פינחס סעדון... [כיהן כרב בתונס ואב"ד בכפר טוזר. חיבור גם "פסקי הרא"ש" בקבלה ב' חלקים ונדפסו בתונס (תרס"ב-תרע"א)]. בספר תורת משה לרבי משה עידאן מג'רבה מביא מכתבי המחבר ומתארו "חג מקמאי בדור שלפני פנינו".

ליוורנו, תרנ"ו. מהדורה יחידה. דפוס שלמה בילפורטי וחבירו. הוצא לאור על ידי בנו רבי יהודה.

**ספר נדיר! לא הופיע במכירות פומביות עותק שלם מעולם.**

[1], עב דף. 26 ס"מ. מצב טוב מאוד. כריכה מקורית. שולים רחבים.

**פתיחה \$200**

75. חזון עובדיה / יין הרקח – ליוורנו, תקצ"ג – מהדורה יחידה – חיידושים רבים בקבלה

**Chazon Ovadya / Yein Haroke'ach – Livorno, 1833 – Single Edition – Many Kabbalistic Chidushim**

ספר חזון עובדיה: ספר מיוחד וחשוב הכולל דרשות על האמונה, מילה, שלום, תורה, ארץ ישראל, גמילות חסדים, תשובה, הזכרת שם שמים וברכות, שבת, כבוד בית הכנסת. מאת רבי מצליח יחיאל מעובדיה [מגדולי חכמי איטליה. תקכ"ד-תר"ד]. תלמיד רבי חיים אברהם ישראל בעל "אמרות טהורות" ועוד. כיהן כרבם של כמה ערים באיטליה במשך שנות חייו. "זכה לתורה וגדולה, יושב ושונה כל היום במדרשו באנקונה ובפירארה, ואת ספריו נתן במתנה לתלמידי החכמים (גירונדי, גדולי ישראל)].

ליוורנו, תקצ"ג. מהדורה יחידה. דפוס אליעזר מנחם אוטולינגי. עם הסכמות רבני ליוורנו, רבי נתן עמרם, רבי יהודה כורף מסיניגאליא.

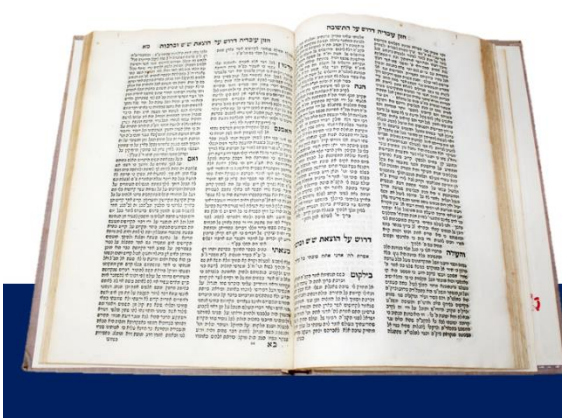
ספר יין הרקח: דרשה ארוכה בנושא יין. מאת רבי מצליח יחיאל מעובדיה. ליוורנו, תקצ"ו. מהדורה יחידה. [2], כד דף.

## חיבור מיוחד:

חיבור מלא וגדוש בחידושים ודרשות, עם הרבה מהלכים על פי תורת הסוד, מיוסד על פי ביאורי חז"ל במדרשים ובספר הזוהר הקדוש. והרבה גם תורת הרמז. חיבור מיוחד כמו חיבורו של המחבר הנקרא "שמח משה וקרן לדוד" (שהופיע במכירת "רפאלי" 50 פריט 27).

[5], סז, [2], כד דף. 30 ס"מ. מצב כללי טוב. מעט נקבים. דפים עבים ואיכותיים. כריכת בד חדשה.

**פתיחה \$200**



**76. שדה יצחק – וינא, תרי"א – עותק הרב שמ"ח גאגין / רבי יהודה בן פל"א עוד – רישומים בכתב יד**

**Sdeh Yitzchak – Vienna, 1851 – Copy of the Rav Same'ach Gagin / Rabbi Yehuda ben Pele and More – Handwritten Notations**

ספר שדה יצחק, חידושים על הש"ס. חלק שלישי. מאת הגביר רבי יצחק גויטע. וינה, תרי"א. מהדורה ראשונה.

בשער הספר רישום בכתב יד "מתנה נתונה לי לשמי מאת מעלת הרב המו' מאיר כברק כמוהר"ר **יאודה ן' פלא פאפו נר"ו** יא"ר לעד כיר"א **אנכי איש צעיר החי"י ס"ט**". מספר חותמות בעלות (חותמת מים וחותמת דיו) של הגאון רבי שלום משה חי גאגין – השמ"ח נפש **הצעיר שמ"ח גאגין ס"ט**". חותמות "יצחק דוד הכהן ס"ט..."

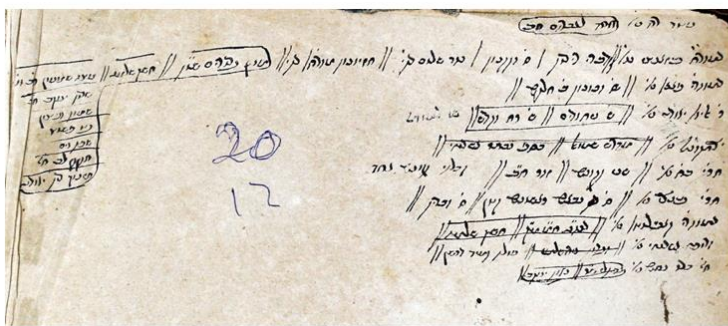
בדף הפורזץ רישומים בכתב יד - שמות חכמים מירושלים עם שמות ספרים לצידם. השמות הנכתבים: עט"ר ר"ח נ"י (זכור לאברהם). כמור"ח ביזאנטי, ר' אליהו יאודה / יצחק אנג'ל / חר"י ב"ח / חר"י פינצי / כמוהר"י קאפלוטו/ הרופא אשכנזי / ח"א בכר נסים. לצד שמות הרבנים מוזכרים שמות ספרי קודש ביניהם ספרי קבלה.

**רבי שלום משה חי גאגין** (שמ"ח, תקצ"ג-תרמ"ג). גאון ומקובל, ראש ישיבת המקובלים בית אל ומגדולי חכמי ירושלים במאה ה-19. בן הגאון הראשון לציון רבי חיים אברהם גאגין ונכדו של המקובל רבי רפאל אברהם שלום מזרחי שרעבי. חותנו הוא רבי חיים נסים אבולעפיא (חנ"א) בילדותו תלמיד אביו ורבי ידיה רפאל אבולעפיא – היר"א ותלמיד ישיבת המקובלים בית אל. יצא פעמיים בשליחות כשד"ר ירושלים לערי צפון אפריקה, צרפת ואיטליה. עוד בחי' אביו מונה לשמש כשליח ציבור של ישיבת המקובלים בית אל ששידוע כל התפילות שם היו על פי כוונת האר"י, אחר כך כיהן כראש הישיבה. חיבוריו פורסמו בעולם כולו: שמח נפש – דיני ברכות ע"ס א"ב (ירושלים, תרס"ג). שו"ת ישמח לב ב"ח (ירושלים, תרל"ח-תרמ"ח). שמח לבי – דרשות (ירושלים, תרמ"ד). ישמח משה – צוואת הגביר נסים שמאמא (ירושלים, תרל"ח). סביב האוהל ב"ח (ירושלים, תרמ"ו-תרס"ד) ועוד.

**רבי יהודה בן פל"א** – בנו של רבינו אליעזר פאפו בעל "פלא יועץ" (נפטר תרל"ג) מחכמי ישיבת המקובלים בית אל בירושלים ומרבני ישיבת שבת אחיים יחד עם גיסו הגאון המקובל רבי אהרן עזריאל בעל "כפי אהרן". על מצבתו נכתב: איש אלוקים קדוש, רב משרשיא, מבני עליה, חסידא ופרישא, ראשון לכל דבר אשר בקדושה, הרב המופלא וכבוד ה' מלא". תרגם את ספר אביו "פלא יועץ" ללאדינו.

עז, יא דף. 34 ס"מ. מצב בינוני. בלאי בשולי הדפים. כתמים. כריכה מקורית בלזיה ופגומה.

**פתיחה \$200**



77. מדרש חמדת ימים (רבי שלום שבזי) – ירושלים, תרמ"ג-תרמ"ה – סט בשני כרכים

Midrash Chemdat Yamim (Rabbi Shalom Shabazi) – Jerusalem, 1883-1885 – Set of Two Volumes

מדרש חמדת ימים, פירושים וחיידושים על פרשיות התורה בדרך רמז וסוד. מאת רבי שלום שבזי – מגדולי חכמי תימן.

ירושלים, תרמ"ג-תרמ"ה. – סט שלושה חלקים. מהדורה ראשונה.

**רבי שלום שבזי** (שע"ט-תמ"ו) מגדולי חכמי, מקובלי ומשוררי תימן לדורותם. איש מופת ומחולל נסים, ורבים הם הסיפורים על מופתיו וישועותיו, כידוע שהשטחות על קברו הקדוש פועל ישועות. גדולתו ותורתו של הרב שבזי מתבטאת בעיקר בחיבורו "חמדת ימים" כאשר הוא משלב את ביאור על דרך הדרש כיתר המפרשים עוד הוא מוסיף ביאורים על פי הקדמות הקבלה שבאותה תקופה הגיע עם גירוש ספרד לכל רחבי ערב. כתורתו, כך שריו המושתתים על פי יסודת הקבלה ותורת הנסתר. מחיבוריו גם ביאור על הלכות שחיטה להרמב"ם, ספרי סגולות כספר המרגלית, וכן תכלאל עם ביאור המיוחס לרבי שלום שבזי.

**כרך ראשון:** כולל חלקים א-ב: בראשית-שמות. 4, קא דף, [2], סט דף. מצב כללי טוב. מלבד דף צז הקרוע עם חסרון חלקי. כריכה מקורית.

**חלק שני:** [1], קפד דף. (חסרים 3 דפים אחרונים קפב-קפד. דף קפא פגום וחסר). 2 דפים ראשונים מנותקים, עם קרעי שולים. מצב כללי טוב. כריכה מקורית רופפת.

פתיחה \$250



## 78. כרטיס סגולה נדיר לרפואה והצלחה מאת ה"בבא סאלי" – הוצאת שמשו בקודש המקובל רבי רווח מימון

Rare Segulah Card for Refu'ah and Success by the Baba Sali – Published by His Meshamesh Bakodesh the Mekubal Rabbi Revach Maimon

סגולה לרפואה שלמה והצלחה מאת רבינו הקדוש רבי ישראל אביחצירא ה"בבא סאלי" זכותו תגן עלינו אמן.  
כרטיס ועליו תמונת הצדיק רבי ישראל אבוחצירא – ה"בבא סאלי" זיע"א. מעברו השני תפלת הדרך. וחותרת המשמש בקודש ועוזרו של הבבא סאלי "המוציא לאור שליח הצדיק רווח מימון – בית דגן".

הצדיק המקובל רבי רווח מימון (תרצ"ה בערך-תשע"ו) – שימש בקודש אצל סידנא בבא סאלי – רבי ישראל אבוחצירא, ממנו למד בחכמת הקבלה, רפואות וסגולות. לאחר פטירת הבבא סאלי, ישב בבית דגן, שם הקים את בית הכנסת "אוהל יצחק" על שמו של רבי יצחק אבוחצירא, רבים נהרו לפתחו לבקשת ברכה וישועה, והיה פועל ישועות ובעל מופתים. נפטר בתאונת דרכים.

עליו מסופר בספר "אחרית לאיש שלום" שבשנת תשמ"ז – לקראת סוף ימיו של רבי שלום טובי, חלה והיה חלוש במיטתו, וקראו לרבי מימון רווח מבית דגן, "אשר ידוע לו כי פעל כמה ישועות מכח היותו שמש של ה"בבא סאלי" בשעתו וממנו למד וקיבל דברים, לנסות ולהושיע אנשים מצרתם" עוד מסופר שם "כשהגיע אל מיטת חוליו... והיה עמו ביחידות... הוא השאיר תמונה של ה"בבא סאלי" בחדרו ואמר "בתוך שלושה ימים יבוא אליך ה"בבא סאלי" בחלום הלילה וידבר אתך, לאחר שבוע בא ר' מימון לביתו שנית ודיבר עם רבי שלום שאמר לו "כי ה"בבא סאלי" זצ"ל היה עמו חצי לילה...".

[1] פריט נייר + תמונה מודבקת. מצב טוב. גודל: 10/6.5 ס"מ.

פריט סגולה נדיר – לא הופיע במכירות. הגיע אלינו מארכיונו של שר הדתות מר אהרן אבוחצירא בנו של רבי יצחק "בבא קקאי" אחיו של ה"בבא סאלי" זיע"א.

פתיחה \$250

# "סגולה לרפואה" משמשו של ה"בבא סאלי"!



**79. ספרי מרן ה"אביר יעקב" זיע"א - בגדי השרד (הגדה של פסח) / לבונה זכה - מהדורות ראשונות - הקדשה**

**Books by Maran the Abir Yaakov – Bigdei Hasrad (Haggadah shel Pesach) / Levonah Zakah – First Editions – Dedication**

1. בגדי השרד - פירוש חשוב על ההגדה של פסח בדרך הפרד"ס ופירוש על חד גדיא. מאת רבי יעקב אבוחצירא זיע"א. הוצא לאור על ידי בנו רבי אברהם אבוחצירא. ירושלים, תרמ"ח. מהדורה ראשונה.

הספר מעוטר במכתבי תהילה רבים מגאוני ירושלים ומקובליה: הראשונים לציון רבי רפאל מאיר פאניזיל ורבי יעקב שאול אלישר, רבי יוסף ויטאל מחכמי "בית אל", רבני חברון וטבריה. הקדמת רבי מסעוד אבוחצירא, בן המחבר, אביו של ה"בבא סאלי".

[1], עב, [1] דף. 20 ס"מ. מצב טוב. כריכה מקורית. כתימי שימוש קלים. כריכה מקורית מנותקת ובלויה. מעט קרעים ללא חסרון. [חתימה בשער "ע"ה יצחק עטי"א". מילוי שם בהקדשה שמעבר לשער "שלמה עטייה ס"ט".

2. לבונה זכה, חידושים בדרך פלפול על מאמרים שונים בש"ס לפי סדר הפרשיות. מאת רבי יעקב אבוחצירא. נא אמון, תרפ"ט. מהדורה ראשונה.

על גבי הכריכה הקדשה בכתב ידו של המוציא לאור רבי שלום אבוחצירא (מחוקה מעט).

הגאון רבי שלום אבוחצירא - בן רבי אהרן אבוחצירא ונכד מרן ה"אביר יעקב" אבוחצירא זיע"א. גאון גדול בתורה ובחסידות. כיהן כרבה של בשאר משנת תש"ה עד שנת תשכ"ב. חיבר ספרים עבי כרס עמוסים בחידושי תורה. חיבוריו: זהב שבא - דרשות על תהלים. כף אחת - חידושים על הש"ס. דברי שלום. כלי כסף - ב' חלקים דרשות על תורה נביאים וכתובים.

קעו עמ' 20. ס"מ. מצב כללי טוב. מעט נקבים בדפי הספר. כריכה מקורית.

**פתיחה \$200**



# 80. פתוחי חותם – ירושלים, תרמ"ה – עותק חסידא קדישא נכד המחבר רבי שמואל אבוחצירא נכד המחבר זיע"א

Pitucheï Chotam – Jerusalem, 1885 – Copy Chassida Kaddisha the Grandson of the Author Rabbi Shmuel Abuhatzaira

ספר פתוחי חותם, מספריו המפורסמים של רבינו הקדוש רבי יעקב אבוחצירא – אביר יעקב זיע"א. חידושים בפרד"ס התורה על חמשה חומשי תורה.

ירושלים, תרמ"ה. מהדורה ראשונה. הוצא לאור על ידי בנו הקדוש רבי אהרן אבוחצירא. הסכמות ומכתבי תהילה רבים מגדולי הרבנים באותו הדור גדולי ירושלים ועוד. רבינו יעקב זיע"א, לא הסכים להדפיס את ספריו בחייו. פעמים רבות ביקש ממנו בנו בכורו, רבנו מסעוד, שייתן לו רשות להדפיס את ספריו, אבל רבי יעקב ענה לו כי יבוא אליו בחלום אחרי פטירתו ויודיע לו אם רצוים ספריו לפני ה', ורק אז ידפיסם. וכך היה, שאחרי פטירת הצדיק הוא בא לבנו בחלום ואמר לו שישתדל בהדפסת הספרים. רוב הספרים נדפסו בשנים תרמ"ד-תרמ"ח בירושלים על ידי בניו, רובם על ידי בנו רבי אהרן.

לאחר דפי ההקדמה רישום וחתמת יד בנו חסידא קדישא ופרישא רבי שמואל אבוחצירא "לעולם יחתום אדם שמו בספרו... באתי וחתמתי שמי בספרי אני ע"ה שמואל בן אהרן אביחצירא".

[6], קן דף. 23.5 ס"מ. מלבד חיזוק נייר בשולי השער ומעט בשני דפים אחריו, הספר כולו במצב טוב-טוב מאוד. כריכה פשוטה עתיקה. [חתימה בשער "אע"ה יעקב ו' מסעוד בן שטרית"].

פתיחה \$200



81. דף בכתב יד קדשו של האדמו"ר בבא מאיר זיע"א – תאפילאלת, שנות ה-30/40

Leaf Handwritten by the Admor the Baba Meit – Tafilalt, 1930s/1940s

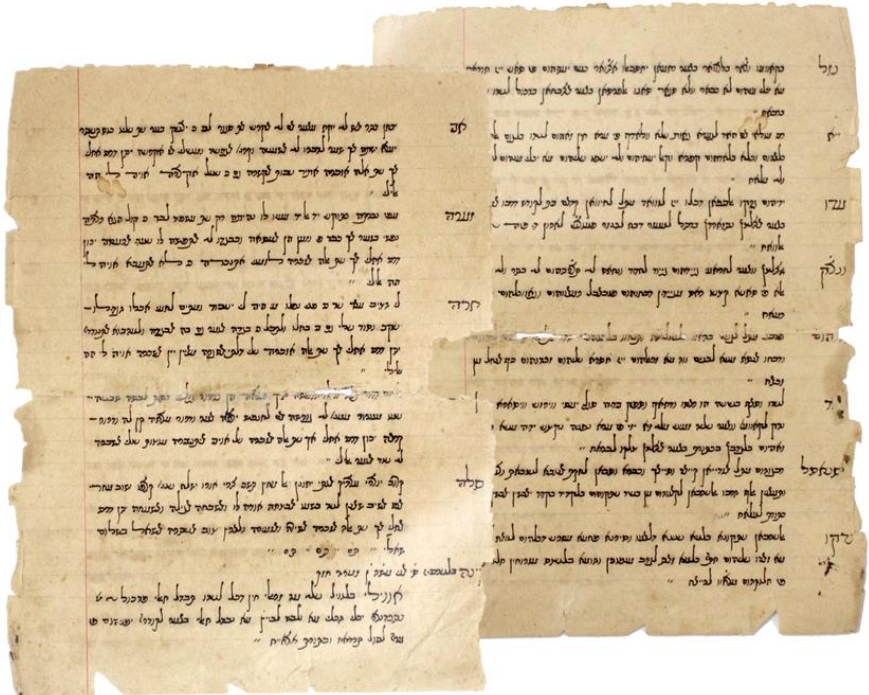
דף כתוב משני צדדים, מתוך קונטרס קינות שכתב האדמו"ר הקדוש רבי מאיר אבוחצירא ה"בבא מאיר" זיע"א בנו של רבינו הקדוש המלומד בניסים רבי ישראל אבוחצירא ה"בבא סאלי" זיע"א. בכתובה מסודרת ונאה מאוד מצעירותו.

[1] דף, נייר. 17 / 22 ס"מ. מצב בינוני. קרע במרכז הדף עם חיזוק לא מקצועי של דבק. קרעים קטנים בשוליים. 41 שורות בכת"י.

**הגאון הקדוש רבי מאיר אבוחצירא** – נודע בכינויו "בבא מאיר", בנו הגדול של האדמו"ר רבי ישראל אבוחצירא ה"בבא סאלי" זיע"א. גאון, מקובל וקדוש. בעל מופת ופועל ישועות. משחר ילדותו התבודד בעליית גג בית הוריו ושם לילות כימים על התורה והעבודה. בגיל 16 החל למסור שיעורים בפני בחורי הישיבה של אביו בגמרא ובהלכה. לאחר עליתו של אביו ארצה בשנת תשי"א מילא את מקומו כרב וראב"ד ארפוד ואגפיה. בשנת תשכ"ג עלה לארץ ישראל. המוני בית ישראל היו פוקדים את ביתו לקבל את ברכתיו. רוב ימיו עסק בתורה ובקדושה וכמעט שלא יצא מפתח ביתו, עד שאביו הגדול אמר עליו בענווה כי הוא גדול ממנו. נפטר בח"י אביו לאחר יסורים רבים בשנת תשמ"ג.

זיהוי הכתב יד כתיבת ידו של ה"בבא מאיר" זוהה על ידינו על פי השוואה בין כמה מכתבים מוקדמים בכתבית ידו. לפי מכתב שהיה במכירת רפאלי מס' 10 פריט 29. ראה דמיון הכתיבות בתצלום המובא בספר ישראל סבא קדישא, רבי דוד יודאיוף מהדורת תשע"ו עמ' 484 וכן בצילום המובא שם בעמ' 488 (כתיבה רהוטה). וכן בספר כעצם השמים לטוהר (תשפ"ג) עמ' תקפב, תקצו.

פתיחה \$500



## 82. קונטרס דפים בכתב יד קדשו של המקובל רבי יהודה פתיה זצ"ל – כולל קטע פולמוסי

### Kuntres of Leaves Handwritten by the Mekubal Rabbi Yehuda Fatiyah – Containing a Polemic Passage

קונטרס "לוח הטעיות והשמטות על הזוהר", "תיקונים והשמטות על הפירוש" בעצם כתב ידו של המקובל האלוקי רבי יהודה פתיה זצ"ל. כולל השמטות ותיקונים של ספרו סבא דמשפטים על הזוהר (ירושלים, תרח"ץ).

לפנינו דפי התיקונים וההשמטות המקוריים כפי שכתב אותם רבי יהודה פתיה למדפיס. בעמ' החמישי כמה שורות בכתב ידו של הרב פתיה דברי תוכחה תקיפים ביותר ככל הנראה על המדפיס "זה הצער ואונאת דברים לא ניתן להמחל לו בשום אופן – שארי גמרת כל הדפוס על מה לקחת מן ששון לירא אחת וכי שד בא ולקח לירא א' או היית שיכור בלי דעת והוא יתבע עלבוני ממך אם כוונתך לצער אותי" - דברים מבהילים על ענין לא ידוע של מחלוקת בין הקדוש המחבר למדפיס.

[4] דף. 5 עמודים כתובים. מצב כללי טוב. סימני קיפול וקרעים קלים בשולים. באחד העמודים עם נגיעה בטקסט עם חסרון של כמה אותיות בסופי השורות.

פתיחה \$800



## 83. "וזו הארה גדולה עד מאוד" – כתב יד קדשו בקבלה של רבינו יוסף חיים בעל "בן איש חי"

### Kabbalistic Manuscript by Rabbeinu Yosef Chaim the Author of the Ben Ish Chai

[1] דף. כתוב משני צדדים. הכוללים [24] שורות בעצם כתב יד קדשו של רבינו יוסף חיים מבגדאד – רבינו ה"בן איש חי". כחלק מדרוש על ענין "עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות" ביאורים על מאמר זה בדרך תורת הסוד.

הגאון רבינו יוסף חיים מבגדאד (תקצ"ג-תרס"ט), בעל "בן איש חי", בנו של רבי אליהו חיים בן רבי משה חיים רבה של בגדאד. מנערותו נודע בגאונותו ובצדקותו. לאחר פטירת אביו בשנת תרי"ט, כשהוא רק בן כ"ו שנה, עלה על מקומו לדרוש בבית הכנסת הגדול, בארבע שבתות השנה: שבת תשובה, שבת זכור, שבת הגדול ובשבת כלה (שבת שלפני חג השבועות), היו מתכנסים רבבות מיהודי בגדאד בבית הכנסת הגדול בעיר 'צאלת אל כביר', אשר בו כעשרת אלפים מקומות ישיבה, ומאזינים לדרשותיו. בשבתות שבמשך השנה היה דורש בבית הכנסת הקטן של בגדאד "סלאת אל זעירי" שבו כ- 1000 מקומות ישיבה, שם דרש מידי שבת כחמישים שנה. במשך שלש שעות היה דורש בעיני פרשת השבוע, דרשותיו היו בוללות בהלכה ובאגדה, משלים, סיפורי מעשיות, פסקי הלכות ופירושי פסוקים ואגדות חז"ל, על דרך הפשט, על דרך הרמז ועל דרך חכמת הסוד. חיבר עשרות חיבורים בכל מכמני התורה, חיבוריו הפכו אבן יסוד לעם היהודי כולו.

[1] דף, נייר. גודל עמוד: 13.3/10 ס"מ. מצב טוב מאוד. הדף כרוך בכריכת עור מפוארת.

פתיחה \$800



# 85. הוספות והגהות בכתב יד על מחזור לראש השנה – [בגדאד], שנות התר'

## Handwritten Additions and Glosses on a Machzor for Rosh Hashanah – [Baghdad], 19th Century

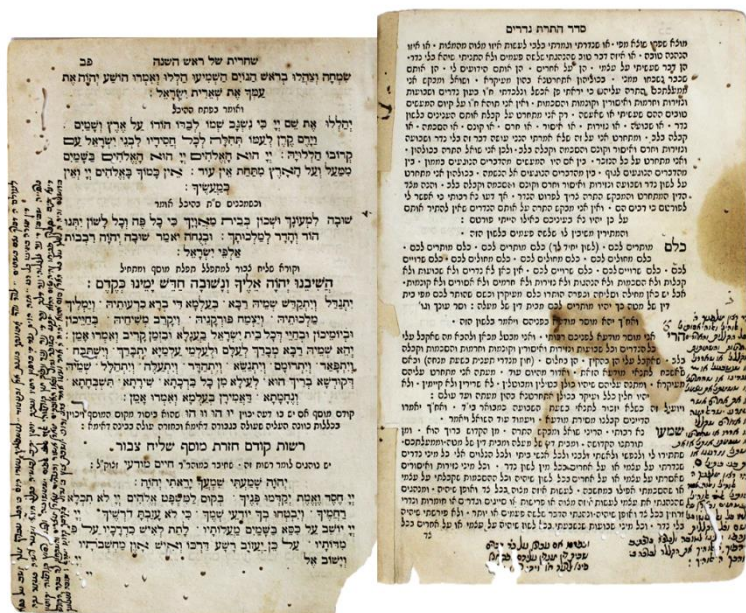
דפים מתוך מחזור לראש השנה. ליוורנו, שנות התר' המוקדמים.

בשולי הדפים כתיבות יד, רובם מכותב אחד, כנראה של אחד מחכמי בגדאד באמצע שנות התר', שגם היה לו יד ושם בתורת הקבלה.

• הוספה של יהי רצון ארוך, וקטע נוסף בסדר התרת נדרים • הוראות להתחלת תפילת ערבית של ראש השנה • רישום של שם הקדוש עם שילוב הוי"ה ואדנות בערבית ליל ראש השנה • בקידוש לראש השנה ובסדר הסימנים הוראות שונות משני כותבים • הגהות סביב הפיוט עת שערי רצון • הערה לומר למנצח לבני קרח ז' פעמים • שתי הוספות של פסוקים שונים ודברים לומר אחר החזרת ספר תורה וטרם תחילת תפילת מוסף.

לפינו [13] דפים: כב, כז, כט, ל, לה-לו, עג-עז, עט, פב. דפים מנותקים. נקבי עש זעירים. דף עבה.

פתיחה \$250



# 86. סט שלם [ני' חלקים] - חיבור "כף החיים" על שלחן ערוך [מהדורה ראשונה] - מספריית "המגיד הירושלמי" רבי שלום מרדכי שברדון עם חתימותיו

## Complete Set [10 Sections] – the Work Kaf Hachaim on Shulchan Aruch [First Edition] – from the Library of the Jerusalem Maggid Rabbi Shalom Mordechai Schwadron with His Signatures

סט חיבור "כף החיים" על שולחן ערוך אורח חיים. מאת הגאון המקובל רבי יעקב חיים סופר. עשרה חלקים – מהדורות ראשונות שהפכו לספר יסוד בפסיקת ההלכה הספרדית ובכלל!

- חלק א: אורח חיים. [סי' א-פח]. ירושלים, תר"ע. [4], קלה דף.
- חלק ב: אורח חיים. [סי' פט-קנו]. ירושלים, תרע"ג. [2], קפא דף.
- חלק ג: אורח חיים. [סי' קנז-רמא]. ירושלים, תרע"ה. [2], קץ דף.
- חלק ד: אורח חיים. [סי' רמב-שיח]. ירושלים, תר"ף. [2], קסה דף.
- חלק ה: אורח חיים. [סי' שיט-תכח]. ירושלים, תרפ"ד. [1], קעט, [1] דף.
- חלק ו: אורח חיים. [סי' תכט-תצד]. ירושלים, תרפ"ח. [2], קסה דף.
- חלק ז: אורח חיים. [סי' תצה-תקפ]. ירושלים, תרצ"א. [2], קנא דף.
- חלק ח: אורח חיים. [סי' תקפא-תרצד]. ירושלים, תרצ"ג. [2], קעו דף.
- חלק ט: יורה דעה ח"א. ירושלים, תרצ"ו. [4], רא דף.

חלק י: יורה דעה. ח"ב. ירושלים, תשי"ז. [4], קצב דף. (באמצע כרך זה נלב"ע המחבר זיע"א. ואת הלכות מאכלי עכו"ם השלים מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל כשהיה בשנות ה-30 לחייו, על פי בקשת בן המחבר הכותב "ואפריון נמטייה להרב הגאון המפורסם הנודע לש"ט ולתהלה, הבקי בכל חדרי התורה כמהר"ר עובדיה יוסף שליט"א חברת בית הדין בפתח תקוה יע"א, שקיבל על עצמו לעבור על כל החיבור ולהגיהו ולתקנו ועוד הוסיף מדליה לסיים הלכות מאכלי עכו"ם..").

**רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון** (תרע"ב-תשנ"ח) תלמיד ישיבת חברון בצעירותו וחתן רבי חיים יהודה ליב אוירבך. ה"מגיד הירושלמי" – נודע כדרשן בעל שם עולמי בשל דרשותיו המוסריות חוצבות הלהבות רשפי שלהבת קודש שנשא בלילי שבת ובמועדים, ובדרשות חזוק בקהילות יהודיות ברחבי העולם. היה מוסר שיחות בהיכל ישיבת חברון ובבית כנסת הגדול של 'זכרון משה' אותם נשא על פי בקשת הרב מברסק. ההספד הראשון שנשא היה בלוויית מרן ה"חזון איש" שהתבטא עליו "אילו היו לפני מאתיים שנה כאלו דרשנים לא הייתה קמה ההשכלה".

**המחבר הגאון המקובל רבי יעקב חיים סופר** (תר"ל - תרצ"ט) - יליד בבל, תלמיד רבי עבדאללה סומך ורבי יוסף חיים בעל "בן איש חי". מחכמי בבל וירושלים ומגדולי הפוסקים. שקד על כתיבת חיבורו הגדול "כף החיים" במשך שנים רבות בעליית הגג של בית הכנסת "שושנים לדוד" בירושלים שנוסד ע"י ה"בן איש חי". חיבר ספרים נוספים: ביניהם "חיים עד העולם" על סיומי מסכתות, "קול יעקב" - הלכות סת"ם, "חוקי חיים" - דרשות לזמנים שונים.

סה"כ תשעה חלקים בחמשה כרכים [מספריית הגאון רבי שלום מרדכי שבדרון]. 4 כרכים עם כריכות עתיקות תואמות במצב טוב מאוד. כרך חלק א חסר כריכה אחורית ודפים מנותקים. כרך יורה דעה ב צורף ממקור אחר. גדלים שונים.

**פתיחה \$500**



# 87. פרי עץ חיים – קוריץ, תקמ"ה – מהדורת רבי שבת מרושקוב תלמיד ה"בעל שם טוב"

Pri Etz Chaim – Koretz, 1785 – Edition of Rabbi Shabta or Roshkov, a Disciple of the Baal Shem Tov

פרי עץ חיים, מאת רבינו חיים ויטאל. כולל כל הכוונות של כל השנה חול ושבת וי"ט ור"ח ור"ה ויה"כ וחנוכה ופורים. קוריץ, תקמ"ה.

## מהדורה שונה מאוד ממהדורת "פרי עץ חיים" הראשונה!

מהדורה ראשונה של הספר "פרי עץ חיים" נדפסה בשנת תקמ"ב שנערכה על ידי המקובלים רבי נתן שפירא שערך את חציה הראשון ורבי מאיר פאפירש שערך את חציה השני.

במהדורה מיוחדת זו, נוספו מעל מאה הוספות ושינויים שאינם במהדורה הראשונה: הגהות רבי שבת מרושקוב, וכן הגהות מרובות מר' יעקב צמח [הפותחות במילה "צמח"]. כמו כן בהוצאה זו נוספו גם קטעים רבים "מהחברים" (בחלקם מהספר "כנפי יונה" מאת הרמ"ע מפאנו).

וכך כותבים מעבר לשער המוציאים לאור "ואלה מוסיף על הראשונים אשר יגענו ומצאנו ספר פע"ח ... המוענתך מכתבת יד של הרב ... מוה' שבת ראשקובר ז"ל אשר כל כתביו בחזקת מתוקן ... וגם נוסף ... כמה הגהות מתלמידי האר"י ז"ל אשר לא שזפתן עין בעת הדפסה ראשונה..."

בין יתר ההוספות במהדורה שלפנינו הוספה מהמפורסמות היא קביעת ל"ג בעומר כיום פטירתו של התנא רשב"י "הוטע' [ם] שמת רשב"י ביום ל"ג בעומר, כי הוא מתלמידי ר"ע שמתו בספי' [רת] העומר" (דף קח/1), בעוד שבמהדורת תקמ"ב נדפס: "רשב"י... שמח בל"ג בעומר" (דף קא/1). (ראה בצילום המצורף).

[1], קלב דף. 33 ס"מ. מצב כללי טוב. כתמים וכתמי שימוש. כריכה ישנה מחוזקת בשדרתה. קיפולי פינות בדפים ראשונים. חתימה אשכנזית עתיקה בשער "הק' וואלף ובלי ז נ"ר".

פתיחה \$400



88. בן יוחאי (פולמוס הזוהר הקדוש) – ווין, תקע"ה – חתימות והערות בכת"ר בני משפחת בכרך

Ben Yochai (the Zohar Hakadosh Polemic) – Wien, 1815 – Signatures and Comments Handwritten by the Rabbis of the Bachrach Family

ספר בן יוחאי, חיבור כנגד השגת הגאון רבי יעקב עמדין בספרו "מטפחת ספרים" בו כותב שספר הזוהר הינו ממחבר קדום לרבי שמעון בר יוחאי. בנוסף ביאור מאמרי התנא בר יוחאי בכל הש"ס בבלי וירושלמי ספרא וספרי ותוספתא. מאת רבי משה קוניץ [רבה של אובן ישן ובודפשט].

וין, תקע"ה. מהדורה יחידה. דפוס געארג האלצינגער. ציור מערת רבי שמעון בר יוחאי מופיע במרכז השער.

בדפי פורץ הספר חתימות ורישומי בעלות " יצחק אייזיק בכרך מסובאלק", "מעזבון כבוד אבי הרב המנוח מהר"ח[?] בכרך", "שייך להרב המופלג... מו"ה חנוך בכרך נ"ו בהרב הגאון האמתי הצדיק מו"ה יהודא בכרך נ"ע האב"ד ד---[?] בדף השער חותמת: "מבית אוצר הספרים של ה"ר יצחק אייזיק בכרך באמדור".

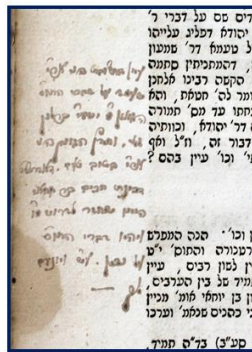
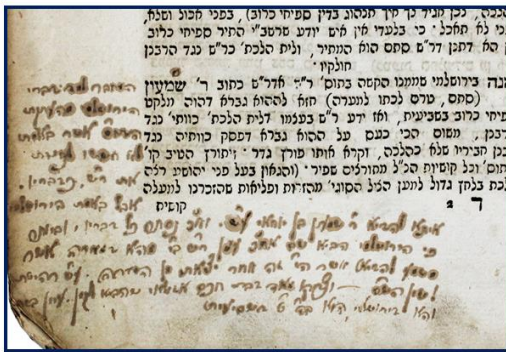
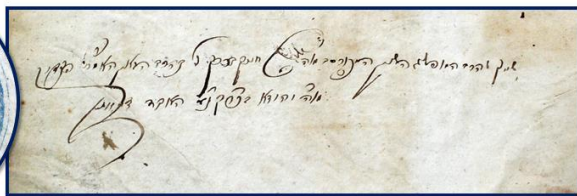
בצד הפנימי של הכריכה שיר שבח על המחבר "מה האלך משה איש חמודות, על מעשה ידך לא אוכל לך די הודות, אך את אגיד בקהל נבונים, כי אמרותיך מתוקים דברך נכונים". שיר נוסף בכתב יד באותו עמוד.

לאורך הספר כ- 25 הגהות, מתוכן הגהות ארוכות וחשובות בכתב יד (עט ועיפרון). כפי הנראה משני כותבים מרבני המשפחה.

רבי יהודה בכרך הידוע כבעל "נימוקי הגרי"ב" על הש"ס. אב"ד סיני שבחבל סובאלק (תקל"ה-תר"ו). בנו רבי חנוך העניך בכרך תלמיד חכם מפורסם מהעיר סובאלק. הנכד – רבי יצחק אייזיק בכרך מאמדור וסובאלק (אוצר הרבנים 11137) רבה של אמדור משנת תר"מ. התפרסם בתורתו וחלק מחידושו נדפסו בספרי חכמי דורו. היה בעל ספרייה גדולה בה כתבי-יד וספרים נדירים שירש מסבו הגרי"ב. בין היתר בספריה זו היו הגהות הגר"א על הש"ס בעצם כתב-יד קדשו. לפי עדות שמיעה שהביא הרב רפאל נתן נטע רבינוביץ במאמרו על הדפסת התלמוד [2] היה ברשותו עותק של התלמוד בדפוס בנבשתי שהיה בשימוש של הגאון מווילנה ועליו הגהות בכתב ידו שונות מאלו שנדפסו על דפי התלמוד כ"הגהות הגר"א" מאז דפוס וינה (תקס"ו-תקע"ו). מדפיסי ווילנא רכשו מבניו את כתב היד כדי להדפיסן במהדורת התלמוד שלהם (ראה וינוגרד, אוצר ספרי הגר"א עמ' 81).

קנד עמ' 40 ס"מ בקירוב. מצב בינוני. בלאי וקמטים (בעיקר בדף השער ובדפים הראשונים). סימני עש. קרעים בשולי מספר דפים. דפים מנותקים. כריכה ישנה, בלוייה ופגומה, מנותקת ברובה.

פתיחה \$200





**90. תורת הקבלה של חכמי בוכארה בירושלים! הגהות רבות בכתב יד על ספר "עץ חיים" – מהדורה ראשונה**

**Torat HaKabbalah of Bukharan Sages of Jerusalem! Many Handwritten Glosses on Sefer Etz Chaim – First Edition**

ספר היסוד לתורת קבלת האר"י ומהרח"ו. ספר "עץ חיים", אשר חיברו רבינו חיים ויטאל כפי אשר קיבל מאת רבו המקובל האלוקי רבינו יצחק לוריא אשכנזי – האר"י ז"ל. עם ספר "נהר שלום" (בשער נפרד) לרבינו שלום מזרחי שרעבי (הרש"ש הקדוש).

ירושלים, תרכ"ז. מהדורה ראשונה. ספר "עץ חיים" נדפס לראשונה בקרויץ תקמ"ב. אולם מהדורה זו שלפנינו שנדפסה בירושלים נחשבת גם היא מהדורה ראשונה שכן נדפסה עם הוספות והגהות מהרש"ש ומקובלים נוספים (סטפנסקי, ספרי יסוד 347). ועל כן פנים חדשות לספר "עץ חיים" באו בה.

בשער הספר רישומים וחתימות "מקנת כספי לעבו' קוני יוחנן הכהן חקוקאה ס"ט". רישום נוסף "קניתי מיד אחי הקטנים בנימין בכ"ר יוחנן הכהן ס"ט".

לאורך הספר עשרות הערות / פירושים / ביאורים קצרים / תיקונים חשובים, עם הפניות לשאר ספרי מהרח"ו. **בכתיבה של שנים מחכמי בוכארה – נדיר מאוד!**

רבי בנימין בן יוחנן הכהן (יוחננוף) מחכמי בוכארה בירושלים. בשנת תרל"ד על ובני משפחתו לארץ ישראל ומשפחתם לקחה חלק פעיל בבניית שכונת הבוכרים בירושלים. ידוע כשד"ר שיצא בשליחות ארץ ישראל שלושה פעמים (תרנ"א, תרנ"ו, תרנ"ט). תירגם ספרי קודש לטובת יהודי בוכארה. הספר הראשון שתרגם היה ספר משלי כמו כן כתב תרגום מדויק לסיפור בשם "משאת בנימין". כמו כן הדפיס תרגומים לספרי תנ"ך נוספים, כמו ישעיה, ותהלים. הדפיס את הספר "זכרון לפני ה'" (ירושלים, תרמ"ה) לראשונה כאן מתגלה חלקו בתורת הסוד! ובודאי חכמים אלו ששקדו על התורה והקבלה הסתירו את דבר לימודם בתורת הנסתר. אבל כבר ידוע מאמר חז"ל (מו"ק דף טז) כל העוסק בתורה מבפנים, תורתו מכרזת עליו מבחוץ".

קנד, לז דף. 32 ס"מ. מצב כללי טוב. בלאי שימוש בכמה דפים ראשונים ואחרונים. כתמים קלים. כריכה חדשה מהודרת.

**פתיחה \$500**



**91. חיבור עצום ונורא [500] הגהות על הספר הקדוש "עץ חיים" / "שער ההקדמות" בכתיבת יד קדשם של גדולי המקובלים מארם צובה וירושלים**

**Large Awe-Inspiring Work [500] Glosses on the Sacred Book Etz Chaim / Sha'ar Hahakdamot Handwritten by the Leading Mekubalim of Aram Tzova and Jerusalem**

1-2. ספר עץ חיים, אשר חיברו רבינו חיים ויטאל כפי אשר קיבל מאת רבו המקובל האלוקי רבינו יצחק לוריא אשכנזי – האר"ז ז"ל. עם ספר "נהר שלום" לרבינו שלום מזרחי שרעבי (הרש"ש הקדוש). ירושלים, תרכ"ז. מהדורה ראשונה. (נהר שלום בשער נפרד).

3. שער ההקדמות, "הראשון לשמנה שערים שחיבר מהרח" מאשר קבל מרבו הרב הקדוש האר"ז ז"ל, ונעתקו מכתב יד הרב הגדול בנו מוהרש"ו.. סודות נעלמים, אשר לא עלו על מזבח הדפוס מעולמים". ירושלים, תרכ"ה. מהדורה ראשונה. דפוס ישראל בק.

**בספר שלפנינו הגו ולמדו גדולי המקובלים בירושלים במשך עשרות בשנים עוד מתקופת ארם צובה והעלו את הספר עמם לירושלים עיר הקודש, כדלהלן:**

לאורך כל דפי הספר כ- 500 !! חידושים והערות בכתיבת ידם של גדולי המקובלים בירושלים בשנות התר'. ובנוסף הגהות קצרות רבות של תיקוני נוסח והערות שונות. ההגהות נכתבו בכתיבות שוליים החיצוניים ולמטה, במרווחים שבין הטורים, ולעתים אף בין השורות, וכולל חידושים מופלגים, קושיות ותירוצים, הערות ותיקוני גירסאות, מובאות ועיונים לספרי הזהר הקדוש וספר התיקונים, לכל ספרי מהרח"ו וספרי גדולי המקובלים האחרים.

**ההגהות נכתבו על ידי מספר כותבים:**

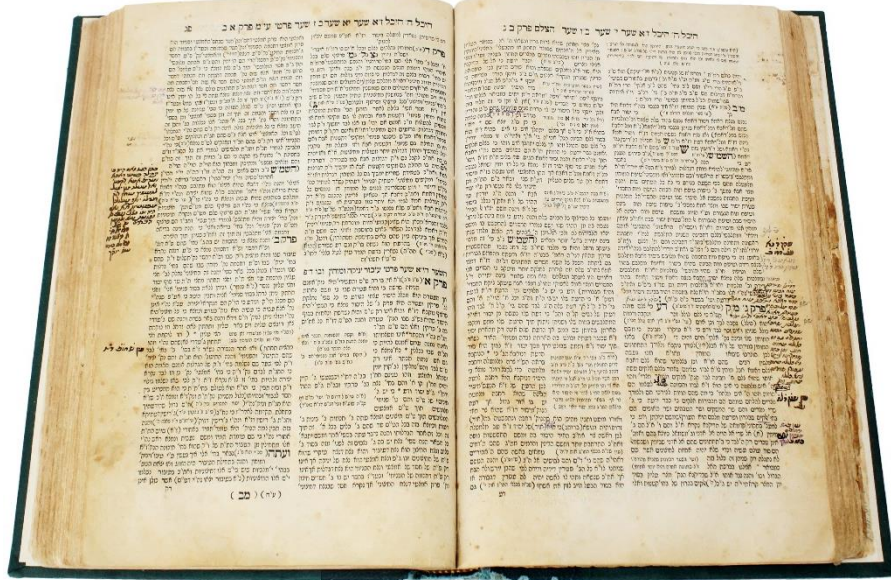
• עשרות רבות (אולי מאתיים) הגהות בכתיבת יד הגאון **המקובל רבי שאול קצין** זיע"א שנכתבו בכמה סוגים, בעיקר בדיו סגולה, וכן גם בעיפרון. רבי שאול כותב בראש הספר על רכישת הספר וחותם את שמו "ובטוח באל מי כמוך חסין הצעיר שאול כהר"ר אברהם קצין ס"ט בש' אמרתי אעלה בתמ"ר" [תרמ"ב ליצירה] - רק בשנת תר"ן עלו רבי שאול קצין וידידו רבי חיים שאול דויק הכהן – השד"ה ירושלימה והסתופפו בצילם של חכמי המקובלים בישיבת "בית אל".

• עשרות הגהות שנכתבו על ידי בנו רבי שלמה קצין זצ"ל. בשער חתימתו "הצב" שלמה בכמהר"ש זצ"ל קצין". בדפי הפורץ חידושים שלמים וארוכים המשתייכים לנאמר בפנים הספר עץ חיים ונהר שלום בכתב ידו, וכן הגהותיו בין דפי הספר, והגהות המשתייכים להגהות אביו הגדול.

• **גולת הכותרת בספר:** עשרות הגהות וחידושים שנעתקו לכאן מכתבות הגאונים המקובלים רבי אליהו משען בעל "שפת אמת" ועוד, ורבי נסים הררי בעל "עלי נהר". וכך נכתב ברישום בכתב יד שבסוף ההקדמה: "כל הגהות שבזה עץ חיים הם מספר ע"ץ של הרב המובהק המקובל האלהי כמהר"ר נסים הררי זלה"ה ויש גם מהרב המובהק המקובל האלהי כמהר"ר אליהו משען זלה"ה אלא שכתובים בשמו והם על השמ"ש זיע"א ומצאנום בכ"י שניהם זכותם יגן עלינו וע[ל]..."







**רבי חיים שאול דוויק הכהן - השד"ה (תרי"ח-תרצ"ג)** מגדולי המקובלים. רבה הראשי של ארם צובה, וראש ישיבת המקובלים "בית אל" ו"רחובות הנהר". בשנת תר"ן (בן 32) עלה לירושלים יחד עם חכמים נוספים מארם צובה, ונמנה בין ראשי ישיבת המקובלים בית אל בעיר העתיקה, בה שקד על כתיבת חיבוריו. עם הקמתה של ישיבת המקובלים רחובות הנהר על ידי הגביר המקובל רבי נסים נחום, עמד בראשה, בה הפיץ ולימד את תורת הקבלה לתלמידים רבים. היה רבם ומאורם של חלק חשוב מחכמי ירושלים המקובלים, ספרדים ואשכנזים. כוחו היה בתפלתו, וברכתו עשתה פרי. חיבוריו: ספר "איפה שלימה" - פירוש על אצרות חיים. "ספר ייחודים". "הערות הרב השד"ה" על דברי הרש"ש בספר נהר שלום. "שר שלום" ו"פירוש על שיר השירים". "פאת השדה". כידוע בלעדי ביאורו "איפה שלימה" על אצרות חיים לא ירים איש את ידו ואת רגלו בספר קדוש זה.

**המקובל רבי שאול קצין (תרכ"ד-תרע"ז)** קיבל תורה בצעירותו מפי חכמי ארם צובה בכל פרד"ס התורה. בשנת תרנ"א בגיל ז' שנים עלה ארצה והתיישב בחברון בה התיידד ולמד תורה עם המקובל רבי אליהו מני. בשנת תרנ"ה עבר לגור בירושלים שם שימש כשליח ציבור עם כוונת בישיבת "רחובות הנהר" שישד הרב השד"ה, בירושלים למד בישיבת המקובלים "בית אל" ולמד יחד עם חכמים אחרים שעלו מארם צובה. בשנות מלחמת העולם הראשנה חי במחסור גדול ונחלש עד שלבסוף ביום כ"ו כסלו תרע"ז עלתה נשמתו בסערה השמימה. כתב מספר ספרים: שחלקם עדיין בכתב יד: כלילת שאול", כמו כן נדפס ספרו "פרי צדיק", וחיבוריו אחרים שלו מובאים בספרים: ניצוצי אור, דברי שלמה, קציני ארץ, שחיברו בניו.

**המקובל רבי שלמה קצין (תרס"ט-תשמ"ב)** - נולד בירושלים לאביו הגאון המקובל רבי שאול קצין. למד בישיבת פורת יוסף אצל רבי יעקב עדס והרב עזרא עטיה. הוסמך לרבנות על ידי רבי בן ציון מאיר חי עוזיאל ושימש כרב השכונת "נחלת אחים" ו"נחלת ציון" בירושלים, כמו כן שימש כמזכיר בית הדין של העדה הספרדית בירושלים. ייסד בירושלים את "בית דרשות לחכמה ולמוסר". בשנת תש"ו לאחר פטירת רבי יהודה הכהן מסלתון טראב מונה תחתיו לאב"ד ורב במצרים, ולאחר הקמת המדינה חזר לארץ ושימש כרב ודיין ביפו, שם ייסד את בית הכנסת שיבת ציון. בעל "כרם שלמה", "טירת בנות ישראל", "ניצוצי אור", "שו"ת דברי שלמה". ועוד.

קנד, לז. [2], עח, [1] דף. 32 ס"מ. מצב משתנה בין הדפים טוב-בינוני. קרעים, וקרעים עם חסרים בכמה דפים. כתמים ובלאי שימוש. בכמה דפים חיזוקי דבק סלוטייפ. ישנם כמה הגהות שנפגמו מחמת פגם הדף, ישנם כמה הגהות מטושטשות. כריכה חדשה.

**פתיחה \$10000**

## דפוס קושטא, שאלוניקי ואזמיר

92. שלחן גבוה – סט שלם [לא היה מעולם] – עשרות הגהות בכת"י הגאון האדיר רבי יהודה סיד בעל "נר מצוה"

**Shulchan Gavohah – Complete Ser [Never Seen] – Dozens of Glosses Handwritten by the Gaon Rabbi Yehuda Sid the Author of Ner Mitzvah**

סט שלם – נדיר ביותר! אשר לא הופיע מעולם במכירות פומביות! של כל חלקי הספר "שולחן גבוה" על שולחן ערוך אורח חיים ויורה דעה. מאת הגאון רבי יוסף מולכו [תמ"ז-תקכ"ח בערך]. תלמיד ה"בית דוד". מגדולי חכמי שאלוניקי וירושלים].

• **חלק ראשון:** אורח חיים ספר שלחן גבוה, על שולחן ערוך אורח חיים (סי' תכ"ט-תרצ"ז עם הפנים). עם 'קונטרס הכללים' [כללי השלחן ערוך, הרמב"ם, הפוסקים, וכללי המנהגות]. מאת הגאון רבי יוסף מולכו. שאלוניקי, תקט"ז. מהדורה ראשונה. דפוס רפאל יאודה קלעי ומרדכי נחמן.

### מאפיינים מיוחדים:

חלק זה של הספר הוגה והובא לבית הדפוס על ידי אחיו רבי יצחק מולכו מחבר ספר "אורחות ישר" (שאלוניקי, תקכ"ט). הספר עוטר בהסכמות חכמי ירושלים ביניהם הגאונים בעל "בתי כהונה", הרב החסיד רבי ישראל יעקב אלגאזי אביו המהרי"ט אלגאזי, רבי רפאל יצחק זרחיה אזולאי אבי רבינו החיד"א, רבי יונה נבון רבו של החיד"א, רבי מיוחס בכ"ר שמואל בעל פרי האדמה ועוד.

### עותק הגאון האדיר רבי יאודה סיד בעל "נר מצוה"

בשער הספר רישום "חנני אלקים ויתן לי את ספר התורה הזה בש' ותהלות ה' יבשרו" לפ"ג שהוא ש' התקל"ט הצעיר יאודה בכר מנוח סיד ס"ט". מתחת לרישום זה רישום אחר נוסף "אמת שכן היה אבל אח"כ עבדנו חליפין עם שלחן גבוה אחר שהיה לי מאחיו חיים ונתתי לו לטיבותא שעשה עמי שנתפייס בחליפין שש חתיכת כה דברי אנוש מזמר לעבד נמכר לכל יודעי דת ודין הצעיר ... בכר דוד". חתימות "משה עוזיאל".

**לאורך דפי הספר עשרות הגהות למדניות בכתב יד הגאון רבי יאודה סיד – מעל 60 הגהות בכתב ידו.** ועוד הגהות רבות נוספות בכתובות אחרות, מספר הגהות בכתב יד (עם חתימה מלאה ועוד חתימות בראשי תיבות ינו"ן) רבי יוסף בן בנישטי (ת"ר-תרע"ו) מחכמי ירושלים ודייניה, יצא בשליחות מספר פעמים (תרל"ד, תרמ"ג, תרמ"ז) בשנת תר"ס עמד כראש בית הדין של הספרדים בירושלים.

• **חלק שני:** יורה דעה. חלק א: סימנים א-צז. שאלוניקי, תקכ"ד. מהדורה ראשונה. [2], ריג דף.

### מאפיינים מיוחדים:

**חלק זה נדפס ב – 150 עותקים בלבד.** כפי שנכתב בשער "ונתנה רשות והורמנא לאפוטרופוס המעות הללו שידפיסו מאה וחמשים ספרים בלבד מפירות המעות במשקל ובמשורה, לאט לאט שנה שנה עד תשלום הספר כי הוא גדול ונורא".

בתחילת הספר נדפסה צוואתו המרטיטה של המחבר. [בשער חתימת רבי "משה לוריא". מעבר לשער חתימה ספרדית "נסים יעקב ואלירו" חתימתו מופיעה גם באמצע הספר. בין דפי הספר כמה הגהות בכתב יד מזרחי. כמו כן הגהה ארוכה בכתב יד חתומה בראשי תיבות "ני"ב" – כנראה הוא הגאון רבי נסים יוסף בורלא מחכמי ירושלים במאה ה – 19 בעל שו"ת וישב יוסף].

• **חלק שלישי:** יורה דעה חלק ב: סימנים צח-רלט. שאלוניקי, תק"ם. מהדורה ראשונה.

### מאפיינים מיוחדים:

בספר חתימות ספרדיות "הצעיר חיים ב' יעקב אריה סל"ט". "משה עוזיאל", משה ב' יצחק הלוי". "משה לוריא". "נסים יעקב ואלירו".

• **חלק רביעי:** יורה דעה. חלק ג: סימנים רמ-תג. עם סימנים על חלק אורח חיים עד סימן נח (עם הפנים). שאלוניקי, תקמ"ד. מהדורה ראשונה. [1], ריט, מא דף. דפים קטו-קטז חסרים והושלמו בכתב יד נאה. בסוף הכרך נכרך שער של ספר מזבח אדמה).

## הספר שלחן גבוה והרב המחבר

חיבור "שלחן גבוה" מכיל פירושים והערות על השולחן ערוך בחלקים אורח חיים ויורה דעה. הספר הפך לספר יסוד בפסיקת ההלכה הספרדית, ומאז צאתו לאור מובא ומוזכר בסילודין בכל ספרי חכמי הספרדים, ובחלקם גם אצל רבני אשכנז. לספר שלחן גבוה יש גם ערך היסטורי גדול, שכן יש בו תיעודים רבים על מנהגים ומסורות שרווחו באזור שאלוניקי בתקופת המחבר. את חלק ראשון הדפיס המחבר מכספה של אשתו הרבנית שירשה מדודה הגביר מה"ר יוסף קוזין.

המחבר כותב בצוואתו, אותה כתב בגיל חמשים וחמש וחי, שרובה ככולה מיועדת לחברה קדישא הוראות לשעת פטירה. ובסעיף כ' כותב זכות הרב הקדוש מהר"ק קארו ז"ל שפירשתי דברות קדשו שבש"ע הוא יעמוד לימין צדקנו לי ולה לחיי העה"ב. ואי אפשר שלא להזכיר את מה שכתב המחבר בצוואתו בסעיף טז "עוד אני מצוה שלא יהיה שום אדם דורש עלי כלל וכשאומרים גם כן השכבה שלא ירבו בתוארים גדולים שאין בי...". ומאריך בצוואתו להסביר למה לא יאמרו עליו שהוא חכם, ומדוע לא יאמרו עליו שהוא צדיק, ולא חסיד, שלומר שם זה של חסיד בימינו הס' כי לא להזכיר על שום אדם. וכך מסכם את דבריו "שלא יאמרו עלי שום תואר כלל כי אם השקדן בתורה, ולא עוד כי יודע אני בעצמי שמידה זו יש בי ומה אעשה שנפשי חזקה בתורה נתקיים בי..." (חאו"ח. הוצאת אור ודרך, ירושלים תשנ"ב).

סה"כ 4 כרכים. גודל 29-30 ס"מ. מצב כללי טוב. מעט ביוני מחמת נקבים בכמה דפים, בלאי שימוש וכתמים. כריכות חדשות תואמות.

פתחה \$1000



## 93. סדרת ספרי שו"ת חקרי לב" [7 חלקים] – שאלוניקי-ליורנו, תקמ"ז-תקצ"ז – מהדורות ראשונות

Series of the Shut Chikrei Lev Books [7 Sectins] – Salonika-Livorno, 1787-1837 – First Editions

ספר חקרי לב, שאלות ותשובות בד' חלקי השולחן ערוך, מאת הגאון העצום רבי [רפאל] יוסף ב"ר חיים שושלתא דדהבא למשפחת חזן. לפנינו 7 חלקים הראשונים של החיבור שהם למעשה סט שלם! של חלק השו"ת [חלק ה הוא הוספות והשלמות לחלקים הנ"ל].

**חלק א: על אורח חיים. כולל קונטרס חקירות גדול בהלכות מוקצה בשבת. שאלוניקי, תקמ"ז.** דפוס מרדכי נחמן וחבירו דוד בן שלמה ישראל'ג'ה. [2], רפא דף. [מצב טוב-טוב מאוד. מלבד דף השער שבו יש חיזוקי נייר גם על הטקסט. מספר הגהות בכתב יד. רישום בשער "קדש לשיבת בית יעקב רבי זצוק"ל". בדף י/1 חתימה "ח"י קאסטרו"].

**חלק ב: חלק ראשון מחלק יורה דעה.** עם קונטרס "כונן לחקר" – תשובות להשגות שכתבו חכמי דורו על המחבר בשלושה ספרים שנדפסו באותו זמן: ביניהם בספר 'פתח עינים' לרבינו החיד"א, ספר 'שלמי ציבור' לרבי אברהם חאיון ומהר"י אלגאזי, ועוד מחכמי הדור בספריהם השונים. כמו כן בסימן קי שני קונטרסים ארוכים בחקירה הלכתית בהלכות תערובות "קונטרס הספק" "קונטרס החזקה". ליורנו, תקנ"ד. דפוס אליעזר סעדון. [1], שלט דף. [מצב טוב. כריכה מקורית מעט בלויה].

**חלק ג: חלק שני מחלק יורה דעה.** שאלוניקי, תקס"ו. דפוס סעדי הלוי אשכנזי. [1], קנו דף. [מצב מפורט בחלק הבא].

**חלק ד: חלק שלישי מחלק יורה דעה שאלוניקי, תקס"ו.** עם תשובות המחבר לקונטרס השגות ששלח לו רבי מרדכי הלוי [המלי"ץ] מירושלים. דפוס סעדי הלוי אשכנזי. [1], קץ דף. [מצב כללי טוב, מעט בינוני מחמת נקבי עש במצב משתנה בין הדפים. חלקים ב-ג של יורה דעה: כרוכים יחדיו בכריכת עור עתיקה נאה מספריית הגביר רבי נסים הלוי המכונה מונטאניאלי. חותמת "חותם ק"ק סופיאליס יכב"ץ בעה"ק ירושלם תובב"א". רישום בכתב יד "קניתי אותו לעבודת קוני כה"ר יעקב", רישום נוסף "קדש ליש" הגביר החכם המכו' כמהר"י רבי ז"ל"].

**חלק ה: חלק אבן העזר.** שאלוניקי, תקע"ג. דפוס סעדי הלוי אשכנזי. [1], קפט דף. [מצב טוב-מעט בינוני. בשולי הדפים הראשונים בלאי וקרעים (ללא חסרון טקסט). נקבי עש בכמה דפים. כריכת עור עתיקה מספריית הגביר ר' נסים אליה הלוי המכונה מונטאניאלי נר"ו].

**חלק ו: חלק א לחושן משפט.** הספר כולל גם תשובות של בניו (ר' אליהו, ר' דוד ור' אליעזר) ושל נכדו ר' חיים פאלאג'י ושל ר' מרדכי הלוי מירושלים. נדפס על ידי בנו הגדול רבי אליהו רחמים חזן שאלוניקי, תקע"ז. דפוס בצלאל הלוי אשכנזי. [2], רעה דף. מצב כללי טוב. מעט נקבי עש. כריכה ישנה.

**חלק ז: חלק ב לחושן משפט.** עם תשובות זקנו רבי יוסף חזן [בעל עין יהוסף], ותשובות מבנו הגדול רבי רחמים אליהו חזן, רבי יום טוב דאנון, רבי מנחם מנדל אשכנזי ומרבי ישראל משקלוב על "תקלין חדתי". שאלוניקי, תקצ"ז. נדפס על ידי בנו רבי רחמים אליהו. [2], קעו דף. [מצב בינוני מחמת פגעי ונקבי עש, אבל הדפים עבים ואיכותיים עם שולים רחבים. כריכה פשוטה ישנה. 2 הגהות קצרות בכתב יד. בסוף ההקדמה חתימתו המסולסלת של רבי "רפאל חיים בנימין פרץ יצ"ו" [מחכמי שאלוניקי. מחבר זכרנו לחיים ב' חלקים (שאלוניקי-אזמיר, תרכ"ז-תרל"ב)].



**הגאון המחבר** (תק"א-תקפ"א). מגדולי חכמי אزمיר ומנהיגי גדולי הדור והראשון לציון בירושלים. קדוש וצדיק מבטן ומלידה. מגדולי פוסקי ההלכה שקמו לעם ישראל, השיב תשובות בהלכה לאלפי ישראל בכל תפוצות היהדות כולה, למרותו סרו כל העדות ספרדים ואשכנזים כאחד. עומק עיונו, חריפות שכלו ועוצם בקיאותו בכל מכמני התורה הוא בלתי נתפס. העמיד רשימה ארוכה של תלמידים שהפכו לתלמידי חכמים חשובים. זכה לבנים, נכדים ונינים גדולים ומופלגים בתורה מחברי ספרים עצומים ומנהיגי קהילות בישראל, בנו הגדול רבי רחמים אליהו חזן בעל "ארח משפט" (שאלוניקי תרי"ח) ו"אורח מישור", בנו רבי אליעזר חזן בעל "עמודי ארזים" ו"משפטי השם", בנו הראשון רבי חיים דוד חזן-ח"ד בדרא. נכדיו וניניו ביניהם: רבי ישראל משה חזן, רבי אליהו בכור חזן בעל "תעלומות לב" ונכדו רבי בן ציון מאיר חי עוזיאל, נכדו ותלמידו רבי חיים פלאג' ובניו רבי אברהם וחתנו רבי משה הכהן נהר, רבי יצחק ורבי יוסף פלאג' ועוד. ספרי "חקרי לב" הפכו לספרי יסוד בפסקי ההלכה.

ששה כרכים. גודל ממוצע: 30 ס"מ.

**פתיחה \$500**

## 94. בני חיי – אורטה קייואי [קושטא], תע"ב – מהדורה יחידה – חתימות רבי עקיבא ברעסלר ראב"ד אלטונא

**Bnei Chayei – Orta Keivai [Kushta], 1712 – Single Edition – Signatures of Rabbi Akiva Bresler Rosh Av Beit Din of Altona**

ספר בני חיי, כולל חידושי דינים על סדר ארבעה טורים, ובסופו גם כן חידושים על הש"ס ולשונות הרמב"ם. מאת גאון אزمיר רבי חיים ב"ר מנחם אלגאזי, עם הוספות רבי חיים ב"ר יצחק רפאל אלגאזי.

אורטה קייואי הסמוך לקושטא, תע"ב. מהדורה יחידה. בדפוס יונה בן יעקב אשכנזי מזלאזיץ. נוסח השער הוא מעין הקדמה ודברי הספד על גדולת תורתו של המחבר: "אשרך ארץ איזמיר יע"א הרה וילדה גדלה שעשועיו... לא הניח כמות... ותהי זאת תנחומותיכם ספר כתב להאיר על הארץ לפקוח עינים עורות... לא הניח דבר קטן ודבר גדול...".

### מאפיינים מיוחדים:

הספר מסודר כסדר "כנסת הגדולה" לרבי חיים בבבנשתי - הגהות על הטור והגהות על בית יוסף. נדפס על ידי רבי חיים ב"ר יצחק רפאל אלגאזי מח"ס 'אש דת' ו'דרך הקדש' עם הגהותיו וחידושיו המפורזות בכל הספר ובראשם צורת כף-היד ["וכל הגה' בפרק קול הי'ד המרבה", לשון מרן החיד"א]. בראש הספר הקדמת המעתיק רבי מאיר דאנון אשר יצק מים על ידי המחבר באזמיר. בספר מפורזות גם ט"ו תשובות הלכתיות, בדפים סב-סג תשובת ר' אליהו הלוי הפוסק שאסור "לקרוא בחומשים מודפסים ולהתפלל בסדורי תפילות יען שהם מודפסים מהגויים", בצידה תשובת המגיה, ר' יעקב ו' פורנה המצדד להתיר. בדפים קעה-קעט: "הגהות שמצאתי בכתבי מהר"ח [ר' חיים] בבבנשתי [בעל כנסת הגדולה, על ס' תך-תכא מחושן משפט]".

### הגאון המחבר:

רבי חיים ב"ר מנחם אלגאזי (נפטר סמוך לשנת ת"ע) – גאון עצום ומופלא, הדיין המצוין מאזמיר אך לא כיהן בתפקיד רשמי, "ולרוב חסידותו אינו רוצה ליטפל עצמו בצרכי צבור להיות דיין וקצין שר ושופט אך כל הלילה בתורת ה' יגה". הוא אחיינו של רבי יעקב אלפנדארי בעל "מוצל מאש" ותלמידו המובהק של רבי שלמה אלגאזי הזקן בעל "שמע שלמה", "לחם סתרים" ועוד. קיבל תורה גם מהגאון רבי אהרן לפפא בעל "בני אהרן" שהיה חתן מהר"ש אלגאזי. למחבר נפטר בנו יחידו בחייו ועל כן קרא תלמידו המעתיק רבי מאיר דאנון את שם הספר 'בני חיי' כי חידושי תורתו הן הם בני חיי. בעקבות פטירת בנו חזר המחבר מעיר רודיס ששם כיהן, אל עיר מולדתו אזמיר, אח"כ הלך לקושטא כדי להדפיס את ספרו זה, וקודם שהספיק להדפיס נפטר לב"ע. רבינו החיד"א בספרו שם גדולים (ערך בני חיי) כותב שרבי אהרן אלפנדארי בעל "יד אהרן" היה נשוי לבתו של הרב 'בני חיי', ולכן כשמזכיר ביד אהרן להרב בני חיי קראו בשמו מר זקנו "כי היה זקן ביתו".

### עותק בחתימות רבי עקיבא ברעסלר ראב"ד אלטונא

דף השער חתימות "בעה" שייך לי הק' עקיבא בר"א ברעסלר" [נורטהיימר] (נפטר תקצ"ח) – גאון מפורסם, פעל רבות בחיזוק היהדות. משנת תקס"ו רב בליבק משנת תקס"ו, משנת תקע"ו ראב"ד אלטונא, ומשנת תקפ"ג גם רב מדינת שלזינג-הולשטיין. סבו של הגאון הרש"ר הירש, ועל כסאו ישב בעל ה"ערוך לנר". בניו: רבי יעקב, רבי אברהם הירש, רבי משה ורבי מאיר אשר מאנגליה. חתניו: רבי יצחק פרידמן ורבי יוסף מיכל. (אוצה"ר מס' 16779).

[2], לד, לא-עה, [2], עו-קצא, טז, יט דף. 31 ס"מ. מצב טוב-טוב מאוד. דפים איכותיים. כריכה מקורית בציפוי עור עם עיטורים. בלאי ופגמים קטנים בכריכה, חסרון בשדרת הכריכה. כתמי שימוש.

**פתיחה \$500**



**95. שו"ת שער אשר (סו) – שאלוניקי, תרל"ז-תרל"ט – עותק מיוחד עם קונטרס לא ידוע ביבליוגרפית!**

**Shut Sha'ar Asher (Set) – Salonika, 1877-1879 – Special Copy with a Bibliographically Unknown Kuntres!**

שאלות ותשובות שער אשר, על ד' חלקי השולחן ערוך, מאת רבי רפאל אשר קובו [מחכמי שאלוניקי. תקנ"ז-תרל"ה]. רבה הראשי של שאלוניקי משנת תר"ט. "חכם באשי" הראשון בעירו והיה רשאי להטיל קנסות ועונשים ואף להכניס לבית הסוהר את העוברים על חוקי התורה. לא נטל שכר עבור רבנותו ועליו אמרו "משמת בטל כבוד התורה בשאלוניקי".

שאלוניקי, תרל"ז-תרל"ט. מהדורה יחידה. דפוס חברת עץ חיים. בתחילת הספר הקדמה ארוכה מאוד מאת המגיה והמוציא לאור רבי שמואל בן חביב.

**מהות החיבור ותוכנו:**

בסוף הספר קונטרס "מטה אשר" - השלמה לספר 'מטה שמעון' מאת רבי מרדכי שמעון על חשן משפט. בסוף חלק שני באו כא דרשות מאת המחבר. וכן ליקוטי חידושים של המחבר בערכים על פי סדר א' ב'. ביניהם דרשת הספר מאת המחבר על אביו רבי יעקב. כמו כן הובאו דרשת הספד על הרב המחבר וכן על הרבנית אשת הרב המחבר. מאת רבי יעקב קובו חתן המחבר, ורבי יוסף חיים קובו בן הרב המחבר.

**עותק נדיר לא ידוע:**

בעותק שלפנינו מספור דפים שונה מהידוע, וכן קונטרס מיוחד עם "דרשות לרבנית מהרב המחבר", וכן "רוש על הרב המחבר ז"ל" הנושא ט דף – **לא ידועים ביבליוגרפית**, אינם בעותקים הקיימים בספריות בארץ, ביניהם: הספריה הלאומית, עותק יד בן צבי ובעותק אוניברסיטת בן גוריון. שלש הגהות בכתב יד מזרחי.

**חלק א:** אורח חיים, יורה דעה, אבן העזר. [4], קמד דף. **חלק ב:** חשן המשפט. [1], ק, כה, סח, ט דף. דף אחרון "תוכחת מגולה ממעלת חכמי ורבני שאלוניקי – דף זה חסר בעותקים רבים ובעותק שלפנינו. 35 ס"מ. **מצב טוב מאוד.** מלבד שני קרעים בשול השער השני ללא חסרון. כריכה חדשה מהודרת.

**פתיחה \$500**



96. שני ספרי דרוש נדירים ! תבואת יקב – ליוורנו, תק"ף / מנחת אליהו – שאלוניקי, תקפ"ד – מהדורות יחידות – כריכת מעשי ידי זקן המקובלים רבי יצחק כדורי בצעירותו

Two Rare Drush Books! Tevu'at Yekev – Livorno, 1820 / Minchat Eliyahu – Salonika, 1824 – Single Editions – Bindings Made by the Eldest of the Mekubalim Rabbi Yitzchak Kaduri in His Youth

שני ספרי דרשות חשובים כרוכים יחדיו בכריכה עתיקה מעשה ידי הצדיק זקן המקובלים רבי יצחק כדורי [כורף] מצעירותו.

1. **תבואת יקב**, חידושים על התורה, ליקוטים על מגילת איכה ואסתר, יהושע, הושע, תהלים והגדה של פסח, עם מעט חידושים על מסכתות הש"ס ברכות, שבת, מועד קטן, כתובות, חולין, סנהדרין, אבות וכריתות; חידושים על הרמב"ם ותשובה בעניין קידושין. מאת הגאון רבי אברהם בלעיש.

ליוורנו, תק"ף. מהדורה יחידה. דפוס סעדון מולכו וחבירו. הסכמות דייני קושטא ועוד רבים מחכמי איטליה.

המחבר רבי אברהם בלעיש, נולד וגדל בתוניס, תורה וגדולה התאחדו על שולחנו, בשנות 40 לחייו עבר בכמה וכמה מדינות כשבכוונתו להשתקע בירושלים, בעברו דרך ניצא די פרובניצא נתבקש להתמנות לרבה של העיר, ואכן קבע שם את דירתו וכיהן כרבה של ניצא כ- 30 שנה. בשנות השבעים וחמש לחייו העתיק את דירתו ללונדון שם הרביץ תורה במדרש ת"ת עץ חיים של ק"ק ספרדים. רב בכמה קהילות ומחבר פורה, משורר גדול. בין חיבוריו: יד אבישלום (ליוורנו, תקפ"ט). פרי עץ חיים ועפריה דאברהם, (ליוורנו, תר"ו) "אחרית לאיש שלום" (ליוורנו, תקפ"ט) את ספרו "עפרות תבל" (לונדון, תר"י) הדפיס בגיל 85 לחייו.

2. ספר מנחת אליהו, שלושים ושלושה פרקים של דרשות וחידושים בנושאים שונים [נשמות, מעשה הרוח, משה רבינו, חלום יעקב, מילה, כלי המקדש, כתונת אדם הראשון, פטירת יעקב אבינו ועוד]. עם חידושים על הגדה של פסח ועשר המכות.

שאלוניקי, תקפ"ד. מהדורה ראשונה. דפוס בצלאל הלוי אשכנזי. הסכמות רבני אزمיר. [2], נח דף. מצב מצוין.

המחבר **רבי אליהו הכהן** (תכ"ח-תפ"ט) מגדולי חכמי אزمיר צדיק וקדוש עליון, מגיד מישירים, איש מופת, חיבר למעלה משלושים חיבורים בכל מכמני התורה. רבים השיב מעון בדרשותיו ותוכחותיו כעדות רבינו החיד"א. ספריו מקיפים וסובבים בכל חלקי התורה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דרשות, מוסר, מערכות, ליקוטים ועוד. גולת הכותרת שבספריו הוא ספרו הידוע "**שבט מוסר**", ספריו הנוספים שהתפרסמו הם "מעיל צדקה" חיבור מקיף על מצות הצדקה וגמילות חסדים. "מדרש תלפיות" הכולל שלוש מאות מדרשים בענינים שונים לפי סדר א' ב'.

28.5 ס"מ. שני הספרים במצב מצוין.

פתיחה \$500



97. תולדות יעקב – שאלוניקי, תקכ"ב – מהדורה יחידה

Toldot Yaakov – Salonika, 1762 – Single Edition

ספר תולדות יעקב, דרשות לסדר פרשיות התורה, וקצת לשונות חז"ל בתלמוד "אשר טיפחתי ורביתי בימי חורפי... מידי שבת בשבתו למען תהיה לי לעדה". מאת רבי חיים יעקב ב"ר יוסף וארשאו משאלוניקי.

שאלוניקי, תקכ"ב. מהדורה יחידה. דפוס רפאל יאודה קלעי וחברו מרדכי נחמן. הקדמת אה המחבר רבי עובדיה.

המחבר: תלמיד חכם מופלג ומובהק, שקדן גדול ועסיק באורייתא תדירא ומחכמי ורבי דורו, ענוותן ושפל ברך, ובעל מידות תרומיות, אחיו הוא הרב הגאון רבי עובדיה ווארשנו מחבר ספר "חזון עובדיה" על מסכת אבות (שאלוניקי, תקל"ה), והוא גם כן שכתב לאחו הקדמה לספרו תולדות יעקב שמתוכן דבריו ניכר כי רבי יעקב עבר תלאות רבות בחייו, והיה בעל יסורין קשים ומרים, כלשונו בהקדמה: "אפפוהו תלאות הזמן, אין הפה יכול לדבר" ובכל זאת הצדיק עליו את הדין באהבה. מחיבוריו עוד: יגל יעקב – על פרשיות התורה (שאלוניקי, תקכ"ה), חבל יעקב (שאלוניקי, תקל"ב) (רבנן תקיפי ארעא, ש. ועוננו עמ' 547).

[2], פג דף. 28 ס"מ. מצב טוב-בינוני. כתמים רבים. ללא נקבים. פגמי פינות בדפים ראשונים. כריכה ישנה. [חתימות "לעקב הצעיר אברהם ב' יצחק הכהן ה'"].

פתיחה \$200



98. בית אהרן – אזמיר, תרכ"ג – מהדורה יחידה – הקדשת בכת"י / הגהה בכתב יד הרב המשי"ח

Beit Aharon – Izmir, 1863 – Single Edition – Handwritten Dedication / Gloss Handwritten by the Rav the Mashi'ach

ספר בית אהרן, חידושים דינים על סדר אורח חיים יורה דעה ואבן העזר על פי סדר א' ב'. מאת רבי אהרן קריספין [מחשובי חכמי אזמיר. בן הגאון רבי אברהם קריספין בעל "אברהם במחזה" ואחיו של הגאונים רבי שמואל בעל "משק בית", רבי יום טוב בעל "בגדי יום טוב" ורבי יצחק בעל "שמו יצחק", וגיסו של הגאון רבי אברהם חיים פונטיומלי בעל "פתח הדביר"].

אזמיר, תרכ"ג. מהדורה יחידה. [בשער נכתב חלק א אולם לא נדפס יותר]. דפוס הגאון רבי נסים חיים מודעי ויעקב אשכנזי. מגיה הספר הם אחיו של המחבר רבי יום טוב ורבי יצחק. הסכמה ארוכה וחשובה של רבי חיים פלאגי.

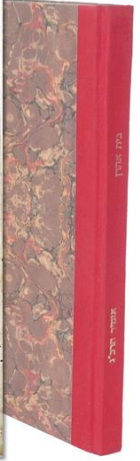
מאפיינים מיוחדים:

כולל קונטרס "שמות הגטין" מכתב יד רבי יהושע אברהם קריספין אבי המחבר, ומזכרת הגיטין אשר ניתנו בבית דינו. חידושי דרוש מאת רבי שמואל אחי המחבר.

בתחילת הספר הקדשה בכתב יד "מנחה היא שלוחה להאי גיסא דנהרא הגביר החכם המעולה ח"ר רבינו שלמה אלגראנטי נר"ו יאיר לעד כיר"א". בדף ד/1 הערה ארוכה בכתב יד (עיפרון) חתומה בראשי תיבות "משי"ח" [אולי בכתב יד רבי ישראל משה חזן (תקס"ח-תרכ"ג) נכד ה"חקרי לב" מגדולי חכמי אזמיר, ירושלים ואב"ד רומא, קורפו ואלכסנדריה. בעל "נחלה לישראל" ועוד].

[2], ס, סט דף. 30 ס"מ. מצב בינוני. פגעי עש לאורך הספר. דפי הספר עבים ואיכותיים. כריכה חדשה נאה.

פתיחה \$200



**99. שו"ת שמו משה - אדמיר, תרל"ד - מהדורה יחידה - עותק רבי אליהו חזן בעל "תעלומות לב"**

**Shut Samo Moshe - Izmir, 1874 - Single Edition - Copy of Rabbi Eliyahu Chazan the Author of Talumot Lev**

ספר שמו משה, שאלות ותשובות על סדר ארבעה טורים. מאת הגאון רבי משה פארדו הגאון רבי משה פארדו [תקע"ד-תרמ"ח. מגדולי חכמי ירושלים. דין עם הראש"ל רבי אברהם אשכנזי ואח"כ אב"ד בירושלים. בחזרתו משליחות באפריקה נתמנה לרבה של אלכסנדריה. עוד מחיבוריו "צדק ומשפט" - חושן מפשט. "הוראה דבית דין"].

אדמיר, תרל"ד. מהדורה יחידה. דפוס בן ציון בנימן רוזיטי. בראש הספר הסכמת הראש"ל רבי אברהם אשכנזי, והקדמה חשובה של המחבר בה מספר איך התייתם בילדותו ומי גידלו. בספר משוקעים תשובות רבות מחכמי דורו.

[2], רוח דף. 30 \ 22.5 ס"מ. מצב מצוין. שולים רחבים. כריכה ישנה. בשער הספר רישום "מתנה מאת הרב המפורסם המחבר נר"ו לי לשמי הא"ח ס"ט" [הוא הגאון רבי אליהו חזן אב"ד אלכסנדריה אשר ישב על כסאו של המחבר משנת תרמ"ח. ומחבר הספרים שו"ת תעלומות לב]. חותמת בעלות "משה כלפון". בדף סג הגיהה בכתב יד מזרחי בעט עיפרון, עם חתימה בראשי תיבות (החתימה אינה ברורה לנו).

**פתיחה \$200**



# 100. יסד המלך – אזמיר, תרכ"ו – מהדורה יחידה

Yisad Hamelech – Izmir, 1866 – Single Edition

יסד המלך, כולל יד דרשות למועדים והספדים, מאת רבי ליאון סיד.

מעט מהדרשות המובאים בספר הם של חכמי הדור: דרוש ט – רבי בכור בנימין מלמד. דרוש י – רבי אברהם פלאג'. דרוש יא-יג – רבי נסים חיים משה מודעי. דרוש יד – דרשת המחבר מתורתו של רבי חיים בנימין פונטרימולי (בעל פתח הדבי).

אזמיר, תרכ"ו. מהדורה יחידה. שנת ההדפסה על פי הסכמת רבי חיים פלאג'. המוציא לאור ומגיה הספר הוא רבי נסים חיים משה מודעי שאר בשרו של המחבר. דפוס יצחק שמואל די שיגורה וחבריו. הנדיבים להדפסת הספר הם בני המחבר ר' משה ויעקב סיד.

**המחבר** - מחשובי הגבירים באזמיר, תורה וגדולה התאחדו על שולחנו. כל ימיו עסק בתורה ותמך רבות בתלמידי חכמים. החזיק ישיבה באזמיר. אביו רבי יעקב סיד שלח אותו בצעירותו ללמוד תורה אצל הגאון רבי יוסף בן עזרא, בלומדו אצלו כתב חידושים רבים בתורה, אלא שכולם היו למאכלת אש בשריפה הגדולה שפרצה באזמיר בשנת תר"א. ספר זה הוא ממה שדרש וחיידש לאחר השריפה.

[4], קכד דף. 20 ס"מ. דפים עבים, איכותם ובהירים במיוחד. מצב טוב. מעט נקבים. כריכת עור מלא מקורית, חסרון קל בשדרת הכריכה.

פתיחה \$200



101. הדר עזר – אזמיר, תרכ"ה – מהדורה יחידה – עותק נפלא – חתימות רבי יהודה עטייה ובנו רבי נסים

Hadar Azar – Izmir, 1865 – Single Edition – Wonderful Copy – Signatures of Rabbi Yehuda Atiya and His Son Rabbi Nissim

ספר הדר עזר, חיבור ביאורים בלשונות רבינו אברהם אבן עזרא על נביאים אחרונים. מאת הגאון רבי יצחק שרים [גאון מופלא אשר התורה כולה היתה חרותה על לוח לבו מגדולי רבני ארם צובה-חלב. מחבר "ליקוטים מפרדס", "פי הבאר" ועוד. נפטר בשנת תרל"ג ומנוחתו כבוד באר"צ רבה].

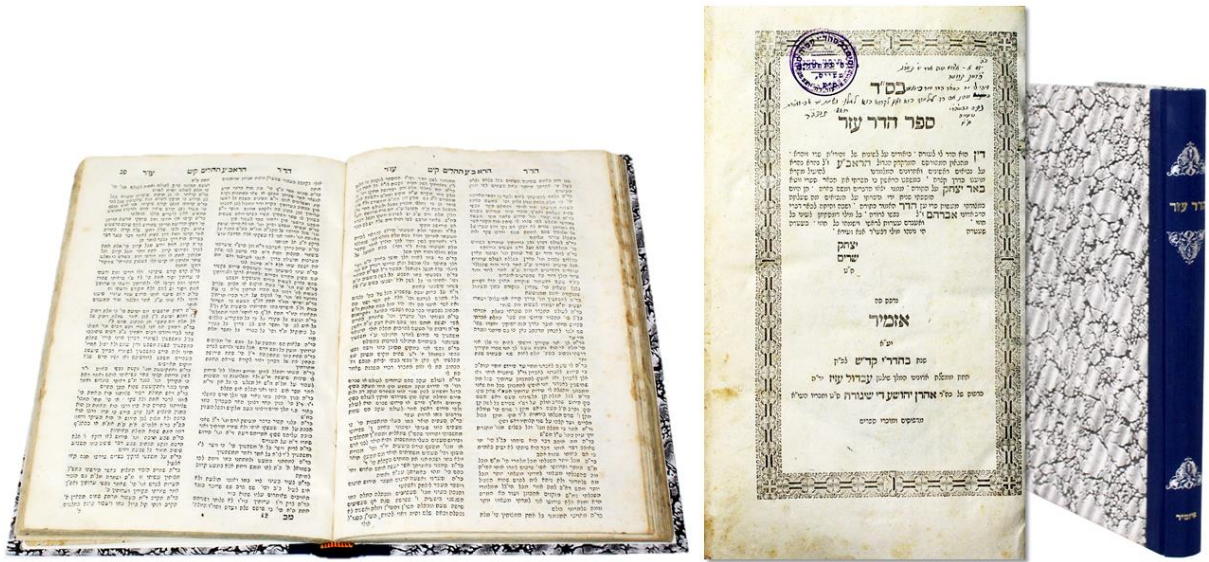
אזמיר, תרכ"ה. מהדורה יחידה. דפוס אהרן יהושע די שיגורה וחבריו. הסכמות רבני ארם צובה: רבי חיים מרדכי לבטון, רבי משה סתהון, רבי יצחק ענתבי, רבי רפאל שלמה נחמד, רבי אברהם לניאדו, רבי שאול עזרא דוויר רבו שלום כסאכי.

חיבור מיוחד במינו לבאר את ביאורים העמוקים של רבי אברהם אבן עזרא הידוע כספר עמוק עמוק מי ימצאנו, ספר הדר עזר שלפנינו הינו המשך לספר באר יצחק על חמשה חומשי תורה (ליורנו, תרכ"ד). חיבור נוסף של רבי יצחק שרים "פי הבאר" ביאורים בדברי הרא"ם על התורה (ירושלים, תרס"ח).

בדף אחר השער רישום בעלות וחתימה "במתנה ניתן הספר למר אבי אדוני מורי ז"ל בחיים חיותו מבן הרב המחבר ז"ל כמהר"ר רחמים שרים ז"ל זיע"א נאום הצעיר יאודה בכמהר"ן [בן כמורנו הרב נסים] עטייה ס"ט". בדף השער רישום וחתימת בנו רבי נסים "יום א' א' דראש חודש אדר תשכ"ג פרשת תרומה ויהי לי זה הספר הדר עזר בירושה מבית אבי כדי ללמוד בוא וגם לקרוא בוא לעלוי נשמת מר אבי ועטר"ת ראשי תנצב"ה, נסים בכמהר"י עטייה ס"ט". כמו כן חותמותיו רבי נסים עטייה ס"ט.

[2], קמא דף. 30 ס"מ. מצב מצוין. דפים עבים ואיכותיים. קרע עם חסרון בדף קמ עם פגיעה בטקסט בהשלמת נייר מקצועית. כריכה חדשה.

פתיחה \$200



## יהדות אשכנז – כתבי יד, מכתבים, חתימות והגהות

102. חיבור ענק בכתב יד (כ-350 עמ') – חידושים ודרשות בתנ"ך ואגדות חז"ל – אירופה [פרשבורג], שנות הת"ק

Huge Handwritten Work (approx. 350 pp.) – Chidushim and Drashot on the Bible and Aggadot Chazal – Europe [Pressburg], 18th Century

חיבור גדול בכתב יד הכולל ליקוטי דרשות / חידושים / חקירות / פרפראות / רמזים / על התורה, נביאים וכתובים, ועל רבים ממדרשי חז"ל בש"ס ובמדרשים, מדרשי פליאה ועוד. חידושים וביאורים על מאמרי חז"ל באגדה בכל רחבי התלמוד, במסכת אבות, בהגדה של פסח ועוד. רובם מלוקטים מספרים שונים וכדלהלן. בכתבת יד אחד מחכמי אירופה [כנראה מאזור פרשבורג], שנות התק"ו, נכתב על גבי כרך גדול בפורמט צר וארוך. עמוס וגדוש בכתביהה. הרוטה וצפופה.

תוכן חלקי של הכתב יד:

החיבור פותח בחידושים ודרשות מתוך ספר אהבת ציון להגאון רבי יחזקאל סג"ל לנדא בעל הנודע ביהודה ובנו רבי שמואל, המתחיל "אחי זה אלף ת"ש שנים אשר בני [בני ישראל] בגלות המר הזה ואין איש שם על לב לשוב בתשובה לקרב הגאולה..." • אח"כ כ-20 דפי חידושים שלא מצאנו מקורם • קטעים מתומצתים מתוך ספר "מלאכת הקודש" לרבי אלעזר פעלקלס תלמיד בעל 'נודע ביהודה' בהם ליקוט איזה לשונות של שמות המופיעים בפסוקים אם קודש הם או חול • העתקות מספר מעיני הישועה לרבי יצחק אברבנאל • ליקוטים מספר נשמת חיים לרבי מנשה בן ישראל • מספר אח"מ [אלשיך חלקת מחוקק' על איוב] • חידוש מתוך ספר "שפע טל" למקובל רבי שבתי שעפטל הורוויץ וכך כותב "השפע טל כ[תב] בהקדמתו..." • העתקות מדרשות רבי יהושע בן שועיב • ספר נזר הקודש על המדרש [את רבי אברהם יחיאל מיכל בן עוזיאל. יעסניץ, תע"ט] • עולת תמיד [לרבי משה אלבילדא] • העתק מדרשות ר' שם טוב על התורה • איזה העתקות מסי"מ [מספר ישועות משיח] מהרי"א [מהרב יצחק אברבנאל] • ליקוטים מספר אפיקי יהודה לרבי יהודה ליב עדל • חידושים וליקוטים על פטירת הצדיקים • לאורך כתב היד מזכיר הכותב רבות את ספר העיקרים, הרמב"ן, הרמב"ם במורה נבוכים, ראב"ע - רבי אברהם אבן עזרא, הרלב"ג, הספורנו ועוד • באחד המקומות כותב בכותרת "ש"ד" ופותח במילים "ראיתי לחקור חקירה..." - חקירה זו מתפרסת על פני כמה עמודים.

המחבר דרכו בכמה מקומות לכתוב בכותרת את הספר ממנו לקח את החידוש / החידושים שבכוונתו לכתוב. ישנם עמודים רבים לסירוגין בכתב יד שלא כתב המחבר כותרת כלל. יתכן וחידושים רבים הכתובים כאן הינם פרי עטו של המחבר, ויתכן שהם מלוקטים אך הינם ערוכים ומסוגננים בידי המחבר כך שקשה להתחקות אחר מקוריהם. המחבר מנגיש את החידושים לקורא באופן קולח וברור השוה לכל נפש המושך מאוד את לב הקורא בעריכתו ובסגנונו.

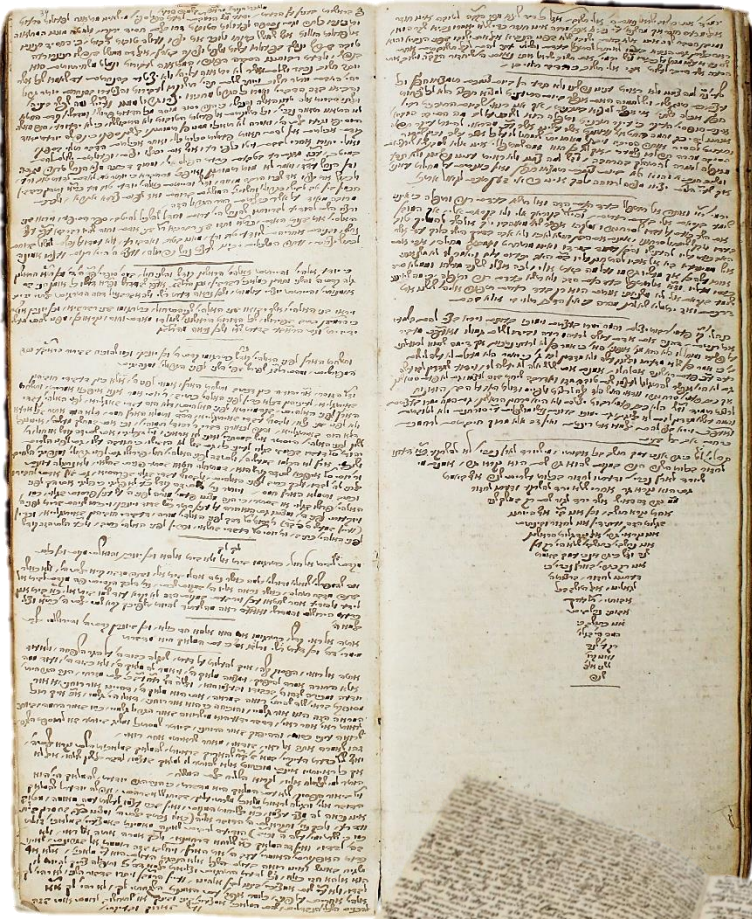
החידושים ללא סדר, לדוגמא: לאחר חידוש על פסוק מספר איוב, אחריו חידוש על פסוק מפרשת נח, וכן על זו הדרך בכל הכתב יד ובכל הקטגוריות שכתבנו בתחילת התיאור. החידושים גם מעורבים בקטגוריות השונות, לדוגמא חידוש או דרשה על דרך הדרש, ואחריה דרשה על דרך המחשבה ופלוסופיה יהודית, אח"כ על פי הסוד, אל על פי החידוד וכן על זו הדרך. המחבר משלב ראשונים ואחרונים החל מחקירות בפלוסופיה יהודית של הקדמונים ועד חידושים ודרשות על פי החסידות והקבלה. חיבור מיוחד, המנציח יסודות דרוש על כל צדדיהם.

בסוף הכתב יד קונטרס ארוך חידושים על סדר פרשיות התורה – חידושים עם רעיונות יסודיים ועמוקים. הרבה מהחידושים לא מצאנו מקורם בספרים.

*הכתב יד עדיין דורש מחקר מקיף! וראוי להדפסה כחיבור מיוחד בפני עצמו!*

[117] דף כתובים משני צדדים כ-350 עמ'. גודל הדפים: 45/18 ס"מ. מצב מצוין. דף אחד מנותק עם פגמים וקרעים בשולים עם חסרון בטקסט. כריכה מקורית ישנה ורופפת, רוב השדרה חסרה.

**\$2500 פתיחה**



# 103. כתב יד חשוב! שיעורי הגאונים האדירים רבי חיים והגרי"ז מברסק – ליטא, שנות ה'תר"ץ

## Important Manuscript! Lessons by the Geonim Rabbi Chaim and the Griz of Brisk – Lithuania, 1930s

מחברת בכתב יד, שיעורי הגאונים האדירים ראשי הישיבה ועמודי התווך של עולם התורה רבי חיים סלובייצ'ק – הגר"ח מברסק, ושל בנו הגאון רבי יצחק זאב – הגרי"ז מברסק. השיעורים נכתבו בידי אחד מתלמידיהם בתקופת ליטא שזהותו אינה ידוע לנו. ליטא, שנות ה'תר"ץ [1930].

הגאון רבי חיים מוזכר במחברת בברכת הנפטרים ובנו הגרי"ז מוזכר במחברת בברכת החיים.

במחברת נכתבו שיעורים רבים בנושאים מגוונים בסוגיות הש"ס, ובפרט במסכת בבא קמא, בבא בתרא ועוד: מתוכם, "יהרג ואל יעבור (גר"ח ז"ל)", "בדין טבילת ידים הגרי"ז שליט"א", "היוצא מן הטמא גר"ח ז"ל", "גיד הנשה של נבילה גר"ח ז"ל", "מלקות בלאו דבל יראה מהגר"ח ז"ל", "בדו"ק דפ"ד, יבמות ספ"ב", "בדין טעות בהורדת עגלה ערופה גר"ח ז"ל", "בדין היזק שאינו ניכר", "בענין ירושלים אי נתחלקה לשבטים מהגרי"ז שליט"א", "בענין ספק טריפה מהגרי"ז שליט"א", "בדין קלב"מ [קים ליה בדברא מינה] מהגר"ח ז"ל", "בעניני מילה גר"ח ז"ל", "בענין קונה עבד מן הנכרי ר"ח ז"ל", "בענין טבילת עבד לאחר שחרור ר"ח ז"ל", "סוגיא דחרדל מהגר"ח ז"ל", "קו"פ [קרוב ופסול] בשטר מהגר"ח ז"ל".

תוכן השיעורים בגאונות נפלאה, ובסגנון כתיבה בהיר, המעיד על כותב עילוי ומובחר מאוד. הכותב אף ערך מפתחות לרוב הסוגיות הנידונים במחברת.

הכתב יד עדיין צריך בדיקה מקיפה אם יש ויתכנו שיעורים שלא נדפסו בספריהם.

[70] עמודים כתובים. 16 / 20 ס"מ. מצב טוב מאוד.

פתיחה \$2000



## 104. חידושי סוגיות בגאונות מפליאה בכתב יד הגאון המקובל רבי משה דוד באקשט מיסד מכון 'הרי פישל'

Chidushei Sugyot indicating the Writer's Wonderous Genius Handwritten by the Gaon the Mekubal Rabbi Moshe David Baksht the Founder of the harry Fischel Institute

חידושי סוגיות שונות, כתובים בגאונות עצומה ובסדר מפליא, כתב ידו של הגאון רבי משה דוד באקשט ממקימי מכון 'הרי פישל' לדרישת התלמוד ומערכי האנציקלופדיה התלמודית. ארץ ישראל, שנת ה' – 30/40.

לפנינו כמה קונטרסים בכתב ידו בסוגיות שונות:

1: מאמר בעניני הלכות פסוקות, רוב ומיעוט, רוב הנפרד, דברי המרובים ועוד. [18] עמודים.

2: מאמר תא שמע ותא חזי. [14] עמ'.

3: מבוא כללי למשנה. [6] עמ'.

4: קיצור תשובות מהרש"ג [רבי שמעון גרינפלד מסעמיהאלי] חלק אבן העזר. [31] עמ'.

5: פירושים על מסכת כלאים פ"ז ה"א. [15] עמ'.

6: פירושים על מסכת פאה פ"א. [7] עמ'.

7: מאמר ארוך בנושא "בדדמי" בסוגיא דעדות אשה עגונה (יבמות קטו). שלושה קונטרסים: ט, ד, יג, יח, ט-יב עמ'. (סה"כ 48 עמ').

• מאמרים רבים בנושאים: גיזה ועבודה, יסודות המשפט, מקורי המשנה, אין דברי ב"ד יכול לבטל ב"ד חברו, פירושים על מסכת כלאים ומסכת ביצה, בירור הלכה בענין מועט בטל ועוד.

• סידור הגר"א בנגלה ובנסתר. עם ביאורים לספר מעשה רב שער נפתלי ואמרי שפר. מאת רבי נפתלי הערץ הלוי ראב"ד יפו. ירושלים, תרנ"ה. [בתחילת הספר "בעזרת צורי וקוני קניתיו ער"ח מנחם אב תרצ"א משה דוד בן לא"א ר' חיים מנחם זצ"ל בקשט". חתימות נוספות.

**רבי משה דוד בקשט** (תרס"ב-תשמ"ג) בצעירותו תלמיד ישיבת 'כנסת בית יצחק' אצל רבי ברוך דב ליבוביץ בתחילה בקרמנצ'וג שבאוקראינה ואח"כ בוילנא. היה מקורב לרבי חיים עוזר גרודזנסקי ולזכרו כתב קונטרס חידושים על מסכת אהלות. בשנת תרפ"ה עלה ארצה והחל ללמוד בישיבת מרכז הרב ומעשרת התלמידים הראשונים שבחר הרב קוק להקים את "מכון הרי פישל". השתתף בכתיבת ערכים באנציקלופדיה התלמודית (בכרכים ד-ח) באותו זמן במסגרת עבודתו במכון הרי פישל, למד במשך תקופה את מסכת כלאים ומשנכנס לעומקם של הלכות אלו כתב חיבור שלם על ירושלמי כלאים, רבים הפצירו בו להאיר את העולם בחיבורו אולם רבי משה דוד העדיף להשאר בסתר והיה משיב לשוחריו בענותנותו כי החיבור חסר שלימות... עוד כתב קונטרס גדול ומקיף על בעיית היתר עגונות. למד בתורת הקבלה מפי הרב קוק זצ"ל ונשא ונתן גם עם המקובל רבי שלמה אלישיב בעל "לשם שבו ואחלמה", בשנים אלו העפיל לפסגות גבוהות בנגלה ובנסתר. ידוע על כתבים וחיבורים שהשאיר בקבלה (עוד על דמותו וגדולתו הרוחנית ראה בהקדמת נכדו לספר "למד דעת". ירושלים, תשנ"ג).

בעיון בדפים שלפנינו עולה היקף גאונות ובקיאיות מדהימים בתורה, אשר מתאימים ועולים בקנה אחד עם עריכת האנציקלופדיה התלמודית אשר כל מעין בה רואה את השליטה בחלקי התורה בכל נושא. הסדר המופתי והעריכה של הדברים מזכירים את אשר מסופר על הגאון רבי יחיאל מיכל עפשטיין בעל "ערוך השולחן" כשכתב את יצירתו הענקית, בהיותו כותב את חיבורו סעיף אחר סעיף בהירות מופלאה ששלטה במוחו ובכתיבתו, כך שהספר נדפס מתוך כתב היד כפי שיצא בפעם הראשונה מעטו – שום מלה מחוקה, אף אות לא כתובה מחדש, שום כתם של דיו, ואף אות לא משורבבת לחברתה (עי' מלך ביפיו ח"א. א. סורסקי עמ' 22) ואכן הרבה קוי דמיון משותפים יש לכתביו של הגאון רבי משה דוד באקשט שלפנינו כאשר יראה המעיין, בהירות נפשו, עולמו הפנימי הערוך ובנוי לתלפיות משתקפים היטב גם בכתביו, מבנה העריכה, הסגנון, ואפילו בהירות כתב היד מצטיין ביופיו והידורו.

**הכתבים שלפנינו ככל הנראה לא נדפסו עד עתה!**

כ – 200 דף. בגדלים שונים. מצב טוב, מעט בינוני.

פתיחה \$500



## 105. פנקס לדרשות והספדים - בכתב יד רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי - שנות התר'

### Notebook of Sermons and Eulogies – Handwritten by Rabbi Yechiel Michl Tucazinsky – 19th Century

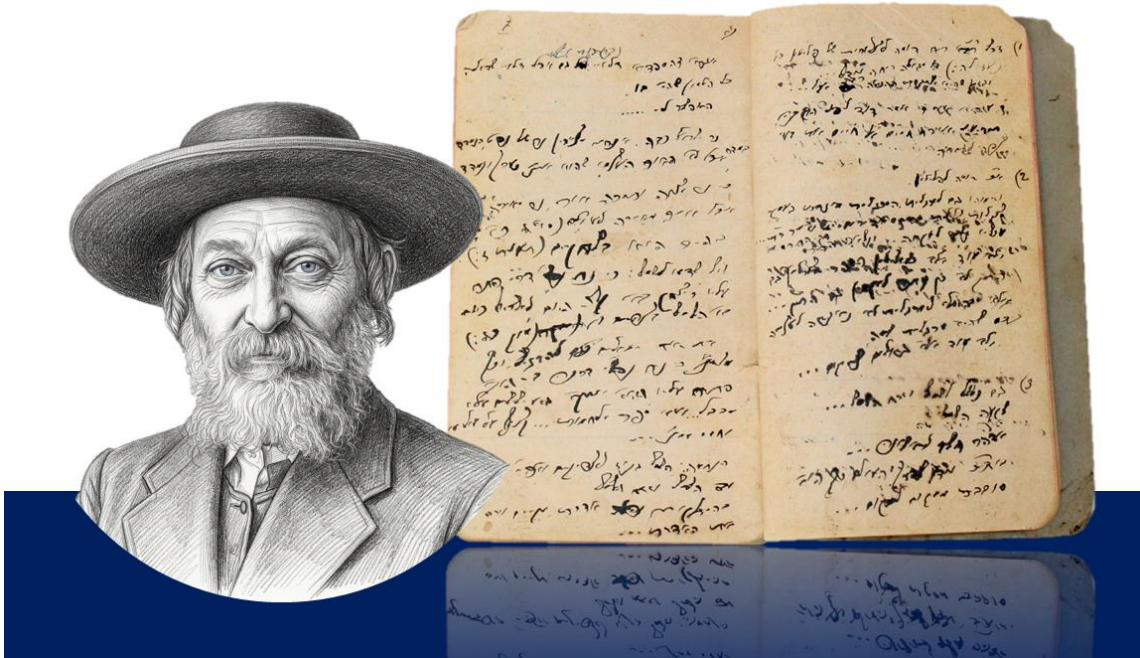
פנקס כיס של הגאון רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי זצ"ל, כתוב כולו בכתב ידו, ובו לקט מאמרי רז"ל פירושים וביאורים ומראי מקומות מסודרים לפי נושאים. ירושלים, שנות התר'.

תוכן הכתב יד הינו, קיצור של דרשות שדרש בזמנים שונים. ברובו קיצורי דרשות וראשי פרקים להספדים שונים [כפי הנראה גם לנדיבים של ישיבת "עץ חיים" שעמד הרב בראשה]. בחלק מהעמודים כותרות: "לנדיב", "סיום כתיבת ס"ת", "אשה", "סוחר", "הספד רבי יחיאל על רשב"י", "על הרב ר' מאיר רבינזון ז"ל", "על הר"א שוויל ז"ל", "על הר"י רבי ז"ל", "זאפראן ז"ל".

**רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי** (תרל"ב-תשט"ו) בצעירותו תלמיד ישיבת "עץ חיים" בירושלים ובמשך שנים רבות עמד בראשות וניהול הישיבה, בשנת תרס"ח רכש רבי יחיאל קרקע ברחוב יפו להקמת סניף של הישיבה. אבי ה"לוח לארץ ישראל" ומחברם של ספרים הלכתיים רבים. נסמך להוראה על ידי רבי שמואל סלנט רבה של ירושלים שביקש למנותו דיין ומו"צ בבית דינו אך הוא סירב. למד בחברותא עם רבי צבי פסח פרנק לימים רבה של ירושלים. מלבד חיבוריו המרובים עסק בהרבצת תורה ודעת בישיבה ומחוצה לה. חיבוריו ידועים מפורסמים: עיר הקודש והמקדש – 5 חלקים. גשר החיים – 3 חלקים. תקופת החמה וברכתה, בין השמשות, היומם בכדור הארץ ועוד. רחוב גשר החיים בשכונת מקור ברוך בירושלים הוא על שם ספרו.

[53] עמודים כתובים. חלקם כתובים על חלק מהעמוד. 8 / 14 ס"מ. מצב טוב.

פתיחה \$400



**106. חידושים על מסכת סוכה בכתב יד הגאון הקדוש רבי שלמה זלמן בהר"ן מגדולי ירושלים**

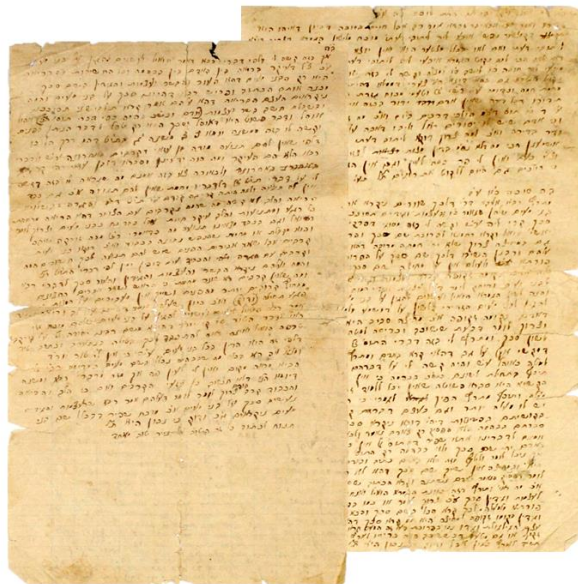
**Chidushim on Masechet Sukkah Handwritten by the Gaon Rabbi Shlomo Zalman Baharan One of the Leading Rabbis of Jerusalem**

[1] דף, כתוב משני צדדים. חידושים על מסכת סוכה, בכתב יד קדשו של הגאון רבי שלמה זלמן בהר"ן זצ"ל. ירושלים, שנות התר'.

**רבי שלמה זלמן בהר"ן לעווי (תקצ"ה-תר"ע). אוצר הרבנים (1876), בן הגאון הקדוש רבי נחום משאדיק זצ"ל. מגדולי ירושלים. גאון עניו וקדוש, כיהן כראש ישיבה ב'ישיבת הר"ן' שהקים לזכר אביו, רבי שלמה זלמן היה יורד בסוף ימי הקיץ ליפו, שם היה מטפל בקטיף האתרוגים ורכישתם מבעלי הפרדסים. בעונה זו היה פנוי יותר ללמוד, ורוב חידושי תורתו שבכתב הם מהזמנים הללו.**

13 / 20 ס"מ. מצב טוב-בינוני. קרעים קטנים בשולים. סימן קיפול. ובלאי קל של זמן.

**פתיחה \$400**



**107. שלושה מחברות חידושים – כתב יד רבי אברהם יעקב קרייזר בעל "בית אברהם" – על מסכת בבא מציעא**

**Three Notebooks of Chidushim – Handwriting of Rabbi Avraham Yaakov Kreiser the Author of the Beit Avraham – on Masechet Bava Metzi'a**

שלושה מחברות עמוסים בכתיבה צפופה של חידושים על מסכת בבא מציעא, בכתב ידו של הגאון רבי אברהם יעקב קרייזר בעל ספר "בית אברהם" [מגדולי דיני ירושלים, חתם יחד עם הגרי"ש אלישיב על חרם נגד הפסק דין של האח והאחות, חיבר ספר בית אברהם בענייני מוסר והתעוררות].

המחברות שלפנינו עוסקות בחידושים על מסכת בבא מציעא בשמונה דפים ראשונים בלבד.

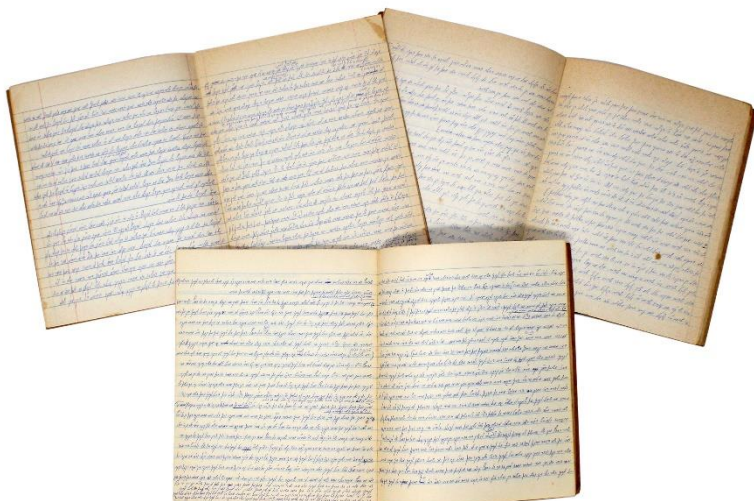
מחברת א: "מסכת בבא מציעא שנת תשל"ה פרק ראשון מדף ב-ד: [58] עמודים כתובים.

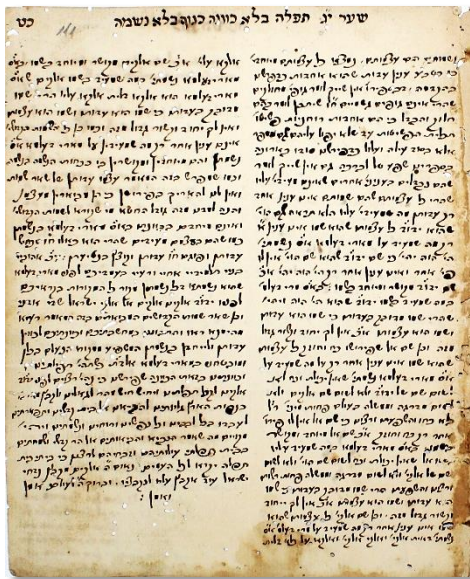
מחברת ב: מחסרת בבא מציעא שנת תשל"ה מדף ד-ו: [70] עמודים כתובים.

מחברת ג: מס' בבא מציעא מדף ו-ט. [72] עמודים כתובים.

מצב מצוין.

**פתיחה \$200**





108. אוסף שרידי דפים בכתב יד – אשכנז, שנות ה-16 וה-17

Collection of Remnants of Handwritten Leaves – Ashkenaz, 16th-18th Century

עשרות שרידי דפים שהוצאו מכריכות רובם בכתביה באשכנזית, חלק בכתביה ספרדית. לא נבדק. ביניהם:

שקיק עם שרידי כתב יד אשכנזי וספרדי קדום משנות הר' – הש' שהוצאו מכריכה.

ביניהם: דף עם רשומים פותח במילים "רפואה עם נסיון" ומסיים "אלול, תקס"ב... הר' ר' מרדכי..." • [4] דפים בכתב יד. יידיש שנות הת"ק • שני קטעים מספר דברי חכמים וחדותם.

סה"כ 48 פריטי נייר, דפים וחלקי דפים. גדלים ומצבים שונים. נמכר כמות שהוא.

פתיחה \$250

109. מכתב המלצה לשוחט מאת רבי בנימין אייזנשטאט אב"ד אוטיאן בעל "משאת בנימין" – אוטיאן (אטונה), תרנ"ב

Letter of Recommendation by a Shochet by Rabbi Binyamin Eisenstadt Av Beit Din of Utena Author of Masset Binyamin – Utena, 1892

מכתב בכתב ידו וחתמתו של הגאון רבי בנימין אייזנשטאט אב"ד אוטיאן. בנו של בעל ה"פתי תשובה". אוטיאן (אטונה – ליטא), ט"ז תמוז, תרנ"ב | 1892.

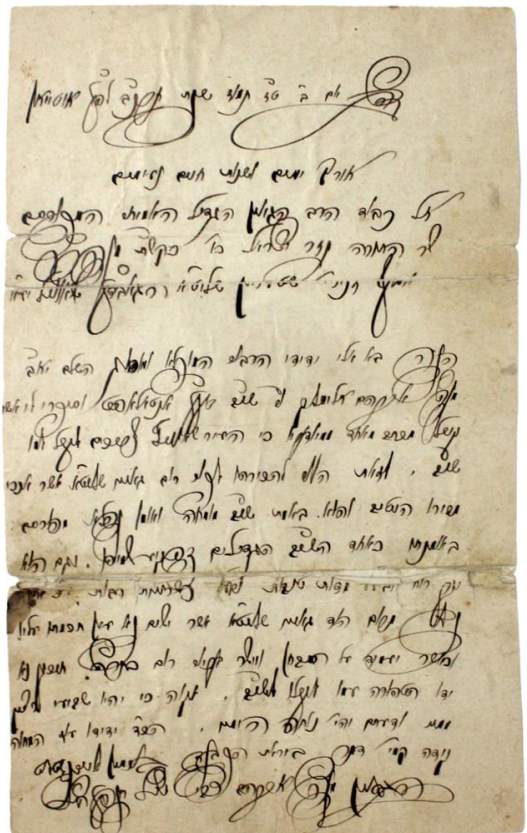
המכתב נשלח אל הגאון רבי יוסף זכריה שטערין אבד"ק שאוויל. בו כתב על השוחט ובודק ר' אלימלך שו"ב בק"ק אנטאלאפט וממליץ עליו להיות השוחט ובודק של העיירה שוואל "אשר אני מכירו היטב והוא באמת שו"ב מומחה ואומן נפלא מפורסם באמתו כאחד השו"ב הגדולים דפיקע שמייהו".

בסוף המכתב חותם "הכ"ד ידידו עוז המחזה קידה קמי' [ה] דמר ביראת הכבוד – בנימין אייזנשטאט בהגאון מו"ה אברהם צבי זצ"ל חופ"ק הנ"ל".

הגאון רבי בנימין אייזנשטאט (תר"ו-תר"ף) – בן רבי אברהם צבי בעל ה"פתי תשובה". צדיק ועניו, גאון עצום בפסקי הלכות ומומחה בדיני ממונות. משנת תרכ"ח שימש כאב"ד אוטיאן במקום אביו. בעל "משאת בנימין" (ווילנא, תרפ"ה).

[1] דף. כתוב על צדו האחד. גודל: 21/12.5 ס"מ. מצב טוב. 2 קרעים לרוחב המכתב עם חסרונות קלים בטקסט מודבק על נייר אחר לחיזוק.

פתיחה \$200



# 110. ארכיון מכתבי רבי יוסף צבי סלנט / מכתבי רבנים – ירושלים, שנות התר"ש'

## Archive of Letters of Rabbi Yosef Zvi Salant / Letters by Rabbis – Jerusalem, 19th-20th Centuries

אוסף מכתבים רבי יוסף צבי סלנט מירושלים בעל "באר יוסף", מכתבים ששנלח ושנשלחו אליו. רובם בענין הצעה שהוצע לרבי יוסף צבי לבא לכהן בעיר גלוסקאוו בסקטולנד שבאנגליה.

• מכתב מאת רבני ירושלים רבי צבי פסח פרנק, רבי יחיאל מיכל הורביץ, רבי ינה ראם, ורבי יעקב משה חרל"פ שנשלח בשנת תרע"ד מירושלים אל העיר גלוסקאוו "שמועה שמענו כי נפגה כס הרבנות בעירכם התהלה... והנה מוצאים אנו לנכון ולבדוק, להציע לפניכם שושן פרח נחמד למראה פרי עץ הדר וקדש הלולים שהורותו ולידתו בקדושה ה"ה הרב הג' החו"ב פה מפיך מרגליות ונאה דורש פאר המדות אוצר כל כלי חמדה כקש"ת מוהר"ר יוסף צבי סאלאנט..." (יש לבדוק מקוריות החתימות במכתב זה).

• מכתב בכתב ידו וחתימתו של רבי יוסף צבי סלנט משנת "בנחת רוח" [תרע"ד] אל גלוסקאוו אודות התמנותו לרבנות העיר.

• מכתב נוסף אדות רבנותו בעיר, שנשלח מאת כותב וחותם "בן ציון..." בירושלים, אל רבי יוסף צבי. בסוף המכתב תוספת 2 שורות בכתב ידו וחתימתו של חמיו רבי נטע צבי ווייס "מגיד הירושלמי". ומעבר לדף טיוטת מכתב שרבי יוסף צבי משיב לכותב.

• מכתב ארוך נוסף מאת רבי יוסף צבי אל קהילת "גלאסגאוו בסקאטלאנד אשר במדינת אנגליא". במכתב זה מספר רבי יוסף צבי אודותיו הוא עצמו לאחר התנצלות "ובמקום שאין מכירים אותי שרי לי לפרסם את עצמי ולהודיע את מהותי" ובהמשך מספר על עצמו איך והיכן גדל ומאלו רבנים קיבל סמיכת חכמים. מכתב נוסף דומה להנ"ל.

• מכתב מגלאסגאוו שנשלח אל רבי אריה ליב פרומקין אודות הרבנות בעיר. בכתב יד וחתימה "בן ציון..."

• מכתב רבי שלמה טנא אב"ד תל אביב יפו אודות ספרו של הרב סלנט "באר יוסף"

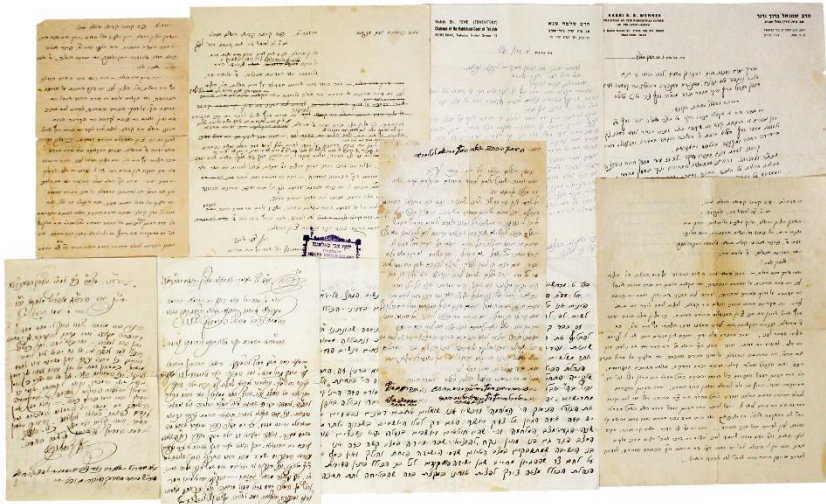
• מכתב רבי שמאל ברוך ורנר אב"ד ת"א, הכותב על ספרו של הרב סלנט ועל כך שזכה לשמוע בנעוריו את שיעוריו.

**רבי יוסף צבי סלנט** (תרמ"ה-תשמ"א) מרבני בירושלים בדור דעה. תלמיד חכם ומרביץ תורה ירושלמי, נודע בספרו "באר יוסף". חתנו של "המגיד הירושלמי" רבי נטע צבי ווייס. נסמך לרבנות בגיל עשרים וחמש בידי רבי חיים ברלין, רבי צבי הירש ברוידא מזאגער י"ש, ורבי אריה ליב רשקס משניפישוק, שהתגוררו אז בירושלים. שימש במשך שנים רבות מגיד שיעור בבית הכנסת שבחורבת רבי יהודה החסיד ומאוחר יותר בשטיבל הגדול במאה שערים. עד מלחמת העולם השנייה שימש מספר שנים ר"מ ב"ישיבת ציון" ואח"כ כראש ישיבת "רבנו חיים יוסף – בית הוראה". אודות הצעה זו נכתב בתולדותיו בתחילת הספר "באר יוסף" ובנו כותב התולדות כותב שבסופו של דבר ההצעה לא יצאה לפועל

**רבי נטע צבי ווייס** (תרל"ג-תרע"ח) תלמיד מהר"ל דיסקין ומקורבו של הגאון האדר"ת. כונה בשם "המגיד הירושלמי" ומגיד מישרים ונודע בדרשותיו המאלפות שחלקם נדפסו בספר "נטעי חמד" (ירושלים, תשס"ה). בירושלים מסר שיעורין בעין יעקב בבית כנסת החורבה, במאה שערים ובשכונת מזכרת משה. הספיד את מהר"ל דיסקין בירושלים לצד גדולי הדור והוא בן 24 שנה בלבד. חתנו השני הוא רבי חנוך זונדל גרוסברג. נפטר בגיל צעיר (45) מחמת הרעב ששרר בירושלים במלחמת העולם הראשונה וציונו בהר הזיתים בירושלים.

סה"כ 9 מכתבים. גדלים שונים. מצב טוב.

פתיחה \$200



**111. גלויה נדירה !! ישיבת פוניבז' - עם ברכה מיוחדת בכתב יד וחתימת ראש הישיבה מרן רבי אליעזר מנחם שך - בני ברק, תשל"ג**

**Rare Postcard!! Ponevezh Yeshiva - with a Special Blessing Handwritten and Signed by the Rosh Yeshiva Maran Rabbi Eliezer Menachem Shach - Bnei Berak, 1973**

גלויה נדירה ויחודית של "ישיבת פוניבז'" המעטירה, שניתנה עם כתב יד וחתימתו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר מנחם מן שך ל"האשה הכבודה מרת לייטנר תחי". בני ברק, תשל"ג.

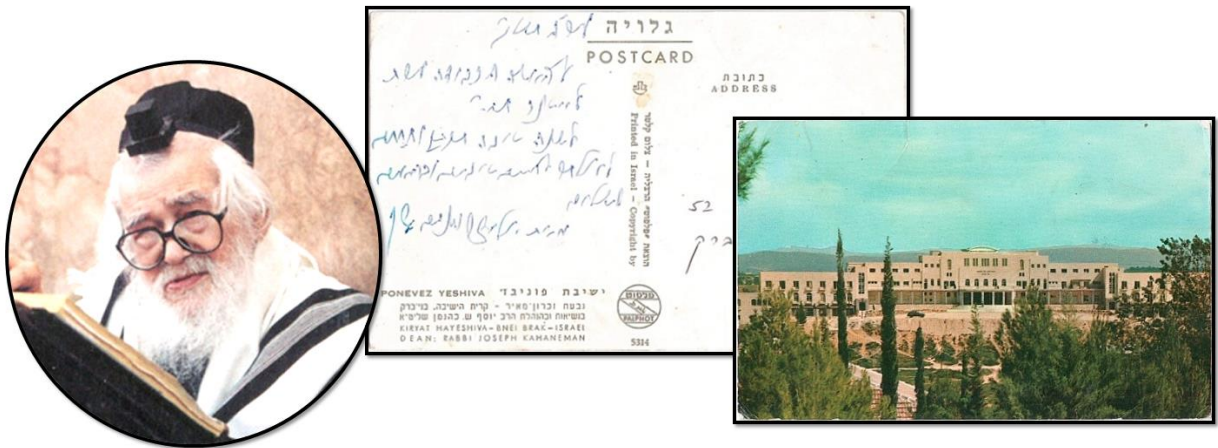
בתמונת הגלויה נראה החזית המזרחית של בנין ישיבת הישיבה במלא הדרו, כשהוא בנוי בראש הגבעה, כשלפניו אדמה וצמחיה, ומאחוריו נוף גבעות ריק ממבנים - תמונה השונה בתכלית מהתמונה כיום.

מעברה השני של הגלויה הקדשה וברכה מיוחדת בכתב ידו של ראש הישיבה מרן הרב שך, אל התורמת הנכבדה הגב' לייטנר "רח' בן זכאי 52 בני ברק" וכך כותב ראש הישיבה "ער"ה [ערב ראש השנה] תשל"ג להאשה הכבודה מרת לייטנר תחי' לשנה טובה ותחתם לאלתר לחיים טובים ובריאיים שלום מאת אלעזר מנחם שך".

**פריט יחודי ונדיר זה כדוגמתו לא הופיע מעולם במכירות !!** הגלויה לא נמצאה בספריה הלאומית בין אוספי ענק של גלויות הנמצאים שם, עד כמה שהם מתועדים ומפורטים.

משפחת לייטנר ידועים כמחזיקי הישיבה מזה עשרות בשנים, לפנינו גלויה שנתן הרב שך לסבתא - ראש המשפחה.

**פתיחה \$1000**



**112. מקבץ מכתבי המלצה מגדולי ראשי ישיבות בירושלים**

**Collection of Letters of Recommendation by Leading Rosh Yeshivas of Jerusalem**

1. מכתב בחתימת רבי אליעזר יהודה פינקל ראש ישיבת מיר. כ"ז אדר א' תשכ"ה.

2. מכתב בחתימת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג ראש ישיבת תורה אור ומורה הוראה דקרת מטרסדורף. ירושלים, טבת, תשנ"ח. תוכן המכתב בלועזית.

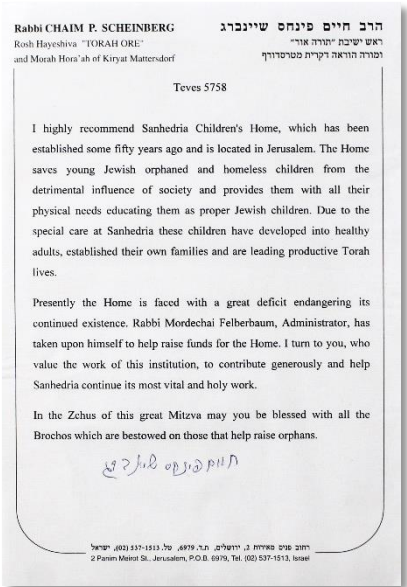
3. מכתב המלצה בחתימת והוספות בכתב יד של הגאון רבי שמואל אויערבאך, ירושלים תשנ"ח.

4. כתב עדות בחתימת הרבנים רבי חיים מן ראש המלמדים בישיבת עץ חיים ורבי אריה לוי רב האסירים. ירושלים, כ"ב כסלו תרצ"ד.

5. כתב עדות בחתימת רבי אריה לעווין רב האסירים. ירושלים, תרצ"ב. חותם נוסף "ישראל מאיר".

סה"כ 5 דפים. מצב כללי טוב. גדלים שונים. סימני קיפול. חורי תיוק.

**פתיחה \$200**



113. חתימות והגהות הגאון רבי בנימין וואלף איגר / רבי יונה באנדי מפראג – על ספר היסוד "זית רענן" לבעל ה"מגן אברהם"

Signatures and Glosses by the Gaon Rabbi Binyomin Wolf Eiger / Rabbi Yonah Bondy of Prague – on the Sefer Yesod Zayit Ra'anani by the Author of the Magen Avraham

ספר זית רענן, פירוש יסודי על הילקוט שמעוני, עם דרשות בשם שמן ששון. מאת רבי אברהם אבלי גומבינר בעל ה"מגן אברהם" על השולחן ערוך.

דעסוי, תס"ד. מהדורה ראשונה. (סטפנסקי, ספרי יסוד 138. ושם: זית רענן הנדפס בשולי הילקוט במהדורת ורשא הוא קיצור ממנו).

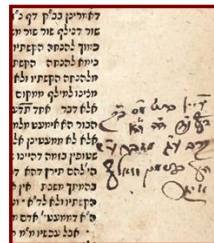
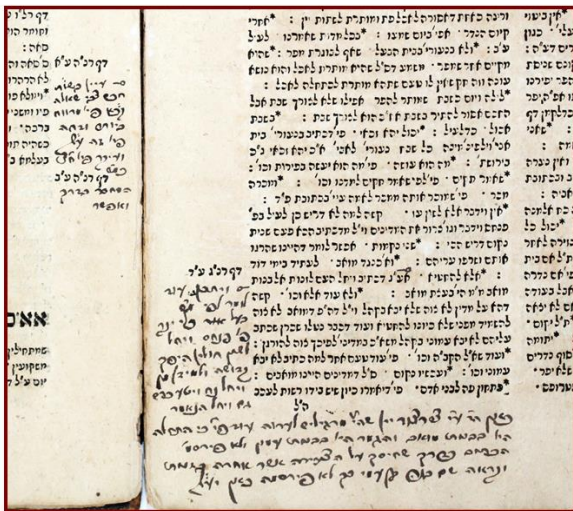
בין דפי הספר ארבע הגהות [שתים מהן חתומות] למדניות בכתב ידו של הגאון רבי בנימין וואלף איגר (תקט"ז-תקנ"ו) – גיל 39 שנה) בנו של רבי עקיבא איגר מפרשבורג בעל "משנת דר' עקיבא". ומחותנו של רבי יחזקאל לנדא בעל "נודע ביהודה". ראש ישיבה בברסלאו ובין תלמידיו שם היה בן אחותו רבן של ישראל רבי עקיבא איגר זיע"א. כיהן כאב"ד בצילץ בגיל 20 לחייו, אח"כ אב"ד לייפציג ולייפניק. רבים מחידושי תורתו משוקעים בספרי בני דורו ובפרט בספרי השו"ת של בן אחותו רבי עקיבא איגר. על כסאו בלייפניק ישב הגאון רבי ברוך תאומים פרנקל בעל "ברוך טעם".

בשער חתימת הגאון רבי "יונה לבית באנדי". וכן רישום עם חתימתו בראשי תיבות בתוך מסגרת השער "דרך אולם השער יב"א". 2 רישומים בלועזית בפניות השער.

הגאון האדיר רבי [משה] יונה ב"ר אברהם באנדי (תקכ"ח-תקס"ו) נולד בפראג והיה לתלמידו של רבינו יחזקאל לנדא בעל ה"נודע ביהודה". חתן הגאון רבי נפתלי הירץ שייאר ממינץ. היה נודע כגאון ולמדן מופלג. חידושי הודפסו בספר "תורי זהב", חידושים נוספים על הש"ס, מתקופת היותו בישיבת מיינץ, נותרו בכתב יד ונמצאים בספריה הלאומית. בנו הוא רבי שמואל באנדי, מגדולי חכמי פראג שפיטויו נדפסו בסידורי רעדליהיים.

[11], ג-סב [פב] דף. 32 ס"מ. מצב הדפים מצוין. אולם הכריכה וכל הדפים מנותקים. כריכה עתיקה.

פתיחה \$2500



114. הגהות וחתומות חכמי ירושלים רבי אליעזר ברגמן-האבי"ב / רבי יאודה בורלא – על הספר הנדיר יקר תפארת זאת התורה – אזמיר, תקי"ז

Signatures and Glosses by the Sages of Jerusalem Rabbi Eliezer Bergman – the Avif / Rabbi Yehuda Burla – on the Rare Book Yekar Tiferet Zot HaTorah – Izmir, 1757

יקר תפארת - זאת התורה. על סדר הפלאה וסדר זרעים להרמב"ם. מאת רבי דוד בן זמרא-הרדב"ז. אזמיר, תקי"ז. מהדורה יחידה.

**בדף הראשון חתימות ורישומים:**

רישום וחתומה "**ברוך רחמנא דיהב לי זה ספר הנותן אמרי שפר הצעיר יאודה בורלא ס"ט**" – רבי יהודה בורלה (נפטר תקס"ד) – מחכמי ירושלים. שימש כשד"ר ירושלים לארצות ערב בשנת תק"ס. מדייני בית דינו של מהרי"ט אלגאזי. מחבר "נחלת יהודה" (ירושלים, תרמ"ב) נספד על ידי הגאון בעל "חקרי לב". חתום יחד עם גדולי ירושלים דאז על מכתבים וכתבי שד"רות.

חתומה "אלי" [הוא] **מרדכי אייזנשטיין** - נאמנו של רבי שמואל סלאנט בירושלים, גזבר ונאמן ה"ועד הכללי", ישיבת עץ חיים, ובקור חולים בירושלים.

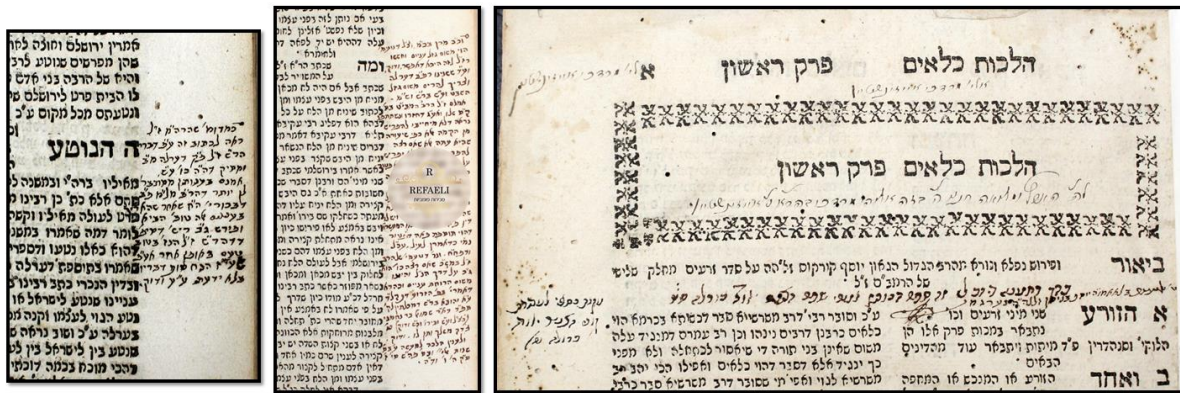
חתומה "**אליעזר בלאאמו"ה יוסף בנימין זה"ה בערגמן**" – מכונה האבי"ב.

לאורך הספר 3 הגהות בכתיבת יד הרב האבי"ב מתוכם שתי הגהות ארוכות למדניות.

**הגאון רבי אליעזר ברגמן** (תקנ"ח-תרי"ב) - מתלמידי חכמים החשובים שעלו לירושלים במאה ה - 19. תלמיד חכם, דרשן ושד"ר ומבוני היישוב בירושלים. תלמידו של רבי אברהם בינג מוורצבורג ותלמיד רבי וולף המבורגר בפירדא, למד בחברותא עם הגאון רבי יעקב עטלינגר בעל "ערוך לנר". בשנת תקצ"ד, עלה לירושלים ויסדר את כולל הו"ד (הולנד ודוישטלנד), בנו רבי יהודה היה חתן רבי נחום משאדיק, גליונות מחידושי תורתו נמצאים בידי צאצאיו, התכתב בהלכה עם גדולי דורו כמו ה"כתב סופר" רבי ישראל משקלוב ועוד. ספריו שנדפסו הם "שערי אביב" "בהר יראה". נפטר בי"ט ניסן תרי"ב.

קכ דף. [במקור 1], [קכ דף] - חסר שער. מצב טוב. מעט נקבי עש זעירים. במספר דפים אחרונים פגע עש קל.

**פתיחה \$250**



115. תורת כהנים – פיעטרקוב, תרע"א – מהדורה ראשונה של ביאור הגר"א וה"חפץ חיים" – הגהות בכתב יד

Torat Cohanim – Piotrkow, 1911 – First Edition of the Commentary by HaGra and the Chofetz Chaim – Handwritten Glosses

ספרא הנקרא 'תורת כהנים' מדרשי תנאים על ספר חומש ויקרא. עם פירוש הגר"א וביאור רבינו ישראל מאיר הכהן מראדין בעל ה"חפץ חיים". ב' חלקים.

פיעטרקוב, תרע"א. מהדורה ראשונה של ביאור הגר"א ושל ביאור ה"חפץ חיים" על הספרא (וינוגרד). אוצר ספרי הגר"א (261).

בין דפי הספר 25 הגהות ותיקונים, ביניהם כמה הגהות ארוכות, בכתובה אשכנזית מתקופת ההדפסה. בין ההגהות השוואת דעת הגר"א מכאן להגהות הגר"א על הש"ס או שו"ע ועוד.

הספר היה שייך לרבי יעקב זונדל קרויזר [נפטר תרע"ח]. עם חתימת ידו ומקום מגוריו "בתי הורודנה" – הדור הראשון למשפחת קרויזר בירושלים. נודע כפרוש וכמעט שלא יצא מבית המדרש ורעייתו היתה ושלחת לו מזון. היה חברותא של בעל ה"לשם". ביקש בצוואתו שלא להספידו ולא לכתוב על מצבתו שום תואר כבוד ושבלוויתו יהיו מנין מצומצם בלבד.

[1], קה. צד דף. 25.5 ס"מ. מצב טוב – בינוני. בדפים הראשונים נקבי עש זעירים רבים. ביתר הדפים נקבי עש זעירים מועטים. רוב ככל הספר במצב טוב. כריכה מקורית פגומה עם נקבי עש רבים. הגהה אחת ארוכה מטושטשת מחמת סטיקר נייר שהודבק עליה והופרד.

פתיחה \$250



**116. הגהות ארוכות בכתב יד רבי יעקב גורדון בעל "מנחת יעקב" – אמרי יושר / כלילת שאול**

**Lengthy Glosses Handwritten by Rabbi Yaakov Gordon Author of the Minchat Yaakov – Imrei Yosher / Kelilat Shaul**

אמרי יושר. דרשות ופלפולים לשבתות השנה. מאת רבי ישראל חיים דייכעש. ווילנא, תרמ"ז. כרך עם ספר: כלילת שאול, פלפולים בש"י סוגיות הש"ס. מאת רבי שאול חיים הלוי. ווילנא, תרל"ט. שני הספרים מהדורות יחידות.

בספר אמרי יושר 16 הגהות ארוכות בכתב יד רבי יעקב גורדון. כל הגהה בחתימת ידו.

**רבי יעקב גורדון** (תרל"ז-תרצ"ה. אוצר הרבנים 9534) בעל "מנחת יעקב", גאון ותלמיד חכם עצום. תלמיד ישיבות וולוז'ין, מינסק וקובנא. בשנת תרס"ד היגר לקנדה וכיהן כרב קהלת "גואל צדק" בטורונטו, יסד בית ספר בשיטת לימוד עברית בעברית. מראשי המזרחי. פנה לממשלת קנדה להנהיג שבוע עבודה בן חמשה ימים-תרצ"ט כדי למנוע חלול שבת מיהודים. חיבר מאמרים לאנציקלופדיה "אוצר ישראל". הגהותיו החשובות והרבות מעטרות את הספרים שהיו בספרייתו הגדולה.

אמרי יושר: 130 עמ'. כלילת שאול: [4], 148 עמ'. 30 ס"מ. מצב טוב מאוד. כריכה חדשה.

**פתיחה \$250**



**117. הספר "מנורת המאור" של מרן הראי"ה קוק זצ"ל - הגהות רבות – אמשטרדם, ת"ס**

**The Book Menorat Hama'or of Maran Rabbi Avraham Yitzchak Hacohen Kook – Many Glosses – Amsterdam, 1700**

ספר מנורת המאור, עם פירוש נפש יהודה. מאת רבי משה מפראנקפורט. אמשטרדם, ת"ס-תס"א, מהדורה ראשונה של פירוש נפש יהודה.

בספר מספר חותמות בעלות של הרב "אברהם יצחק הכהן קוק עובד עבודת הקודש על אדמת הקודש החופ"ק בעה"ק ירשלים תובב"א".

לאורך דפי הספר עשרות הגהות של תיקונים וכדו', וכן משפטים שונים מטקסט הספר ממוסגרים בכמה מקומות. יתכן וההגהות הינם בכתב ידו של הראי"ה (בבידספירט הועמד למכירה ספר שולחן ערוך שהיה בבעלותו של הראי"ה קוק ושם הגהות דומות לאלו שלפנינו).

במקור מספור הדפים הינו: יב, א-קפב, קפה-של דף. בעותק שלפנינו חסרים הדפים: יב, א-ז, לח-מא. (מהספירה השניה), וכן חסר דף אחרון (של). סה"כ חסרים 24 דפים. במצב בינוני, מעט גרוע. פגיע עש רבים במצב משתנה. דפים רופפים / מנותקים. כריכה קדמית בלבד מנותקת.

**פתיחה \$500**



119. תלמוד בבלי – כ – 120 הגהות וחיידושים בכתב יד רבי חיים מיכל מיכלין

Talmud Bavli – Approx. 120 Glosses and Chidushim Handwritten by Rabbi Chaim Michl Michlin

תלמוד בבלי, מסכתות: יבמות, כתובות וקידושין. עם פירש"י ותוספו' בפורמט קטן. ווילנא, תרנ"ז.

חתימות וחתימות רבי חיים מיכל מיכלין. מעבר לשער כל מסכת רשם הרב מיכלין תאריך תחילת המסכת (כנראה על פי סדר הדף היומי). מעבר לשער מסכת יבמות: "ט כסלו פ"ח", ומתחתיו התאריך: "י"ט אדר תרצ"ג. במסכת כתובות: תשרי תרפ"ח / ה' מנ"א תרצ"ג. במסכת קידושין: תמוז פ"ז / ט"ז טבת תרצ"ד / כד אלול תרצ"ד (הדף היומי) נגמר ט"ז כסלו צ"ה.

לאורך דפי המסכתות כ – 120 הערות והגהות חשובות, קושיות ותירוצים וביאורים נצרכים בשולי הדפים. כמעט בכל ההגהות חתם את שמו בראשי תיבות "חמ"מ".

רבי חיים מיכל מיכלין (תרכ"ז-תרצ"ז) מחכמי ירושלים ואיש ירושלים. שימש כמזכירו האישי ומנהל לשכתו של רבי שמואל סלנט. מחשובי רבני ירושלים בדורו ואיש מעש. ניהל מוסדות תורה וצדקה, חבר ומייסד מוסדות תורה וצדקה לעדות האשכנזים והספרדים כאחד. ספר "תפארת שיבה" יצא לזכרו במלאת לו שבעים שנה, את זכרונותיו כתב בעצמו. חיבורו "בראי הדורות" תל אביב, תש"י.

3 מסכתות כרוכים יחדיו. כריכה מקורית עם שדרה ופינות מעור. מצב כללי טוב-טוב מאוד.

פתיחה \$200



120. משניות (זרעים-מועד) – זולצבאך, תקי"ט - עשרות הגהות למדניות מובהקות בכתב יד אשכנזי מתקופת ההדפסה

Mishnayot (Zera'im-Mo'ed) – Sulzbach, 1759 – Dozens of Scholarly Glosses in Ashkenazic Script from the Time of Printing

כרך משניות סדר זרעים וסדר מועד. זולצבאך, תקי"ט. דפוס משלם זלמן ב"ר אהרן. שער נפרד לסדר מועד.

הגהות מאשכנז שנות התק" – תוכן בפשט ובקבלה

לאורך הכרך [44] הגהות, למדניות מובהקות, בעיקר השגות והוספות על פירוש התוספות יום טוב, בנוסף, כמה עשרות תיקוני מילים, והוספות קצרות בכתב יד. ההגהות בכתביה אשכנזית מתקופת ההדפסה. לא הוברר לנו זהות הכותב. לפי ההגהה שנכתבה בדף צד/1 כנראה לכותב היה יד ושם בתורת הקבלה.

בדף סא בסדר התני"ט הגהה על דברי התני"ט הפותחת "ול"נ דאין צריך... ודו"ק גל"ש". בדף ע/2 בסדר זרעים הגהה על דברי התני"ט "ולא ראה בפ"ד דין...". בדף צד/1 מסדר זרעים הגהה על דברי התני"ט "שמעתי בשם... הטעם דהשם היוצא מפסוק...".

סדר זרעים: [12] הגהות. סדר מועד: [32] הגהות. עותק חסר שער ומספר דפים ראשונים לסדר זרעים, וכן מספר דפים אחרונים מסדר מועד. מצב טוב-בינוני. פגעי עש בשער סדר מועד. פגעי עש במספר דפים עם פגיעה בטקסט. קציצת שולים עם פגיעה בהגהות בכתב יד. הדבקות נייר במספר מקומות. ללא שדרה וכריכה אחורית.

פתיחה \$250



121. אוסף ספרים – חתימות והגהות מחכמי אשכנז – שנות התר"

- Collection of Books – Signatures and Glosses by the Sages of Ashkenaz – 19th Century
1. ספר מנחת חינוך. לרבי יוסף באב"ד. למברג, תרמ"ט. ג' חלקים. [מהדורה ג', מהדורה א' שנדפסה עם שם המדפיס]. בין דפי הספר 6 הערות ארוכות בכתב יד. כתיבה אשכנזית משנות ההדפסה.
  2. שו"ת בית אב חמישאי. מאת רבי אברהם אהרן יודלבוויץ. ניו יורק, תרע"ט. בין דפי הספר 6 הערות ארוכות למדניות בכתב יד. [כפי הנראה בכתב יד הרב הראשי לישראל רבי איסר יהודה אונטרמן זצ"ל].
  3. ספר פסיקתא המיוחס לרב כהנא. לבוב, תרכ"ח. עם הערות מאת רבי שלמה בובר. לפנינו הדפוס: פו-ק. טופס מסורג [בין כל דף מודפס הונסו דף לבן לכתובת הערות]. בדפים הלבנים הנ"ל 37 הערות והוספות – ככל הנראה בכתב ידו של המו"ל רבי שלמה בובר.
  4. משניות סדר זרעים, עם פירוש רע"ב ועיקר תיו"ט, ועם פירוש "תפארת ישראל". ווילנא, תרנ"ב. לאורך הספר עשרות פירושי מילים וענינים הקשים בסדר זרעים ביאורים מדברי הגמ' בבבלי וירושלמי, בכתב יד אשכנזי מתקופת סוף שנות התר"א. [4], רעו דף. מצב טוב.
  5. ספר ערוך השלחן. חושן משפט חלק א (סי' א-קפח). מאת הגאון רבי יחיאל מיכל הלוי עפשטיין. ווילנא, תרפ"ד. ס, נג, עג דף. חתומת בעלות רבי "משה צבי פריינד רב דק"ק העארגהעני והגליל יע"א". בין דפי הספר 5 הגהות ארוכות למדניות בכתב יד.



6. ספר ערוך השלחן. חושן משפט חלק ב (ס'י קפט-תכז). מאת הגאון רבי יחיאל מיכל הלוי עפשטיין. ווילנא, תרפ"ד. רסו דף. חותמת בעלות רבי "משה צבי פריינד רב דק"ק נהעארגהעני והגליל יע"א". בין דפי הספר 3 הגהות למדניות בכתב ידו.

7. ספר טורי אבן. מאת רבי אריה ליב אב"ד מיץ בעל "שאגת אריה". בשער ובין דפי הספר כמה חתימות "גדליה צבי" [רובינשטיין] וכן חותמתו "גדליה צבי רובנשטיין חו"פ זבאריז והגליל". רישומים בכתב ידו ובין דפי הספר כ - 10 הגהות בכתב ידו - (תרכ"ה-תרפ"ו) כיהן כרבה של זבאריז משנת תרנ"ג. חיבר "מספר גדול" (קראקא, תרנ"ב). פרסם מאמרים ב"אהל מועד" (פודגורזע, תרנ"ח).

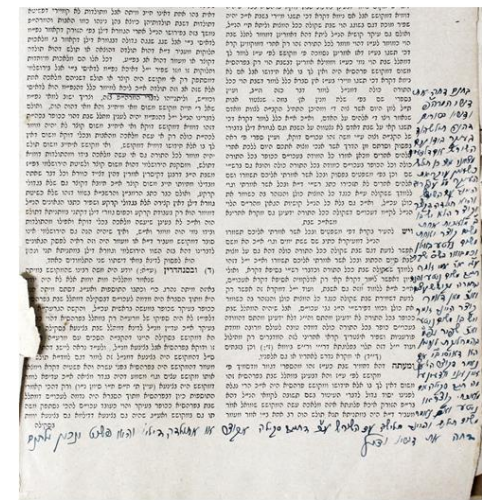
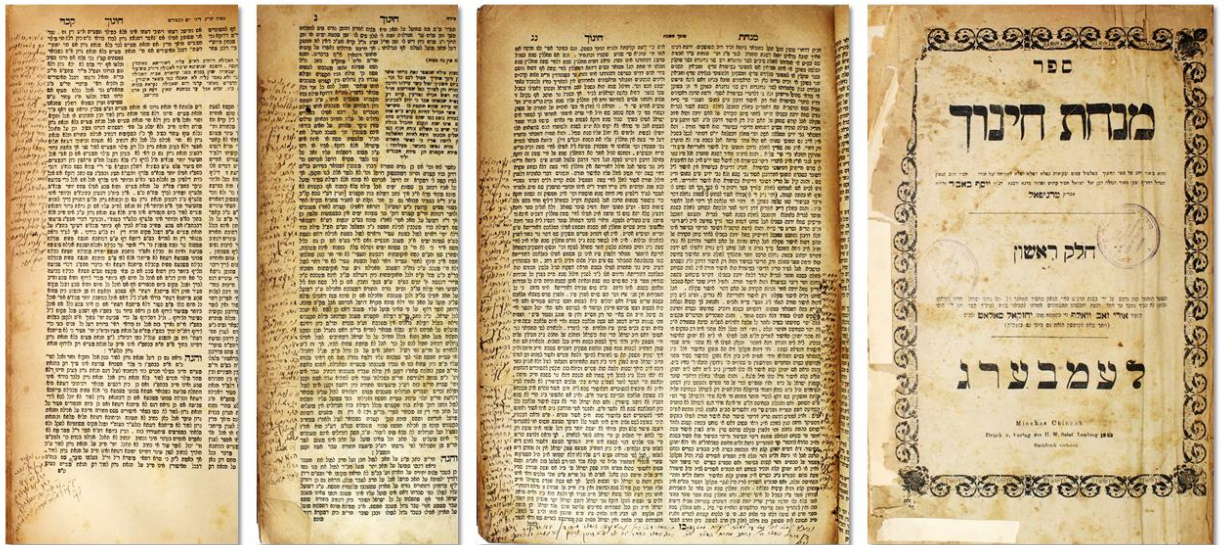
8. שו"ת מהרי"ט, לרבינו יוסף טראני זיע"א. ב' חלקים. לבוב, תרכ"א.

רישום בכתב יד "הרב בנימין ארונאביץ מטעלז" ושתי הערות - כנראה בכתב ידו [נולד תרכ"ה]. נסמך ברבנות ע"י הנצי"ב מוולוז'ין ור ירוחם ליב ממינסק. ראש המכינה שע"י הישיבה בטלז. בשנת תרס"ז היגר לארה"ב וכיהן כרב בלאול-מסצוסטס, עבר לניו יורק וכיהן כר"מ בישיבת רבי יצחק אלחנן. פרסם מאמרים ב"ר מערב" - נ"י תרפ"ד - קובץ ישיבת רבי יצחק אלחנן].

9. שו"ת נודע ביהודה תניינא. לרבינו יחזקאל סגל לנדא. ב' חלקים. לבוב, תר"ח. [בדף טז. הערה בכתיבה אשכנזית מתקופת ההדפסה "ולי העני קשה..."]

סה"כ 9 ספרים. גדלים שונים. מצב כללי טוב, מעט בינוני

**פתיחה \$500**



122. אוסף ספרי שולחן ערוך "יורה דעה" – עם הגהות בכתב יד – שנות התק"ת-תר'

Collection of Shulchan Aruch Yoreh Deah Books – with Handwritten Glosses – 18th-19th Centuries

1. אשלי רברבי. שולחן ערוך יורה דעה. קניגסברג, תרי"ט. ב' חלקים – סט. מהדורה ראשונה של הגהות רבי עקיבא איגר על יורה דעה. לאורך שני הכרכים 10 הערות ארוכות למדניות בכתביה אשכנזית משנות התר'. חתימות רבות של "יהודה צבי מביאלסטוק הממונה הירשזון". שני כרכים עבים וגדולים. מצב כללי טוב.
2. אשלי רברבי. שולחן ערוך יורה דעה. אמשטרדם, תק"ג. שני שערים. בין דפי הספר תיקונים והגהות קצרות רבות בכתביה אשכנזית משנות התק". כרך גדול ועבה. מצב כללי טוב. מלבד השער הראשון.
3. שלחן ערוך יורה דעה. עם באר הגולה, באר היטב, פתחי תשובה ונחלת צבי. ווילנא, תרל"ז. בתחילת הספר חותמת של ע"ה יעקב עטיי"א בדדו. וכן חתימתו בלועזית. חתימות נוספות שלו "יורה דעה די יעקב עטיי"א תאווררת יע"א". בין דפי הספר מעל 20 הערות בכתב ידו.
4. ספר כרתי ופולתי. לרבי יהונתן אייבשיץ. מהדורת שנות התק". (עותק חסר תחילה וסוף). לאורך הספר כ – 20 הגהות בכתב יד. משני כותבים לפחות. כתיבה אשכנזית משנות התק' והתר'. ביניהם הגהות תקיפות על המחבר "וצע"ג] וצריך עיון גדול] דבתוה"ק כ' כל חלב וכל דם לא תאכלו..." בהגהה אחרת נכתב "דבריו אלו אין להם שחר". סה"כ 5 כרכים. גדלים שונים. מצב כללי טוב.

פתיחה \$500



123. תורת הבית להרשב"א – ברלין, תקכ"ב – עותק מיוחס עם חתימות חשובות – כריכה מפוארת

Torat Habayit by the Rashba – Berlin, 1762 – Pedigreed Copy with Important Signatures – Elegant Binding

ספר תורת הבית הארוך, הלכות שחיטה, איסור והיתר, תערובות, יין נסך, נטילת ידים ונדה מאת רבי שלמה בן אברהם אדרת (הרשב"א). ברלין, תקכ"ב. הסכמת רבי יהונתן אייבשיץ ודייני העיר ברלין.

בראש השער חתימה מלאה של **רבי נפתלי ב"ר משה קצנלבויגן** (דוגמת חתימתו כמו שלפנינו מופיעה בתקליטור וינוגרד-רוזנפלד מס' 9576)

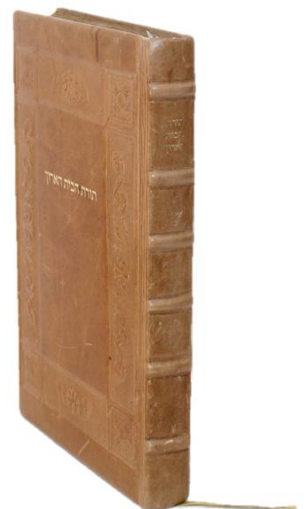
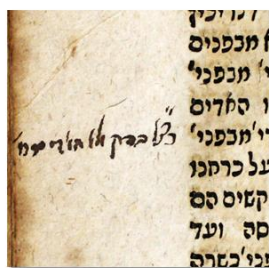
חתימה נוספת "**הק' משה סגל**" [נאוועמעסטען] – יתכן זוהי חתימתו של רבי משה סגל המבורגר (תקס"א-תרמ"ח) נדד רגלית לעיר פרשבורג בחוסר כל כדי ללמוד בישיבתו של ה"חתם סופר" והיה לבין התלמידים המעולים והאהובים על ראש הישיבה. היה צדיק וחסיד, קדוש ופרוש (עי' רפאלי, מכירה 7 פריט 462).

חותמות "**חיים ... דיין דק"ק מעזבעז**". חתימה בשער "**שייך להק' ר' יאקב ה"ב** (הלברשטאם) שי".

**הגאון רבי נפתלי צבי הירש קצנלבונגן** (נפטר תקס"ה), היה מגדולי ומנהיגי יהדות גרמניה, אב"ד מרגנטהיים ומדינת קורפפאלץ, ורב במנהיים. תלמיד אביו רבי משה שהיה רבה של שוואבך, ואח"כ תלמיד הגאון בעל "שב יעקב" שאח"כ הפך לחתנו של ראש הישיבה כשנשא את בתו היחידה. משנת תק"א הוזמן לכהן כרב ואב"ד מרגנטהיים, בזיוו"ש נשא את בת רבי ליב מוכיח ברלין והיה לגיסם של הגאון רבי ישעיה פיק ברלין ואחיו רבי דוד אב"ד אה"ו ושל רבי יוסף שטיינהרט בעל "זכרון יוסף" (ג"כ תלמידי ה"שב יעקב"). אח"כ כיהן פאר במנהיים ושם הרביץ תורה בישיבתו במשך ל"ב שנים.

[1], קצ דף. 33 ס"מ. מצב כללי טוב. פגעי עש בכמה מקומות. דפים עבים. כריכה חדשה מפוארת.

פתיחה \$200





**124. חתימת הגאון רבי שמואל העליר אב"ד צפת - על ספר הקבלה אור נערב להרמ"ק**

**Signature of the Gaon Rabbi Shmuel Heller Av Beit Din of Safed – on the Kabbalistic Book Or Ne'arav by the Ramak**

ספר אור נערב, שבעה פרקים במעלת לימוד תורת הנסתר. מאת המקובל האלקי רבי משה קורדובירו רבו של האר"י ז"ל. [זאלקווא, תק"מ].

בדף השער חתימת ידו של הגאון רבי "הק' שמואל העליר" [תקס"ג-תרמ"ד] - רבה ומנהיגה של הקהילה האשכנזית בצפת במשך למעלה מארבעים שנה. לדמותו ופעולותיו הכבירות וגדולתו בתורה נדפס הספר "הרב הרופא והמנהיג" וספרים נוספים.

[30] דף. מצב טוב-בינוני. מחמת בלאי זמן ושימוש. [כרוך עם ספר: שם טוב קטן. תפילות לקבלה מעשית. מהדורת שנות התק'. חסרים 3 דפים ראשונים ודף אחרון].

**פתיחה \$200**

**125. נדיר ! הקדשת "זקן המשגיחים" רבי שלמה וולבה על ספרו בין ששת לעשור - ירושלים, תשל"ו**

**Rare! Dedication by the Eldest of the Mashgichim Rabbi Shlomo Wolbe on His Bok Bein Sheshet LeAssor – Jerusalem, 1976**

ספר בין ששת לעשור. הרצאות ומאמרים בין שתי המלחמות (מלחמת ששת הימים למלחמת יום כיפור). מאת זקן המשגיחים וגאון המוסר בדור האחרון רבי שלמה וולבה בעל "עלי שור" ועוד. ירושלים, תשל"ו. מהדורה יחידה.

בספר מתייחס לפרק זמן שבין שתי המלחמות כמו אל "בין כסה לעשור" ומעורר על הדרך חזרה על חיי התורה.

בדף הפורזץ הקדשה בכתב יד קדשו וחתימתו של הגאון המחבר "להרב העסקן... בידידות נאמנה ממני - שלמה וולבה, באר יעקב י' סיון תשל"ו".

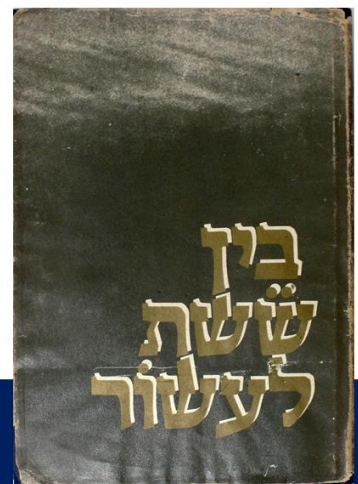
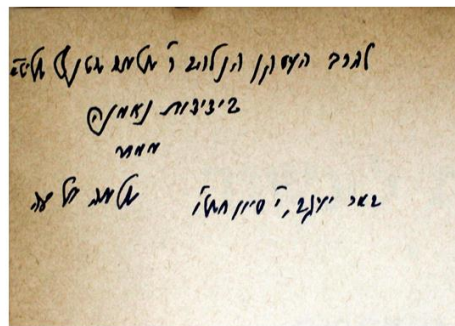
המשגיח הרב שלמה וולבה (תרע"ד-תשס"ה) - ידוע במוסריו החודרים אל לב עובד ה', ספריו "עלי שור" מלאים בדברי מוסר והנהגות בעבודת ה' ויראתו נחשבים הם לספרי יסוד ונלמדים בהיכלי הישיבות הקדושות.

מצב טוב. עם נייר מעטפת מקורי.

**פתיחה \$200**

**הקדשת הגאון רבי שלמה וולבה**

**Rabbi Shlomo Wolbe**



# יהדות ספרד – כתבי יד, מכתבים, חתימות והגהות



126. דף בכתב יד – חידושי הר"ן על הרי"ף  
מסכת חולין - חצי האי האיברי, המאה ה-  
15-16

Handwritten Leaf – Chidushei HaRan on  
the Rif Masechet Chulin - Iberian  
Peninsula, 15th-16th Century

דף בכתב יד. חידושי הר"ן - רבינו נסים ב"ר  
ראובן גירונדי, על הרי"ף מסכת חולין בפרק ד'  
משנה ו' (השווה לדף עו ע"ב בגמרא) בסוגיית  
צומת הגידין.

חצי האי האיברי [ספרד / פורטוגל], המאה ה-  
15-16. כתיבה נאה ומסודרת להפליא.

[1] דף כתוב משני צדדים. גודל עמוד: 29/20.5  
ס"מ. מצב טוב. מעט נקבי עש זעירים עם נגיעות  
קלות בטקסט. כתמי זמן קלים. בראש הדף  
חותמת בדיו כחולה "S S".

פתיחה \$200

127. כתב יד מצויר – קדום ונדיר מאוד – ספר ראשית חכמה – [מצרים / סוריה], ת"נ 1790

Illustrated manuscript – Ancient and Extremely Rare – Sefer Reishit Chochmah – [Egypt / Syria], 1790

כתב יד, של ספר ראשית חכמה, לרבינו אליהו די וידאש (תלמיד הרמ"ק), בכתיבה מזרחית רוטה המתאימה לסגנון  
ארצות המזרח [כנראה אזור מצרים או סוריה], משולב בציורים ועיטורים צבעוניים לכל אורכו.

בסוף הכרך ציור מעוגל עם כיתוב בדיו זהב [כנראה של הכותב] "נאום הצעיר יוסף בן שמואל חזן תנצב"ה]. בעיגול  
הפנימי רישום מטושטש בדיו שחור "בסייעתא דשמיא תם ספר זה י"ח לחדש תשרי שנת חמשת אלפים וערבת [!] מאות  
וחמשי" [הת"נ ליצירה]. סוג הדף וסגנון הכתיבה מתאימים לשנים אלו של שנות הת'.

לאורך כל הכתב יד עיטורי צבע מיוחדים, ציורים בצורות שונות שמסביבם נכתב טקסט הספר: עיגולים, מילות פתיחה  
מעטרות, איורי עצי ברז, איורי פרחים ועוד. כמו כן בכמה ציורים נכתב טקסט מסביב ובצורת הציור.

חציו הראשון של הכתב יד חסר. לפנינו חציו השני של החיבור: מתחיל בשער הקדושה פרק טז עד סוף הספר [כולל  
פרקי המצות, גדול בנין, משא ומתן, הדינים ודרך ארץ. שצירף המחבר מספר 'מנורת המאור' לרבי ישראל אלנקאוה].

### תיעוד משנת תרפ"ב אודות הכתב יד שלפנינו

על גבי כריכת הקרטון בו עטוף הכתב יד נכתב: "כת"י ראשית חכמה – קבלתי מד"ר צמח ראבינער דרשן בסופיאה יע"א  
במתנה". מצורף צילום מכתב מאת ד"ר צמח ראבינער "המטיף הראשי והכולל לקהלת ישראל בבולגריא", הכותב מכתב  
ארוך אודות כתב יד זה, מכתבו מתאריך אב תרפ"ב. המכתב ממוען אל ד"ר א[ברהם]. מארמורשטיין [אב"ד וינקוועצי  
ואח"כ בלונדון. החת"ס ותלמידיו עמ' תקעג]. ובו כותב בין היתר: כי הסיבה שנתאחר לשלוח את הכתב יד היה כי עלה  
לבית מדרש הישן לחפש עוד "עלים החסרים מכתב יד זה". ומוסיף "השויתי הכתב יד עם הנדפס וראיתי כי בכמה  
ענינם יש הבדל גדול ביניהם וכפי העשרת הרב הזקן דפה יש להכתב יד ערך של מאתיים שנה, מקודם נמצא הכתב יד  
הזה [ביד] איש סוחר אשר הביא אותו מעיר סאלוניקי אשר קנה של משליח אשר אביא אתו מירושלים..."

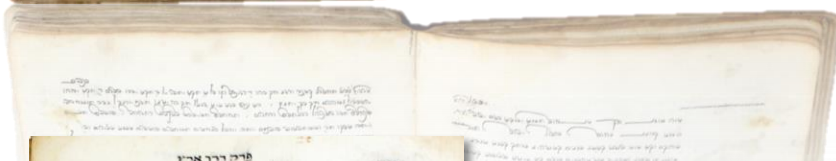
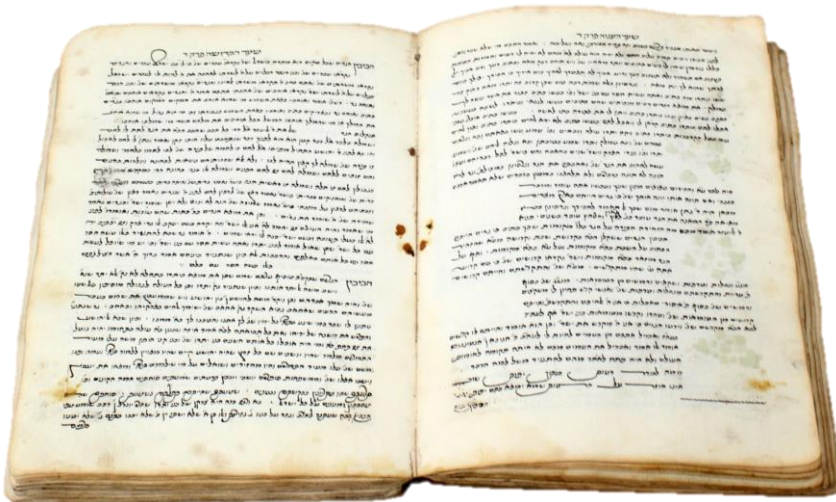
וממשיך הרב צמח רבינר וכותב אודות הצירים: "בפנים של הכתב יד מצויירים צירים אך לא הבנתי על מה הם רומזים, כפי דעת הרב הזקן דפה הם רמזי קשה-, אמנם לפי דעתי הקלושה הם רק קישוטים פשוטים ולא יותר, אך מי יוכל להכריע כי מעודי לא נכנסתי בפרדס ספ' הקבלה ולא נהייתי מזיו שכינתה אמנם בין כה וכה ראוי הכתב יד לעיין בו בעיני!"

ספר ראשית חכמה – ספר קבלה ומוסר אדיר "מכניע לב האדם, ומביא בו יראה, ומעורר לב האדם לתשובה" (סידור רבי שבתי מרשקוב), ובסגנון זה התבטאו כל גדולי ישראל לדורותיהם, כאשר שמו את הספר ראשית חכמה במקום הראשון בלימוד ספרי מוסר וחיזוק ביראת ה' ועבודתו. מזמן חיבור הספר "ראשית חכמה" ועד ימינו, הספר התפרסם כאחד מספרי המוסר היסודיים בעם ישראל, ומעת הדפסת הספר לראשונה בונציה בשנת של"ט ועד עידן הדפוס הישן זכה לכ- 50 מהדורות, ואף יצאו לאור עיבודים וקיצורים שונים לספר, כגון מרפא לנפש (ונציה, ש"ס), תפוחי זהב (מנטובה, ש"ג) וכן תוצאות חיים (שחיבר רבינו המחבר בעצמו), גם קיצוריו נדפסו בעשרות מהדורות, הספר אף תורגם לספרדית ויידיש (עוד בשנת שצ"ג). המחבר רבי אליהו די וידאש (נפטר בשנת שמ"ז), קדוש עליון ופרוש מהעולם הזה. מגדולי מקובלי צפת וחברון בראשית תקופת האחרונים. תלמידו של רבי משה קורדובירו – מגדולי המקובלים בדורו, כן למד תורה מפי האריז"ל.

**כתב יד של ספר ראשית חכמה מתקופה זו הינו נדיר ביותר – ובפרט כשהוא משולב עם ציורים צבעוניים - תגלית הצריכה עיני!**

[103] דף, כתובים משני צדדים [מעל 200 עמ' כתובים]. [3] נוספים עם ציורים במרכז ללא טקסט. חסרון רובו של דף אחד (בסוף שער הענווה). 21 ס"מ. מצב בינוני. כתמי דיו ורטיבות. דהיות או מריחות דיו בכמה מקומות. עטיפת קרטון לא תואמת וללא כריכה. דפים / קונטרס רופפים.

**פתיחה \$8000**



128. כתב יד רבי עזרא אנג'יל משאלוניקי – "שחיטות ובדיקות" למהר"י וויל – שאלוניקי, תרי"ז

Manuscript by Rabbi Ezra Angel of Salonika – Shechitot and Bedikot by the Mahari Weill – Salonika, 1857

כתב יד מסודר ונאה עם שער מסוגן בכתיבת ידו של רבי עזרא אנג'יל משאלוניקי. שאלוניקי, תרי"ז.

בתחתית דף השער קולופון הכותב "זה הספר מצאתי אותו והוא נחמד וע"כ כתבתי אותו ע"ה הצעיר עזרא אנג'יל ס"ט בשנת הברי"ת כ"ח חשון".

חיבור "שחיטות ובדיקות" והכתב יד שלפנינו:

לפנינו חיבור "שחיטות ובדיקות" מאת רבינו יעקב וויל – מהר"ו מגדולי רבותינו הראשונים (ללא חלק כיסוי הדם). עם ביאור בצידו מאת רבי צבי י"ץ בר יצחק יעקב, בעריכה מחודשת של רבי עזרא אנג'יל. בביאור ליקט רבי עזרא קטעים נבחרים, וכן הוסיף בכמה מקומות דברים בלשון. [בראשי העמודים של הביאור נכתב "הגהות מהר"י וויל", מועתק כפי הנראה מדפוס באזל שס"ב. אמנם שם נכתב כי ההגהות והחידושים הם של רבי צבי].

ספר שחיטות ובדיקות לרבינו יעקב בן יהודה וויל – מגדולי רבותינו הראשונים באשכנז, זכה למעמד חשוב בקרב הפוסקים ונחשב לספר יסוד בהלכות אלו. הודפס במעל 70 מהדורות, ואף עוטר בפירושים וביאורים שונים, ובין המפרשים נמנה הגאון רבי שלמה לוריא – מהרש"ל (באזל, שמ"ט).

יג דף, 25 עמודים כתובים. גודל: 16 ס"מ. מצב טוב. מספר נקבי עש זעירים בודדים. כריכה חדשה נאה.

פתיחה \$500

**כתב יד  
רבי  
עזרא אנג'יל  
משאלוניקי**



129. כתב יד רבי שלמה ב"ר אברהם הלוי – פרס, שנות התק' - חיבור ספרותי בפרסית יהודית

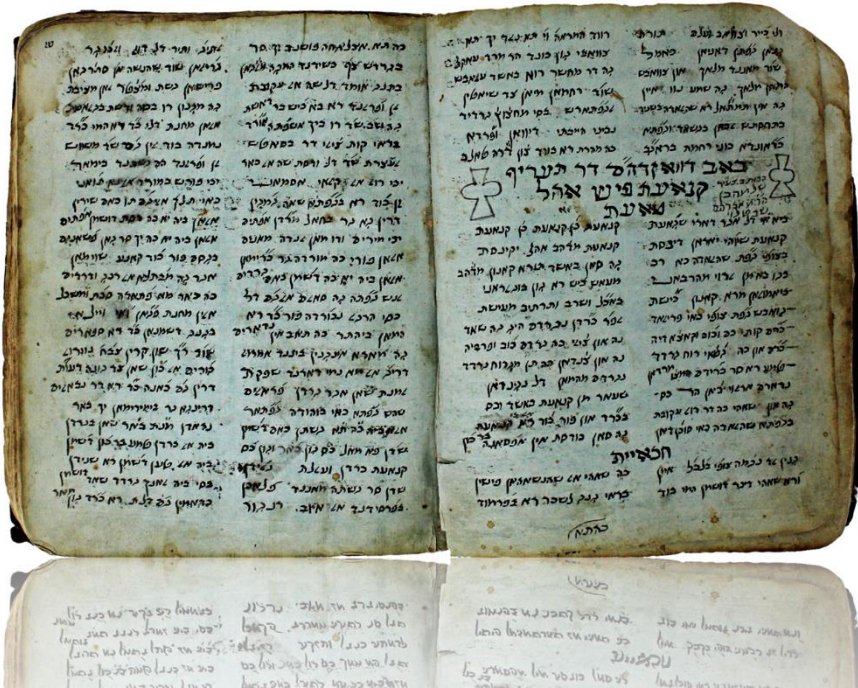
Manuscript by Rabbi Shlomo ben Rabbi Avraham Halevi – Persia, 18th Century – Literary Work in Judeo-Persian

כתב יד, חיבור ספרותי, כנראה מעשיות ומדרשים מהתנ"ך ומחז"ל בדרך שירה ופיוט. פרס, שנות התק'.

לאורך כל הכתב יד נמצאים הכותרות: "קטעה" [מתייחס ללחנים ופיוטים ששימשו בקהילות היהודיות בפרס (איראן) ובמרכז אסיה]. "נתר" [מתייחס ל"ספר" או "יצירה ספרותית"]. "חכאיית". ועוד כותרות ארוכות רבות לפני כל קטע. בדף סו חתימה: "הכותב צעיר שלמה בן הר"מ אברהם שבט לוי".

פב דף. כתובים משני צדדים. (164 עמ' כתובים). 18 / 22 ס"מ. חסרונות בשנים דפים ראשונים ובשלושה דפים אחרונים. מלבד זה מצב כללי טוב, בינוני. כתמים ובלאי שימוש רבים. כריכת עור מקורית בלוייה ופגומה. דפים ירקרקים עבים ואיכותיים.

פתיחה \$250



130. כתב יד רבי באבאי מלמד הכהן – שרח פרסי לשיר השירים – פרס, תרפ"ב

Manuscript by Rabbi Babai Melamed Hacoheh – Persian Serach of Shir Hashirim – Persia, 1922

חיבור שלם בכתב יד, הכולל את מגילת שיר השירים, עם ביאורים ופירושים בלשון פרסית יהודית (שרח) פסוק אחר פסוק, כתוב בכתב יד המחבר רבי באבאי ב"ר רחמים מלמד הכהן מבושהר ואבאדן. פרס, תרפ"ב.

בעמוד האחרון רישום קולופון הכותב "הצעיר הכותב אנא עבדא זעירא דרבנן באבאי מלמד כ"ץ בן המ"ר מ' רחמים שו"ב נ"ע – נשלמתי יום נש"ק ו' לחודש ניסן ש[ת]א[תפא"ר] ל"ע [לבריאת עולם] – כתבתי בשביל אוהבי וחמ"ל אחי נועם שלמה בן ה"ה מ' עזרא כ"ץ ה"ו".

רבי באבאי ב"ר רחמים כ"ץ הכהן (נפטר תשכ"ה) - רבה של בושהר ואבאדן (פרס) רב העדה הפרסית בעיר אשקלון. ב"רפאלי" (מכירה 42 פריטים 154, 155) נמכרו חיבוריו של רבי באבאי מלמד הכהן, בהם חיבור גדול על התורה בכתב יד הכולל שלושה כרכים עבי כרס, וכן חיבור על פרקי אבות. לפניו חיבור נוסף בכתב ידו שלא נדפס מעולם.

[55] דף, מתוכם [109] עמודים כתובים. מצב טוב. כריכה רופפת. מספר דפים עם פגמים קלים גם בטקסט. באחד הדפים פגם עם חסרון במרכז הדף עם פגיעה בטקסט.

פתחה \$500

כתב יד  
רבי  
באבאי מלמד  
הכהן

פרס - תרפ"ב



131. כתב יד רבי רפאל יחיאל סגנויניטי – הספד על רבי ישראל בנימין בסאן - שנות התק"ו

Manuscript by Rabbi Raphael Yechiel Sanguinetti – Eulogy for Rabbi Yisroel Binyomin Bassab – 18th Century

דף קינה ודברי הספד שכתב רבי רפאל יחיאל סגנויניטי בכתב ידו וחתיתתו, על הגאון רבי ישראל בנימין באסאן אב"ד ריג'יו.

בראש הדף "קינה היא אל הלקח ראש הגולה ועטרת התורה... מעוז ומגדול הגאון המופלא ודיין הצוין כמוהר"ר ישראל בנימין באסאן זצוק"ל נר ישראל עמוד הימיני פיטש החזק סיני ועוקר הרים הרב בש"ן אשר נקרא על השמים מעל אור ליום רביעי חמשה לחדש שבט בש"ב עברה לשנת ותה' צעק'ה גדולה לפ"ק (תק"ן ליצירה).

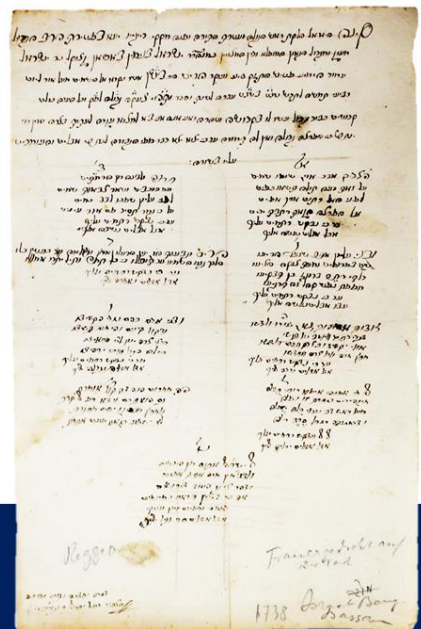
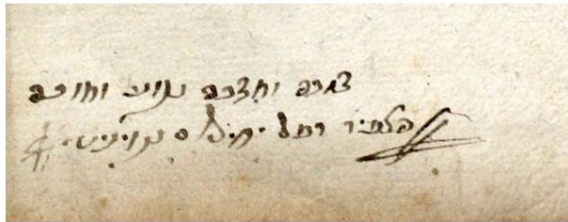
אח"כ נכתבו תשעה בתים מחורזים. ובסוף העמוד חתימתו של הרב סגנויניטי "בוכה ומבכה נגוע ומוכה הצעיר רפאל יחיאל סגנויניטי".

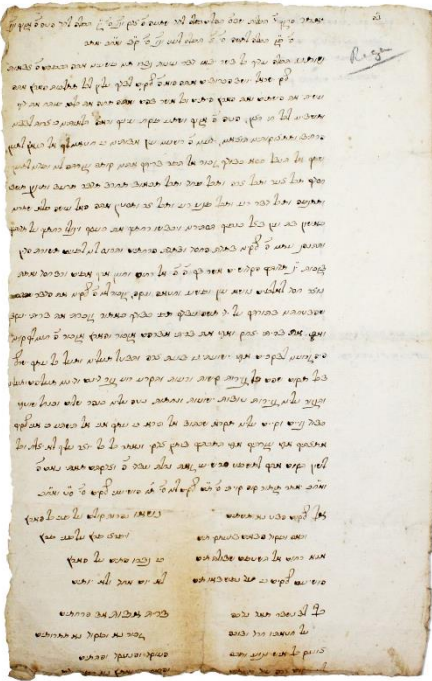
**רבי רפאל יחיאל סגנויניטי** - נולד לאביו רבי יצחק ברכיה בריג'יו בשנת תס"ה בערך. משנת תק"ב הרביץ תורה בפירונצולה ונשא בקהילה זו עד לשנת תקי"ז. בשנת תקכ"א חזר לריג'יו והיה מבני החברה נשמת חיים, שם הרביץ תורה לבני החברה. בשנת תק"ל עבר לקארפי והיה מבני החברה קובעי עתים לתורה, אח"כ שוב חזר לעיר מולדתו. נפטר בסמוך לשנת תקמ"ז. בספריה הבריטית 939 מצוי כתב ידו ספר שירים חידות וקניות ומכתבים ממנו. בכתב יד זה נמצאות הקניות על חכמי איטליה הרב"ך, רבי דוד פינצי ממנטובה, רבי ישראל ברכיה פונטאנילה. דרשותיו בחברת נשמת חיים משנת תקכ"א ועד שנת תק"ל נמצאת בכתב יד באוסף זנה (מכון בן צבי סי' 4028) וכן דרשותיו על פרשת השבוע שדרש בחברה הנ"ל בשנת תקכ"ט.

**הגאון הנודע רבי ישראל בנימין באסאן** (תס"א-תק"ן), אב"ד ריג'יו שבאיטליה, בנו וממלא מקומו של הגאון רבי ישעיה באסאן אב"ד ריג'יו ונכדו של הגאון רבי בנימין ב"ר אליעזר כהן-ויטאלי, (הרב"ך) זקן רבני איטליה. אביו זקנו הנ"ל היו רבותיו המובהקים ותלמידיו של רבינו משה חיים לוצאטו הרמח"ל. גם רבי ישראל בנימין היה תלמיד ומקורב לרבינו הרמח"ל, ולמד ממנו תורת הקבלה. שלח מכתבים בזמן הפולמוס נגד הרמח"ל (ראה בספר "אגרות רמח"ל ובני דורו"). ליום נישואיו כתב הרמח"ל שיר לכבודו בשם "מגדל עוז" (לייפציג, תקצ"ז). כמה מתשובותיו נדפסו בספרו של אביו לחמי תודה, שהדפיס.

[1] דף, נייר. 29 / 18 ס"מ. מצב כללי טוב. דף איכותי. סימני קיפול.

פתיחה \$200





132. כתב יד תפילות ובקשות – כינוס תפילה לעצירת ריבוי גשמים באיטליה - שנות התק'

Manuscript of Prayers and Bakashot – Kinus Tefillah for a Drought in Italy – 18th Century

דף כתוב משני צדדים, הוראות לעצרת תפילה, לקריאת מזמורי תהלים. ואמירת סליחות ותחנונים, על מקרה של ריבוי גשמים שקרה באיטליה בשנות התק'.

בתפילה נכתב "אל אלקים הבט נא משמים, וראה ופקוד הבאים במעמקי מים, אנא רחום אל תשטפם שבות מים, הושיעם אלקים כי עד נפש באו מים, נשאו נהרות קולם על פני כל הארץ, ויפרצו פרץ על פני פרץ, כי גברו המים על הארץ, לא יום אחד ולא יומים..."

אח"כ נוסח אלקינו ואלקי אבותינו ע"פ סדר א' ב' בשמש אורך תאיר אדמה – אמן. בשמש ברכתך תברך אדמה – אמן. בשמש גילתך תגיל אדמה – אמן וכן על זו הדרך.

[1] דף, נייר, מקופל. כתוב על שני צדדים. גודל עמוד: 18 / 28 ס"מ. מצב טוב. סימן קיפול וכתם קלים. בלאי שוליים עם נגיעה קלה בטקסט.

פתיחה \$200

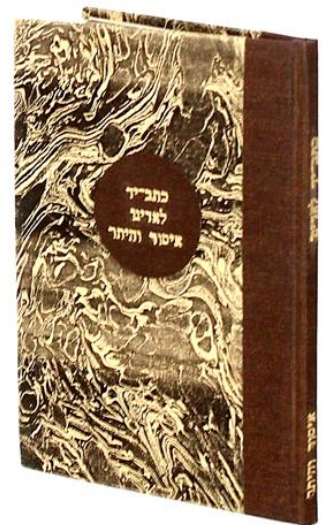
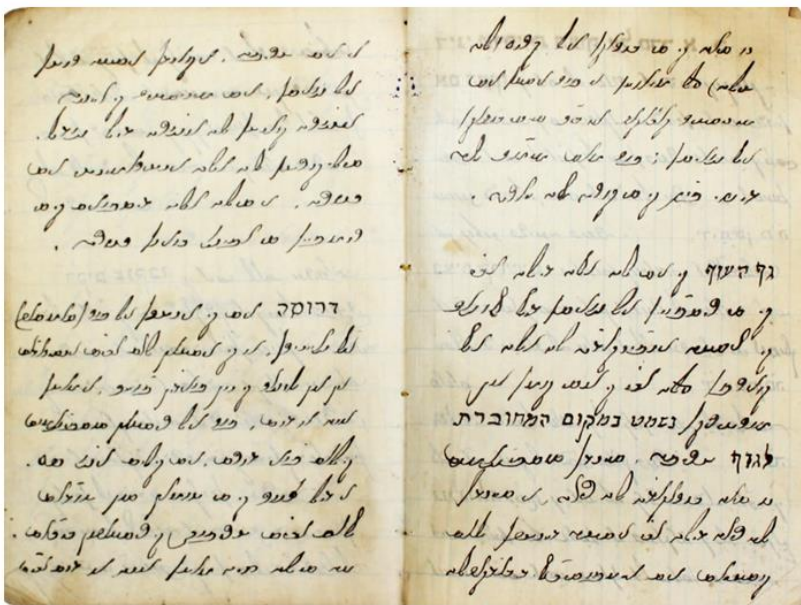
133. כתב יד הלכתי - לאדינו - ארצות הבלקן, ראשית המאה ה - 20

Halachic Manuscript – Ladino – the Balkans, Early 20th Century

כתב יד, כולל "דיני טרפיות העוף על סדר א' ב". כתוב בסגנון הכתיבה ובשפת הלאדינו. מחבר לא ידוע! מארצות הבלקן.

[26] עמ' כתובים. 15 ס"מ. ועוד דפים רבים ריקים. מצב טוב. כריכה חדשה נאה.

פתיחה \$200



### 134. כתב יד - מחברת דרשות מוסר - כתיבה מזרחית - [טבריה], סוף שנות התר'

Manuscript – Notebook of Derashot Mussar – Eastern Script – [Tiberias], Early 20th Century

מחברת בכתב יד, דרשות ומוסר בעיקר לשמירת שבת וקדושתה. ליקוטים מספרים שונים ודברי המחבר בעצמו. כתיבה מזרחית, כפי הנראה של אחד מחכמי ארם צובה או מרוקו שהתיישבו בטבריה. סוף שנות התר'.

בעמוד הראשון כותרת "בע"ה ליקבה"ו מס' דרכי חיים. הקדמה לדרוש". המחבר מצטט מדברי הגמרא, ודברי הזוהר הקדוש והארי"ז ל"ל. מספר שבחי הארי"ו. בעל שם טוב, ספר ילקוט סיפורים ועוד. בדף יא כותרת "אלו דברים שאסורין בשבת העתקים מש"ע ומסה"ק" [ומספרי הקודש].

המחברת נדפסה בדפוס "התחיה" היה בית דפוס בולט שפעל בעיר בתקופת המנדט הבריטי (שנות ה-30 וה-40). המחברת כוללת [28] דף. לפניו [48] עמודים כתובים. ועוד [1] דף עם חידוש על פרקי אבות.

מצב מצוין.

פתיחה \$200



### 135. קלסר גדוש בדפי כתב יד מחכמי טורקיה - כתובים שונים - שנות הת' - תר'

Binder Full of Handwritten Leaves by the Sages of Turkey – Varied Writers – 17th-19th Century

קלסר גדוש ב - [170] דפים וחלקי דפים עם דברי תורה [מעט רשימות], רובם ככולם הוצאו מגניזת כריכות משנות התק' והתר'. ארצות המזרח.

חלק ממכתב שנשלח אל ה"בבא סאלי". מעבר לדף רישומים בכתיבה אחרת (אולי בכתב יד ה"בבא סאלי" בזקנותו).

- רוב הדפים הם בכתיבה טורקית כפי הנראה לאחד מחכמי אזמיר תלמיד רבי אברהם פלאגי' בכותרת אחד העמודים "תיקונים לפגם הברית לקטם מורי ויבי בספרו והוכיח אברהם (רבי אברהם פלאגי') ואני העבד באיזה מהם נתתי טעם". בין הדפים גם: "נוסח היודי לשב בתשובה" / דפים עם רשימות "תיקונים מהרב הארי"ז ל"ל" / "גלגולים על עבירות מהרב הארי"ז ל"ל" / דפילת לקריאת מזמורי תהלים עם ענינים ע"פ הקבלה // דפים רבים עם עניני קבלה שונים / דפים עם רשימת ספר המצות להרמב"ם מסודר לפי נושאים "עשין לזמן הזה", "קרבנות ורננים", "בממון ולא בדיבור", "לזמן הבית", "לאוין לזמן הזה פועל לכל אדם ולכל יום" ועוד.

- חלק מתשובה בחושן משפט (כתיבה מטורקיה שנות התק' או לפני כן)

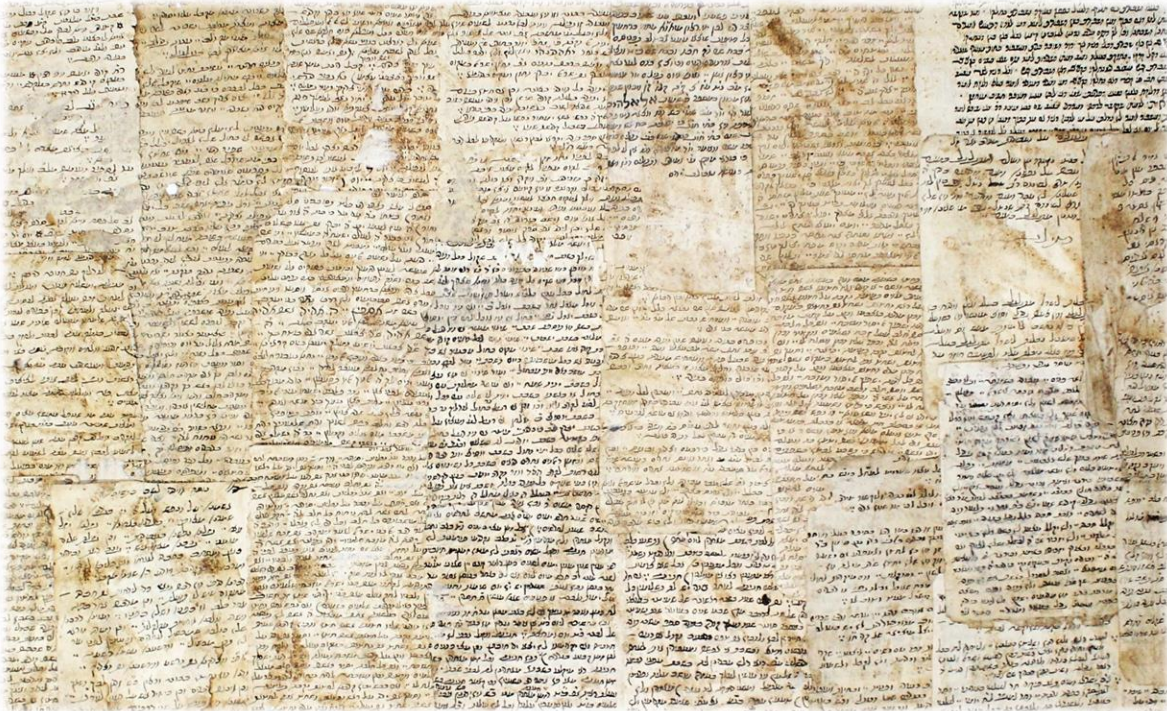
- שריד מכתובה עתיקה עם חתימות מסולסלות (מעבר לדף ניכר כתב יד אחר).

- דפי רשימות שונות, באחד הדפים רשימת שמות רבים ביניהם שמות חכמים וגבירים: משפחת אלגאזי, סיד, שאול, דאנון ועוד.

- דף כתוב משני צדדים מספר "ענף עץ" לרבי שלמה עוזיאל [מחכמי קושטא וממונה על השחיטה והבדיקה]. הספר נדפס באזמיר תרל"ו. לפניו הדף עם תיקונים והגהות.

כ - [170] דפים ושרידי דפים. גדלים שונים. מצב טוב-גרוע. מצב ממוצע בינוני. חסרונות טקסט מחמת הוצאת הדפים.

פתיחה \$1000



### 136. אוסף שרידי דפים בכתב יד – ספרד / ארצות המזרח, שנות ה-16-ה-18

Collection of Remnants of Handwritten Leaves – Spain / Eastern Countries, 16th-18th Centuries

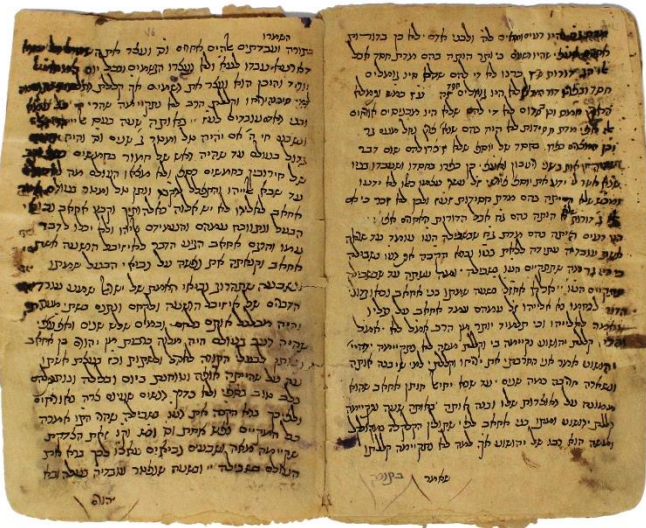
אוסף דפים ושרידי דפים בכתב יד. בהם:

- קטע מתוך שו"ת הריב"ש – רבי יצחק בר ששת. ספרד, המאה ה-14 • קטע מתוך שער הגלגולים למהר"ו פרק ו. שנות ה'ש' • קטע מתוך מדרש תנחומא. על פרשת וארא. שנות ה'ש' • קטע חשבון המולדות, שנות ה'ת"ק • קטע עם פסוקים מתהלים. שנות ה'ת"ק • פסק דין משאלוניקי שנת תק"ל. חתומים רבי שבתאי נחמה ורבי אברהם מיכאל... וחתימה נוספת [מצב גרוע מחמת פגעי עשן] • קטע ממכתב. חלקו בלאדינו. חתום ... ב"ר שלמה ס"ט". שנות ה'ת"ק • 5 קטעים ממכתבים בלאדינו שנות ה'ת' – ת"ק • דף ועליו רישום "דין... שמאל ישראל נר"ו יאר לעולם ובריא אולם..." • קטע מתוך מדרש עליית משה. שנות ה'ת"ק.

סה"כ [34] דפים. גדלים שונים. מצבים משתנים. פגמים, נקבי ופגעי עש. חלקם הוצאו מגניזת כריכות.

פתיחה \$250





**137. אוסף דפי בכתב יד ומכתבים בנושאים שונים – קושטא / מרוקו / אלג'יר, שנות הת"ק-הת"ר**

**Collection of Handwritten Leaves and Letters on Varied Subjects – Kushta / Morocco / Algeria, 18th-19th Century**

מקבץ דפים בכתב יד. הכולל: חידושים, רשימות, פיוטים, דרושים, תפילות, תפילה לליל כיפור בערבית, דף מספר פתח האהל בכתב יד, מכתב חתום בלועזית "כהן", דף דרוש פרשת תרומה, דף בקשה, חלק משטר משנות הת"ק, שני דפים סגולות משנות הת"ק, ועוד.

סה"כ מעל 50 דפים בכתב יד. מצב כללי בינוני. גדלים שונים. נמכר כמות שהוא.

**פתיחה \$250**

**138. אוסף מגוון של דפי כתב יד – תפילות / פיוטים / סגולות – ארצות המזרח / מרוקו / תימן – שנות התר'**

**Varied Collection of Handwritten Leaves – Prayers / Piyutim / Segulot – Eastern Countries / Morocco / Yemen – 19th Century**

אוסף גדול של דפים בכתב יד, שנות התר'-תחילת שנות התש'. בהם תוכן של פיוטים, תפילות, סגולות וקמעות ועוד. מכתבים שונים וממוצאות שונות. ארצות המזרח, מרוקו ותימן.

מספר דפי פיוטים וסגולות ממרוקו עם חתימת הכותב בסופו "דוד בוחבוט י"ץ". דפי פיוטים נוספים עם חתימה בסופם "יחיא בוחבוט". מקבץ דפים בכתב יד באחד העמודים "מפי הצעיר הכותב חיים ע"כ מצרופי אחרון ע"כ מצרופי יעקב ע"כ מצרופי אברהם..." באחד הדפים "לענין מילה שמעתי מפאתי תימן".

כ - 70 דפים. גדלים ומצבים שונים. ראה תמונות.

**פתיחה \$250**



# 139. תשובה הלכתית ארוכה בכתב יד הגאון המקובל רבי יעקב עדס זצ"ל מחכמי ישיבת "פורת יוסף"

## Lengthy Halachic Responsum Handwritten by the Gaon the Mekubal Rabbi Yaakov Ades One of the Sages of the Porat Yosef Yeshiva

תשובה הלכתית ארוכה בעצם כתב יד קדשו של הגאון המקובל רבי יעקב עדס זצ"ל מגדולי חכמי המקובלים בישיבת "פורת יוסף" המעטירה. "נדרשתי לאשר שאלוני האם אסור מדינא לילך ארבע אמות בגילוי הראש תחת אויר השמים או רק מדת חסידות".

בתחילת הדברים פותח הרב במילות ענוה והתנצלות, וכך כותב: תשובה, דבר זה כבר עלה על שלחן מלכים מאן מלכי רבנן קדמייא ובתראי ולא רציתי להכניס עצמי ולהכריע ביניהם כי בער אנכי מאיש ולא ביתא אדם לי ואיך שועל כמוני משיב את האריות. ואמנם... כי חובה עלינו לדבר ולא להחריש כי הדממה תשים את העם שממה ובעה"ו נתמעטו הלבבות וגדלו הפרצות ורבו המחללים בקול קדוש ונגעו בעיקרי התורה"ק...

התשובה באמצע בספרו "חדות יעקב" שו"ת (ירושלים, תש"ס) וכן לא נמצא בתוכנת אוצר החכמה.

**הגאון המקובל רבי יעקב עדס** (תרנ"ח-תשכ"ג), בנו של המקובל האלקי רבי אברהם חיים עדס זצ"ל. מדמויות ההוד שנתברכה בהם עולם התורה בדור שלפנינו. עסק בתורה יומם ולילה מתוך דוחק וצער. דרשן מובהק ומעמודי התפילה שבודור. כבן עשרים ושנים החל לשמש מגיד שיער בישיבת אהל מועד של הגאון רבי שלמה לניאדו, בשנת תש"ג נתמנה לדיין בתל אביב. ומשנת תשט"ו עד לפטירתו דיין בבית הדין הגדול לערעורים. רעייתו הרבנית ע"ה סיפרה לאחר פטירתו שמדי לילה בחצות ועד עלות השחר היה עוסק בתורת הנסתר. היה מורו ורבו של מרן רבי עובדיה יוסף בצעירותו, מרן רבי עובדיה סיפר עליו שהיה בוכה תמיד כשהיה מתפלל (וראה עוד בתולדותיו שבאו בראש ספר שו"ת חדות יעקב לגודל עוצמתו בתורה ובחסידות).

[4] עמודים גדולים מלאים בכת"ק. 27 / 21 ס"מ. מצב מצוין.

פתיחה \$200



The image features a circular portrait of Rabbi Yaakov Ades on the left, showing him with a long white beard and glasses. To the right is a photograph of a handwritten manuscript page, likely the responsa mentioned in the text. The manuscript is written in dense Hebrew script on aged paper.

# יהדות מרוקו – כתבי יד

## 140. כתב יד – קובץ חיבורים בכתב יד גאוני מראקש – מרוקו, שנות התק'

Manuscript – Collection of Works Handwritten by the Geonim of Marrakesh – Morocco, 18th Century

כרך כתבי יד שונים, הכוללים קונטרסים-חלקי יד (בלתי שלמים) מחבוריהם של חכמי מראקש. שנות התק' (ויתכן גם קודם לכן). כדלהלן:

1. חידושים על פירוש רש"י בפרשת בראשית. בכתב ידו של הגאון המקובל רבי שלמה אזנקוט. עם חתימת ידו המלאה בסוף אחד החידושים "כנלע"ד שלמה אזנקוט", וחתימות נוספות בראשי תיבות "ש"א". [4] עמודים.
2. חידושים על מסכת קידושין לפי סדר הדף בגפ"ת. יתכן והם בכתיבת יד קדשו של הגאון המקובל רבי יוסף פינטו בעל "לקח טוב" מגדולי חכמי מראקש (ראה צילום מצורף). [24] עמ'.
3. חיבור פתגמי חז"ל מלוקט ממסכתות הש"ס בתלמוד בבלי לפי סדר א' ב'. [58] עמ'.
4. מפתח עינים בש"ס מסודר לפי סדר א' ב'. [8] עמ'.
5. ספר מבוא התלמוד וקיצור כללי הגמרא [לרבינו שמואל הנגיד]. [34] עמ' שלם!
6. חלק מכתב יד של כללי הש"ס ורש"י, י"ג מדות. [22] עמ'. (כולל סוף).
7. מכתב בכתב יד. חתום על ידי הרבנים "ע"ה מוסאן' יהודה וחיון ורבי שלמה'ן חיים [אזנקוט].

**רבי שלמה אזנקוט** (תק"כ-תק"ף) מקובל, ראש ישיבה ודיין במראקש שבמרוקו. עסק בחכמת הקבלה. והנחיל לתלמידיו להגהות בפירוש הרא"ם על פירוש רש"י על התורה, ומסר לתלמידיו ביאורים לפירוש הרא"ם. סמוך לשנת תקס"ד התמנה לדיין בבית דינו של רבי שלמה אסבאג וכיהן לצד חבריו הדיינים רבי יוסף חרוש ורבי יעקב פינטו השני. כתביו לא נדפסו: חידושי דינים על שולחן ערוך שחלקם נדפסו בספרי חכמי ידורו, חידושים על הש"ס נדפסו בקובץ בית הלל, חידושים על הרא"ם. (הרב יוסף הלל, קהילות ישראל, ירושלים תשפ"א). רבי יוסף בן נאים בספר מלכי רבנן בערכו מביא שהיה אחד מרבני מראקש וקרוב שהניח איזה פסקי דינים שמצא בספר קופת הרוכלים לרבי ידידיה מונוסוניגו. ולא ידע באיזה זמן היה.

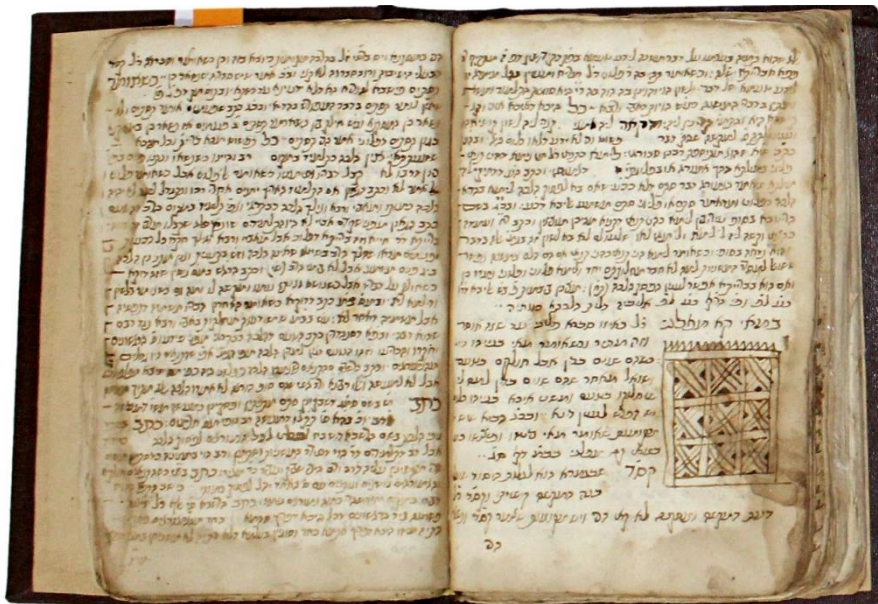


הגאון האלוקי רבי יוסף פינטו – חסיד, קדוש ופרוש, מלומד בניסים, אשר יצק מים על ידי אליהו הנביא" (כך תואר בשנת תר"ס על ידי חכמי מראכש שכתבו המלצה על כתביו). גדול בתורה ויראה, בנגלה ובנסתר. בנו של המקובל רבי יעקב פינטו וחיידושי על הזוהר "מקדש מלך" יצא לאור בחייו בשנת תק"ל בידי תלמידו המקובל רבי שלום בזוגלו. (מלכי רבן בערכו ועוד).

הגאון המקובל רבי מוסא בן דוד וחיון (תק"כ בערך - תקע"ז). התמנה לראשות הישיבה, שאז מנתה כשלוש מאות תלמידים. בין תלמידיו נמנו רבי משה רוזיליו ורבי יהודה אלמליח. סמוך לשנת ה'תקס"ב התמנה לד"ר בבית הדין של העיר. כמו כן עמד רבי מוסא בקשר הלכתי עם שד"רים שונים. וכן היווה כתובת לשאלות בנושאי קבלה בקרב חכמי מרקש. מצאצאיו ידועים רבי ראובן פינטו, ורבי מסעוד קורקוס - מחכמי העיר.

[155] עמ' כתובים. 16 / 10 ס"מ. מצב טוב-בינוני. בכמה דפים (של הקונטרסים 3, ו-6) חסרון טקסט. כתמים ובלאי שימוש. דפים איכותיים. כריכה חדשה פשוטה.

פתיחה \$3000



141. קונטרס שלא נדפס! אוטוגרף כתב יד המקובל רבי אברהם אלזרע מתפילאלת – מרוקו, המחצית הראשונה של שנות התר'

Kuntres that was not Published! Autographic Manuscript by the Mekubal Rabbi Avraham Alzera of Tefillat – Morocco, 19th Century

קונטרס בכתב יד הגאון המקובל הקדוש רבי אברהם אלזרע מגדולי רבני תפילאלת שבמרוקו. מרוקו, [לפני שנת תר"מ]. עם דרוש שנכתב מפיו ובחיוו של מורו ורבו רבינו יעקב אבוחצירא – אביר יעקב זיע"א.

**אוטוגרף המחבר! לא נדפס!**

הקונטרס כולל "דרוש לשבת זכור", כשהוא הולך ומבאר לכל כאורך הדרשה את פרק כה בתהלים "למנצח על אילת השחר מזמור לדוד" שכיזוע נאמר על אסתר המלכה ומבאר פסוק אחר פסוק. אחריו "דרוש למתן תורה", עם ביאורים על פי דברי הזוהר הקדוש. ובסוף הדרוש סיום "עד כאן של החכם אדוני ומורי רבי יעקב אביחצירא זכותו תע"א יצ"ו" [זכותו תגן עלינו אמן ישמרהו צורו ויציילהו]. אחריו "חידושים מש"ה" [משיר השירים]. הדרשות מתובלים בפלפולי אגדה ובחידושים וביאורים על מדרשים שונים. ואגב ביאורו למדרשים מיישב ומבאר פסוקים המוקשים שבתנ"ך.

כפי הנראה חלק הדרוש של מתן תורה שלפנינו הוא העתק של רבי אברהם אלזרע מתוך כתיבת ידו של מרן ה"אביר יעקב" שכן הוא נזכר כאן בברכת החיים.

**רבי אברהם ב"ר יעקב אלזרע** (המאה ה - 19) איש חסיד וקדוש, פרוש מהבלי העולם (מלכי רבנן) מחכמי ודייני תאפילאלת. דיין יחד עם רבינו הקדוש רבי יעקב אבוחצירא, שניהם חתמו על תעודת סמיכה שניתנה בשנת תרי"ד לגאון רבי דוד ילזו. כתב יד מבנו רבי מכלוף משנת תקצ"ח נמצא בספריה הלאומית.

[13] דף, כתובים משני צדדים [26] עמ' סה"כ. 17.5 \ 11.5 ס"מ. מצב טוב. דפים עבים ואיכותיים. כתמי דיו. ללא כריכה, דפים מנותקים.

פתיחה \$2000



142. זכור לאברהם ושו"ת - כתב יד המחבר רבי אברהם אנקאוה בעל "כרם חמר" - חלק מחיבור שלא נדפס!  
[מרוקו], המאה ה - 19

Zechor LeAvraham and Shut – Manuscript by the Author Rabbi Avraham Ankava Author of Kerem Chemar – Part of a Work that was not Published! [Morocco], 19th Century

כתב יד, "זכור לאברהם", "שאלות ותשובות". בכתובת ידי המחבר הגאון רבי אברהם אנקאוה. מרוקו [סאלין], סוף שנות התק"ו.

החלק הראשון בתחילת הכתב יד הינו קטע מספר "זכור לאברהם" על הלכות טריפות שנדפס בליוורנו, שנת תקצ"ט (והוא ספרו הראשון שהוציא לאור מתוך ספרים רבים שחיבר): אמצע סימן מו (דף מ/2 מעמודי הספר) עד סופו (סי' קכג) לא כולל המפתחות שאינם בכתב יד.

בחלקו השני של הכתב יד נמצאים שאלות ותשובות בעניני טריפות – אינם בספר זכור לאברהם הנ"ל ולמיטב בדיקתנו לא נמצאו בתוכנת אוצר החכמה.

רבי אברהם אנקאוה (תקס"ז-תרנ"א), מגדולי חכמי ודייני העיר סאלי שבמרוקו. בעל "כרם חמר" ב' חלקים (ליוורנו, תרכ"ט-תרל"א), "זבחים שלמים" (ליוורנו, תרי"ח), "מלל לאברהם" על התורה (ליוורנו, תרל"ה). "חמר חדת ועתיק" בקבלה (ליוורנו, תר"ד) וספרי תפילה ומחזורים (וינוגרד-רוזנפלד בערכו, וראה שם בתמונה מס' 13512).

[20] עמ'. מתוכם [7] עמ' של "זכור לאברהם" ועוד [13] עמ' של "שאלות ותשובות". כתיבה נאה ומסודרת. מצב טוב. כריכה חדשה נאה.

פתיחה \$500



143. כתב יד לפסח - מרהיב ביפיו  
בציורי אמן צבעונים - מרוקו, תחילת  
המאה ה- 20



Spectacular Manuscript for Passover  
- with Color Artistic Illustrations -  
Morocco, Early 20th Century

כתב יד מרהיב ביפיו וצבעיו, מעוטר לאורך  
כל הדפים בציורים צבעוניים מעשה ידי אמן.  
ובו צ'היר לפסח כמנהג יהודי מרוקו. מרוקו,  
תחילת המאה ה- 20.

החל מהפיוט "ידידים יוצאים מפרך ענמים".  
וכן "ליל נטיר ומזומן לפורקן", "עידן די  
תדכר סדרי", הבורא אשר לדורת קורא  
ומראש", "רשות ליום ז' ש"פ [של פסח] יקר  
האל". "עד כען יומא רב וסג", וכן קידוש,  
הפטרות עם תרגום ארמית.

[38] דף, כתובים משני צדדים. 9 / 15 ס"מ.  
מצב הדפים מצוין. כל הדפים מנותקים. ללא  
כריכה.

פתיחה \$500

144. כתב יד - חלק מחיבור דרשות על התורה - מרוקו, שנות התר'

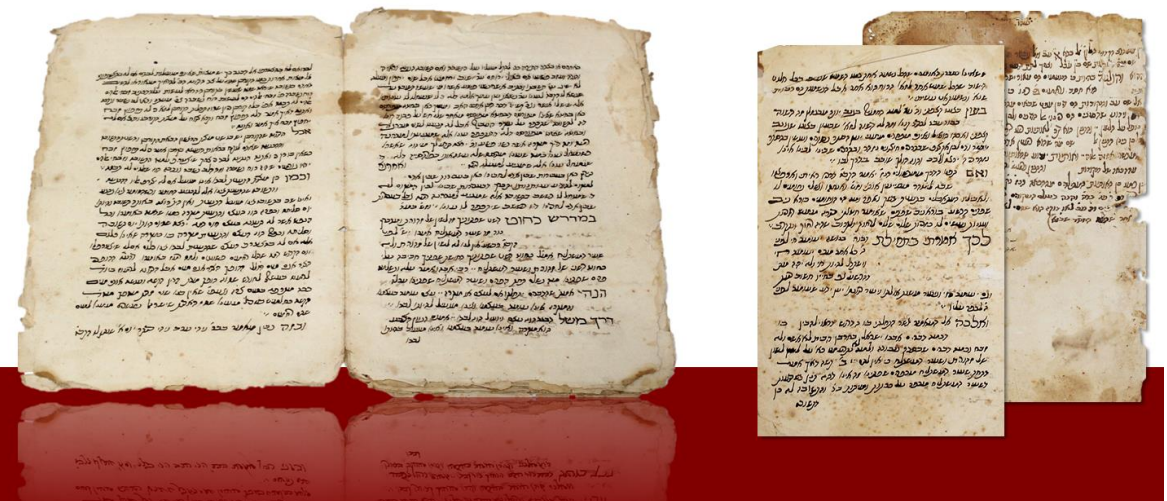
Manuscript - Part of a Work of Sermons on the Torah - Morocco, 19th Century

כתב יד, כולל [14] דפים נפרדים הכתובים משני צדדים, כפי הנראה יצאו מתוך חיבור של דרשות על התורה. לאחד  
מחכמי מרוקו, שנות התר' (או מוקדם יותר).

באחד העמודים כותרת לדרשה "דרוש קטן לר"ה ויוה"ך בשחרית קודם התפלה לעורר הלבבות ולהתפלל מלה במלה".  
בנוסף, ישנו דף אחרון (עם תוכן קבלי שיתכן ואינו קשור לכתב יד) ובו נכתב בכתיבה מאוחרת יותר "אני הכותיב זה שמי  
ע"ה אהרן חבי הכהן י"ץ".

סה"כ 27 עמ' בכתב יד. גודלים הדפים בממוצע: 21 / 15 ס"מ. דפים במצב טוב-בינוני. חסרונות טקסט (לא רבים)  
מחמת קרעי שוליים.

פתיחה \$200



145. כתב יד (כ-200 עמ') – חיבור קינות ופיוטים מגדולי מרוקו – מרוקו, שנות התר' – כריכת עור מקורית

Manuscript (approx. 200 pp.) – Work of Kinot and Piyyutim by Leading Moroccan Rabbis – Morocco, 19th Century – Original Leather Binding

כתב יד, "אתחיל לכתוב קינות בעז' יוצר מאורות". חיבור של מאות קינות וקצ'ות לתשעה באב (קינות נוספות לזמנים שונים כמו גירוש ספרד ועוד), מאת גדולי חכמי ומשוררי מרוקו. ביניהם: רבי יעקב אבן צור, רבי דוד אבן עטר, רבי משה אדהאן ועוד, רבים משמות המחברים מוזכרים רק על ידי סימן הפיוט (שמותם בראשי תיבות הבתים): סי' אברהם, סי' ישראל, סי' יצחק, סי' מסעוד, סי' יצחק ועוד.

כתיבה מרובעת מסודרת ברוב הדפים. ביניהם גם דפים עם כתיבת חצי קולמוס שכפי הנראה שולבו לתוך הכתב יד בתקופה מאוחרת יותר.

[98] דף. כתובים משני צדדים. 8 / 11.5 ס"מ. מצב טוב-בינוני. קרעים בכמה דפים. כריכת עור מקורית משוקמת.

פתיחה \$250

## קינות ופיוטים מגדולי מרוקו



146. אוסף שטרות ופסקי דין מבתי הדין בפאס [מרוקו], תרל"ב-תר"ס – עם חתימות רבות של גדולי הדיינים

Collection of Deeds and Piskei Din of the Batei Din of Fes [Morocco], 1872-1900 – With many Signatures of Leading Dayanim

אוסף שטרות מבתי הדין בעיר פאס שבמרוקו. בין השנים: תרל"ב-תר"ס. כתובים בכתב יד עם חתימות גדולי הדיינים בפאס. כדלהלן:

1. שטר ארוך בכתב יד על מכירת חצר. עם חתימות הדיינים רבי אהרן הכהן. ורבי משה עטייא. בתוספת בכתב יד וחתימתו המסולסלת של הגאון רבי דוד משאש ורבי שמעיה בטאג'. עם תוספת בכתב יד לחיזוק השטר וחתימות נוספות של החותמים האחרונים: רבי דוד משאש ורבי שמעיה בטאג'.
2. שטר ארוך (כתוב על דף גדול משני צדדים) בכתב יד. פאס, תרל"ה (כנראה העתק יותר מאוחר של שטר משנת תרל"ה). עם חתימות רבי משה עטייא ורבי מסעוד מרגאן. אח"כ חתימה נוספת של רבי משה עטייא יחד עם רב יוסף הלוי אבן יולי.

3. שטר חזקת חנות למשפחות אצראף ומרציאנו. פאס, תר"ס. עם חתימות רבי יהושע מונסוניגו ורבי יהושע אלכסלאסי. בתחתית הדף רישום נוסף בכתב יד, כנראה בכתב יד, כנראה בכתב יד, עם חתימות נוספות של הדיינים רבי מתתיה סירירו ורבי יהושע מונסוניגו.

4. אישור ופסק דין בענין שכירות בין משפחות אצראף ואזולאי. פאס, תרמ"ה. עם חתימות רבי דוד הכהן, רבי יהודא ו' רבוה, ותוספת בכתב יד וחתימות רבי יוסף הלוי אבן יולי ורבי שלמה ששון.

5. שטר פרעון כספים "לפרוע להחכם השלם והכולל כמה"ר שלמה ו' הרוש נר"ו ... " נכתב בפאס, שנת תרל"ב. עם חתימות רבי שמעיה בטאג' [מחכמי פאס ונזכר בספרי חכמי מרוקן] וחתימת רבי חביב טולידאנו.

6. שטר ברורות ופסק דין בין משפחת אצראף. פאס, תרמ"ב. עם חתימות רבי דוד הכהן ורבי חיים הכהן.

7. שטר פסק דין הקשור לרבי שלמה ו' הרוש ורבי שלם אצראף. עם חתימת רבי שמעיה בטאג' ורבי חביב טולידאנו. פאס, תרל"ו.

8. שטר התראה שנעשה בפני הדיינים, בין משפחת חתויל ואצראף. פאס, תרל"ח. עם חתימות הדיינים רבי מנחם מלכא ורבי יעקב ו' שטרית.

סה"כ 8 מסמכים. גדלים שונים. בחלקם כתמי רטיבות ניכרים. מצב טוב-בינוני.

פתיחה \$400

# שטרות ופסקי דין מרוקו תרל"ב - תר"ס



## 147. אוסף אגרות ארוכות מאת הראש"ל רבי יצחק יוסף שליט"א – תשובות בהלכה ובהנהגה

Collection of Lengthy Letters by the Rishon LeZion Rabbi Yitzchak Yosef Shlita – Halachic and Hanhagah Responsa

אוסף אגרות ארוכות מאת הראש"ל רבי יצחק יוסף שליט"א. בהם תשובות הלכתיות ומכתב בהנהגת ודרך לימוד ההלכה. כתובים במכונה על בלנק רשמי של "הראשון לציון הרב הראשי לישראל". עם חתימות ידו בכל מכתב.

המכתבים מלאים בתוכן עשיר של הלכה והנהגה בכמה נושאים ששאלו הנמען, ובאחד המכתבים מכתב בהנהגה על ידיעת יסודות ההלכה ואח"כ לימוד האחרונים ולא להיפך, ובין הדברים כותב הראש"ל "וטעות השתרשה לאחרונה בדרך הגישה של כמה אברכים בדורנו, המנסים לחקות כקוף את דרכו של מרן אאמו"ר פסק הדור רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, להראות את בקיאותם במקורות וצינונים, ואינם שמים על לב לגודל עיונו של מרן אאמו"ר, המוצנע בתוך היקף בקיאותו..." ועוד דברים חשובים עם סיפור מענין על בחור ישיבה שלא צעד בדרך הישרה בלימוד התורה. כמו כן בין הדברים מילות עידוד בבחינת "ולא יבוש מפני המלעיגים".

סה"כ 5 מכתבים כל מכתב בין: 1-3 דף. מצב טוב מאוד. כולל מעטפות מקוריות.

פתיחה \$200



**148. הגהות בכתב יד הראש"ל רבי אברהם אשכנזי רבה של ארץ ישראל – על ספר שו"ת זרע אמת**

**Glosses Handwritten by the Rishon LeZion Rabbi Avraham Ashkenazi the Rav of Eretz Yisrael – on Sefer Shut Zera Emet**

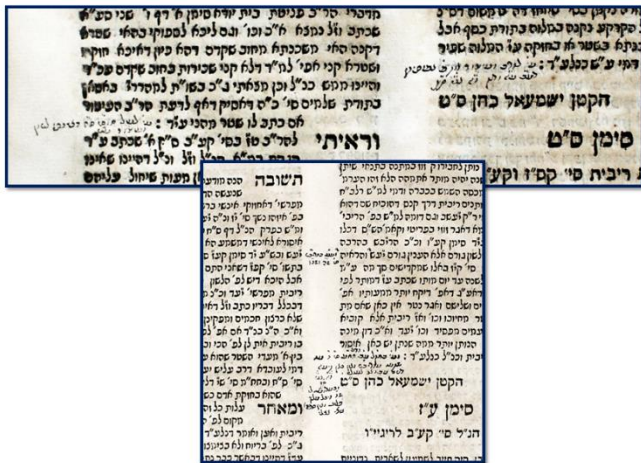
ספר זרע אמת, שאלות ותשובות. מאת הגאון רבי ישמעאל הכהן אב"ד מדינא. חלק ב: יורה דעה - בחלק זה, נימוקים מכתב יד רבי יהודה בריאל עם הגהות וקיצור הלכות טריפות מהמחבר. ליוורנו, תקנ"ו. מהדורה יחידה.

לאורך הספר 5 הגהות בכתב ידו של הראשון לציון הגאון רבי אברהם אשכנזי זצ"ל. חלקן חתומות בסופן בראשי תיבות ה"א אג"י [הצער אברהם אשכנזי נר"ו יצ"ו].

**רבי אברהם אשכנזי** (תקע"א-תר"מ) רבה הראשי של כל יהודי ארץ ישראל בתקופת האימפריה העות'מאנית, הראשון לציון וחכם באשי. תשובותיו נדפסו בספר "בני בנימין" לרבי בנימין מרדכי נבון. לאחר פטירת הראש"ל רבי חיים דוד חזן - ח"ד בדרא, הוכתר לראשון לציון עד לפטירתו - במשך 12 שנה. בערוב ימיו שימש כראש ישיבת בית יעקב בירושלים. הוציא לאור את הספר "תקנות ירושלים" (ירושלים, תר"א - הספר הראשון שנדפס בירושלים) המכיל את כל מנהגי ירושלים. נטמן בהר הזיתים, ורק לאחר מלחמת ששת הימים הצליחו צאצאיו לאתר את מצבתו. צאצאיו רבי יצחק אשכנזי ראב"ד בירושלים. רבי שלמה אשכנזי. הניח אחריו כתבי יד רבים בשו"ת ובפוסקים ומהם נדפסו בספר שו"ת מהר"א אשכנזי (אהבת שלום, ירושלים, תשנ"א).

[2], ר, טו דף. כ - 30 ס"מ. מצב טוב. דפים עבים ואיכותיים. פגם קל בדף אחרון. קיפולים בפינות הדפים האחרונים. כריכה ישנה מחוזקת בשדרה עם דבק בד.

**\$250 פתיחה**



149. שו"ת חקרי לב – ליוורנו, תקנ"ד – הגהות חתומות בכתב יד הראש"ל רבי יעקב שאול אלישר בעל "ישא ברכה"

Shut Chiklrei Lev – Livorno, 1794 – Glosses Hand-Signed by the Rishon LeZion Rabbi Yaakov Shael Elyashar Author of the Yissa berachah

שאלות תשובות חקרי לב, חלק ראשון מחלק יורה דעה. עם קונטרס "כונן לחקר" – תשובות להשגות שכתבו חכמי דורו, "קונטרס הספק" "קונטרס החזקה". מאת רבי יוסף רפאל חזן גאון אדמו"ר ירושלים.

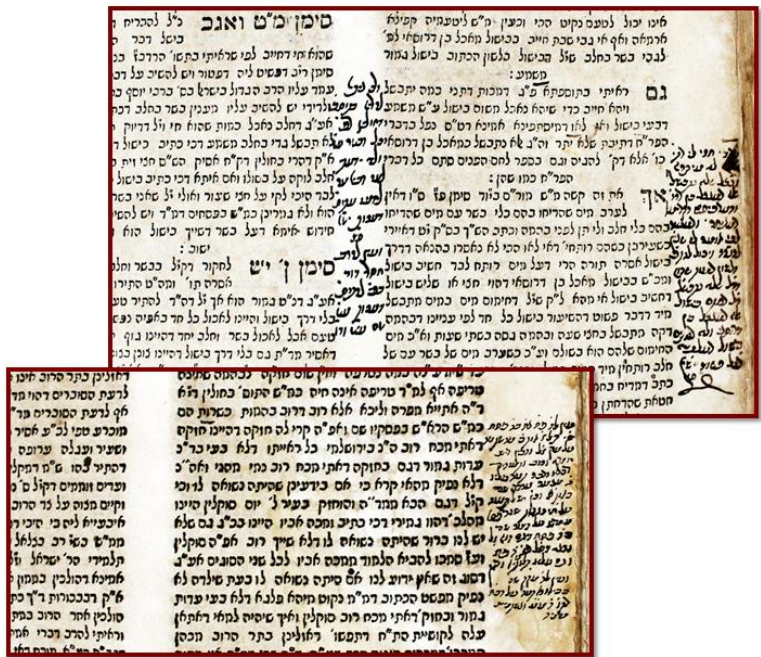
ליוורנו, תקנ"ד. דפוס אליעזר סעדון. מהדורה ראשונה.

בין דפי הספר כמה הגהות למדניות בכתב ידו של הגאון הראשון לציון רבי יעקב שאול אלישר זצ"ל- יש"א ברכה. כמה מהן חתומות בראשי תיבות שמו "יש"א ס"ט".

רבי יעקב שאול אלישר (תקע"ז-תרס"ו) מכונה ה"ישא ברכה" על שם ספרו. בנו של רבי אליעזר ירוחם אלישר מדייני צפת. התייתם מאביו בגיל 6 שנה. אמו נישאה לראב"ד ירושלים רבי בנימין מרדכי נבון, היש"א ברכה חונך ולמד, וגדל על ברכיו. כשנפטר רבי חיים דוד חזן שהיה הראש"ל, ישב על כסאו רבי אברהם אשכנזי, באותה תקופה כיהן ה"יש"א ברכה כראב"ד בפועל. לאחר פטירת הרב המרפ"א כיהן ה"יש"א ברכה כראשון לציון וראב"ד ירושלים עד לפטירתו. חיבר ספרים רבים בהלכה שבהם השיב תשובות לכל מקום בכל קצוי תבל. חיבוריו: שו"ת 'מעשה איש' ו'דרך איש'. שו"ת 'עולת איש' ו'פני איש'. שו"ת 'ישא איש'. שו"ת 'שמחה לאיש'. ספר 'איש אמונים' - דרשות (עם בני בנימין לרבו). 'קרב איש', 'שאל האיש'.

[1], שלט דף. מצב בינוני, מעט גרוע. פגעי עש, בלאי רב וכתמים, חסרונות טקסט בכמה דפים ראשונים מחמת קרעי שולים, וכן בדפים אחרונים מחמת פגעי עש.

פתיחה \$250



150. שו"ת בני בנימין וקרב אי"ש - ירושלים, תרל"ו - הקדשת הראש"ל רבי יעקב שאול אלישר-יש"א ברכה

Shut Bnei Binyamin Vekarev Ish - Jerusalem, 1876 - Dedication by the Rishon LeZion Rabbi Yaakov Shaul Elyashar - Yissa Berachah

ספר בני בנימין וקרב אי"ש. שאלות ותשובות מאת רבי בנימין מרדכי נבון אביו חורגו של הראשון לציון רבי יעקב שאול אלישר הי"ש ברכה" זצ"ל עם שו"ת ממנו בשם קרב אי"ש.

ירושלים, תרל"ו. מהדורה יחידה. דפוס סלומון. הסכמות הראש"ל רבי אברהם אשכנזי ורבי מאיר אוירבך בעל "אמרי בינה" עם ציור מערכת המכפלה.

חלק אורח חיים, יורה דעה ואבן העזר. [6], פא דף. חלק חושן משפט (בשער נפרד): [4], קטז דף.

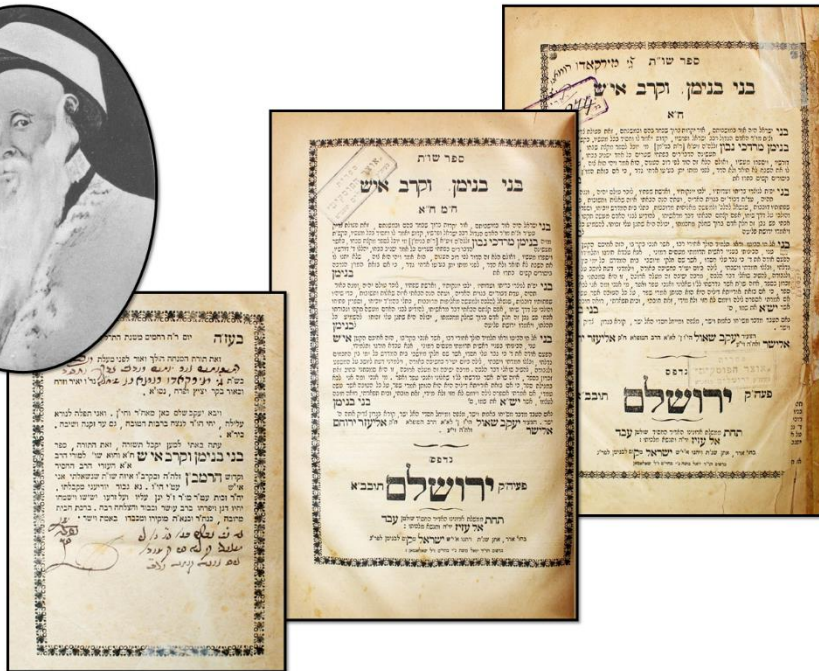
הספר כולל כמה קונטרסים חשובים: מעבר לשער הצוואה שצוה המחבר. קונטרס "פני חמ"א" - (מספד מר) על אחיו רבי אליעזר, מאת רבי חיים משה אלישר. "גירסא דינקותא" - חידושים על הש"ס "שארית הפליטה ששללו אותי בדרך דמשק". "דברי אי"ש" - טו דינים ומנהגים שמצאתי בבית עקד הספרים בישיבתנו חסד לאברהם ובנין שלמה בס' כתב יד ומחממי ורבני הישיבה משנת תקי"א ואילך".

בראש הספר נכרך דף הקדשה מודפס עם מילוי של כמה שורות בכתב ידו וחתמתו של הראשון לציון הי"ש ברכה, ההקדשה ניתנה אל השר מירקאדו רומאנו ובניו. בשער חתימת הגביר.

רבי יעקב שאול אלישר (תקע"ז-תרס"ו) מכונה הי"ש ברכה" על שם ספרו. בנו של רבי אליעזר ירוחם אלישר מדייני צפת. התייתם מאביו בגיל 6 שנה. אמו נישאה לראב"ד ירושלים רבי בנימין מרדכי נבון, הי"ש ברכה חונך ולמד, וגדל על ברכיו. כשנפטר רבי חיים דוד חזן שהיה הראש"ל, ישב על כסאו רבי אברהם אשכנזי, באותה תקופה כיהן הי"ש ברכה" כראב"ד בפועל. לאחר פטירת הרב המרפ"א כיהן הי"ש ברכה כראשון לציון וראב"ד ירושלים עד לפטירתו. חיבר ספרים רבים בהלכה שבהם השיב תשובות לכל מקום בכל קצוי תבל. חיבוריו: שו"ת 'מעשה איש' ו'דרך איש'. שו"ת 'עולת איש' ו'פני איש'. שו"ת 'ישא איש'. שו"ת 'שמחה לאיש'. ספר 'איש אמונים' - דרשות (עם בני בנימין לרבו). 'קרב איש', 'שאל האיש'.

מצב כללי טוב. דף יבש. בכמה דפים קרעים ללא חסרון, ובכמה דפים חיזוקי דבק לקרעים. כריכה חדשה.

פתיחה \$250



151. שו"ת בית דוד – שאלוניקי, ת"ק – מהדורה ראשונה - חתימות והגהות חשובות מחכמי שאלוניקי

Shut Beit David – Salonika, 1740 – First Edition – Important Signatures and Glosses by the Sages of Salonika

ספר בית דוד, חלק ראשון [שער בית דוד]. שאלות ותשובות על אורח חיים ויורה דעה. מאת הגאון רבי יוסף דוד אב"ד שאלוניקי.

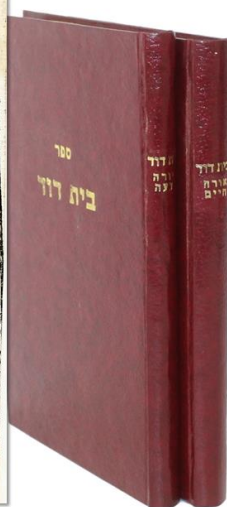
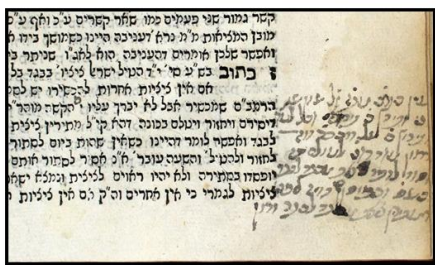
שאלוניקי, ת"ק. מהדורה יחידה. בדפוס בצלאלא אשכנזי.

בשער הספר רישום וחתימת הגאון רבי שלמה אמריליו "קניתי אותו לעבודת קוני הצעיר וזעיר שלמה בכמוהו"ר משה אמריליו זלה"ה". בשול השער רישום "קניתי הב' חלקים לעבוד קוני בעד.. הצעיר וזעיר נפתלי ב' גדל[יה]". מתחת לרישום זה רישום אחר "לאחר פטירתו של ה"ר נפתלי הנז' קנו אותו מקופת החברה ק' של ניש' ועשו אותו הקדש דוד עלי ס"ט".

בדף קב/1 הערה ארוכה בכתב יד חתומה "הצעיר יוסף דוד".

[2], קלו, [14]; קיח דף. מצב טוב מאוד. מחולק לשני כרכים. כריכות חדשות.

פתחה \$500



152. הגהות רבי יששכר יחזקאל ריג'יו מפירארה – עם מנהגי העיר – על ספר שו"ת זרע אמת

Glosses by Rabbi Yissachar Yechezkel Regio of Ferrara – with the City's Customs – on Sefer Shut Zera Emet

ספר זרע אמת, שאלות ותשובות. מאת הגאון רבי ישמעאל הכהן אב"ד מודינא. חלק א: אורח חיים. עם חלק ביאור הסוגיות ולשונות הרמב"ם (בשער נפרד). ליוורנו, תקמ"ו. מהדורה יחידה.

בשער הספר חתימה בראשי תיבות "לה"ו אנ"י בע"ר ס"ט" – זוהי חתימת רבי יששכר יחזקאל ריג'יו מאיטליה. לאורך הספר כמה הגהות בכתובת יד – הגהות חשובות מאוד, בהם מזכיר את מנהגי העיר פירארה, באחת ההגהות "ומנהג פירארה לאסור כמו שכתוב בפנקס הישיבה יר"ה שרבני העיר צדוק"ל", בהגהה אחרת "ומנהג פירארה לאסור".

רבי יששכר [יחזקאל] ריג'יו (נפטר תקצ"ז) – תלמידו של רבי חננאל ניפי בעל 'ליות ח'ן'. מורה צדק ופוסק בפירארה, בקי גדול בהלכה. ממלא מקום רבו רבי יוסף דוד באסן לאחר פטירתו, התעסק במלאכת הסת"ם. (ארזי הלבנון עמ' 1389, אנצ' לחכמי איטליה עמ' 316). מצוים ספרים רבים עם הגהותיו וחיידושו בעיקר בשדה ההלכה, רגיל לחתום בראשי תיבות "אנ"י בע"ר" חתימתו זו נמצאת בספרים רבים שהיו ברשותו ולא פוענחה חתימתו, במכירת רפאלי 30 פריט מס' 50 נתברר מעל כל ספק כי זוהי חתימתו.

[5], קכא, [1], סד דף. 30 ס"מ. מצב מצוין. דפים עבים ואיכותיים. כריכה ישנה מחוזקת בשדרה עם דבק בד.

פתחה \$250

לפיכך ידוע כי כל המעשה הזה  
הוא כפי חובתו וכו' וכן הוסיף לומר  
לפיכך ידוע כי כל המעשה הזה  
הוא כפי חובתו וכו' וכן הוסיף לומר

ענין המעשה הזה וכו' וכן הוסיף לומר  
לפיכך ידוע כי כל המעשה הזה  
הוא כפי חובתו וכו' וכן הוסיף לומר

לפיכך ידוע כי כל המעשה הזה  
הוא כפי חובתו וכו' וכן הוסיף לומר  
לפיכך ידוע כי כל המעשה הזה  
הוא כפי חובתו וכו' וכן הוסיף לומר



**153. חידושים וכללים בכתב יד הגאון רבי כלפון משה הכהן ראב"ד ג'רבה - על ספר 'גט פשוט' למהר"ם בן חביב**

**Chidushim and Klalim Handwritten by the Gaon Rabbi Khalfon Moshe Hacoheh Rosh Av Beit Din of Djerba – on Sefer Get Pashut by the Maharam ben Chaviv**

גט פשוט, חיבור גדול על הלכות גיטין מאת גאון ירושלים רבי משה בן חביב. זאלקווא, תקצ"ה.

בדף הפורץ של הספר רישומים והגהות על חצי עמוד בכתב ידו של הגאון רבי כלפון משה הכהן המחולקים לשני טורים הטור הימני "מפתחות" שעשה רבי כלפון לספר. בטור השמאלי "כללי הוראה המתבארים לע"ד בלמדי כללי ה' המחבר ז"ל" – בכללים אלו כתב רבי כלפון ששה סעיפים. בעמ' הפורץ השני עוד ארבעה סעיפים של כללים שכתב רבי כלפון העולים מדברי הרב המחבר.

בדף א חתימה "ע"ה [משה?] כלפון". חותמות: "ספריית הכהנים" מיסודו של מוז"ק הרמ"ה זצ"ל". בשער חתימת רבי משה הכהן בן רבי שושן הכהן ונכד רבי כלפון. בדף כב בספר הערה שהיא כתב חידה. "מרומם עלי כל שבח כוכב ישועה זרח ולעם אשר נאנח תשבי ניגון שלח דודק. הצעיר..."

רישום ארוך בכתב ידו וחתימתו של הגאון רבי שושן כהן, וכן הגהה בכתב ידו החותמה "הש"ך", שהספר שייך להגאון מר אביו רבי משה כלפון הכהן שליט"א שקנה מאת "מר בריה דרבינה החה"ש הדה"מ ח"ק החכם השלם הדיין המצוין חסידא קדישא ופרישא כמה"ר ר' נסים אביטאן זצ"ל זיע"א..." רישום דומה בכתב ידו וחתימתו בשער.

רישום נוסף בשער של רבי שושן כהן "ואני הצעיר גואל אחרון קניתי אותו מאת ר' חיים ביתאן הוא בנו של מהר"ן ביתאן ז"ל אחרי שחלקו הספרים הוא ואחיו ויפל הספר הזה בגורל ר"ח הנז' כפי מה ששמעתי ורגלים לדבר מאתי ע"ה הש"ך שליט"א".

מתחת לרישום זה חתימה מסולסלת "הצעיר משה הכהן שליט"א". בשער הקדשה "מנחה היא שלוחה להח"ש הרו"מ הכולל מהר"ר נסים ביתאן נר"ו בכמהר"ם ביתאן זי"ע מאתי הצעיר שלמה חי אלפאסי".

**רבי נסים ביתאן** (תקס"ו בערך – תרנ"ו) רבה הראשי של ג'רבה ותוניס. בן הגאון רבי משה ביתאן בנו של רבי אברהם ביתאן (הראשון) מרבני ג'רבה. כיהן כדיין יחד עם רבי רבי יוסף הכהן ראב"ד חארה כבירה ויחד עם רבי יצחק חורי עוד בשנת תרי"ג מוזכר כדיין. בשנת תרל"ו מונה לראב"ד על מקום רבי מעתוק חדאד בתפקיד זה כיהן במשך 20 שנה עד לפטירתו. תיקן תקנות חשובות בנושאי שחיטה, גיטין וחליצה ומובא בספריו של רבי משה כלפון הכהן. בנו הוא רבי חיים ביתאן המוזכר ברישום שלפנינו על ידי רבי שושן כהן. נתפרסם כאיש קדוש שהרבה בפרישות וסגופים, וכן לא הסכים להתפרנס ממשרתו הרבנית והתעסק בתבואה ומסחר טליתות. בשוק הגדול בג'רבה היתה לו חנות.

**הגאון רבי כלפון משה הכהן** (תרל"ד – תש"י) אב"ד וגדול רבני ג'רבה. שקד לחזק את לימוד ההלכה בקרב יהודי ג'רבה, בהיותו כבן כ"ה שנה כיהן כחבר בבית הדין ואח"כ אב"ד בג'רבה, חיבר ספרים רבים: בהלכה, בדרש, במוסר ואגדה, ומהם: שו"ת שואל ונשאל 9 חלקים, יד משה, דרכי משה, הלכה למשה, ברית כהונה ועוד, ארונו הגיע לישראל לאחר מאמצים גדולים 57 שנה לאחר פטירתו ביום ז' חשוון תשס"ו ונטמן בהר המנוחות, ספדו לו מרנן ורבנן גדולי ישראל. השם כלפון הוא שם חיבה אשר נוסף לשמו משה.

[1], קטו דף. 39 ס"מ. מצב בינוני. פגעי עש (בכמה דפים על הטקסט). ללא כריכה. בלאי שימוש וקרעים בפינות.

**פתיחה \$250**



# 154. שער החצר – ירושלים, תרכ"ג – הגהות וחתימות רבי יוסף בבבנשית והמקובל רבי יעקב לופס

Sha'ar Hachatzar – Jerusalem, 1863 – Signatures and Glosses by Rabbi Yosef Benvenisti and the Mekubal Rabbi Yaakov Lopes

שער החצר, תרי"ג מאמרים ויחידושים במעלת ארץ הקודש. מאת הגאון רבי דוד בן שמעון (הדב"ש). ירושלים, תרכ"ב. מהדורה יחידה. בדפוס ישראל ב"ק.

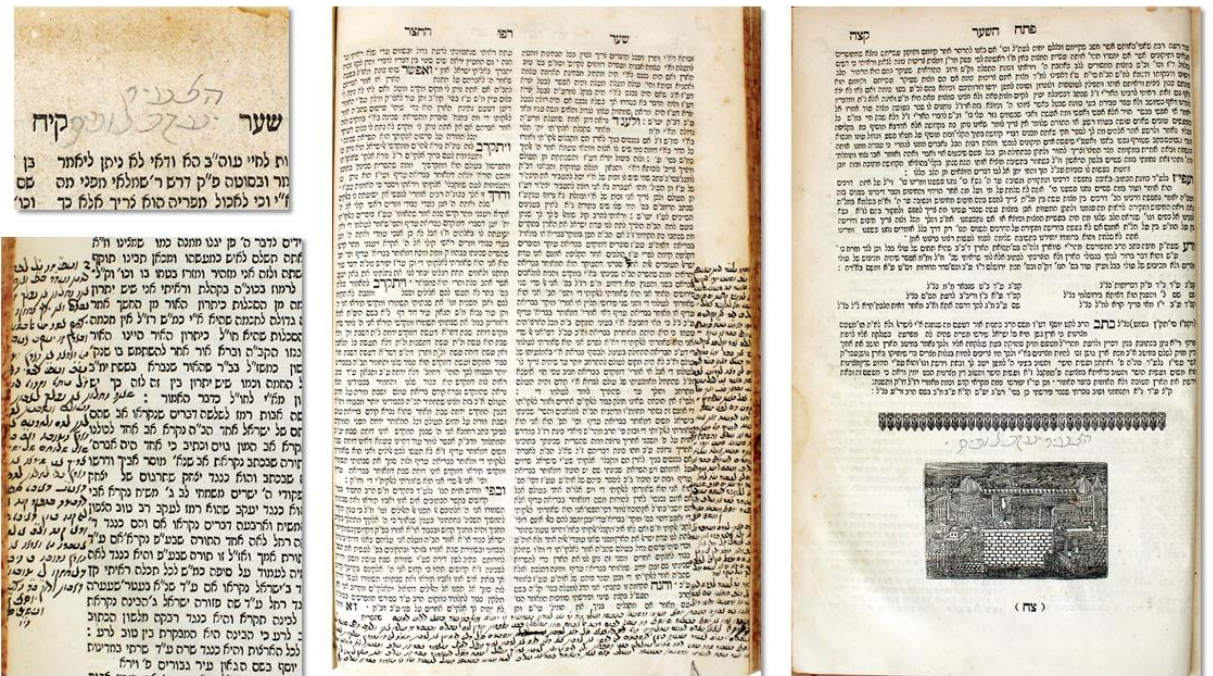
## המקובל רבי יעקב לופס / הגאון רבי יוסף בכור בבבנשית

בדף קו/23 הגהות ארוכות בכתב ידו, הראשונה חתומה בחתימת ידו המלאה "הצעיר יעקב יוסף המכונה בכור ונישתי ס"ט". הגהה ארוכה נוספת עם חתימת ידו כנ"ל בדף קכט, וכן הגהה נוספת עם חתימתו בראשי תיבות "ינו" ס"ט" [רבי יוסף בן בנישתי (ת"ר-תרע"ו) מחכמי ירושלים ודייניה, יצא בשליחות מספר פעמים (תרל"ד, תרמ"ג, תרמ"ז) בשנת תר"ס עמד כראש בית הדין של הספרדים בירושלים.

בכמה מקומות בספר חתימת ידו קדשו של המקובל הקדוש "הצעיר יעקב לופס". בדף כא הגהה קצרה בכתב ידו. רבי יעקב לופס מארם צובא (פטר תרצ"ז) - שימש כנשיא ובגאי חברת "מלביש ערומים" בארם צובה, דרשותיו היו חוצבי לבות ורבים נהרו לשמוע מוצא פיו. בשנת תרע"ג עלה לארץ ישראל עם משפחתו והתיישב בירושלים. היה מרבותיו של המקובל האלוקי רבי מרדכי שערי זיע"א ראש ישיבת המקובלים 'נהר שלום' בירושלים. בעת פטירתו כאשר אנשי החברה קדישא יחד עם בניו החלו בטהרה הרגישו כי הוא יורד לבד למקוה ומסייע בטהרתו. בנו הוא הגאון הצדיק רבי אברהם לופס מח"ס "פדה את אברהם", בנו השני הוא רבי אליהו לופס מחכמי ומקובלי ישיבת פורת יוסף ומרבותיו של מרן רבי עובדיה יוסף צ"ל בבחרותו.

עותק חסר 20 דף בהתחלה. במקור: רג דף. לפניו מדף כר-רג. (ללא כח דפי 'אולם השער' חסרים ברוב העותקים). מצב הדפים טוב-טוב מאוד. כריכה מקורית מנותקת. רגמי שולים בדפים אחרונים. הגהות מעט קצוצות.

### פתיחה \$200



155. ראשית חכמה – קושטא, תצ"ו – מאות הגהות בכתב יד-פרס / כורדיסטאן, שנות התר'

Reishit Chochmah – Kushta 1736 – Hundreds of Handwritten Glosses – Persia / Kurdistan, 19th Century

ראשית חכמה, ספר קבלה ומוסר המלהיב את האדם לעבודת ה' ויראתו, מאת רבי אליהו די יודאש תלמיד הרמ"ק. קושטא, תצ"ו. בדפוס יונה בן יעקב.

לאורך כל דפי הספר מעוטרים שוליהם במאות !! הגהות בכתב יד כנראה מאזור פרס או כורדיסטאן, ההגהות ברובן הם ביאורי מילים קשות, ביאורי משגים וכדו', אבל גם הגהות של חיידושים בדרך הרמז, ראשי תיבות, נוטריקונים ועוד רמזים שונים, וכן חיידושים על דרך הדרש והערות מוסריות של הכותב.

רישומים רבים בכתב יד של כותב ההגהות, ביניהם: זה תורה פנחס בן יעקב ועוד אדוני מורי יעקב בן אליה ועוד אחי ידידי שבתי ועוד אחי אלעזר כולם שלום יהיה". רישום נוסף "זה שער הקדושה פנחס בן יעקב תלמיד רב שלום".

עותק חסר התחלה עד דף ז. דף קסד, וכן דף אחרון. סה"כ חסרים תשעה דפים. במקור: [1], שד, [20] דף. 20 ס"מ. מצב כללי טוב. כתמי שימוש ובלאי זמן קלים. הגהות מעט קצוצות ברמות שונות. מספר דפים מנותקים. כריכה חדשה פשוטה.

פתיחה \$200



**156. הגהות רבות וחידושים ארוכים בכתב יד מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל – כתובים על קונטרס 'עלי הגהה' של ספרו מאור ישראל**

**Many Glosses and Lengthy Chidushim Handwritten by Maran Rabbi Ovadya Yosef – Written on Kuntres 'AleI Hagahah' of His Book Meor Yisrael**

קונטרס "מאור ישראל" חלק מעבודתו בהכנת הספר "מאור ישראל" חידושים על הש"ס של מרן גאון ישראל ותפארתו רבינו עובדיה יוסף זצ"ל.

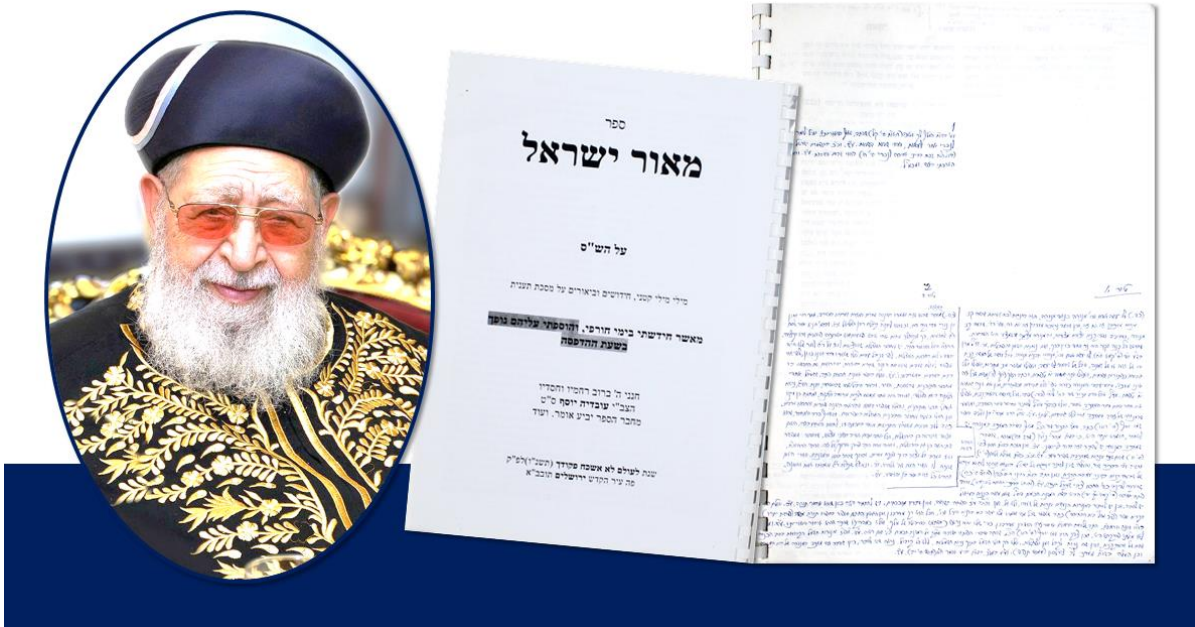
עם עשרות רבות של הגהות, ועם הוספות ארוכות בכתב יד קדשו. שכל הנראה כולם נכנסו אח"כ לנוסח הסופי הנדפס.

**הקונטרס פותח לפנינו צוהר קטן לדרכו של מרן בעריכת ספריו:**

מדהים לראות עין בעין את דרכי עבודתו בכתב ידו של מרן, איך שהיה מדקדק על כל קוצו של יו"ד, ויורד עד לנקודות והפסיקים, תיקוני לשון, הוספות חשובות, או השמטות נצרכות. בכמה מקומות הוראות מדויקות לעורך איך לסדר את הקטעים. כמו כן הרב פותח ראשי תיבות וקיצורי מילים וכדו' כדי שהקריאה תהיה שוטפת ולא מתעכבת. מפליא לראות איך אחרי שהרב כתב כ"כ הרבה ספרים בחייו, ומלבד השקידה בלימוד תורה והעמקה בה, ומלבד לחדש חידושים בתורה, ומלבד הבקיאות הבלתי נלאית שלא היה כמותה מעולם בספרי הראשונים ואחרונים ובעומק העיון, וכן שכל המקורות באים לפי סדר הדורות באופן מדויק, ומלבד לעלות את הכל על הכתב, ובסדר מופתי מאין כמוהו, בנוסף על הכל, גם עובר הרב מילה במילה אות באות, כדי להוציא את הדבר המתוקן ביותר מתחת ידו, ולא נותן לאחרים לעשות את העבודה, למרות שעול הציבור היהודי בעולם כולו היה על כתפו ולא היה מאבד אפיו רגע כמימריה בחייו. ללמדך את גודל ותוקף האחריות שהיה למרן בכתבית ספריו והוצאתם לאור עולם.

12 דף. מצב מצוין. עם דף שער.

**פתיחה \$500**



## 157. "קבלנו הוראות מרן" - "שולחן ערוך" של מרן רבן של ישראל רבינו עובדיה יוסף זצ"ל - אמשטרדם, תקכ"ח

"We Have Received Maran's Instructions" – the Shulchan Aruch of Maran Rabban shel Yisrael Rabbeinu Ovadya Yosef – Amsterdam, 1768

שלחן ערוך מטור אורח חיים, עם חידושי דינים רבי משה איסלרש ועם באר הגולה, ו"באר הטב" מאת רבי יהודה אשכנזי מטיקטין. אמשטרדם, תקכ"ח. בדפוס הירץ לוי רופא וחתנו קאשמן.

בתחילת הספר חתימת יד קדשו של מרן רבן של כל בני הגולה ומקים עולה של תורה בכל עם ישראל רבי "עובדיה יוסף". רישום בשער "ב"ה בית עקד ספרים של הגאון ר' עובדיה יוסף".

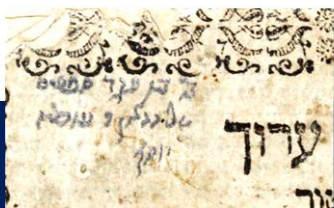
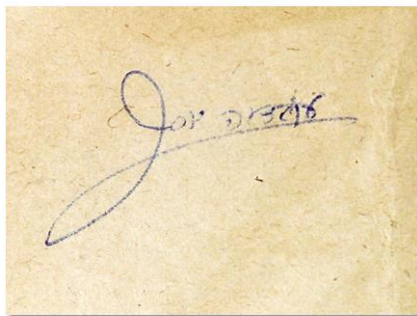
לפנינו השלחן ערוך אורח חיים – החלק שבו ההלכות המצויות ביותר, בפורמט קטן לדרכים שהחזיק מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל מימי בחרותו ועד זקנותו, עמו למד וניצל דקות פנויות שלא יאבדו לריק. מדהים לחוש ולהרגיש כי משולחן ערוך זה שבו הגה מרן ועשה חזרות על פסקי מרן השו"ע, יצאה תורה והוראה לעם ישראל כולו.

### סיפור אפיית המצות והשולחן ערוך הקטן:

וכפי שסיפר הגאון המקובל רבי בן ציון מוצפי שליט"א בשיעורו הקבוע בבית הכנסת מוסאיוף (לפני כ- 25 שנה) ששמע מפי אביו הצדיק רבי סלמאן מוצפי זצ"ל על גדולת שקידתו של מרן זצ"ל, וסיפר הרב מוצפי כי בירושלים היה מקום לאפיית מצות של מצוה לפסח בערב פסח אחר חצות היום, והיו כל חכמי ירושלים מביאים עמם את הקמח ושם אופים לכל אחד את מצתו, ומרן זצ"ל כשהיה אברך צעיר לימים היה מגיע גם כן עם הקמח שלו, והיה ממתין עד שיגיע תורו, וראהו רבי סלמאן מוצפי איך שבנתיים היה יושב והוגה "בספר שולחן ערוך קטן עם באר היטב בהלכות פסח", והיה שוקע בו ולומד בהתמדה בצד, ולא היה שם לב כלל איך שעובר הזמן עד שהיו קוראים לו שהגיע תורו. והוסיף הצדיק רבי סלמאן זצ"ל לספר לבנו, איך שהתפעל מעוצם שקידתו של מרן זצ"ל בשעה שהכל טרודים בהכנות לקראת ליל הסדר, ומעוצם שקיעותו של מרן זצ"ל במקום הומה אדם וברעש גדול כזה בתוך מאפיית מצות. (מעשה מופלא זה שסיפר הרב בן ציון מוצפי שליט"א מופיע בשם אביו הגדול זיע"א גם בספרים: מלך ביופיו, מאת רבי חיים שמעון רביע. ביתר עילית, תשס"ט. ומופיע גם כן בספר סיפורים מבית אבא, על פי עדותה של הרבנית שרה טולידאנו בתו של מרן. מאת הרב אברהם אוחיון, ישראל תשע"ד. עמ' 163).

שכ דף. 18 ס"מ. מצב בינוני. בלאי שימוש. כריכה ישנה פשוטה עם חיזוקי דבק. חיזוקי דבק במספר דפים בתחילת הספר. קרעי שולים בדפים הראשונים. נקבי עש.

פתיחה \$1200



# יהדות תימן – כתבי יד

158. כתב יד נאה (כ-400 עמ') - ספר אורחות צדיקים / ליקוטים שונים – תימן, תקע"ז

Fine manuscript (approx. 400 pp.) – Sefer Orchot Tzaddikim / Varied Likutim – Yemen, 1817

כתב יד הכולל את כל ספר אורחות צדיקים ומדות הנפש. בסופו, ליקוטים ותפילות שונות: מגילת שיר השירים עם ניקוד בתחילה, סימני ימי מועדי השנה, בקשה נאה (א-ל מסתתר) שבסופה איור קבלי. מעשיות, וליקוטים שונים. תימן, תקע"ז. כתיבה יפה ומסודרת.

באחד הדפים בסוף כתב היד ישנו עמוד מעוטר ובתוכו נכתבה תאריך הכתיבה "יום ו' שנת ב'קכח [לשטרות]" - העולה לשנת תקע"ז [ליצירה].

• ספר אורחות צדיקים – שלם, עם שער מעוטר. [162] דף כתובים משני צדדים.

• ליקוטים שונים ומעשיות: [28] דף כתובים משני צדדים.

סה"כ [190] דף הכוללים [380] עמודים כתובים. גודל כ"ס. גודל עמוד: 10.5/7.5 ס"מ. מצב טוב. במספר דפים ראשונים, פגמי שולים קלים, וכן מספר נקבי ופגעי עש זעירים בודדים. ללא כריכה קדמית. כריכה אחורית מנותקת. כריכה ושדרה מעור.

פתיחה \$500



159. כתב יד של החיבור הקבלי "תולעת יעקב" – תימן, שנות הת'

Manuscript of the Kabbalistic Work Tola'at Yaakov – Yemen, 17th Century

כתב יד החיבור הקבלי "תולעת יעקב" - פירוש סתרי התפילות בדרך הפרד"ס. מאת רבי מאיר ב"ר יחזקאל אבן גבאי. [נדפס לראשונה בקושטא, ש"ך]. תימן, שנות הת'. כתיבה נאה ומסודרת.

[88] דף, הכוללים [176] עמודים כתובים. כתב היד לא שלם - לפנינו רוב הספר, מאמצע ההקדמה (יותר קרוב לתחילת ההקדמה) לספר ועד "סוד ברכת נישואין". גודל עמוד: 21.8/16 ס"מ. מצב טוב. מספר דפים ראשונים ואחרונים מנותקים עם פגמי שולים קלים. במספר דפים ברחבי הספר פגעי עש קלים בשולים הפנימיים. כתמי זמן. ללא כריכה.

פתיחה \$500



**160. כתב יד - ספר הפטרות לכל השנה - תימן, שנות התק"תר**

Manuscript – Sefer Haftarat for All Year Round – Yemen, 18th/19th Century

כתב יד, "הפטריות לכל השנה בעז' השם". כולל הפטרות לכל השבתות והמעדים כמנהג תימן. שנות התק" ושנות התר', כדלהלן:

הכתב יד מורכב משני כתבים, רובו בכתיבה משנות התק" מספר דפים בתחילה, סוף ואמצע הושלמו בכתיבה משנות התר'

בחלקו הישן של הכתב יד כולל מקרא ותרגום משולבים זה אחר זה, בחלק הכתיבה המאוחר יותר המקרא והתרגום זה לצד זה. עם ניקוד וטעמי המקרא למקרא, וניקוד לתרגום. המקרא בכתיבה אשורית והתרגום בכתיבה אוטיות רש"י (נוסח תימן).

בקולפון הכתיבה משנות התר' "ספרא חלשא ומסכינא עפר לרגלי החכמים והחסידיים והסופרים הקל והצעיר תולעת ולא איש סלימאן בכמ"ו סעיד בכמ"ו סלימאן המכונה קה"א נר"ו יזכני ה' להגות בפרד"ס ללמוד וללמד..." רישומי בעלות ורישומים אחרים "אנא נפשאי כתבית יהבית ליוסף בן שלמה קרחש יצ"ו". "ספרא חלשא ומסכינא קל הקלים עלה רשיד ן' מוסא יצ"ו". "יחיאל בן סלימאן עראיק יצ"ו".

[90] דף. 23 / 16 ס"מ. מצב בינוני. ללא כריכה. דפים מנותקים. פגעי עש. בלאי שימוש רב, כתמי שימוש. קרעים.

פתיחה \$250



# 161. אוסף נדיר ! גניזת כריכות מתימן – כתבי יד מהמאות ה-16 / 17

## Rare Collection! Binding Genizot from Yemen – Manuscripts from the 16th/17th Centuries

אוסף גדול של דפים ושרידי דפים שהוצאו מכריכות עתיקות, ובהם נתגלו כתבי יד רבים מהמאות ה-16 וה-17. באוסף: דפים מתוך כתבי יד תאג' עתיקים, סידור תפילה, משניות, תלמוד ומדרש, משנה תורה להרמב"ם, שרידי כתובה, ועוד. ארבעה קטעים מתוכם על קלף.

**אוסף חשוב ומיוחד הדורש מחקר מקיף ומעמיק !**

כ – 100 דפים ושרידי דפים בגדלים ובמצבים שונים. לפרטים ותמונות נוספות ניתן לפנות לבית המכירות בטלפון או בדוא"ל.

פתיחה \$500



# 162. דפים מתוך מחזור וספר הפטרות עתיקים (המאה ה-16) שהוצאו מגניזת כריכה

## Leaves of an Ancient Machzor and Sefer haftaroth (16th Century) Taken from a Binding Genizah

אוסף של [24] דפים בכתביה תימנית עתיקה, דפים של מחזור תפילות לראש השנה ביניהם גם דפים מתוך לוח העיבור, ומספר דפים מתוך ספר הפטרות. נדמה שהדפים באותה הכתיבה ויצאו מאותה הכריכה. תימן, המאה ה-16.

24 דף כאמור, בגדלים מעט שונים. פגמים וחסרונות מחמת הכריכה. ראה תמונות.

פתיחה \$250



# 163. כרך משנה תורה להרמב"ם - ונציה, ש"י - מאות הגהות בכתב-יד - תימן, המאה ה-18 בערך

Volume of the Rambam's Mishneh Torah – Venice, 1550 – Hundreds of Handwritten Glosses – Yemen, ca. 18th Century

ספר משנה תורה להרמב"ם, עם מגדל עוז, מגיד משנה להגהות מהר"ם פאדובה. ספרי הפלאה, זרעים, עבודה, קרבנות, טהרה, זיקין. ונציה, ש"י. דפוס בראגדין.

בשולי הגליונות מאות! הגהות בכת"י [תימן, המאה ה-18 בערך].

תוכן ההגהות מתחלק לשלשה סוגי הערות: הערות ופירושים, עם מובאות מספרי הטור והפוסקים; מאות מקורות וציונים לדברי הרמב"ם בתנ"ך ובתלמוד; בשוליים הרחבים של הגליונות למטה, העתקה של ספר הרמב"ם מדע-אהבה, [כפי הנראה מחמת חסרון שהיה לבעל הספר ולכן העתיקו על ה"נייר" שהגיע לידיו].

עותק חסר 3 דף בהתחלה. לפניו הדפים שצו-תקפה דף (מאמצע הלכות שבועות עד בתשובות מיימוניות שנדפסו בסוף סדר זיקין). במקור חלק ב' מכיל: ספרי הפלאה-שופטים וספר המצוות: [1], שצד-תשסז, [1]; מא, [1] דף. שולים רחבים. גובה: 43 ס"מ. מצב: בינוני. דפים עבים ואיכותיים. כתיב שימוש ורטיבות. כפולים בפנות הדפים הראשונים. פגעי עש לא רבים.

פתיחה \$500



## תנאי המכירה

1. "רפאלי - מכירות פומביות" (להלן "רפאלי") פועלת כשלוחה מטעם מוכרי הפריטים המוצעים למכירה פומבית.
2. "רפאלי" תפיק קטלוג לכל מכירה (להלן: "הקטלוג") ובו יפורטו, בין היתר, הפריטים המוצעים למכירה, מספריהם ומחירי הפתיחה שלהם. למען הסר ספק, הנתונים המופיעים בקטלוג נועדו לשמש לצורכי מידע בלבד לקונה ואין בהם כל אחריות לגבי תיאור, יחוס, בעלים קודמים, תקופה, מקור או כל נתון אחר.
3. המחירים אשר מופיעים ברשימת הפריטים, הינם מחירי מינימום ואינם מהווים הערכה.
4. "רפאלי" תמנה מנהל מטעמה אשר יהיה אחראי בין היתר לעריכת המכירה הפומבית וניהולה.
5. מנהל המכירה שומר לעצמו את הזכות למנוע השתתפות במכירה מאנשים שאינו מעוניין בהשתתפותם. למנהל המכירה הסמכות הבלעדית לקבוע מי זכה במכירה, לבטל מכירה של פריט כלשהו (גם אחרי מכירתו), או להעמידו מחדש למכירה וזאת עפ"י שיקול דעתו הבלעדי. כן רשאי מנהל המכירה להוסיף או להוציא פריט מהמכירה, או לשנות נתונים לגבי פריט המוצע למכירה שנתקבלו לאחר הדפסת הקטלוג.
6. השתתפות במכירה מותנית בקבלת שלטית ממוספרת. הקונה בכוח יצייד לפני המכירה, בשלטית ממוספרת כאמור, אשר תשמשו לצורך הצבעה במכירה.
7. המכירה תתנהל בדולרים של ארה"ב.
8. "מחיר פטיש" לעניין המכירה הפומבית משמע הסכום הנקוב כהצעת קונה בכוח שהצעתו נתקבלה עפ"י תנאים אלה. מיד לאחר הקשת ה"פטיש" והכרזת מספרו הסידורי של הקונה בכוח ע"י מנהל המכירה, תיחשב הצעת הקונה בכוח כנתקבלה והפריט שהוצג למכירה יהפוך לקניינו של אותו קונה מציע ההצעה (להלן: "הקונה הזוכה"), בכפוף לביצוע מלוא התחייבויותיו לתשלום עפ"י הסכם זה. הקונה בכוח שהצעתו נתקבלה ישלם ל"רפאלי", בתוספת למחיר הפטיש, **עמלה בשיעור של 25% בתוספת מע"מ** (על העמלה), התשלום המלא יעשה מיד בסיום המכירה. ולא יאוחר מעשרה ימי עסקים מיום המכירה.
9. **ניתן לשלם במזומן (שקלים או דולרים) כחוק, המחאה (שקלים או דולרים), כרטיס אשראי או העברה בנקאית.**
10. **על הקונה האחריות לדאוג להוצאת הפריטים שרכש, ישירות ממשרדי "רפאלי", או באמצעות שליח או חברת משלוחים מטעמו. במקרה שהרוכש יבקש, "רפאלי" תוכל, ללא אחריות מצידה, לארוז ולשלוח את הפריטים בתשלום מלא על חשבון הקונה. לתעריפי אריזה ומשלוח יש לפנות למשרדי "רפאלי". המחיר מותנה בסוג האריזה, חברת המשלוח וארץ היעד. בית המכירות יוכל לבקש מחיר גבוה יותר מהמחיר המפורט במידה והאריזה והטיפול במשלוח יידרשו זאת.**
11. תשלום בשקלים עבור פריט שמחירו נקוב בדולרים ארה"ב יחושב לפי שער החליפין (שער יציג) של דולר ארה"ב המפורסם ע"י בנק ישראל ביום המכירה או ביום התשלום, **הגבוה מבין שניהם.**
12. הרוכש פריט כלשהוא, בין אם לעצמו ובין אם עבור אדם אחר, מתחייב לשלם עבור הפריטים ולקחתם. בידי מנהל המכירה הסמכות לנקוט בכל האמצעים שייראו לו על מנת שהרוכש יעמוד בהתחייבותו ובין השאר גם לבטל מכירה, למכור הפריט לאחר, לחייב את הרוכש בהוצאות שנגרמו למנהל המכירה, להגיש תביעת פיצויים, לעכב שחרור הפריט ולהוסיף לסכום המגיע את ההוצאות שנגרמו.
13. "רפאלי" אחראית כלפי הקונה בכוח ליתן מידע באשר למהות הפריט, מקוריותו ומצבו. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, מובהר בזאת כי מידע הנמסר ע"י "רפאלי" ניתן במעמדה כשלוחה מטעם המוכר ומבוסס על מידע מצטבר, "רפאלי" אחראית כלפי הקונה בכוח ליתן מידע באשר למהות הפריט, מקוריותו ומצבו. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, מובהר בזאת כי מידע הנמסר ע"י "רפאלי" ניתן במעמדה כשלוחה מטעם המוכר ומבוסס על מידע מצטבר וניסיון מומחים מטעמה. על כל קונה בכוח לבדוק במהלך הצגת הפריטים לקהל במועדים שלפני המכירה, את מצבו, גודלו, מקורו, טיבו וערכו של הפריט. מבלי לגרוע מהאמור, לקונה הזוכה נתונה הזכות להשיג בכתב בפני "רפאלי" בכל הנוגע למקוריותו ומצבו וזאת לא יאוחר מ-30 יום ממועד המכירה. היה ויוכח ל"רפאלי" שאכן נפלה טעות במידע שנמסר לגבי הפריט, תשיב "רפאלי" לקונה הזוכה את הסכום ששולם כנגד החזרת הפריט לחזקתה. ביצעה "רפאלי" הלכה כאמור, לא יהיו לקונה כל תביעות ו/או דרישות נוספות כלפיה.
14. הקונה מתחייב לקבל לחזקתו את הפריט שרכש ולהשלים את התחייבויותיו לתשלום לא יאוחר מעשרה ימים ממועד המכירה. למען הסר ספק, **מסירת החזקה בפריט תעשה רק לאחר שהשלים הקונה את מלוא התחייבויותיו לתשלום.**
15. "רפאלי" תייצג ללא תשלום לקוחות אשר נבצר מהם להשתתף במכירה. לקוחות אלו יתבקשו למלא עד יום המכירה את "טופס הצעת מחיר" המופיע בקטלוג המכירה, או דרך אתר האינטרנט [bidspirit.com/refaeli](http://bidspirit.com/refaeli) בהרשמה מראש. למען הסר ספק, כל מעשה ו/או מחדל בקשר לייצוג כאמור, אין בהם כדי להטיל על "רפאלי" ו/או על הפועלים מכוחה חובות מכל סוג.
16. לקוחות המעוניינים להשתתף במהלך המכירה באמצעות הטלפון, מתבקשים לפנות מראש ובהקדם לצורך תיאום.
17. לבתי הדין הרבניים בעיר ירושלים מוקנית סמכות השיפוט היחידה והבלעדית בכל סכסוך הנוגע לעניינים הנובעים ו/או הקשורים לרכישת ו/או למסירת הפריט בין "רפאלי" לבין הקונה.
18. בכל מקרה של חילוקי דעות, הנוסח העברי הוא הקובע.
19. כל הזכויות שמורות © בית מכירות רפאלי, שומר לעצמו את הזכות על כל פרט המפורסם בקטלוגים בין בקטלוג המודפס ובין בקטלוג המקוון או הדיגיטלי, כולל תמונות, מחקר, כתיבה ופענוח וכדו'. ואנו אוסרים להעתיק, להוריד מהאתר, לצלם, או לשכפל, הן באופן פרטי או ציבורי שום פרט כנ"ל מהקטלוגים של רפאלי, על פי חוקי התורה ולהבדיל על פי חוק הבינלאומי.